

Κ. ΛΙΒΕΡΙΟΥ

Καθηγητοῦ πρώην τῆς Γαλλικῆς ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Σχολῇ τῶν Εὐελπίδων

ΕΥΜΕΘΟΔΟΝ ΓΑΛΛΙΚΟΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β' ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Κατ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΘΗΣΕΥΣ Κ. ΛΙΒΕΡΙΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
1892

Κ. ΛΙΒΕΡΙΟΥ
Καθηγητοῦ πρώην τῆς Γαλλικῆς ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Σχολῇ τῶν Εὐελπίδων

ΕΥΜΕΘΟΔΟΝ ΓΑΛΛΙΚΟΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

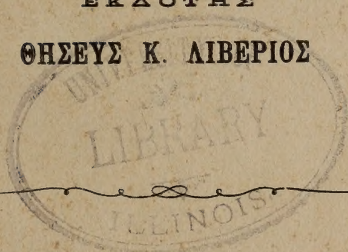
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β' ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Κατ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΘΗΣΕΥΣ Κ. ΛΙΒΕΡΙΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
1892

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΓΑΛΛΙΚΟΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

§ 1.

Περὶ ἀλφαβήτου.

Τὰ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε.

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m,
n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z,(*).
A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U V
Y X Z

(*) Τούτων παραλείπω γενικῶς τὴν διὰ τῶν Ἑλληνικῶν στοιχείων γεγραμμένην προφοράν· διότι ὁ μαθητής, πρωτόπειρος ὤν, δὲν προσέχει (ὡς ἡ πεῖρα μοὶ τὸ ἐδίδαξεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη), εἰς τὴν τοῦ διδασκάλου προφορὰν αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τὴν γεγραμμένην, καὶ ἐκ τούτου προέρχεται ἡ τραχεῖα καὶ σκληρὰ προφορὰ ὅλων σχεδὸν, ὅσοι ἐδιδάχθησαν εἰς τοιαῦτα ἀλφαβητάρια, μὴ ἐπιμενόντων τῶν διδασκάλων ὅπως προφέρωσιν οἱ μαθηταὶ ὡς πρέπει. (Περὶ τούτων ὅρα ἐν ἀρχῇ τῆς γραμματικῆς).

Τούτων τῶν γραμμάτων τὰ μὲν εἰσὶ φωνήεντα, τὰ δὲ σύμφωνα. Καὶ τὰ μὲν φωνήεντα εἰσὶν ἕξ.

a, e, (1) i, o, u, y.

Τὰ δὲ σύμφωνα εἰσὶ δέκα καὶ ἐννέα.

b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, x, z,

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

§ 2.

Περὶ συλλαβισμοῦ.

ab,	eb,	ib,	ob,	ub,	yb.
ac,	ec,	ic,	oc,	uc,	yc.
ad,	ed,	id,	od,	ud,	yd.
af,	ef,	if,	of,	uf,	yf.
ag,	eg,	ig,	og,	ug,	yg.
ak,	ek,	ik,	ok,	uk,	yk.
al,	el,	il,	ol,	ul,	yl.
am,	em, (2)	im, (3)	om,	um,	ym.
an,	en,	in,	on,	un,	yn.
ap,	ep,	ip,	op,	up,	yp.

(1) Ὑπάρχουσι τεσσάρων εἰδῶν e· ὡς,e ἄφωνον (muet),j'aim-e, é κλειστὸν (fermé) m-é-moire (μνημονικόν), è ἀνοικτὸν (ouvert) liège (φελὸς), ê μακρὸν (long) tempête (καταιγίς)· ὅρα ἐν ἀρχῇ γραμ.

(2) Τὸ e πρὸ τοῦ m καὶ n προφέρεται ὡς a. (3) Τὸ i πρὸ τοῦ m καὶ n πρ. ὡς e. ὅρα τὰς ἐξαιρέσ. εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς γραμμ.

aq,	eq.	iq,	oq,	uq,	yq.
ar,	er,	ir,	or,	ur,	yr.
as	es	is	os	us	ys
at	et	it	ot	ut	yt
av	ev	iv	ov	uv	yv
ax	ex	ix	ox	ux	yx
az	ez	iz	oz	uz	yz

§ 3.

Ba	be	bi	bo	bu	by
Ca	ce	ci	co	cu	cy (1)
Cha	che	chi	cho	chu	chy
Da	de	di	do	du	dy
Ka	ke	ki	ko	ku	ky
Qua	que	qui	quo(	quu)	quy (2)
Fa	fe	fi	fo	fu	fy
Pha	phe	phi	pho	phu	phy (3)
Ga	ge	gi	go	gu	gy (4)
Ha	he	hi	ho	hu	hy

(1) Τὸ c ἄνευ ὑποδιαστολῆς (ὡς ç) πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u, προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον κ. (2) Τὸ u, συναπτόμενον σχεδὸν πάντοτε μὲ τὸ q, μένει ἄφωνον. (3) Τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Θ, Φ, Χ, ἐκφράζονται είς τὴν Γαλλικὴν διά τῶν th, ὡς, Thémistocle.—ph. Philippe,—ch, ὡς, Charilaus. — (4) Τὸ g, μὴ παρεμπίπτοντος τοῦ e μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν φωνηέντων a, o, u, προφέρεται ὡς γκα, γκο γκιου.

Ja	je	ji	jo	ju	jy
La	le	li	lo	lu	ly
Ma	me	mi	mo	mu	my
Na	ne	ni	no	nu	ny
Pa	pe	pi	po	pu	py
Ra	re	ri	ro	ru	ry
Rha	rhe	rhi	rho	rhu	rhy
Sa	se	si	so	su	sy
Ta	te	ti	to	tu	ty
Tha	the	thi	tho	thu	thy[1]
Va	ve	vi	vo	vu	vy
Xa	xe	xi	xo	xu	xy
Za	ze	zi	zo	zu	zy

§ 4.

Bla	ble	bli	blo	blu	bly
Bra	bre	bri	bro	bru	bry
Cha	che	chi	cho	chu	chy[2]
Cla	cle	cli	clo	clu	cly
Cna	cne	cni	cno	cnu	cny
Cra	cre	cri	cro	cru	cry
Cta	cte	cti	cto	ctu	cty

(1) Περὶ τοῦ th κλ. ὅρα τὴν 3 σημείωσιν 3 τοῦ §. Σελ. 5.— (2) Περὶ τοῦ ch, ὅρα σελ. 5, σημείωσιν 3, καὶ Chaleur, (ζέστη) cheveu, (θρίξ). κλ.

Dra	dre	dri	dro	dru	dry
Fra	fre	fri	fro	fru	fry
(1) Phra	phre	phri	phro	phru	phry
Pla	ple	pli	plo	plu	ply
Phla	phle	phli	phlo	phlu	phly
Gna	gne	gni	gno	gnu	gny (2)
Gra	gre	gri	gro	gru	gry
Pna	pne	pni	pno	pnu	pny
Pra	pre	pri	pro	pru	pry
Psa	pse	psi	pso	psu	psy
Pta	pte	pti	pto	ptu	pty
Sba	sbe	sbi	sbo	sbu	sby
Sca	sce	sci	sco	scu	scy
Sfa	sfe	sfi	sfo	sfu	sfy
Sla	sle	sli	slo	slu	sly
Sma	sme	smi	smo	smu	smy
Sna	sne	sni	sno	snu	sny
Spa	spe	spi	spo	spu	spy
Sta	ste	sti	sto	stu	sty

(1) Ὅρα § 3 Σημ. 3 καὶ παρακατιὸν διὰ τὸ phla κτλ. — (2) Ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως τὸ gna κτλ. προφέρ. ὡς γκνα, γκνε, γκνο κτλ. ἐν δὲ τῷ μέσῳ, καὶ ἐν τέλει λέξεως, Ες ν͜ια, ν͜ιε, κτλ. οἷον gnomon. magna-nime (μαν͜ιανὶμ), compagne.

Tla	tle	tli	tlo	tlu	tly
Tma	tme	tmi	tmo	tmu	tmy
Vra	vre	vri	vro	vru	vry

§ 5.

Scla,	scle,	scli,	sclo,	sclu,	scly.
Scra,	scre,	scri,	scro,	scru,	scry.
Sfra,	sfre,	sfri,	sfro,	sfru,	sfry.
Spla,	sple,	spli,	splo,	splu,	sply
Stra,	stre,	stri,	stro,	stru,	stry.

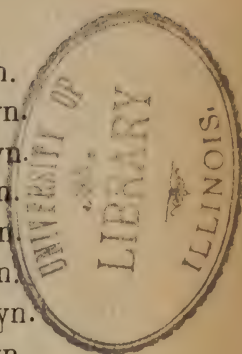
§ 6.

Bal,	bar,	ber,	bec,	bir,	bim.
Bis,	bor,	bol,	bour,	bus,	bum.
Pal,	per,	par,	pel,	pes,	pem.
Pir,	pis,	pol,	ponc,	por,	pom.
Pos,	pus,	pur,	cul,	cap,	can.
Car,	cer,	cir,	cinq,	col,	coq.
Çor,	ques,	gal,	gar,	gel,	guel.
Ger,	jar,	jil,	det,	dic,	dans.
Did,	dor,	dur,	tal,	tar,	tap.
Tour,	tel,	tor,	tir,	toc,	tam.

§ 7.

Περὶ συλλαβῶν ἐκ διφθόγγων καὶ ληκτικοῦ ἢ ἐπιρρίνου n.

Oi,	ou,	an,	in,	on,	un,	yn.
Boi,	bou,	ban,	bin,	bon,	bun,	byn.
Doi,	dou,	dan,	din,	don,	dun,	dyn.
Foi,	fou,	fan,	fin,	fon,	fun,	fyn.
Joi,	jou,	jan,	jin,	jon,	jun,	jyn.
Loi,	lou,	lan,	lin,	lon,	lun,	lyn.
Moi,	mou,	man,	min,	mon,	mun,	myn.
Noi,	nou,	nan,	nin,	non,	nun,	nyn.
Poi,	pou,	pan,	pin,	pon,	pun,	pyn.
Roi,	rou,	ran,	rin,	ron,	run,	ryn.
Soi,	sou,	san,	sin,	son,	sun,	syn.
Toi,	tou,	tan,	tin,	ton,	tun,	tyn.
Voi,	vou,	van,	vin,	von,	vun,	vyn.
Xoi,	xou,	xan,	xin,	xon,	xun,	xyn.
Zoi,	zou,	zan,	zin,	zon,	zun,	zyn.
Choi,	chou,	chan,	chin,	chon,	chun,	chyn.
Gnoi,	gnou,	gnan,	gnin,	gnon,	gnun,	gnyn.
Illoi,	illou,	illan,	illin,	illon,	illun,	illyn.
Koi,	kou,	kan,	kin,	kon,	kun,	kyn.
Quoi,	qu'ou,	quan,	quin,	qu'on,	qu'un,	qu'yn.
Coi,	cou,	can,	cin,	con,	cun,	cyn.
Goi,	gou,	gan,	gin,	gon,	gun,	gyn.
Proi,	prou,	pran,	prin,	pron,	prun,	pryn.
Droi,	drou,	dran,	drin,	dron,	drun,	dryn.

§ 8.

Ἐφαρμογὴ λέξεων μονοσυλλάβων, δισυλλάβων καὶ τρισυλλάβων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συλλαβῶν.

Ban, barque, brager, bische, biscuit. borne, bol, bourdon, buste, palme, pardon, pelle, perte, peste, soupir, pistolet, poltron, ponctuel, porte, poste, puisque, purgations, calme, cap, carte, certain, circuit, singe, récolte, corde, question, kiosque, garde, dégèle, germe, jardin, juste, déte, dicter, tardif, dormir, durcir, métal, tarder, autour, autel, pautir, tondre, crocodile, cruche, globe, glace, église, glande, maigre, agréable, grave, grâce, grèle, dragée, drogue, drole, foudre, brêche, poudré, attendri, cadran, chaudron, droiture, montre, trefle, tropique, trône, tricoter, trou, flacon, infliger, fluxion, fleuve, frère, frène, fromage, fracas, frimas, frugal, récouvré, ouvrage, scythe, spécial, sphère (1), trère, stéril, style, chlamyde, chrétien, christ, chrysalide, phrase, camphre, phrygie, phthisique (2) inscription, stratagèm. structure, splandeur.

§ 9.

Ἦχοι ἰσοδύναμοι· ἤτοι περὶ διφθόγγων καὶ συλλαβῶν, ἐχουσῶν τὴν αὐτὴν προφοράν

Περὶ διφθόγγων.

Ai, er, et προφέρ. ὡς τὸ é (κλειστὸν). οἷον, j'aimai, souper, et.—Ei, ai, ey, et, est, œ, ὡς è ἀνοικτόν· οἷον, rei-ne, ai-de, le dey, cadet, est, œ-di-pe. — Au, eau, ὡς, ô μακρὸν οἷον, aube, bateau. — Eu, oeu μετὰ προφ. δασείας καὶ ὀλίγον μακρᾶς· οἷον beure soeur. — Ou, ὡς, τὸ ἡμέτερον ου' οἷον cou-teau. — Oi, ὡς, οὰ chan-oine.

---

(1) Εἰς ἀνάμνησιν τῶν μαθητῶν ἐπαναφέρωμεν (ὅρ. § 3. Σημ. 3), σελ. 5, ὅτι τὸ Ἑλλην. χ. ἐκφράζεται διὰ τῶν Γαλ. ch, ὡς, chétien, (χριστιανός).—Τὸ Ἑλ. φ. διὰ τῶν Γαλ. ph, phrase (φράσις).

(2) Τὸ δὲ θ διὰ τῶν th, ὡς, phthisique (φθισικός).

Ἄσκησις ἐπὶ τῶν διφθόγγων ai, ei, au, eau, eu, oeu, ou, oi.

Pai, sai, vai·-lei, nei, tei·-cau, fau, hau, sau·-beau, heau, leau, reau, xeau.-deu, geu, jeu, meu, queu, teu·-boeu, hoeu, noeu, soeu, zoeu.-dou, quou, kou, mou, zou -coi, quoi, goi, moi.

Περὶ προφορᾶς συλλαβῶν.

Am, (1) em, (2) en, προφέρ. ὡς an· οἷον lam-pe, empire, vente. — Aim, ein, ain, im, ym, yn, ὡς in ; οἷον faim, sein, pain, impu, tympan, syn-cope· — τὸ δὲ en, ὡς in, οἷον mien, ἐπειδὴ προηγεῖται τὸ i· — om, ὡς on, οἷον, bom-be.(*) — Um. eum, ὡς oeun ῥινοπροφέρτως, οἷον, par-fum, à jeun· — τὸ y ἀντὶ ii, ὡς, moyen (moi-ien) = μοαγὲν, pays (pai-is).

§ 10.

Ἄσκησις ἐξαιρέσεων καὶ δυσκόλου προφορᾶς τινῶν στοιχείων.

C προφ. ὡς g Se-cond (se-gond).	Ch προφ. ὡς Ca. Ar-chan-ge (ar-can-ge).
Ch ὡς g (τραχέως). Drach-me (drag-me).	Gui ἀντὶ gu-i. Ai-gui-ser (ai-gu-i-zer). (3)
Guë ὡς gu Ci-guë (ci-gu) (4).	Qu ἀντὶ ki. E-qui-ta-ti-on (é-ki-ta-cion)
S ἀντὶ Z. Bal-sa-mi-ne (bal-za-mi n) (5).	TZ ἀντὶ SS. Metz (Mes-se), πόλις τῆς Γαλ.
X ἀντὶ SS ὡς S. Au-xon-ne (aus-son-ne).	X ὡς Z. Di xième (di-zième)
Auxois (ôçoâ) Z ὡς S.	Auxomêtre (ô-zo-mêtr ἢ ökzo-mètre).
Rodez (rodès) νομὸς Γαλ.—	U ἀντὶ ou. É-qua-teur (ékoua-teur). (1).

(1) Τὸ m ἐν τέλει λέξεως προφέρ. ὡς n ἐπίῤῥινον.—(2) Διότι τὸ e πρὸ τοῦ m καὶ n προφέρ. ὡς a ἐκτὸς ὅταν προηγῆται τοῦ e τὸ i, τότε προφέρεται e, κλειστὸν, οἷον· bien· ὅρ. ἐν ἀρχῇ γραμ. περὶ τοῦ e, ἀφώνου.

(*) Διότι τὸ m, πρὸς τῶν στοιχείων b καὶ p προφέρ. ὡς n. ῥινοπρόφερτον. (3) Τὸ s ἐν μέσῳ δύο φωνηέντων προφ, ὡς z.— (4) Τὸ e. ὡς ἄφωνον δὲν ἀκούεται· καὶ ἂν ἀφαιρεθῇ τὸ (··) θὰ προφερθῇ σίγγκ. — (5) Φυτόν.

Παραδείγματα.

Cha-os,-se con der.- Cho lé-ra. Li-qué-faction.
Ca - os. - Se-gon - der. - Co - lé -ra. -Li -ké - fakcion.

Al sa ce.-San-qui-no-lent.-Bru-xel-les.
Al-za - ce. -San - ki -no-lant. - Brus - sel -les.

Ai guë (2).Au-xer-re.-Quin-tu-ple.-Sen-chez.
Ai - gu, - ôs - ser - re.-Kin -tu-ple. - San - chès.

Si-xiè-me.-Ques-teur.-Am-bi-guë.-Su-ez.
Si -ziè-me. - kes-teur. - An-bi-gu. -Su-ès.

Sen chez,- Cha-na an.-Deux xiè-me. E-qua ti on.
San - chès. - Ka-na - an. - Deu -ziè -me. - É-koua-ci-on.

Ai guillon.
Ai -gu-ill-on.

Scy-the.-Ar-chan-ge.-Phthi-si que.-Au-tour.
Ci — te. Ar-kan -je. -Fti -zi-ke. - ô - tour.

Chré-ti en.-Chau-dron.-Christ (3) Au-tre.
Kré -ti-in, - chô -dron. - Krist. - ô - tre.

Jé-sus-Ghrist.-Flu-xi-on.-Pho-bri-quer.
Jé - zu - kri. - flu -kci -on.- fa- bri- ké.

Cul-mi-na-tion.-Au-to nomie.-Au-to-ri-sa-ti-on.
Kul-mi-na-ci-on.-ô - to-no-mi. - ô - to-ri -za-ci- on.

Ba-ion-net-te. Argue. Arguer. Arguer (4).
Ba - io- nète Arghe. Arghé. Argu-é.

Doigt.-Dompter. le Dot.-la Dot. προίξ.
Doâ. - Donté. le Dô ράχη. Dot. (τὸ t προφ.)

Exacte.-Examen.-Excellence.-Exclamatif.
Egzakt. -Egzamen. -Ekcelance. -Eksklamatif.

---

(1) Ἰσημερινός.—(2) Ὅρ. σημ. 4 σελ. 11.— (3) Τὸ t προφέρεται, ὡς (χρίστ).ἐνῷ εἰς τὴν σύνθεσιν δὲν προφέρεται,ὡς Jésus-Christ-χρί.—(4) Τὰ δύο ταῦτα ῥήματα γράφονται μὲν ὁμοίως, ἀλλὰ προφέρονται διαφόρως, καὶ σημαίνουσι, τὸ μὲν ά, λιαίνω διὰ τοῦ ξέστρου τὰ μέταλλα· τὸ δὲ β', κατηγορῶ, καθάπτομαι, κτλ.

§ 11.

Ἄσκησις ἐπὶ τοῦ l, ἢ ll ὑγρων.

Il,	ill,	ail,	aill,	eil.
Pé-ril,	fi-lle,	bé-tail,	tra-vaille,	so-leil.
Eill,	oeil,	oeill,	uill,	ieil.
A-beil-le	oeil,	oeil-let,	ai-guil-le,	vieil.
Ieill,	euil,	euill,	ouil,	ouill.
Vieill-ard,	deuil,	feuill-e,	fenouil (1)	bouill-on.

Παραδείγματα ἐπὶ τῶν ληκτικῶν, l, *ἢ* ll *ὑγρῶν.*

Seuil, re-cueil, bâill on, fau-teuil, cer-feuil (2) coquill-e, ba-bil, mil, millet (3), avril, an-guille, é-trill-e, ba-bille, fa-mille, o-reille, bou teill-e, mer-veille,-gro-seille, dhar-mill-e, che-nille, trill-e, or-teill-e, é-veill-e, o seill-e, som-meil, con-seill-e, por-tail, ca-mail, ail, gen-till-e, paill-e, mu-raill-e, veill-e, maill-e, caill-e, pa-trouill-e, que-nouill-e, citrouill-e, re-cueill-ir, frouill-e, bien-veill-an-ce, grénouill-e, bouill-e, rouill-e, quill-e.

§ 12.

Ἄσκησις ἐπὶ ἤχων καὶ ἀρθρώσεών τινων μὴ προφερομένων

Σημ. Τὰ τῆς προφορᾶς γράφονται μὲ μικρὰ στοιχεῖα πρὸς ἑρμηνείαν τῶν ἄνωθι λέξεων.

Saône, taon, caen, as-seoir, paon.-Jaguar.-Jadis.
Sône, ton, can, as-soir, pan. Jagar. -Jadis.

Fils, mon-sieur, pouls, toast, août. Jaill-isse-ment.
Fis, mo-sieu, pou, tost (4) oû -Jaill -ice -man.

Clef, sang-sue, al-ma-nach, domp-té.-Caux.
Clé, san - su, al-ma-na, don-té.-Kô. τόπος τῆς Γαλ.

Con-damna-tion, pen-sée, joie, oi-gnon, de-voue.
Con-da-na-ci-on, pan-sé, joa o-gnon, de-vou.

---

(1) Μάραθρον.—(2) Πετροσέλινον.—(3) Κεχρί.—(4) Πρόποσις Ἀγγλική.

Goth, il-nie-ra. Laon, faon,-An-ky-lo-blé-pha-ron.
Go, il- ni -ra, lan, fan, -An -ky-lo-blé - fa -ron.

Cayenne. Cay-lûs.-Cues-lar.
Ca-iène Ké-lûs. (1) Ké -lar. πόλις Γαλ.

§ 13.

Περὶ ληκτικῶν ἀρθρώσεων, αἵτινες δὲν προφέρονται, ἢ ὅταν ἕπεται λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου.

Es-to-mac, blanc, mè-res, long, rang.
Es-to-ma, blan, mère, lon, ran.

Froid, mont, pot, sang, franc, es-prit, tout.
Froi, mon, po, san, fran, es-pri, tou..

Bout, saint petit, plus, mais, gens, heu-reux.
Bou, sain, peti, plu, mai, gen, heu-reu.

Hon-teux, paix, ils pen-sent, ils vient, tiers.
Hon - teu, pai, il pan-se, il vien, tier.

Accent.-Accense.-Accé-lé-ra-ti-on.
Akçan. - Akçance.-Akcé -lé -ra-ci-on.

Ho-quet. Excla-ma-tif.
Ao -ké. Ekskla-ma-tif

§ 14.

Περὶ ὀρθογραφικῶν σημείων.

Accent aigu	(´)	τόνος ὀξύς.
Accent grave	(`)	τόνος βαρύς.
Accent circonflex	(˜)	περισπωμένη.
Virgule	(,)	ὑποστιγμή.
Point	(.)	τελεία.
Point et virgule	(;)	τελεία καὶ ὑποστιγμή.
Deux points	(:)	δύο τελεῖαι.
Point interrogatif	(?)	ἐρωτηματικόν.
Parenthèse	( )	παρένθεσις.
Point exclamatif	(!)	θαυμαστικόν.

(1) Τὸ s προφέρεται.

Apostrophe	(')	ἀπόστροφος.
Points de suspention	(....)	ἀποσιωπιτικά.
Tréma	(..)	διαιρετικόν.
Trait d'union	(-)	σημεῖον ἑνώσεως.
Duillemet, ou Introduction	{(«.»)}	μηνίσκος, ἢ εἰσαγωγικόν.

Περὶ διαιρέσεως συλλαβῶν, λέξεων καὶ προφορᾶς αὐτῶν.

Crande af-fai-re, grand hom-me, rang-éle-vé.
Gran da-fai-re, gran -tho -me, ran-ké-le-vé.

Vous ê-tes ai-ma-ble, bon a-mi bons, amis.
Vou -zê-te-zai-ma -ble, bo na-mi, bon-za-mis.

In-oc-ta-vo, al-lant au-pas, long-es-poir.
I -nok-ta-vo, a- lan -tau-pa, lon -kes-poir.

Hon-teux et con-fus, je suis en but eaux in-ju-res.
Hon -teu -zé kon-fus, je sui -zen-bu - tau-zin -ju-re.

C'est as-sez, trop in-jus-te, ils ont-eu.
C'es - ta-sé, tro -pin-ju -ste, il -zon-teu.

Mar-chand am-bu-lant, j'ai froid aux pieds.
Mar - chan - tan-bu -lan, j'ai froi - taux pié.

Ce sort est af-freux, mets ex-cel-lents.
Ce sort -té-ta-freux, mé - zek-cé - lan.

Ils aiment à par-ler, lire à chaude-voix.
Il -zai-me -ta-par-lé, il -ra-chau-de-voa.

Neuf hom-mes, il est six heu-res, nous avons as-sez écrit.
Neu - vho -me, i -lé -si -zheu-re, nou-za-von-zas-sé-zé-cri.

Lisons à présent, amour et pa-trie, al-lez avec elle.
Li-zon-za-pré-zan. a-mou-ré-pa-tri, a-lé-za-vé-kel.

Vaincre ou mou-rir, venez enfants.
Vain - crou -mou-rir, ve-né-zan-fan.

Combien êtes-vous ? faites appeler un a-mi.
Con-bié-nê-te -vou ? fai-te-za-pe-lé -ru-na-mi..

Faites-moi appeler cet homme.
Fai-te-moi a-pe-lé sé -tho-me.

L'affliction est arrivée.
L'a–fli–kci–o–né–ta–ri–vé.

Aix-la-chapelle (πρωτεύ. Δουκάτου).
Ès – la–cha–pèl.

De temps en temps.
De tan – zan tan.

Vous avez un enfant bien bon.
Vou–za–vé–zu–nan–fan bi–in bon.

Aiguiser. Ai–sé–ment.
É–gu–i–zé. É –zé–man.

Qu'–est–ce que ça vous–fait?
Kés ke –sa vou – fé ?

Avez–vous jamais été au temple ?
A–vé–vou ja–mé–zé–té ô tan–ple ?

Consanguin ὁμαίμων ὁμοπάτριος.
Con–çan–ghin.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἀνάγνωσις

Ἀξιώματα.

Souvenez-vous de votre Créateur pendant les jours de votre jeunesse, avant que le temps de l'affliction soit arrivé.

Le Seigneur conserve ceux qui ont le coeur droit, et il protège ceux qui marchent dans la simplicité.

La crainte du Seigneur est le commencement de la sagesse.

Le sage craint le mal et s'en détourne ; l'insensé passe outre (1), et se croit en sûreté.

Mon fils, gardez ma loi et observez mes conseils, ils seront la vie de votre âme et vous ne craindrez point durant

---

(1) Τὸ διέρχεται, ἀψηφᾷ.

votre sommeil ; vous reposerez tranquillement et doucement.

Car le seigneur conduira vos pas,et vous empêchera de tomber dans les pièges.

Συνέχεια τῶν ἀξιωμάτων.

Le méchant fuit sans être poursuivi (1) par personne, mais le juste est hardi comme un lion, et ne craint rien.

Mon fils, ne tombez point dans l'abattement lorsque le Seigneur vous a châtié ; Car le Seigneur châtie celui qu'il aime, et se complait (2) en lui comme un père dans son fils.

Les pensées mauvaises sont en abomination au Seigneur ; la parole pure lui sera très agréable.

L'insensé a dit (3) dans son coeur : il n'y a point de Dieu.

L'impie sera interrogé sur ses pensées, et ses discours monteront jusqu'à Dieu, qui les entendra pour le punir de son iniquité.

Le fils qui est sage est la joie du père, le fils insensé est la tristesse de la mère.

Écoutez, enfants, les avis de votre père, et suivez-les, afin que vous soyez (4) sauvés.

Celui qui craint le Seigneur honorera son père et sa mère, et il servira comme ses maîtres ceux qui lui ont donné la vie.

La bénédiction du père affermit la maison des enfants, et la malédiction de la mère la détruit jusqu'aux fondements.

---

(1) Παθητ. μετοχ. τοῦ ῥημ. poursuivre, τετάρτ. συζ. παθητικὸν καταδιώκεται. (2) Se complaire, ἀρέσκεται, εὐαρεστεῖται εἰς αὐτὸν ὡς.

(3) Dit παθ. μτ. τοῦ dire, σχηματίζ. τὸν prétét. indéfini ἐκ τοῦ ἐνεστότ. τοῦ avoir. (4) Ὑποτακτικῆς τοῦ ῥήμ. ètre.

Gardez la fidélité à votre ami pendant qu'il est pauvre, afin que vous vous réjouissiez avec lui dans son bonheur.

Ne dites point à votre ami : Allez, et revenez, je vous donnerai demain, si vous pouvez lui donner sur le champ.

Si votre ennemi a faim, donnez-lui à manger ; et s'il a soif, donnez-lui à boire : le Seigneur vous le rendra.

Ne méprisez celui qui a faim, et n'aigrisssez (1) pas le pauvre dans son indigence.

La prière du pauvre s'élèvera de sa bouche jusqu'aux oreilles de Dieu, et il se hâtera de lui faire justice.

Ne fuyez pas le travail, qui a été institué par le Très-Haut.

Jusqu'à quand dormirez-vous, paresseux ?

Vous dormirez un peu ; vous joindrez vos mains l'une dans l'autre pour vous endormir ; et cependant l'indigence viendra comme un homme qui marche à grands pas, et la pauvreté comme un homme armé, se saisira de vous.

Partout où-l-on travaille, là est l'abondance ; mais, où-l-(2)on parle beaucoup, l'indigence se trouve souvent.

Peu, avec la crainte de Dieu, vaut mieux que de grands trésors qui ne rassasient point : peu, avec la justice, vaut mieux que de grands biens avec l'iniquité.

Le pauvre qui se suffit (3) à lui même vaut mieux qu'un homme glorieux qui n'a point de pain.

---

(1) Τοῦ ῥήμ. aigrir, προστακτ.

(2) Ὅταν προηγοῦνται τῆς ἀοριστολογικῆς ἀντωνυμίας on, οἱ σύνδεσμ. et, si, où, παρεντίθεται τὸ εὐφωνικ. l, τὸ ὁποῖον τίθεται ἐντὸς δύο ἐνωτικῶν σημ. ἄνευ ἀποστρόφου, διότι δὲν εἶναι οὔτε la οὔτε le, ἀλλ' ἁπλῶς εὐφωνικὸν, ὥστε ἠμπορεῖ νὰ γράφῃ τις et-l-on dit ; si-l-on voit. où-l-on verra, ὅπως γράφεται καὶ τὸ εὐφωνικὸν t εἰς τὰ ἐρωτηματ, ῥήμ. a-t-il, aura-t-il κτλ. δηλ. ὅταν τίθεται μεταξὺ τῶν ἀντων. on il, elle, ils, elles, καὶ τοῦ τρίτου ἑνικοῦ προσώπ. τῶν ληγόντων ῥημάτων εἰς τὰ φωνήεντα a ἢ e.

(3) Suffire τῆς 4ης αὐτοπαθ. ἐπαρκεῖ ἑαυτόν, ἐξαρκεῖται.

Προσευχὴ τοῦ παιδὸς ὅπως ἀπολαύσῃ τὴν φρόνησιν.

Mon Dieu, je veux vous prier ; je veux vous prier pour obtenir l'innocence et la sagesse. Car je vois bien, ô Dieu, qu'il n'y a de bonheur que pour celui qui est sage et qui est bon.

Quand j'ai fait une bonne action, je cours (1) la gaieté dans le cœur ; je saute et je bondis, et toutes les choses m'apportent la joie.

Ouand j'ai fait le mal, je suis abattu et (2) dans la honte ; je baisse la tête et je n'ose lever les yeux ; et je suis confondu, car ma pensée s'élève en moi et elle m'accuse.

O Dieu, faites que j'aie toujours la joie du bien, et éloignez de moi la honte du mal.

Si je fais, le bien, ma mère sera heureuse ; car elle m'a dit tant de fois, mon enfant prie Dieu et sois honnête homme. Elle me l'a dit dès mon berceau, quand j'étais si petit qu'à peine je pouvais la comprendre.

Ὁ Θεὸς μᾶς βλέπει.

Nous ne voyons pas Dieu, mais il nous voit.

Quand le soleil se cache derrière un nuage, nous ne le voyons pas ; cependant il nous éclaire. Ainsi Dieu est caché, mais il est présent. Dieu est partout : il est dans le soleil, il est sur la terre ; il est dans la fleur qui pousse, dans le fruit qui mûrit ; il est dans le tonnerre qui gronde et dans l'éclair qui brille ; il est avec nous, autour de nous, à côté de nous.

Comment Dieu ne nous verrait-il pas, lui qui nous a donné des yeux pour voir ?

---

(1) Ἐξυπακούεται ἡ μετοχὴ ayant, (ἔχων).
(2) Ἐννοεῖται διὰ τοῦ συνδέσμ. (et) τὸ je suis.

Comment ne nous entendrait-il pas, lui qui a fait nos oreilles pour entendre ?

Quand nous faisons le mal, Dieu nous voit ; il nous voit quand nous faisons le bien.

Il n'est pas de nuit qui nous dérobe à ses yeux, pas (1) d'obscurité qui nous cache à lui.

Le méchant fuit ; mais où ira-t-il (2), où Dieu ne soit pas ? Le méchant fait silence, mais il l'entend.

Τὸ μικρὸν πτηνὸν εἰς τοὺς ἀγρούς.

Où vas-tu ; petit oiseau qui voles dans les champs ? — Tu vas, tu viens, tu ramasses des graines.—Tu fais ta récolte sur les buissons du chemin,—Tu vas butiner (3) dans la grange du laboureur. Mais pourqoi, petit oiseau, te donnes-tu tant de peine ? — Tu es bien petit : pour te nourrir, il te faut bien peu. Un petit insecte ou une graine ramassée sur la fleur du chardon (4) sont le repas pour toi.

Ne te fatigue donc pas, repose-toi et chante, perché sur cette branche d'arbre où pendent de belles fleurs.... Mais l'oiseau allait toujours, volant, faisant sa chasse d'insectes, ramassant les graines. Puis fatigué, il courut au nid. Et comme il arrivait, voisi que ses petits, l'entendant, levèrent le bec en poussant des cris. Leurs cris disaient : j'ai faim ; et le père empressé, allant à chacun d'eux, leur donna pour les nourrir la provision qu'il apportait.

En un instant les petits affamés eurent mangé ce qui lui (5) avait coûtè tant de peine à le recueillir.

---

(1) 'Εξυπακούεται τὸ il n'est. — (2) Τὸ εὐφωνικὸν t παρεντίθεται μεταξὺ τοῦ ληκτικ. φωνήεντος τοῦ γ'. προσ. τῶν ἐρωτημ. ῥημ. καὶ τῆς ἀντων. il ἐντὸς δύο -t-. — (3) Λαφυραγωγῶ, λεηλατῶ, ἐκ τοῦ butin.

(4) Σκόλυμος, γαδουράγγαθον.— (5) Τοῦ πατρός.

Puis, eux repus (1), le père reprit son vol, recommençant sa tâche (2), allant, venant, faisant une provision nouvelle et l'apportant sans relâche à ses petits.

Ἡ χιών.

Le neige tombe, et la terre en (*) est couverte.

Les sommets et les branches des arbres dans la forêt sont tout blancs (3), et le toit des maisons a disparu (4) sous la couche épaisse qui le couvre (5).

Il fait froid, le vent souffle. Le laboureur ne peut sortir de sa maison, et les bestiaux (6) restent à l'étable.

Loin, bien loin, on ne voit que la neige enveloppant la terre comme d'un grand manteau. Tout se tait (7) les animaux se cachent.

Hélas ! combien de malheureux qui sauffrent! Le pauvre, en sa chaumière, a-t-il du feu pour se chauffer ? Il ne peut travailler ; la terrc est durcie par la gelée. Lui reste-t-il quelque chose du salaire gagné dans les beaux jours ? Ses enfants se blottissent (8) autour du foyer . . . Ont-ils des vêtements pour se couvrir ?

Quand de si bonne heure vient la nuit, la mère, a-t-elle une faible lumière pour travailler pendant que ses enfants dorment ?

---

(1) Παθητ. μετ. τοῦ ῥήμ. repaître, τρώγω, γεύομαι, βόσκω.

(2) Τὸ ἐργοτάξιόν του, τὸ ἔργον του, καὶ tache (λεκές).

(*) Περὶ τοῦ en ἴδ. γραμ. τέλος ἀντωνυμ. περὶ δὲ τῆς μετοχ. couverte ἴδ. παρακατιὸν σελ. 28. σημ. 1. — (3) Τὸ tout ὡς ἐπίρ. ἐπιτάσ. σημαίν. τὸ καθ' ὅλου, καταλευκ. — (4) Παθ. μετοχ. τοῦ ῥήμ. disparaître 4ης συζ. ἀφανίζω, γίνομαι ἄφαντος. — (5) Τῆς β' συζυγ. couvrir, ὅρ. παρακατιὸν σελ. 28, σημ. 1. — (6) Πληθ. τοῦ bétail, τὰ θρέμματα, τὰ ζωντανά. — (7) Τοῦ ῥήμ. taire τὸ πᾶν σιγᾷ, σιωπαίνει.— (8) Blottir, ζαρόνω, συμμαζόνομαι.

Allons, allons au secours des malheureux.—Ils ont faim, donnons-leur du pain.—Ils sont nus, donnons-leur des vêtements. Ils ont froid, donnons-leur du feu, car tous nous sommes frères ; il faut nous tendre la main les uns aux autres, et nous aider mutuellement.

Paul et Jean. (1).

Paul travaillait dans les champs ; c'était l'été, il faisait chaud.

La sueur coulait sur son visage, il avait soif. — Jean le vit, il s'approcha et partagea avec lui la boisson fraîche qu'il avait dans sa cruche, puis il lui dit ; «Tu es las, ta tâche (2) est rude, repose toi quelques instants à l'ombre de cet (3) arbre.

«Pour moi, je prendrai ta bêche, et pendant ce temps j'avancerai ton ouvrage».

Paul accepta, il but et se rafraichit. Puis il goûta quelques moments de repos, et reprit son travail.

L'hiver vint, il faisait froid, il y avait de la glace, le vent soufflait.

Paul se souvint de Jean, qui avait été bon pour lui. «Tu as froid, lui dit-il, tu n'as pas de feu ; viens dans ma maison, la flamme brille à mon foyer, tu te réchaufferas ; et pendant que le froid glace la terre et qu' (4) on ne peut travailler, tu prendras ta place avec nous à la table du repas. «J'ai peu, mais ce peu nous le partagerons. . .»

---

(1) Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἰωάννης.— (2) Τὸ ἔργον ὅπερ δίδει τις εἰς ἄλλον διὰ νὰ κάμῃ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου. Ἴδε σελ. 21, σημ. 2. — (3) Τὸ t προστίθεται εἰς τὴν ἀντων. ce (cet) ὡς εὐφωνικὸν, ὅταν ἡ ἑπομένη λέξις ἀρχίζει ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, ἴδε γραμ. Σελ. 59 § 16.

(4) Τὸ que ἐλήφθη ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ pendant que εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως αὐτοῦ.

L'abeille, l'oiseau, l'écureuil.

Ἡ μέλισσα, τὸ πτηνόν, ὁ σκίουρος ἢ βερβερίτσα.

Παραβολὴ εἰκονικὴ ἀναγώγου καὶ ἀφιλοπόνου παιδὸς πρὸς τὰ ἐργατικὰ ζωΰφια, πτηνὰ καὶ ζῶα.

L'enfant. Où vas-tu, petite abeille ? Tu voles, tu cours, en bourdonnant sur les fleurs.

Tu t'amuses à voltiger dans les champs, dans la prairie.

L'abeille. Je ne m'amuse pas, je travaille. Je cueille (*) le miel des fleurs, puis je porte ce miel à ma ruche en provision pour l'hiver.

Je vais chercher la cire pour bâtir ma maison, et ramasser la poussière du calice (1) des fleurs pour en nourrir, dans leur berceau, mes jeunes abeilles qui viennent d'éclore (2).

L'enfant. Où vas-tu, petit oiseau ? Tu voles partout en chantant. Tu cours à l'ombre des buissons ou dans les bois épais.

Tu t'amuses· la vie pour toi est un plaisir.

L'oiseau. Je ne m'amuse pas, je travaille. Je vais chercher la laine du mouton accrochée aux épines de la haie (3) pour bâtir un nid à ma couvée (4).

Je vais chercher les brins d'herbe molle pour que mes petits reposent doucement.

Jc vais chercher pour les nourrir les vermisseaux et les graines.

L'enfant. Où vas-tu petit écureuil ? Tu sautes gaiemant

(*) Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ **cueillir**, ἴδε γραμ. Σελ. 35. ἐδφ. 4 συζυγ. 6'. καὶ παρακατιὸν Σελ. 28. Σημ. 1.

(1) Κάλυξ. — (2) Ῥήμ. οὐδ. καὶ ἀνώμ. εἰς χρῆσιν μόνον εἰς τὰ ἑξῆς τρίτα πρόσωπα, **il éclot, ils éclosent, il éclora, il éclorait, qu'il éclose,** ἐκκολάπτει, ἅτινα πρὸ ὀλίγου ἐξεκολάφθησαν, ἐβγῆκαν. — (3) Φράκτης.— (4) Νεοσσία(-ττία), αὐγὰ κλωσσούμενα.

de branche en branche : Tu te suspends aux rameaux des grands arbres, étalant le panache de ta queue.

Certes, tu joues et tu t'amuses.

L'écureuil. Je ne m'amuse pas, je travaille—Je vais chercher dans la forêt les faines (1) des grands hêtres (2).—Je vais chercher les noisettes dans les taillis (3), et les noix sur les hauts (4) noyers. Puis je les porte à ma maison, dans le creux d'un vieux chêne, afin de me nourrir l'hiver, quand il n'y aura plus de feuilles aux arbres ni de fruits sur la terre.

Le travail.
Ἡ ἐργασία.

Τὰ καλὰ σὺν πόνοις καὶ μόχθοις κτῶνται. Πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα, παιδία μου, ὡς ὁ μύρμηξ, ἡ μέλισσα κλ. ζωΰφια καὶ πτηνά, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τοὺς καρποὺς τῆς παιδείας.

Il faut donc travailler, petits enfants. Car tout travaille autour de vous, et aucun être au monde n'est inactif (5).

L'abeille travaille pour ramasser le miel et la cire.

L'oiseau travaille pour récolter du grain, pour ramasser l'herbe dont il fait son nid.

L'écureuil travaille pour faire sa provision de noisettes et de faines pour la saison d'hiver.

La fourmi aussi travaille ; elle va, suivant par les terres ses longs sentiers.

Elle ramasse de petits débris, et les cadavres de petits insectes.—Elle amoncelle des matériaux pour ses magasins. Et la grande ville des fourmis s'élève comme une montagne dans les bois, à l'abri sous les arbres.

Le cheval travaille et partage les fatigues de l'homme.

---

(1) Βάλανος τῆς φηγοῦ. — (2) Ἡ φηγὸς, τὸ h δασύ. — (3) Δάσος πρό τινων χρόνων ὑλοτομημένον, τὰ ll ὑγρῶς (προφέρεται τεγί).

(4) Τὸ h δασὺ, προφ. les hô.—(5) Ἀδρανής, ἄεργος.—

Le boeuf tire la charrue, et trace sur la terre le sillon où poussera le blé.

Il y a de petits insectes qui se bâtissent des maisons de pierre.

L'hirondelle active (1) va ramasser la terre détrempée sur les bords des étangs (2) ou des ruisseaux, puis elle maçonne de son bec (3) un nid pour sa famille.

La taup (4) creuse des souterrains, et se fait de longues galeries pour habiter sous la terre et pour aller chercher des vivres.

L'araignée fabrique une toile : c'est un grand filet pour sa chasse ; elle y prend des moucherons pour nourriture.

L'araignée est une filandière (5) ; et quand les fils de sa toile sont brisés, elle les répare et recommence sa tâche (6).

Le travail est la loi de tous ; il faut donc (7) que l'homme travaille pour bâtir sa maison, comme l'oiseau pour bâtir son nid.

Il faut que l'homme travaille pour se vêtir (8), comme le ver à soie qui s'enveloppe dans ses fils, et comme la chenille (9) du papillon qui fabrique sa coque (10).

L'enfant malade.

Ὁ ἀσθενὴς παῖς.

Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον οὐ μετανοήσονται.—Ἔχομεν πλεῖστα ὅσα παραδείγματα νὰ ἀναφέρωμεν· ἐκθέτομεν μόνον ἐνταῦθα τὸ ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς ταύτης οἰκογενείας τῆς Θείας ἀντιλήψεως.

Il y avait un pauvre enfant malade. Il était couché dans son berceau, et il souffrait beaucoup.

(1) Τοῦ ἀρσ. actif, ὁρ. γραμμ.—(2) Ἰχθυοτροφεῖον, τεχνητὴ δεξαμενή, προφέρεται ἐτὰν (τὸ n ῥινοπφρ.)— (3) Τὸ c ὡς κ.— (4) Ἀσπάλαξ, τυφλοποντικός.—(5) Κλώστρα.— (6) Ὅρα σελ. 21 σημ. 2. — (7) Τὸ c εἰς τὸ donc προφέρεται ὡς κ πρὸ φωνήεντος, ἢ εἰς τὴν ἀρχὴν προτάσεως, ἄλλως δὲν ἀκούεται.— (8) Je vêts, tu vêts, il vêt... je vêtis, παθητ. μ. vêtu. — (9) Κάμπη. — (10) Κουκκοῦλι.

Sa mère était auprès de lui bien triste et avec des larmes dans les yeux.

De temps en temps elle se levait, s'approchait de son enfant, puis elle soulevait sa petite tête et lui donnait à boire.

Le père était abattu (1); il ne pouvait travailler, son courage l'abandonnait.

Dans la chambre les frères et les sœurs se taisaient, craignant, par une parole ou par un bruit, de troubler le sommeil de leur frère.

Repose, pauvre petit, ta mère est près de toi, ton père te veille, tes frères et tes sœurs prient Dieu pour toi.

Dieu, protège les bonnes familles qui s'aiment et qui sont unies (2).

Bientôt le petit enfant se porta mieux. Il leva sa petite tête par dessus les bords de son berceau ; il vit sa mère quî souriait ; il vit (3) ses frères et ses sœurs qui étaient joyeux.

Le bonheur était rentré dans la maison, et le père reprenait son travail, en remerciant Dieu qui lui rendait son fils.

Oh ! que c'est une douce chose d'avoir une bonne famille.

J'aimerai mon père et ma mère qui pleurent quand j'ai du chagrin, et qui sont heureux quand j'ai de la joie.

J'aimerai mon frère et ma sœur qui sont des amis que le ciel m'a donnés (4) dès l'enfance, et jusqu'aux jours de

---

(1) Παθ. μετ. τοῦ abattre, καταβάλλω· j'abats, tu abats, il abat nous abattons κτλ. εἰς τὰ 3 ἑν. πρόσω. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὁρ. καὶ εἰς τὸ 2ον ἑν. τῆς πρσ. μόνον γρ. μὲ ἓν t καταβάλλω. — (2) Παθ. μετοχ. τοῦ ῥήμ. unir, γέν. θηλ. συμφωνεῖ μὲ τὴν qui familles, κατὰ γένος καὶ ἀριθ.

(3) Γ' πρσπ. τοῦ ἀορ. ά τοῦ voir, (βλέπω), συζ. γ'. je vois, je voyais, je vis, je verrai, προστ. vois, voyons, que je voie, que je visse, μετχ. voyant, vu,e. — (4) Συμφν. μὲ τὸ que amis, ὡς ἀντικ. αὐτῆς τῆς παθ. μετχ. καὶ προηγούμ. ὅρα γρμ.

la vieillesse ; et nous croitrons (1) ensemble comme les arbres de la forêt qui s'entrelacent et qui se servent mutuellement d'apui contre le vent et la tempête.

L'École.

Τὸ Σχολεῖον.

Ἡ καλὴ καὶ ἀγαθὴ μήτηρ προτρέπει τὸν υἱόν της, ἀναχωροῦντα τῆς οἰκίας διὰ τὸ σχολεῖον, νὰ ἦνε φρόνιμος, εὐπειθὴς καὶ προσεκτικός.

Voici (2) que l'heure sonne. J'entands la cloche de l'école. Les enfants partent. . .

Ils quittent la maison de leur père pour aller à l'école.

La mère dit adieu à l'enfant. Adieu, mon fils ; tu apprendras tes leçons et tu seras docile : Ta mère sera heureuse si le maître est content de toi.

Les enfants s'en vont (3) marchant par les rues, par la route, portant leurs livres sous le bras ; et chemin faisant, ils voient (4) beaucoup de choses qui les amusent.

Ils voient les cultivateurs qui travaillent aux champs, les ouvriers qui travaillent à l'atelier.—Ils voient la bonne femme qui va prier Dieu à l'église.

---

(1) Μέλ. τοῦ ῥήμ. croitre, (αὐξάνω). συζ. δ'. je crois, nous croissons, je croissais· je crus je croitrai· προστ. crois, croissons· que je croisse· que je crusse· μετχ. croissant, crû,e.

(2) Τὸ Voici ἀναφέρεται εἰς τὰ ἀμέσως ἑπόμενα, καὶ τὸ voilà εἰς τὰ προηγούμενα. Ἴδε συντακ. γραμ. ἐδάφ. 277. Ἔτι δὲ τὸ μὲν voici μεταχειρίζεται καὶ εἰς δεῖξιν τοῦ πλησίον· τὸ δὲ voilà, εἰς δεῖξιν τοῦ μακράν·

(3) Ἐνεστῶτος πλ. γ' πρόσπ. τοῦ ῥήμ. aller (πηγαίνω), je vais, tu vas, il va, nous allons, ils vont. Μελ. j'irai, tu iras κλ. Condition· j'irais κλ. προστ. va· allons, allez. Ὑποτκτ. que j'aille, que tu ailles, que nous allions, qu'ils aillent. Οὗτοι εἶναι μόνον οἱ ἀνώμαλ. χρόν. αὐτοῦ τοῦ ῥήμ. — (4) Τοῦ ῥήμ. voir, ὅρ. σελ. 26, σημ. 3.

Ils voient la jeune fille qui travaille et qui coud chantant devant saporte.

Allez, jeunes enfants, allez pour vous instruire. Allez, vous apprendrez à lire les grandes choses qui sont dans les livres.

Vous apprendrez à connaître le monde, à connaître, les fleuves, les rivières, les mers que soulèvent les tempêtes, et engloutissent les vaisseaux ; et les hautes montagnes, si hautes qu'elles se cachent dans les nuages, et qne leur sommet se couvre (1) de neiges.

Vous apprendrez à connaître Dieu et à l'aimer.—Vous y apprendrez à être bons et vertueux. Car la sagesse est plus précieuse que la science.

Αἱ ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος καὶ οἱ μῆνες τοῦ ἔτους.

Mon ami (2), quel jour est-ce aujourd'hui ? c'est Dimanche, demain Lundi, et après Mardi, Mercredi, Jeudi, Vendredi, Samedi, qui font le tout sept jours, et ces sept jours font une semaine.

Maman, combien de semaines faut-il pour faire un mois?

Quatre semaines entières, et deux ou trois jours font un mois, et douze mois font une année ou un an.

---

(1) Τρίτον ἑνικ. προσ. τοῦ couvrir, (σκεπάζω), συζ. γ'. Β' Σχημτ. τὸν ἐνεστ. τὸν παρατ. τῆς ὁριστ., τὴν προστ. καὶ τὸν ἐνεστ. τῆς ὑποτακτ. κατὰ τὴν ά. συζγ. Τοὺς δὲ λοιπ. χρόν. εἰς τὴν β'. Τὴν παθητ. μετοχ. ἔχει couvert,e. τοιαῦτα εἶνε τὰ decouvrir, offrir, ouvrir, cueillir, tressaillir (ἀνασκιρτῶ ἀπὸ χαρὰν), assaillir (ἐπιπίπτω, ἐφ' ὁρμῶ)· τούτων τὰ τρία τελευταῖα ἔχουσι τὴν παθ. μετοχ. καὶ τὴν προστ. cueilli-s, tressailli-s, assailli-s, κατὰ τὴν β'- συζ. τὸν δὲ μελ. ά. καὶ condition, cueillerai-s, assaillerai-s, tressaillerai-s, κτλ. κατὰ τὴν πρώτην συζυγ.

(2) Οὕτω λέγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ εὐγενεῖς Γάλλοι εἰς τὰ τέκνα των καὶ μεταξύ των, πρὸς περισσοτέραν οἰκειότητα.

Comment s'appellent les douze mois ? Je vais (1) vous dire leurs noms, et les compter en même temps.

Jenvier, un ; Février, deux ; Mars, trois ; Avril (2), quatre ; Mai, cinq (3) ; Juin, six ; Juillet, sept ; Août, huit ; Septembre, nef ; Octobre, dix ; Novembre, onze ; Decembre, douze.

Je crois (4) que voilà un arc-en-ciel. Oh, quelles belles couleurs !

Vous ne pouvez pas le prendre (5), il se pas-se (6). Il est parti (7).

Allons nous promener encore. Nous ferons un bouquet.

Mon ami (8), vous avez là un três joli chardonneret (9). Sa tête est rouge et ses ailes sont jaunes. Ne le laissez pas mourir.

Levez-vous, il est grand jour (10). Vous devriez ne pas rester si long-temps couché. — Faisons un tour avant déjeuner.

Allons cueillir (11), quelques fraises, elles sont mûres.

Voici une fraise très belles. Elle est presque trop grosse pour votre petite bouche.

Arrosons notre jardin, autrement nos fleurs mourront (12).

Vous avez marché trop vite. Vous avez bien chaud.

---

(1) Ὅρα σελ. 27, σημ. 2. Τώρα σᾶς λέγω τά ... ἐκφράζει τὸ μετ'ὀλίγον, ἢ τὸ ἀμέσως.—(2) Τὸ l προφ. ὑγρῶς. (3) Τὸ q προφ. ὡς κ. (4) Croir, je crois, nous croyons· je croyais, nous croyions· je crus, nous crûmes· j'ai cru· je croirai· Ὑποτακτ. que je croie, pue nous croyions κλ. Νομίζω ὅτι βλέπω.—(5) Δὲν δύνασαι νὰ τὸ πιάσῃς. — (6) Διαλύεται. (7)—Ἐπέρασεν. — (8) Ὅρα σελ. 28, σημ. 2. — (9) Καρδερίνα.— (10) Εἶνε μεσημέρι. — (11) Νὰ μαζεύσωμεν· σχημ. ἐπάνω εἰς τὸ couvrir, ὅρα σελ. 27, σημ. 1. je cueille, tu cruelles κτλ.

(12) Μέλ. τοῦ Mourir, (ἀποθνήσκω. λαμβάνει τὸ étre βοηθ. εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους. je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, ils meurent· je mourais; je mourus ; je suis mort, (morte θηλ.) κλ. je mourrai ; je mourrais ; meurs, que je meur, mourant· θὰ ξηρανθῶσι.

Voilà un petit enfant qui est bien pauvre. — Ses habits sont tout usés. Donnez lui un sou.

Sa mère est bien vieille. Pauvre femme ! elle ne peut pas travailler...

Un oiseau vient de tomber (1), à mes pieds. Il est tout sanglant. Son aile (2) est rompue. Il ne peut pas voler plus loin.

Quel oiseau est se ? — Une perdrix. — Vous êtes fâché ! George ;

Vous avez bien raison. Cette perdrix était fort jolie.

Charles, venez-vous asseoir (3) sur cette petite chaise ; qui est à mes pieds. — Bon. Posez votre livre sur mes genoux. — Je vais (4) prendre une grande épingle pour vous montrer vos lettres.

Nous allons bien nous divertir, je crois. — Ce livre est fait tout exprès (5) pour nous instruire et nous amuser. — Quel plaisir de savoir (6) lire tout !

Voyez (7) comme je suis aise quand je lis, vous seres bien aise à votre tour quand vous saurez lire. — Vouz trouverez dans vos livres plusieurs jolies histoires.

---

(1) Σημαί. τὸ πρὸ ὀλίγου ὅτι ἔπεσε εἰς... Καὶ τὸ μὲν aller χρῶνται ὡς βοηθητικὸν διὰ τοῦ ὅσον οὔπω γεννησόμενα· τὸ δὲ venir διὰ τὰ πρὸ ὀλίγου λαβόντα χώραν.

(2) Sou aile, ἀντὶ sa aile, διὰ τὴν κακοφωνίαν παραβιάζεται ἡ γενικὴ συμφωνία τῶν ὀνομτων (Ἴδε γραμ Σελ. 56 1. Περὶ κτητικῶν. κτλ.)

(3) Κλίν. j' assieds, tu assieds, il assied ;; nous asseyons, vous asseyaiz, ils asseient. Παρατατικὸς, j' asseyais, nous asseyions ; j' assis, nous assîmes. Μέλλ. j' assiérai ; Ὑποθ. j' assierais. Προστ· assieds, asseyons' asseyez· que j' asseie, qus nous asseyions, qn' il asseient· que j' assisse, que tu assisses, qu' il assît, que nous assissions · asseyant assis, e, θηλ.

(4) Α'. πρ. ἐν. τοῦ aller, ὅρ. σ. 27, σημ. 3. — 5) Ἐπίτηδες καμωμένον. — 6) Je sais, nous savons, ils savent : je savais ; je sus ; je-Sau rai ; sache ; que je sache ; sachant ; su-e. ἠξεύρω. —7) Β'. πληθ. πρόσ. τοῦ voir (βλέπω). Ὅρα σελ. 26. σημ. 3.

'Ανάμικτα.

Comment, mon ami (1)! vous veulez grimper aux arbres ? Ne le faites. Je suis sûre que vous ne savez pas grimper. Vous dèchirerez votre blouse, et vous vous écorcherez les mains. Si vous tombez, vous vous casserez peutêtre les jambes, ou vous vous blesserez au visage. — Ainsi attendez que vous soyez un grand garçon, et alors vous pourrez (2) grimper aux arbres.

Ah ! la servante a laissé notre joli oiseau voler hors de la cage. Comment le reprendrons-nous ?

Mettez (3) de la graine dans la cage ; accrochez la cage (4) à un arbre. Alors le petit oîseau sautera dedans, peu-têtre, pour manger. Nous fermerons la cage, et nous le reprendrons.

Le pauvre cheval doit être mis à la pâture (5) ; car il a bien travaillé ! Je suis sûr que ce bon compagnon sera fort aise (6) de se reposer.

Donnons du lait au pauvre chat ; alors il prendra les rats et les souris qui font des trous dans les murs, et qui mangent le pain et le fromage.

Je connais un petit garçon qui faisait du mal à un chat : il le prenait souvent ; un beau jour le chat fit sortir ses griffes et lui égratigna toute la main.

On frappe à la porte qui est là ? entrez monsieur. Pas-

---

(1) Ὅρα σελ. 28, σημ. 2.

(2) Τοῦ pouvoir μέλ. πλ, 6' πρ. je peux, et je puis, tu peux il pait; je pouvais ; je pus ; je pourrai ; que je puisse ; pouvant δύναμαι.

(3) Τοῦ ῥήμ. mettre, βάλλω, θετω· je mets de la graine, αἰτιατικὴ τοῦ ἀορίστου ἐκληφθέντος graine, κόκους σπόρους.

(4) Κρέμασε τὸ κλουβίον.

(5) Πρέπει νὰ τὸ βάλλῃ τις νὰ βοσκήσῃ.

(6) Θέλει εὐχαριστηθῆ πολὺ νὰ . . .

sez par le jardin. Où sont les clefs, mon frère? Les voici: maman les a laissées (*) sur la table.

Jules, soyez le bien venu. Venez-vous goûter avec nous? Nous en sommes fort aise, parceque vous êtes un bon garçon (1).

Un enfant, qui est sage, est aimé de tout le monde. Si nous n'avons pas de poires et de pommes, nous enverrons (2) chercher un gâteau chez le patissier.

Mon fils, ne tourmentez pas les animaux. Ne tuez pas les mouches, et ne leur arrachez pas les pattes. Seriez-vous bien aise que les petits gerçons vous fissent du mal? (3). Je suis sûre que non.

Comment appelle-t-on ce bâton rouge et poli? On appelle cela de la cire.-Pour quoi faire?-Pour cacheter des lettres.

Voici une abeille qui suce les fleurs· elle ne vous pipuera pas, si vous la laissez tranquille (4). Les abeilles font de la cire et du miel. Le miel est doux. Mon petit garçon aura du pain et du miel pour son souper.

Voilà un pauvre petit lézard qui court le long de la muraille. Ne le touchez pas. Ah! il est rentré dans son trou. Son trou est sa maison.

Voulez-vous sortir? Prenez votre chapeau. Allons dans la prairie voir les moutons, et les agneaux, et les vaches, et les arbres et les oiseaux.

Quand le printemps reviendra, Il y aura des feuilles ver-

(*) Ἡ παθητ. μετοχ. laissées συμφωνεῖ κατὰ τὸ γένος καὶ ἀρθ. μὲ τὸ ἀντίκείμενον τῆς les (clefs) διότι προηγεῖται αὐτῆς.

(1) Εἰς τὸ c ὑποτιθεται ἡ ὑποδιαστολὴ ὅταν ἕπονται τὰ φωνήεντα a, o, u, ἵνα μὴ προφέρεται κα, κο, κιου.

(2) Μελ. τοῦ envoyer, πέμπω στέλω, l' envoie tu envoies κτλ.

(3) Ἤθελες εἶσθαι εὐχαριστημένος, ἐὰν τὰ μικρὰ παιδία σὲ εχακοποίουν;

(4) Δὲν προφ. ὑγρῶς, ἀλλ' ὡς ιλ ὡς καὶ τὸ ville, βίλ, καί τινα ἄλλα. Ἴδε τὸ λ ἐν ἀρχῇ γραμ. Σελ 4.

tes, des fleurs, des marguerites, des oeillets, des violettes et des roses. On verra (1) de jeunes agneaux et le temps sera chaud.

Il fait obscur. Apportez de la lumière. Mouchez la chandelle. Fermez les contrevents (2). Attendez. Ne les fermez pas encore. Regardez la lune. Oh ! la belle lune ! Comme elle brille. La lune ne luira pas toute la nuit. Elle se couchera bientôt.

Le soleil est déjà couché. Les petits poulets et les petits oiseaux sont dèjà couchés. Je veux que mon cher ami aille (3) en faire autant. Le pauvre petit garçon a sommeil. Il dort. Portez-le là haut. Otez-lui doucement sa blouse et ses souliers.

Vous dites que vous avez mal aux jambes. Marchez, courez, cela vous guérira. La course vous fera grandir et vous donnera de forces. Les enfants qui restent assis (4) toute la journée, ne sont bons à rien. Ils deviennent paresseux et stupides.

Faites attention à votre leçon, si vous voulez acquerir la réputation de vos maîtres et de vos camarades.

A présent que vous êtes habillés, faites vos prières. Allons (5), joignez vos petites mains. Mon Dieu, je vous donne mon coeur ; bénissez mon enfance, et faites moi croitre en sagesse comme en âge. Conservez papa, maman, mes frères et mes soeurs, et tous mes amis, et préservez-les, ainsi que moi, de tout danger pendant cette journée.

Les roses ne sont pas encore assez épanouies.

Elles ont de jolis boutons. Voilà bien des espèces de

(1) Μέλ. τοῦ ῥήμ. voir, je vois, nous voyons κτλ. Ὅρα σελ. 26 σημ. 3.

(2) Τά ἐξώφυλλα· κα! volets εἶνε τὰ ἐντὸς παραθυρόφυλλα.

(3) γ'. ἑνικ. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὑποταχ. τοῦ aller. Ὅρα σελ. 27 σημ. 3.

(4) Παθ. μετ. τοῦ ῥήμ. asseoir, ὅρ. σελ. 30, σημ. 3.

(5) Ἔλα, ἕνωσον τάς..

roses (1). Celles-ci sont des roses musquées (2). Ce rosier -là est le rosier du roi. Tous les rosiers ont des épines.

Monsieur le jardinier, permettez-moi de cueillir (3) des fleurs dans votre jardin. Trés volontier, mon petit monsieur; mais ne gâtez pas, je vous en prie, mes plates-bandes (4), et ne marchez sur mon cerfeuil (5), ni sur mes laitues; vous les écraseriez, cela les ferait mourir (6). Je ne pourrais plus vous faire manger de salade.

Je vous remercie, Monsieur le jardinier, de votre complaisance (7). Je ferai bien altention à ce que vous me recommandez. Vous ne vous plaindrez pas de moi. Je ne ferai point de mal à votre cerfeuil ni â vos laitues.

Vous parlez fort bien. Vous êtes un joli garçon . . .

Mettez-vous près de la petite table: approchez votre petit tabouret. Otez votre chapeau. On ne met point de chapeau dans la maison.

Maman, avec quoi fait-on les volans? (8). On les fait avac des plumes qu'on met sur un petit morceau de lièges. Le liège est l'écorce de l'arbre qu'on appelle liège. Il est très léger, il nage sur l'eau et ne s'enfonce jamais.

Votre chien Bijou peut-il lire? Non. Voyons; prenez une èpingle, et marquez-lui les mots. — Mais, maman, il n'apprendra pas. Je n'ai jamais vu un chien ou un chat lire.

Cela est vrai; mais les petits garçons peuvent apprendre. Par conséquent, si vous n'apprenez pas, vous ne valez pas autant que ces petits animaux (9).

Il fait déjà grand jour (10). Ouvrez les yeux, mon ami. Allons (11), levez-vous. Jean, venez habiller Charles, je vous

---

(1) Ἄπειρα εἴδη ρόδων.—(2) Μοσχάτα.—(3) Ὅρα σελ. 28, σημ. 1. —(4) Πρασιά.—(5) Πετροσέλινον.—(6) Τοῦτο θὰ τὰ ἐξήραινε. Ὅρ. σελ. 29. σημ. 12. — Δὲν ἤθελον δυνηθῆ πλέον νὰ σᾶς δώσω νὰ φάγητε.—(7) Διὰ τὴν καλοσύνην σας. — (8) Τὰ ἀνάρπαστα. — (9) Ἐὰν δὲν μάθῃς γράμματα, δὲν ἀξίζῃς ἴσια μὲ αὐτὰ τὰ ζῶα.—(10) Ἐξημέρωσεν ἤδη.—(11) Ἔλα, προστακτικτ. τοῦ ῥήμ. aller· ὅρα σελ. 27 σημ. 3.

prie. Vous voilà déjà prêt. Descendons. Le déjeuner nous attend.

Voici de lait tout frais (1). Ne jetez pas de pain à terre. Si vous en avez trop, il y a des gens qui n'en ont pas assez. Entendez-vous ce petit pauvre qui est à la porte de la rue ? On voit (2) qu'il n'a pas déjeuné. Il pleure. Donnez lui de votre pain.

Oh ! comme il mange de bon appétit (3). Les larmes ne coulent plus. Il cherche à vous sourire ; vous devez être bien content de l'avoir rendu si joyeux.

Il fait bien froid aujourd'hui. L'eau de ma cuvette est gelée. La neige a couvert (4) tout le jardin d'un tapis blanc.

De quoi est faite la neige ? Voulez-vous le savoir ? Rien n'est plus facile. Allez en ramasser dans votre main. Bon. Venez la mettre auprès du feu. Voyez comme elle fond. Il n'y a plus de neige, il ne reste que l'eau : la neige est faite d'eau.

Il fait encore plus froid qu'hier. Comment font les enfants des pauvres dans cette saison ? Ils n'ont pas de feu pour se dégourdir les mains. Ils n'ont ni bas, ni soulier pour se tenir les pieds chauds.

Lcs pauvres petits malheureux ! que je les plains.

Tenez, Charles. c'est à vous de les secourir (5) Voici de petites pièces de monais que je mets dans votre bourse. Lorsque vous verrez un de ces petits enfants malheureux, vous lui en donnerez. Il ira (6) tout desuite les porter à sa mère pour avoir du pain, et tous les deux béniront le ciel.

Voilà la bonne fermière (7) qui arrive. Elle est suivie ds son chien. Ses deux petits garçons sont avec elle. Oh !

---

(1) Πρωτογαλιά, ἡ ἔγκαιρον γάλ. τὸ θηλ. fraiche· διὰ δὲ τὸ voici (Ἴδε Σελ. 27. σημ. 2.)—(2) Φαίνεται ὅτι . . .—(3) Μὲ πόσην ὄρεξιν τρώγει. (4) Ὅρα σελ. 28, σημ. 1.—(5) Εἰς ἐσὲ ἁρμόζει νὰ τὰ βοηθήσ.—(6) Τοῦ aller γ' ἑνικ. πρόσ. τοῦ μέλ., ὅρα σελ. 27, σημ. 3. — (7) Κολίγισσα. (Ἴδε σελ. 27, σημ. 2.)

la grande crouche de lait ! Voilà bien de la crême (1) et de petits gateaux (2). En voici (3) pour votre goûter (4). Remerciez la bonne fermière. Faites des amitiès (5) à ses jolis garçons ; ils sont bien timides (6). Ils paraissent bien douces (7). Je leur donnerai un joli ruban.

Allons, (8) il est temps de regagner (9) le logis. Nous avons de chemin à faire. Il sera tard quand nous arriverons. Séparons-nous. Faites vos adieux à ccs petits messieurs.

Voilà un beau carrosse à six chevaux, avec le cocher en habit de livrée (10) et en chapeau bordé. . . .

Le beurre n'est pas bon pour les petits enfants. Mon petit garçon n'aura à son déjeuner que du pain grille (11) et une tasse de lait.

Mangez lentement, mon ami, ne mordez pas votre cuillère. Ne frappez pas sur la table. Prenez garde de rependre du lait sur vous à diner. Si votre soupe est trop chaude, attentez qui'elle soit refroidie. Vous vous feriez bien du mal en vous pressant trop. Ayez un peu de patience. Les enfants ou les demoiselles, qui mangent ou boivent trop chaud, se brûlent les palais. (*)

Maman, combien de jambes ont les poissons ?-Les poissons n'ont point de jambes·-Comment font-ils donc pour marcher ?-Ils ne marchent pas. Ils nagent dans l'eau comme les oiseaux volent dans l'air. Vous avez-vu, sans-doute, deux poissons rouges que votre tante tient (12) sur sa che-

---

(1) Τί πολὺ ἀνθόγαλα (καϊμάκι).—(2) Καὶ κουλουράκια.— (3) Ἰδοὺ λάβε μερικά.—(4) Διὰ τὸ δειλινόν σας.—(5) Χαιρέτησον.—(6) Ἐντροπαλά.— (7) Ἥσυχα.— (8) Ἄς φύγωμεν.— (9) Νὰ ἐπιστρέψωμεν, εἰς (τὸ κατάλυμα) τὴν οἰκίαν.— (10) Μὲ ἡνίοχον ἐν στολῇ καὶ μὲ πῖλον μὲ ταινίαν. —(11) Ἐψημένον (φρυγανιά). —(12) Τὰ ὁποῖα ἡ θεία σου ἔχει ἐπὶ τῆς ἑστίας της.

(*) Palais γέν. ἀρσεν. ἐλλειπτικόν, εἰς τὸν πληθυντ. μόνον ἀπαντᾶται· παλάτιον, ἐδῶ δὲ οὐρανίσκος.

minée dans un vase plein d'eau. Ils montent et ils descendent cemme il leur plait. Il se servent de leurs nageoires comme les oiseaux de leurs ailes.

Διηγήματα.

La petite fille et le petit chat.

Il était une fois (1) une petite fille qui était assise dans le jardin.—Il y avait à la porte un petit chat qui était très gentil.—La petite fille appela le petit chat «Minet,(2) Minet, viens, Minet !» Minet vint près de la petite fille ; il joua avec elle, et il la caressa en faisant, ron, ron, ron.

Et la petite fille était contente de jouer avec Minet, et elle le caressait aussi.—A ce moment ils s'aimaient, ils étaient amis.

Mais la petite fille devint méchante. Elle tira la queue au petit chat.—Alors Minet se fâcha, il ne fit plus ron, ron, mais il donna un coup de griffe à la petite fille en faisant pff ! pff ! Alors ils ne s'aimaient plus, ils n'étaient plus amis.

Le petit chat ne voulut plus jouer avec la petite fille, et il s'en alla ; et la petite fille resta toute seule.

Les méchants n'ont point d'amis.

La poule et les poussins.
(ἡ ὄρνιθα καὶ τὰ κλωσσοπούλα).

Il était une fois un pauvre cordonnier qui habitait, avec

(3) Ἦτο ποτέ.

(4) Minet,-ette θηλ. (κατοῦδι, γατάκι)· οὕτω τὰ φωνάζουσιν οἱ Γάλλοι.

ses deux enfants, une maisonnette (1) blanche, tout au bout de la ville et presque dans la campagne.

Le cordonnier travaillait du matin au soir dans sa petite boutique, raccommodant de vieux souliers, et même faisait des souliers neufs quelque fois. . .

Le cordonnier avait une poule si bien apprivoisée par ses bons soins, qu'elle venait se percher sur le bord de la fenètre, tout près de (2) son maître, et il n'avait qu'à étendre le bras pour la caresser.

Mais, de puis quelque temps, la poule ne quittait plus son nid. Elle avait une quinzaine d'oeufs à couver (3), elle ne les abandonnait pas uns minute. A peine prenait-elle le temps de manger; car lorsque la faim la pressait trop fort,elle sortait de son nid,courait prendre en hâte(4) quelques bécquées, détirait (5) ses pattes engourdies, étendait et secouait ses ailes, puis retournait (6) précipitemment(7)

---

(1) Οἰκίσκον τινά.

(2) Près (πλησίον), prêt (ἕτοιμος) καὶ auprès (προφ. prè, òpré). Τὸ α. ἀπαιτεῖ τὴν πρόθεσιν De· οἷον, près De la ville. Τὸ β'. τὴν πρόθ. à. οἷον, prêt A partir. Τὸ δὲ γ'. ἐκτὸς τῆς προσθ. De καὶ τῆς ἰδέας τῆς προσεγγίσεως ἐπισυνάπτει καὶ τὴν τοῦ αἰσθήματος· οἷον, tl n'est content que lorsqu'il est auprès de vous.

(3) Τὸ couver, λέγεται ἐπὶ πτηνῶν, ὅταν χλωσσῶσι τὰ αὐγά των.

(4) Θηλ. τὸ h δασύ.

(5) 'Ετέντονε τοὺς πόδ.

(6) Retourner, ἐπανέρχομαι, τὸ μόριον re δὲν τονίζεται ὅταν συνθέτεται μὲ λέξιν ἀπαντωμένην μόνην, ὡς tourner· κτλ. τονίζεται δὲ ὅταν συνάπτηται μὲ λέξιν μὴ εὑρισκομένην μόνην, οἷον, réponse, réduire (περιστέλλω), reception· κτλ. διότι ponse, duire, ception δὲν ὑπάρχουσι.

(7) Τὰ εἰς ment ἐπιρρή. παράγονται ἐξ ἐπιθέτων, προσθέσει τῆς καταλήξεως ment εἰς τὸ ἀρσενικ. ἐὰν τὸ ἐπίθετον καταλήγῃ εἰς φωνῆεν· οἷον, vrai, vraiment (ἀληθῶς)· joli, joliment (εὐειδής, εὐειδῶς), κτλ. Καὶ εἰς τὸ θηλ. ἐὰν τὸ ἀρσεν. καταλήγῃ εἰς σύμφωνον, οἷον, heureux-se, heureusement, κτλ. Τὸ δὲ ἐπίρ. τῶν εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων, μὴ μονοσυλλάβων, σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀρσεν.τροπῇ τῆς καταλήξ. ant εἰς amment, καὶ τῆς ent εἰς emment· οἷον, élégant, élégamment (γλαφυρῶς), évident, évidemment, κτλ. (ἐναργῶς, προφ. évidammant).

s'accroupir sus ses œufs, qui avaient desoin de chaleur pour eclore (1).

Le fils du cordonnier se nommait Jacques, il était déjà grand et travaillait avec son père.

La petite fille se nommait Louise. Elle êtait un peu ignorante. Car, hélas ! la pauvre enfant n'allait point à l'école ; il n y en avait pas dans son quartier. Mais en revanche (2), elle était attentive, parlait peu, et comme elle réfléchissait beaucoup surtout ce qu'elle voyait, elle finissait (3) par apprendre des choses auquelles d'autres enfants n'auraient jamais pensé.

C'était la première fois que Louise voyait sa poule couver ; aussi était-elle curieuse de savoir ce que deviendraient tous ces oeufs ; et comme son père lui evait dit que dans trois semaines moyennant de la chaleur douce et constante de la mère, chaque œuf serait changé en un petit poulet. Louise attendait.

Une chose cependant l'occupait beaucoup : «Qnand le temps sera venu, se disait-elle, qui ouvrira les oeufs pour en faire sortir (4) les poulets ! La poule ne le saura pas, et ils étoufferont. Et quand même ils sortiraient de la coquille, que deviendront-ils? Qui les fara manger (5) ?

---

(1) Κλωσσᾷ, ἣ ἐκβάλλει τὰ πουλιά της. (ἴδ. ἀνώμαλ. γράμ.)

(2) Revanche (ἀνταπόδοσις), τὸ ὁποῖον λέγεται σπανίως ἐπὶ καλοῦ (εἰς ἀποζημίωσιν).

(3) Τὸ finir, ἔχον κατόπιν του τὴν πρόθ. par, καὶ ἄλλον ῥῆμα εἰς ἀπαρέμφ. ἐξηγήται ὡς ἐπίρ. τέλος, τελευταῖον· τὸ δὲ ἀπαρέμφ. ῥῆμα, μένει μὲν εἰς τὴν ἰδίαν του σημασίαν, ἀλλ' εἰς τὸν χρόνον ἐν ᾧ ἐκφέρεται τὸ πρὸ αὐτοῦ finir· οἷον, elle finissait par apprendre (αὕτη τέλος ἐμάνθανε). je finirai par le faire τελευταῖον θὰ τὸ κάμω κτλ.

(4) Τὸ faire, προηγούμενον ἀπαρεμφάτου, χρησιμεύει ὡς βοηθητικὸν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔμμεσον ἐνέργειαν· ἐδῶ δὲ pour en faire sortir διὰ νὰ ἐκβάλῃ (en) ἐκεῖθεν τὰ πουλ. κτλ.

(5) Τίς θὰ τοῖς δώσῃ νὰ φάγωσι ;

Leur mère ne le (1) pourra pas, ele n'a pas de mains. Et comment leur apprendra-t-elle à manger tout seuls, puisqu'elle ne parle pas ? Dieu n'a pas donné aux animaux ni mains pour s'aider, ni parole pour s'instruire, et la poule qui aura couvé ses petits avec tant de persévérance ne pourra ni les faire éclore, ni les nourrir, ni les élever. Pauvres animaux, qu'ils sont à plaindre»·

Et Louise ignorait la bonté de Dieu, et attendait la fin des trois semaines avec tristesse et compassion.

Enfin, les trois semaines écoulées, (2) Louise, un matin, vit la poule se soulever un peu, et retourner doucement les œufs avec son bec (3). Un œuf était fendu ; un petit trou s'y était fait (4) : la poule se mit (5) à l'agrandir, toujours avec son bec, en prenant (6) toutes sortes de précautions. Peu à peu l'œuf s'entrouvrit, un petit cri se fit entendre, auquel (7) la pauvre poule répondit tendrement. Enfin la coque se sépara tout à fait, et un petit poulet en sortit tout vivant, criant de sa petite voix, et s'efforçant déjà de se dresser sur ses petites pattes. La mère paraissait bien heureuse de la naissance de son enfant ; mais elle avait beaucoup à faire encore. Il lui restait quatorze œufs: il fallait qu'elle aidât (8) à éclore les quatorze poulets comme elle avait aidé le premier· elle cacha donc le pre-

(1) Τὰ le, la, les, ἄρθρα, ὅταν συνάπτωνται μὲ οὐσιαστικ. ἀντων. δέ, ὅταν εἶνε ἀντικείμενα ῥήματος, ὡς ἐνταῦθα, ne lepourra pas, δὲν θὰ ἐμπορέσῃ νὰ τὸ κάμῃ. (Ἴδ. γραμ. σελ. 59 περὶ τὸ τέλος τοῦ γ'. προσώπου·

(2) Ὀονματικὴ ἀπόλυτος, τῶν τριῶν ἑβδομάδων παρελθουσῶν.

(3) Προφέρ. bèk, ῥάμφος.

(4) Παθητ. μετοχ. τοῦ faire.

(5) Ἀόριστος τοῦ αὐτοπαθ. mettre· (ἤρχισε νά).

(6) Ἡ ἐνεργ. μετοχ. ἔχουσα πρὸ αὐτῆς τὴν πρθ. en σχηματίζει τὸ γερούντιον· gérondit.

(7) Ἴδε γραμ. Σελ. 61.

(8) Ἴδ. συνταχ. γραμ. ἐδαφ. 200. κτλ, Περὶ χρήσεως τοῦ παρατ. τῆς ὑποτακτικῆς, κλσ. χρόν,

mier éclos sous son aile et se remit à la bésogne (1) Elle retournait les œufs, et chaque fois qu'un petit poulet avait commencé à percer sa coque à l'intérieur, la poule l'aidait de son bec, le faisait éclore et le cachait sous ses plumes.

Louise regardait cela, et, toute surprise, elle se demandait (2), qui avait appris aux petits poulets à percer sa coquille et à la mère à l'ouvrir (3) ensuite avec tant de patience et d'adresse ?

Enfin les quinze petits poulets sortirent tour à tour de leur coque, la mère les couva (4) encore quelques heures, comme pour leur donner le temps de se reconnaître et de s'accoutumer à vivre hors de l'œuf; puis enfin, l'après dînée étant venue, la poule se leva, semit à glousser doucement, ses petits poussins se levèrent à sa voix et sortirent avec elle de leur nid.

Le bon cordonnier leur ayant jeté quelques grains de mil (5), Louise vit la poule se baisser, prendre les grains dans son bec (6), et les déposer devant ses petits, en gloussant toujours, comme pour leur dire ; «Mangez». Et les petits commencèrent, en effet, à manger, comme s'ils eussent compris leur mère.

La petite fille s'étonnait de plus en plus. Elle aurait pu demander à son père d'où venait que la poule parais-

---

(1) Se **remit** à **la** bésogne, περὶ τοῦ **re** ῎Ιδε σελ. 38, σημ. 6. ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν.

(2) Se demandait, ἠρώτα ἑαυτήν. Τὸ μόριον de τότε τονίζεται, εἰς τὴν σύνθεσιν, ὅταν ἀφαιρῇ ὁλοτελῶς τὴν πρώτην σημασίαν τῆς λέξεως, μεθ' ἧς συνάπτεται, ἄλλως μένει ἄτονον·οἷον, faire, défaire; lustrer, délustrer, κτλ.

(3) ῎Ιδ. σελ. 28, σημ. 1.

(4) Τὰ ὑπέθαλψε, τὰ ἐκάλυψε, κτλ.

(5) Mil ou **millet** (κεγχρὶ) προφ. ὑγρῶς, μίγ, μιγέ. ὀνομαστικὴ ἀπόλυτος εἰς τό γαλλικόν.

(6) Ῥάμφος bec ὅλων τῶν πτηνῶν, **muse** u, (ῥύγχος) τῶν σκύλων κτλ. μύτη ἤ πρόσωπον τῶν ἀνθρώπων.

sait(1)comprendre ses petits, et que les petits paraissaient comprendre leur mère? mais Jacques, le frère de Louise, était taquin (2), il se moquait de (3) sa sœur, quand celle-ci faisait des questions, et Louise préférait se taire et apprendre toute seule.

Il y avait déjà huit jours que les petits poulets étaient éclos; Ils venaient à merveille. Ils suivaient leur mère, qui s'occupait d'eux sans cesse et presque sans songer d'elle même.

«Louise, dit le cordonnier à sa fille, il fait beau temps; prends ton tricot et va promener les poulets dans les champs(4). Ils n'abîmerons rien, puisque la moisson est faite.

Louise partit en appelant la poule. La poule suivit en appelant ses petits; et bientôt(5) ils arrivèrent dans les champs, dont la mère commença (6) à gratter la terre avec ses deux pattes, comme pour y chercher des grains ou des vers.

Lorsqu'elle avait trouvé quelque chose (7), au lieu de

---

(1) Τρίτου ἑνικ. προσώπ. τοῦ παρατατ. τοῦ peraitre ὡς καὶ τὸ κατόπιν πληθ. γ'.

(2) Taquin, ἤθελε νὰ πειράζῃ, ἦτο φίλερις.

(3) Τὸ se moquer (de sa soeur,) μετ' ἐμμέσου συμπληρώ. σημαίν. περιπαίζω, ἄνευ συμπλ. τὸ ἀστεΐζομαι· οἷον, il se moque de moi, μὲ περιπαίζει μὲ χλευάζει· il se moque, ἁπλῶς, ἀστεΐζεται· τὸ αὐτὸ μὲ τὸ plaisanter, χωρατεύω.

(4) Προφ. chan ἀγρός.

(5) Bientöt (προφ. bi-intô) σημαίνει τὸ μετολίγον πραχθησόμενον, τὸ δὲ aussitôt (προφ. ôcitô) σημαίνει τὸ ἀμέσως, aussitôt dit,-fait, ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον; aussitôt pris,-pendu.

(6) Commença à gratter. ἤρχισε νὰ σκαλίζῃ· τὸ ῥῆμα commencer, ὅταν ἔχῃ κατόπιν του ἀπαρέμφατ. λαμβάνει ποτὲ μὲν τὴν προθ. A, ποτὲ δὲ τὴν De· καὶ ἐκείνην μὲν ὅταν φανερόνῃ πρόοδον ἢ αὔξησιν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἑπομένου ῥήματος· ταύτην δέ, ὅταν σημαίνῃ πρᾶξιν τακτικῶς γένομένην· οἷον, cet enfant commence A parler· je commence De lire toujours à dix heures.

(7) Quelque chose (κάτι τι), ἐνταῦθα μόνον τὸ chose εἶνε γέν. ἀρσ. πανταχοῦ ἀλλοῦ εἶνε θηλυκοῦ.

le manger, elle appelait ses petits ; les petits accouraient, mangeaient et se mettaient à gratter le sol (1) en imitant leur mère.

Louise regardait toujours, et commençait à (2) se demander si le bon Dieu ne leur avait pas donné quelque moyen de se comprendre !

Il vint quelques gouttes de pluie. La poule appela ses petits, les petits accoururent. La mère les emmena (3) sous un arbre, puis étendit ses ailes et les petits s'y abritèrent aussitôt (4). La pluie ayant cessé, (5) la mère se releva ; et les petits sortant bien secs de sous ses ailes, la suivirent de nouveau à travers les champs (6). Et Louise regardait toujours.

Tout à coup, pendant que les petits couraient, grattaient la terre, s'ébattaient (7) à leur aise et sans crainte, la poule jette un cri tout (8) différent de sa voix ordinaire.

---

(1) Ἔκτασις ἀγροῦ, γήπεδον.

(2) Ἴδε σελ. 42, σημ. 5.

(3) emmener, (ἀπάγω), amener, προσάγω (ἀπ' ἐκεῖ ἐδῶ καὶ mener (ἄγω ἀπ' ἐδῶ ἀλλαχοῦ.)

(4) Ἴδε σελ. 42, σημ. 6.

(5) Ἀπόλυτος ὀνομαστική.

(6) A travers, au, travers, διαφέρουσι, καθ' ὅ,τι ἐκεῖνο σημαίνει ἐλευθέραν δίοδον, τοῦτο δὲ νὰ διέρχεταί τις μετὰ δυσκολίας οἷον, à travers les champs, au, travers les ennemis.

(7) Παρατατ. τοῦ s' ébattre, παίζω διασκεδάζω.

(8) Tout, εἶνε οὐσιαστ. ἐπίθ. καὶ ἐπίρ. Οὐσιαστικὸν μέν, ὅταν θεωρῆται εἰς τὴν ὁλομέλειάν του, ὁλοκληρότητά του· οἷον, tout, ou rien, τὸ ὅλον ἢ τίποτε : Toun le monde, ὅλοι la mort nous sépare de tout, ὁ θάνατος μᾶς ἀποχωρίζει ἀπὸ ὅλα.—Ἐπίθ. δέ, ὅταν λέγεται περὶ προσώπου ἢ πράγματος, θεωρουμένου εἰς τὴν ὁλοκληρότητά του, οἷον, tout l' univers· les hommes veulent tout être immortels.—1), tout, ἐπίρ. σημαίνει ὅλως δι' ὅλου, καὶ μένει ἀμετάβλητ. οἷον tout aimable qu' est la vertu elle est tout étonnée 2). Ὅταν ἀκολουθεῖται d' autre καὶ ἐξ οὐσιαστικοῦ, τὸ tout εἶνε ἐπίρ. ἐὰν ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ τὸ Une οἷον, donnez-moi une tout autre occupation, une tout autre place ; Ἐὰν δὲ δὲν ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ τὸ Une, τότε εἶνε ἐπίθετ. καὶ δηλοῖ τὸ ἕκαστος, πᾶσα· οἷον, toute autre occupa-

A ce cri tout les petits poulets s'éparpillent, se dispersent(1) à droite, à gauche, et s'éloignant de leur mère, courent se cacher les uns dans un sillon, les autres sous une motte(2) de terre, sous des feuilles, sous des brins de chaume, puis aucun ne bouge et tout se tait !

Louise ne comprenait rien à cela. Les petits fuir leur mère. Eux qai ne l'avaient jamais quittée (3) et ne savaient marcher qu'autour d'elle ! Qu'est-ce que cela voulait dire ?

La poule regardait en l'air. Louise leva la tête et vit un gros oiseau qui volait, s'éloignait, revenait, paraissait chercher, ou attendre quelque chose. Louise crut reconnaître que cet oiseau, brun et gris, était une buse. Les buses sont des oiseaux de proie, qui se nourrissent de petits oiseaux, et qui, s'ils n'osent pas attaquer une poule, ils attaqueraient et mangeraient volontiers (4) de pauvres petits poussins. Louise comprit alors que si la poule avait gardé près d'elle ses poussins, elle n'aurait pu les défendre tous, la buse aurait toujours bien pu (5) en tuer quelques uns ; tandis qu'en les dispersant et les faisant cacher, la buse ne les voyait pas et ne savait pas où les prendre.

De temps en temps la poule jetait un petit cri comme pour dire à ses enfants : Restez cachés, l'ennemi est encore là ;» et les petits comprenaient sans doute, car ils restaient cachés à leurs places.

---

tion, toute autre place, πᾶσα ἄλλη θέσις 3). Ὅταν ἀκολουθῆται ἀμέσως ἐξ οὐσιαστικοῦ, ἄνευ οριστικοῦ ἐπιθ. οἷον, le chien est tout ardeur, nous étions tont yeux, tout oreilles κτλ. Ἐνταῦθα τὸ tout εἶνε ἐπίρ. διότι ἀκολουθῆται ἀμέσως ἐξ οὐσιαστικοῦ, κατὰ τὸ 3ον ἐδάφ. τῆς σημειώσ. ταύτης.

(1) Διασκορπίζονται, διασπείρονται.

(2) Βῶλος γῆς.

(3) Ἡ παθ. μετοχὴ quittée συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ la mère ως ἀντικείμενον καὶ προηγούμενον αὐτῆς.

(4) Εὐχαρίστως.

(5) Παθητ. μετοχ. τοῦ pouveir.

Enfin l'oiseau de proie, ne voyant toujours que la poule, s'en alla ; et quand la mère le vit partir, elle rappela ses petits, qui accoururent à la fois de tous les côtés : le danger était passé.

Louise n'en doutait plus ; la poule et ses poussins se comprenaient, s'entendaient (1), mais qui le leur avait appris, qui ? . . . Louise n'en savait rien ; hélas ! la pauvre enfant n'allait pas a l'école.

Louise se décida à questionner (2) son père. Elle ramena (3) la poule et les petits à la maison ; elle raconta à son père tout ce qu'elle avait vu (4), et lui demanda comment il se fait que ces animaux peuvent s'entendre, puisqu'ils n'ont point le ton de la parole ?

«Mon enfant, répondit le vieux cordonnier, Dieu qui vous a donné la parole, a donné aussi, à chaque espèce d'animaux, une sorte de langage particulier, au moyen duquel ils peuvent se faire connaître les uns aux autres, jusqu'à un certain point, leurs besoins, leurs souffrances, leurs désirs. Parexemple, quand un pauvre chien a été battu (5) et qu' (6) il crie, nous devinons qu'il veut dire : Je souffre : Quand il y a de petits oiseaux dans un nid et que (7) la mère leur apporte à manger, elle leur parle

---

(1) Ἐκαταλαμβάνοντο ; Συνενοοῦντο μεταξύ των.

(2) Questionner, interroger, demander ; Τὸ ά. ὑποθέτει πνεῦμα περιεργείας, ὅθεν ἐξετάζει τις μετὰ περιεργείας· ὥσπερ ἐνταῦθα. Τὸ Β'. ὑποθέτει ἐξουσίαν καὶ ἐρωτᾷ τις δυνάμει αὐτῆς. Καὶ τὸ γ'. ἐρωτᾷ περὶ πράγματος πολιτικωτέρου καὶ σεβασμιωτέρου.

(5) Ἐπανέφερε. ἴδ. σελ. 43, σημ. 3.

(4) Παθτ. μετοχ. τοῦ voir. Ἴδε σελ. 26 σημ. 3.

(5) Παθητικὸς σχημ. τοῦ ρήματοσ battre· prétérit indéfini. Ἐπειδὴ τὰ παθητικὰ σχηματίζονται, ὅταν προσθέτωμεν τὴν παθ. μετοχ. τοῦ σχηματιζομένου παθητικῶς ρήμ. εἰς ὅλον τὸν σχηματισμὸν τοῦ ρήμ. ëtre.

(6) Τὸ que εἶνε ἀντὶ τοῦ quand πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ταυτολογίας, et quand il crie.

(7) Διὰ τὸν προηγούμ. λόγον.

avec une petite voix si douce et si touchante, que nous devinons encore qu'elle leur dit des tendresses et qu'elle les invite à manger.

«Le bon Dieu ; ma fille, est prévoyant, juste, généreux il sait ce qu'il faut à chacun des êtres qu'il a créés (1) et il donne aux moindres (2) d'entre eux tout ce qui peut leur être utile ou nécessaire».

(1) Παφητ. μετοχ. τοῦ ῥήματος créer, στμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ προηγούμενον αὐτῆς ἀντιχείμενον quc des êtres (ἴδε γραμ. σελ. 28 ἐδάφ. 7).

(2) Moindre (Ἐλάσσων, μικρότερος, ἀντὶ τοῦ plus petit ἀχρήστου). Ἴδε γραμ. σελ. 52 περὶ συγκριτικῶν.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΕΞ ΑΠΛΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

§ 1.

Dieu, ὁ Θεός.
Le Saint-Esprit, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.
La Trinité, ἡ Ἁγία Τριάς.
La Vierge, ἡ Θεοτόκος.
L'ange, ὁ Ἄγγελος.
L'archange, ὁ Ἀρχάγγελος.
Les Saints, οἱ Ἅγιοι.
Les bienheureux, οἱ μακάριοι.
Le ciel, ὁ οὐρανός.
Le paradis, ὁ παράδεισος.
L'enfer, ἡ κόλασις.
Le diable, ὁ διάβολος.
L'élément, τὸ στοιχεῖον.
Le feu, τὸ πῦρ.
L'eau, τὸ ὕδωρ.
Le vent, ο ἄνεμος.
La tempête, ἡ τρικυμία.
Le rayon, ἡ ἀκτίς.
La nue, ἡ νεφέλη.
Les nuages, τὰ σύννεφα.
La pluie, ἡ βροχή.
Le tonnerre, ἡ βροντή.
L'éclair, ἡ ἀστραπή.
La foudre, ὁ κεραυνός.
Le paratonnerre, τὸ ἀλεξικέραυνον.
La grèle, ἡ χάλαζα.
La neige, ἡ χιών.
La gelée, ὁ παγετός.

§ 2.

Le temps, χρόνος (ὁ καιρός.)
Le siècl, ὁ αἰών.
La saison, ἡ ὥρα τοῦ ἔτους.
Le jour, la journée, ἡ ἡμέρα.
Le point du jour, τὰ χαράγματα.
L'an, l'année, τὸ ἔτος.
La nuit, ἡ νύξ.
Le midi, ἡ μεσημβρία.
Le coucher du soleil, ἡ δύσις.
Le minuit, τὸ μεσονύκτιον.
L'aurore, ἡ αὐγή.
Le matin, τὸ πρωΐ.
Le soir, ἡ ἑσπέρα.
L'heur, ἡ εὐτυχία (καλὴ) ὥρα.
L'heure, ἡ ὥρα.
Un demi heure, ἡμίσεια ὥρα.
Un quart d'heure, ἓν τέταρτον τῆς ὥρας.
Trois quarts d'heure, τρία τέταρτα τῆς ὥρας.
Le mois, ὁ μήν.
La semaine, ἡ ἑβδομάς.
Le printemps, ἡ ἄνοιξις.
L'été, τὸ θέρος.
L'automne, τὸ φθινόπωρον.
L'hiver, ὁ χειμών.
Le jour ouvrable, ἡ ἐργάσιμος ἡμέρα.

Le jour de marché, ἡ ἀγοραία ἡμέρα.

§ 3.

Dimanche, Κυριακή.
Lundi, Δευτέρα.
Mardi, Τρίτη.
Mercredi, Τετάρτη.
Jeudi, Πέμπτη.
Vendredi, Παρασκευή.
Samedi, Σάββατον.

§ 4.

Janvier, Ἰανουάριος.
Fevrier, Φεβρουάριος.
Mars, Μάρτιος.
Avril, Ἀπρίλιος.
Mai, Μάϊος.
Juin, Ἰούνιος.
Juillet, Ἰούλιος.
Août (προφ οû), Αὔγουστος.
Septembre, Σεπτέμβριος.
Octobre, Ὀκτώβριος.
Novembre, Νοέμβριος.
Décembre, Δεκέμβριος.

§ 5.

Le jour de fête, ἡ ἑορτάσιμος ἡμέρα.
Le jour de l'an, ἡ ἡμέρα τοῦ ἔτους.
Le Noël, τὰ Χρηστούγεννα.
Le jour des Rois, τὰ Θεοφάνεια.
Le lundi saint, le mardi saint, ἡ μεγάλη Δευτέρα, ἡ μεγάλη Τρίτη κλπ.
Le carnaval, ἡ ἀπόκρεω.
La carême, ἡ τεσσαρακοστή.
La semaine sainte, ἡ μεγάλη ἑβδομάς.
La Pâque, τὸ Ἅγιον Πάσχα.
L'Ascension, ἡ Ἀνάληψις.
La Pentecôte, ἡ Πεντηκοστή.
La chandeleur, ἢ lâ Purification, ἡ Ὑπαπαντή.
L'Annonciation, ὁ Εὐαγγελισμός.
Le Dimanche des Rameaux, ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων.
La Saint-Jean, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου.
La Toussaint, τῶν Ἁγίων Πάντων.
L'Assomption, ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.
La veille, ἡ παραμονή.
La moisson, τὸ θέρος.
La vendange, τὸ τρύγος.

§ 6.

Le sel, τὸ ἅλας.
Le pain, τὸ ψωμί.
Un morceau de pain, τεμάχιον ἄρτου.
Le beurre, τὸ βούτυρον.
Le fromage, τὸ τυρίον.
Le lait, τὸ γάλα.
Le lait-caillé, τὸ πικτὸν γάλα, (γιαοῦρτι) ξυνόγαλον.
Le vin, ὁ οἶνος.
La viande, τὸ κρέας.
Le poisson, τὸ ψάρι.
Le bouilli, τὸ βραστόν.
Le rôti, τὸ ψητόν.
Le gâteau, ὁ πλακοῦς (τὸ ζυμαρικόν).
La soupe, τὸ ῥόφημα (ὁ ζωμός).

Le bouillon, ὁ ζωμὸς τῆς ὄρνιθος.
La sauce, ἡ (σάλτσα) τὸ ἔμβαμμα.
La salade, ἡ σαλάτα.
Le dessert, τὸ ἐπίδειπνον.

§ 7.

La table, ἡ τράπεζα.
Le service, ἡ ὑπηρεσία, ἡ παράθεσις (πιάτον, πεσέτα, μαχαίρι, πειρούνι, χουλιάρι).
La cuisine, τὸ μαγειρεῖον.
La nappe, τὸ τραπεζομάνδυλον.
La serviette, τὸ χειρόμακτρον.
Le couteau, τὸ μαχαίριον.
La fourchette, τὸ πειρούνιον.
La cuillère, τὸ κοχλιάριον.
Le plat, ἕκαστον φαγητόν.
L'écuelle, ἡ γαβάθα.
L'assiette, τὸ πινάκιον.
La salière, τὸ ἁλατηρόν.
La bouteille, τὸ βωκάλιον.
La cruche, ἡ λαγύνα.
Le bassin, ἡ λεκάνη.
L'aiguière, προχύτης (ἰμπρίκι).
La tasse, τὸ φλυζάνιον.
La soucoupe, τὸ πινάκιόν του.
Le réchaud, τὸ πύραυνον (μαγκάλι).
La chandelle, τὸ ἀλειμματοκήριον.
Le chandelier, τὸ κηροπήγιον.
La mouchette, τὸ κηροψάλιδον.
Le chaudron, ἡ χαλκίνη χύτρα.
La chaudière, ὁ λέβης.
Le trépied, ὁ τρίπους (σιδηροστιά.)
Le gril, ἡ ἐσχάρα.
La poêle, τὸ τηγάνιον.
La broche, ὁ ὀβελὸς (σούβλα).
L' évier, νεροχύτης (μαγειρίου).
La gouttière, ὁ νεροχύτης (στέγης.)
Le mortier, τὸ ἰγδίον.
Le pilon, τὸ ἰγδιοχέριον.
L'écumoire, τὸ ἐξαφριστήριον.
La râpe, ὁ ξύστης (ὁ τρύφτης).
Le balai, τὸ σάρωμα.
Le torchon, τὰ ράκη (πατσαβούργια.)

§ 8.

Le corps, τὸ σῶμα.
Les membres du corps, τὰ μέλη τοῦ σώματος.
La taille, τὸ ἀνάστημα.
La tête, ἡ κεφαλή.
La chervelle, ὁ μυελὸς (τῆς κεφαλῆς), ἡ ὁ ἐγκέφαλος).
La moelles, ὁ μυελὸς (τῶν κοκκάλων).
Le visage, (la face ἐπὶ κτηρίων), τὸ πρόσωπον.
L' air, la mine, τὸ ἐξωτερικόν.
La geste, ἡ χειρονομία.
Le teint, τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου.
Le front, τὸ μέτωπον.
La vue, ἡ ὄψις, ἡ ὅρασις.
L'oeil, ὁ ὀφθαλμός.
La paupière, τὸ βλέφαρον.
Le prunelle, ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ.
Les cils, αἱ βλεφαρίδες.
Le sourcil, ἡ ὀφρύς.
L'oreille, τὸ αὐτίον.
L'ouïe ἡ ἀκοή.
Les ouïes, τὰ σπάραχνα (τῶν ὀψαρίων).

L' odorat, ἡ ὄσφρησις.
Le gout, ἡ γεῦσις.
Le sentiment καὶ sens, ἡ αἴσθησις, αἴσθημα.
Les cheveux, αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς.
Les tempes, οἱ κρόταφοι (θηλ). (μιλίγγι).
Le nez, ἡ μύτη.
Les narines, οἱ ῥώθωνες.
La joue ἡ παρειά.
La bouche, τὸ στόμα.
La levre, τὸ χεῖλος.
La barbe, τὸ γένειον.
La moustache, τὸ μυστάκιον.
Le menton, ὁ πώγων.
La langue, ἡ γλῶσσα.
La dent, ὁ ὀδούς.
Le palais, ὁ οὐρανίσκος.
Le cou, la gorge, ὁ λαιμός.
L'épaule, ὁ ὦμος.
Le bras, ὁ βραχίων.
Le coud, ὁ ἀγκών.
Le poignet, ὁ καρπός.
La main, ἡ χείρ.
Le doigt, ὁ δάκτυλος.
Le pouce, ὁ ἀντίχειρ.
L'ongle, ὁ ὄνυξ.
Le poules ὁ σφιγμός (προφ. pou)
Le pied ὁ πούς.
Le doigt du pied, ὁ δάκτυλος τοῦ ποδός.
Le coup-de-pied, ὁ ταρσός.
La eheville du pied, ὁ ἀστράγαλος.
Le talon, ἡ πτέρνα.
La jambe, ἡ κνήμη.
Le gros de la jambe, τὸ γαστροκνήμιον.
Le genou, τὸ γόνυ.
La cuisse, ὁ μηρός.

Les fesses, οἱ γλουτοί.
Le ventre, ἡ κοιλία.
Le bas ventre, τὸ ὑπογάστριον.
L'estomac, ὁ στόμαχος.
La poitrine, τὸ στῆθος.
Les tetons, οἱ μαστοί.
Le côte, ἡ πλευρά.
Le mombril, ὁ ὀμφαλός.
Le cœur, ἡ καρδία.
Le sang, τὸ αἷμα.
La veine, ἡ φλέψ.
L'artère, ἡ ἀρτηρία.
Le poumon, ὁ πνεύμων.
Le foie, τὸ ἧπαρ (τὸ σικῶτι).
Le fiel, ἡ χωλή.
La vessie, ἡ κύστις.
Le boyau, τὸ ἔντερον.
Le nerf, τὸ νεῦρον.
Le muscle, ὁ μύων.
La peau, τὸ δέρμα.
La salive, ὁ σίελος.
Le crachat, τὸ πτύσμα.
L'alein, ἡ ἀναπνοή.
La voix, ἡ φωνή.
La parole, ὁ λόγος (ἡ ὁμιλία).
Le soupir, ὁ στεναγμός.
La démarche, (marche), τὸ βάδισμα.
Le port, τὸ στάσιμον.
L'embonpoint, ἡ εὐσαρκία.
La maigreur, ἡ ἰσχνότης.
L'âme ἡ ψυχή.
L'esprit, τὸ πνεῦμα.
L'entendement, ὁ νοῦς.
Les facultées intellectueles, αἱ νοητικαὶ δυνάμεις.
La volonté, ἡ θέλησις.
La conscience, ἡ συνείδησις.

§ 9.

L'homme, ὁ ἄνθρωπος.

Un jeune homme, νέος.
Un homme âgé, ἡλικιωμένος.
Le vieillard, ὁ γέρων.
L'enfant, τὸ παιδίον.
Le garçon, ὁ νεανίσκος.
Le petit garçon, ὁ μείραξ.
L'adolescent, ὁ νεανίας.
La femme, ἡ γυνή.
Une jeune femme, ἡ νέα.
Une femme agée, ἡλικιωμένη.
La vieille, ἡ γραῖα.
La fille, ἡ κόρη.
Une jeune fille, ἡ νεᾶνις.
La femme de chambre, ἡ θεράπαινα.
Le maître, ὁ διδάσκαλος.
La maîtresse, ἡ διδάσκαλος.
Le domestique, ὁ ὑπηρέτης.
Le valet, ὁ θεράπων.
La servante, ἡ ὑπηρέτρια.

§ 10.

Le père, ὁ πατήρ.
La mère, ἡ μήτηρ.
Les parents, οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς.
Le grand père, ὁ πάππος.
La grande mère, ἡ μάμμη.
Les aïeuls, οἱ πρόγονοι.
Le fils, ὁ υἱός.
Le beau-fils, ὁ γαμβρός.
La fille, ἡ θυγάτηρ.
La belle-fille, ἡ νύμφη.
Le frère, ὁ ἀδελφός.
La sœur, ἡ ἀδελφή.
Les fiançailles, οἱ ἀρραβῶνες.
Le mariage, ὁ γάμος.
L'époux, ὁ σύζυγος.
L'épouse, ἡ σύζυγος.
Le mari, ὁ νυμφίος.
Le petit-fils, ὁ ἔγγονος.
La petite-fille, ἡ ἐγγονή.
L'oncle, ὁ θεῖος.
La tante, ἡ θεία.
Le neveu, ὁ ἀνεψιός.
La nièce, ἡ ἀνεψιά.
Le cousin, ὁ ἐξάδελφος.
La cousine, ἡ ἐξαδέλφη.
Les cousins germains, οἱ πρῶτοι ἐξάδελφοι.
La nourrice, ἡ τροφός.
Le compère, ὁ σύντεκνος.
La commère, ἡ συντέκνισσα.
Le filleul (ὑγρῶς), ὁ βαπτιστικός.
La filleule, (ὑγρῶς γέλ.) ἡ βαπτιστικιά.
Le parrain, ὁ ἀνάδοχος.
La marraine, ἡ ἀνάδοχος.
L'ami, ὁ φίλος.
L'amie, ἡ φίλη.
L'ennemi, ὁ ἐχθρός.
L'ennemie, ἡ ἐχθρά.
Le veuf, ὁ χῆρος.
La veuve, ἡ χήρα.
Le pupille (ὑγρῶς), l'orphelin, ὁ ὀρφανός.
La pupille (ὑγρῶς), l'orpheline, ἡ ὀρφανή.
L'héritier, ὁ κληρονόμος.
L'héritière, ἡ κληρονόμος.

§ 11.

La Grèce, ἡ Ἑλλάς.
Le grec, ὁ Ἕλλην.
La grecque, ἡ Ἑλληνίς.
La Russie, ἡ Ῥωσσία.
Le russe, ὁ ῥῶσσος.
La russe, ἡ ρωσσίς.
La Turquie, ἡ Τουρκία.

Le Turc, ὁ τοῦρκος.
La Turque, ἡ τούρκισσα.
L'Allemagne, ἡ Γερμανία.
L'Allemand, ὁ γερμανός.
L'Allemande, ἡ γερμανίς.
L'Angleterre, ἡ 'Αγγλία.
L'Anglais, ὁ ἄγγλος.
L'Anglaise, ἡ ἀγγλίς.
L'Italie, ἡ 'Ιταλία.
L'Italien, ὁ ἰταλός.
L'Italienne, ἡ ἰταλίς.
La France, ἡ Γαλλία.
Le Français, ὁ γάλλος.
La Française, ἡ γαλλίς.
L'Europe, ἡ Εὐρώπη.
L'Asie, ἡ 'Ασία.
L'Afrique, ἡ 'Αφρική.
L'Amérique, ἡ 'Αμερική.
L'Océanie, ἡ 'Ωκεανία.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

Du temps.	*Περὶ τοῦ καιροῦ.*
Quel temps fait-il ?	Τί καιρὸς εἶναι ;
Quelle sorte de temps fait-il ?	Τί καιρὸν ἔχομεν ;
Il fait beau temps ἢ (καὶ μόνον) il fait beau.	Κάμνει ὡραῖον καιρὸν (εἶναι εὐδία).
Il fait un temps superbe.	Εἶναι ὡραιότατος καιρός.
Nous aurons une belle journée.	Θὰ ἔχωμεν λαμπρὰν ἡμέραν.
Fait-il beau temps ?	Κάμνει ὡραῖον καιρόν ; ἢ εἶναι ὡραῖος καιρός ;
Le temps est au beau.	'Ο καιρὸς εἶναι καλός.
Le temps se met au beau.	'Ο καιρὸς ἀνοίγει (καλωσυνεύει).
Il fait un temps clair et serein.	Εἶναι καιρὸς αἴθριος καὶ γαλήνιος (ξαστερία).
Un temps calme.	Γαλήνη, νηνεμία.
Fait-il mauvais temps ?	Εἶναι κακοκαιρία ;
Il fait mauvais temps	Εἶναι κακοκαιρία.
Il fait vilain temps.	Εἶναι ἀχρεῖος καιρός.
Il fait un temps bien sombre ἢ obscur.	Εἶναι ζοφερὸς, σκοτεινὸς (θολὸς) καιρός.
Gros temps.	Τρικυμιώδης καιρός.
Un temps affreux.	Τρομερὸς καιρός.
Un temps sec;=humide; —venteux;—neigeux.	Καιρὸς ξηρός· — ὑγρός· — ἀνεμώδης·—χιονώδης.

Un temps inconstant et variable.	Καιρὸς ἄστατος.
Il fait un temps couvert ; ἤ un temps plein de nuages.	Εἶναι συννεφία.
Il fait un temps pluvieux.	Ὁ καιρὸς εἶναι εἰς τὴν βροχήν.
Le ciel se couvre.	Ἐσυννεφίασεν.
Le ciel se noircit.	Ἐμαύρισεν ὁ οὐρανός.
Le temps se charge.	Ὁ καιρὸς συννεφιάζει.
Il fait un temps gris.	Ὁ καιρὸς εἶναι ὑγρὸς (θολὸς) καὶ ψυχρός.
Les nuages sont fort épais.	Τὰ σύννεφα εἶναι πολὺ πυκνά.
Pleut-il ?	Βρέχει ;
Il a plu ἤ il a tombé de la pluie.	Ἔβρεξεν· ἔκαμε βροχήν.
Il tombe des gouttes de pluie; il bruine.	Ψεκάζει· ψυχαλίζει.
Ce n'est qu'une ondée.	Εἶναι ὄμβρος αἰφνίδιος· κοιν. μπόρα.
Elle passera dans un moment.	Θὰ περάσῃ εἰς μίαν στιγμήν.
Il pleut.	Βρέχει.
Il pleut bien fort.	Βρέχει δυνατά.
Il tombe de la pluie à verse.	Βρέχει ῥαγδαίως (χ. βρέχει σιτζίμι).
La pluie tombe à verse.	Βρέχει ῥαγδαίως (κ. βροχὴ ποτάμι).
Ce n'est qu'une nuée qui passe.	Εἶναι ἁπλοῦν σύννεφον τὸ ὁποῖον διαβαίνει.
Il pleuvra tout aujourd'hui.	Θὰ βρέχῃ ὅλην τὴν ἡμέραν.
Le temps est bien variable.	Ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ ἄστατος.
Croyez-vous qu'il fasse beau temps?	Νομίζετε νὰ κάμῃ καλὸν καιρόν ;
Je ne crois pas qu'il pleuve.	Δὲν πιστεύω νὰ βρέξῃ.
J'ai peur qu'il ne pleuve.	Φοβοῦμαι πῶς θὰ βρέξῃ.
J'appréhende que nous n'ayons de la pluie.	Φοβοῦμαι μήπως θὰ ἔχωμεν βροχήν.
Je le crains.	Τὸ φοβοῦμαι (καὶ ἐγώ).
N'appréhendez pas ἤ ne craignez pas.	Μὴ φοβεῖσθε.
La pluie passera bientôt.	Ἡ βροχὴ θὰ περάσῃ μετ'ὀλίγον.

Mettons-nous à couvert.	Ἂς προφυλαχθῶμεν.
Ce n'est pas la peine.	Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον.
Ce n'est que de l'eau.	Εἶναι νερόν.
Craignez-vous l'eau ?	Τὸ νερὸν φοβεῖσθε ;
Point du tout.	Διόλου.
J'appréhende seulement de gâter mon chapeau.	Φοβοῦμαι μόνον μὴ χαλάσῃ ὁ πῖλός μου.
Il ne faut pas sortir par ce temps.	Δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθωμεν μὲ αὐτὸν τὸν καιρόν.
La pluie a refroidi l'air.	Ἡ βροχὴ ἐψύχρανεν (ἐδρόσισε) τὸν ἀέρα.

—

Le soleil luit-il ?	Φέγγει ὁ ἥλιος ;
Le soleil commence à se montrer ; — à paraître ; —à luire.	Ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ ἐκβαίνῃ· — νὰ φαίνηται· — νὰ φέγγῃ (νὰ φωτίζῃ).
Le temps se rassure ἢ se ramet au beau.	Ὁ καιρὸς καλλιτερεύει, ἢ ἀνοίγει, ὡς φαίνεται.
Le temps a l'air de vouloir se mettre au beau.	Ὁ καιρὸς θὰ ἀνοίξῃ ὡς φαίνεται.
Le ciel commence à s'éclaircir.	Ὁ οὐρανὸς ξεκαθαρίζει.
Le temps est remis ἢ relâché.	Ὁ καιρὸς ἤνοιξεν.
L'orage est passé.	Ἡ τρικυμία ἐπάρασεν.
Il fait bien doux.	Ἐμαλάκωσεν ὁ καιρός.
Je vois l'arc-en-ciel.	Βλέπω τὸ οὐράνιον τόξον.
Quel superbe arc-en ciel !	Τί ὡραῖον οὐράνιον τόξον !
C'est le signe du beau temps.	Εἶναι σημεῖον καλοῦ καιροῦ.
Fait-il chaud ?	Κάμνει ζέστην ;
Il fait bien chaud.	Εἶναι πολλὴ ζέστη.
Il fait une chaleur étouffante.	Πνιγηρὰ ζέστη.
Il fait une chaleur brûlante.	Πνιγηρὸς καύσων.
Le soleil est brûlant.	Ὁ ἥλιος εἶναι καυστικός.
Fait-il froid ?	Κάμνει ψύχραν ;
Il fait froid.	Εἶναι κρύον.
Il fait un froid excessif.	Εἶναι ὑπερβολικὴ ψύχρα.

—

Il gèle.	Εἶναι παγωνία.
Il grêle.	Πίπτει χάλαζα.

Il grêle d'une grande force.	Πίπτει δυνατὴ χάλαζα.
Il neige.	Χιονίζει.
Il degèle ἢ la neige se fond.	Ἡ χιὼν (ὁ παγετὸς) διαλύεται).
Il éclaire.	Ἀστράπτει.
Il tonne.	Βροντᾷ.
Le tonnerre grande.	Βροντᾷ δυνατὰ (μπουμπουνίζει).
Le tonnerre est tombé, ἢ la foudre est tombée.	Ὁ κεραυνὸς ἔπεσεν ἢ ἀστροπελέκι ἔπεσεν.
Nous aurons de la tempête.	Θὰ ἔχωμεν τρικυμίαν.
Il fait du vent.	Φυσᾷ ἄνεμος.
Il fait bien du vent.	Φυσᾷ πολὺς ἄνεμος.
Le vent tombe ἢ le vent s'abbat.	Ὁ ἄνεμος πίπτει (κοπάζει).
Le vent est changé ἢ tourné.	Ὁ ἄνεμος μετεβλήθη ἢ ἐγύρισεν.
Le vent souffle.	Ὁ ἄνεμος φυσᾷ.
Il fait grand vent.	Εἶναι πολὺς ἄνεμος.
Il fait un vent froid.	Κάμνει ψυχρὸν ἄνεμον.
Il fait de la rosée.	Κάμνει δροσίαν.
Il fait du brouillard.	Εἶναι ὁμίχλη.
Il fait frais.	Εἶναι δροσία.
Il fait nuit.	Ἐνύκτωσεν.
Il fait une belle nuit.	Εἶναι ἐξαστερία.
Il fait une nuit obscure.	Ζοφερὰ (κ. νύκτα πίσσα),
Il fait clair de lune.	Εἶναι φεγγάρι.
Il fait sombre.	Ἐσκοτεινίασεν.
Il fait jour.	Ἐξημέρωσεν.

Du temps.	*Περὶ τοῦ χρόνου.*
Un jour; en un jour.	Μία ἡμέρα· ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.
La journée.	Ἡ ἡμέρα (τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας).
Le jour de devant.	Ἡ προτεραία ἡμέρα.
D'aujourd'hui en huit.	Σήμερον ὀκτώ.
D'hier en huit.	Χθὲς ὀκτώ.
De lundi en quinze.	Δευτέραν δεκαπέντε.
Il y aura demain huit jours.	Αὔριον γίνονται ὀκτώ.
Ce matin.	Σήμερον τὸ πρωΐ.

Demain matin.	Αὔριον τὸ πρωΐ.
De demain en huit.	Αὔριον ὀκτώ.
Tous les jours.	Καθ' ἑκάστην.
Tous les soirs.	Πᾶσαν ἑσπέραν.
Sur le soir ; sur la brune.	Πρὸς τὸ ἑσπέρας· περὶ τὸ μούχρωμα.
A midi.	Περὶ τὴν μεσημβρίαν· τὸ μεσημέρι(ον).
Avant dîner.	Πρὸ τοῦ γεύματος.
Après diné.	Μετὰ τὸ γεῦμα.
Après souper.	Μετὰ τὸ δεῖπνον.
En plein jour ἢ en plein midi.	Ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ, καταμεσήμερα, ἡμέραν μεσημέρι(ον).
Une nuitée.	Ἡ νυκτία, νυχτιά.
Une nuit claire.	Αἰθρία, λαμπρὰ νύξ.
A deux heures de nuit.	Δύο ὥρας τῆς νυκτός.
A minuit.	Περὶ τὸ μεσονύκτιον.
A minuit et demie.	Εἰς τὴν μισὴν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.
Sur le point du jour ἢ à la pointe du jour ἢ l'aube du jour.	Περὶ τὴν αὐγήν, περὶ τὰ ἐξημερώματα.
Grand matin ; bon matin.	Πολλὰ πρωΐ.
Matin et soir.	Πρωῒ καὶ βράδυ.
Du matin au soir.	Ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας.
Deux heures de jour.	Δύο ὥρας ἡμέραν (ἤτοι μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.
A dix heures du matin.	Εἰς τὰς δέκα πρὸ μεσημβρίας.
A deux heures après midi.	Εἰς τὰς δύο (ὥρας) μετὰ μεσημβρίαν.
A toute heure, à toutes heures.	Πᾶσαν ὥραν.
Le lever de l'aurore.	Τὰ χαράγματα.
L'entre-chien et loup.	Τὸ λυκόφως.
Soleil couchant.	Δύοντος τοῦ ἡλίου.
A soleil couché.	Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.
Avant soleil couché.	Πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.
Longtemps avant.	Πολὺ πρότερον.
En ce temps là.	Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν.

Jusqu'ici.	Μέχρι τοῦδε.
Dans cet intervalle.	Ἐν τῷ μεταξύ.
Par intervalle.	Ἐκ διαλειμμάτων.
Après un intervalle de deux ans.	Μετὰ δύο ἔτη.
En plein hiver.	Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος
En plein été.	Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θέρους.
Un cycle solaire.	Ἡλιακὸς κύκλος.
Un cycle lunaire.	Σεληνιακὸς κύκλος.
L'an du monde.	Ἀπὸ κτίσεως κόσμου.
L'an de grâce ἢ l'an du salut, ἢ l'an de notre seigneur.	Ἀπὸ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Le moyen âge.	Ὁ Μεσαιών.
La consommation des siècles ἢ du monde.	Ἡ συντέλεια τῶν αἰώνων ἢ τοῦ κόσμου.

L'heure.	*Περὶ τῆς ὥρας.*
Quelle heure est-il ?	Τί ὥρα εἶναι ;
Dites-moi l'heure qu'il est.	Εἰπέ μοι τί ὥρα εἶναι.
Pouvez-vous me dire quelle heure est-il ?	Ἐμπορεῖτε νὰ μὲ εἴπητε τί ὥρα εἶναι ;
Il est une heure.	Εἶναι μία ὥρα.
Il est une heure passée.	Εἶναι μία (ὥρα) περασμένη.
Il est une heure et un quart.	Εἶναι μία καὶ τέταρτον.
Il est une heure et demie.	Εἶναι μία καὶ ἡμίσεια (μιάμισυ).
Il est une heure moins un quart.	Εἶναι δύο παρὰ τέταρτον.
Il est deux heures moins un quart.	Εἶναι μία καὶ τέταρτον.
Il est deux heures moins dix minutes.	Εἶναι δύο παρὰ δέκα.
Il n'est pas encore deux heures.	Δὲν εἶναι ἀκόμη σωστὰ δύο.
Il est deux heures.	Εἶναι δύο.
Il y a six heures.	Εἶναι ἕξ.

Midi n'est pas sonné.	Δὲν ἐκτύπησε μεσημέρι(ον).
Il est midi.	Εἶναι μεσημέρι(ον).
Midi est sonné.	Ἐκτύπησε μεσημέρι(ον).
A l'heure du midi.	Κατὰ τὴν μεσημβρίαν.
A deux heures, à trois heures de relevée.	Τὰς δύο, τὰς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα.
A deux heures de nuit.	Τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτός.
A l'heure des vêpres.	Τὴν ὥραν τοῦ ἑσπερινοῦ.
Il est minuit.	Εἶναι μεσάνυκτα.
Il est trop tard.	Εἶναι πολὺ ἀργά.
Il n'est par tard.	Δὲν εἶναι ἀργά.
Ilestplustardquejenepensais.	Δὲν ἐπίστευα νὰ ἦναι τόσον ἀργά.
Il est déjà tard.	Ἐβραδύασεν ἤδη.
Il se fait tard.	Βραδυάζει.
A la bonne heure !	Καλῶς ἔχει· ἀγαθῇ τύχῃ.
C'est bonne heure.	Εἶναι ἐνωρίς.
Il se leva de bonne heure.	Ἐξύπνησεν ἐνωρίς.
Tâchez de venir de bonne heure.	Προσπάθησον νὰ ἔλθῃς ἐνωρίς.
A quelle heure viendra-t-il?	Ποίαν ὥραν θὰ ἔλθῃ ;

La semaine le mois. — *Περὶ τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ μηνός.*

Quel jour est-ce aujourd'hui?	Τί ἡμέρα εἶναι σήμερον ;
C'est aujourd'hui Dimanche.	Σήμερον εἶναι Κυριακή.
Et demain ?	Καὶ αὔριον ;
Ce sera Lundi.	Θὰ ἦναι Δευτέρα.
Et après Lundi ?—Mardi.	Καὶ μετὰ τὴν Δευτέραν; — Τρίτη.
Sept jours font une semaine.	Ἑπτὰ ἡμέραι κάμνουν μίαν ἑβδομάδα.
Cinquante deux semaines font une année ή un an.	Πεντήκοντα δύο ἑβδομάδες ἀποτελοῦν ἓν ἔτος ἢ ἕνα χρόνον.
Deux fois par semaine.	Δὶς τῆς ἑβδομάδος.
J'ai passé toute la semaine dans la campagne.	Ἐπέρασα ὅλην τὴν ἑβδομάδα εἰς τὴν ἐξοχήν.
Je ne sortirai pas de toute la semaine.	Δὲν θὰ ἐξέλθω ὅλην τὴν ἑβδομάδα.

J'ai donné la semaine à mon domestique.	Ἔδωσα τὸ ἑβδομαδιαῖον (ἑβδομαδιάτικον) εἰς τὸν ὑπηρέτην μου.
Quatre semaines entières et deux ou trois jours d'une autre font un mois.	Τέσσαρες ἑβδομάδες ὁλόκληροι καὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι ἄλλης (ἑβδομάδος) ἀποτελοῦν ἕνα μῆνα.
Douze mois font une année ἢ un an.	Δώδεκα μῆνες ἀποτελοῦν ἓν ἔτος.
Premier jour du mois.	Πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνός.
Au commencement ἢ dans les premiers jours du mois.	Εἰς τὴν ἀρχὴν (ἢ ἀρχομένου) τοῦ μηνός.
A la fin du mois.	Εἰς τὸ τέλος (ἢ φθίνοντος) τοῦ μηνός.
Par mois.	Κατὰ μῆνα.
Cela dure deux mois.	Τοῦτο διαρκεῖ δύο μῆνας.
Il est de deux ; — de trois ; —de quatre mois.	Εἶναι δύο· — τριῶν· — τεσσάρων μηνῶν.
Mon frère doit trois mois à la nourrice.	Ὁ ἀδελφός μου ὀφείλει τρία μηνιαῖα εἰς τὴν τροφόν.
Ma tante est dans son septième mois.	Ἡ θεία μου εἶναι εἰς τὸν ἕβδομον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης της.
Quel jour du mois avons-nous ?	Πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν ;
A quel jour sommes-nous du mois ?	Εἰς τὰς πόσας τοῦ μηνὸς εἴμεθα ;
Quel est le quantième du mois ?	Πόσαι τοῦ μηνὸς εἶναι ;
Quel est aujourd'hui le jour du mois ?	Τί ἡμέρα τοῦ μηνὸς εἶναι σήμερον ;
C'est aujourd'hui le premier.	Σήμερον ἔχομεν τὴν πρώτην (ἢ εἶναι ἡ πρώτη).
C'est aujourd'hui le deux, le trois, le quatre, le quinze.	Σήμερον εἶναι δύο, τρεῖς, τέσσαρες, δεκαπέντε (τοῦ μηνός).
Nous avons le dixième, le vingtième.	Ἔχομεν τὴν δεκάτην, τὴν εἰκοστὴν (ἢ εἶναι ἡ δεκάτη, ἡ εἰκοστή).

L'âge.	*Περὶ ἡλικίας.*
Quel âge avez-vous? ἢ quel est votre âge?	Ποίαν ἡλικίαν ἔχετε; ἢ πόσων ἐτῶν εἶσαι;
J'ai dix-huit ans.	Εἶμαι δεκαοκτὼ ἐτῶν.
J'ai bientôt vingt ans.	Πλησιάζω εἰς τά εἴκοσιν (εἶμαι κοντὰ εἴκοσι χρόνων).
J'ai vingt ans et demi.	Εἶμαιεἴκοσιχρόνων καὶ ἓξ μηνῶν.
J'aurai vingt ans le mois prochain.	Τὸν ἐρχόμενον μῆνα γίνομαι σωστὰ εἴκοσι χρόνων.
Vous ne paraissez pas si âgé.	Δὲν φαίνεσαι (ἢ φαίνεσθε) διὰ τόσον.
Je ne vous croyais plus âgé.	Δὲν σὲ (ἢ σᾶς)ἔκαμνα διὰ τόσον.
Je vous croyais plus âgé.	Μεγαλείτερον σὲ ἔκαμνα.
Quel âge a Mr. votre frère?	Ποίαν ἡλικίαν ἔχει ὁ (κύριος) ἀδελφός σας;
Il a trente ans sonnés.	Ἔχει σωστὰ τὰ τριά(κο)ντα.
Quel âge peut avoir votre oncle?	Τί ἡλικίας ἐμπορεῖ νὰ ἦναι ὁ θεῖός σου;
Il peut avoir cinquante ans.	Πρέπει νὰ ἦναι πεντηκοντούτης.
Il a à peu près soixante ans.	Ἑξή(κο)ντα περίπου χρόνων.
Il a plus de soixante-dix ans.	Ἔχει παράνω τῶν ἑβδομή-(κο)ντα.
Il a au moins soixante quinze ans.	Εἶναι τοὐλάχιστον ἑβδομήκοντα πέντε χρόνων.
C'est un grand âge.	Ἐγήρασε πλέον.
Est-il si âgé que cela?	Καὶ εἶναι τόσον γέρων;
Il commence à vieillir.	Ἤρχισε νὰ γηράσκῃ (νὰ γηρνᾷ).
Il commence à tirer sur l'âge.	Ἔχει καλὰ τοὺς χρόνους του.
De quelle année est son fils?	Ποῖον ἔτος ἐγεννήθη ὁ υἱός του;
Du mois de Janvier mil huit cent cinquante cinq.	Τὸν Ἰανουάριον χίλια ὀκτακόσια πεντήκοντα πέντε.

Nouvelles.	*Περὶ εἰδήσεων.*
Y a-t-il des nouvelles aujourd'hui?	Τί νέα σήμερον;
Quelles nouvelles y a-t-il?	Τί νέα ὑπάρχουσιν;

Quel nouveau ?	Τί νέον ;
Qu'y a-t-il de nouveau ?	Τί νέον ἔχομεν ;
Savez-vous des nouvelles ?	Ἠξεύρετε νεώτερα ;
Savez-vous quelque chose de nouveau ?	Ἠξεύρετε κἀνὲν νέον ;
Que dit-on de nouveau ?	Τί νέα λέγουν ;
Que dit-on de bon !	Τί καλὰ λέγουσι ;
Quelles nouvelles apprenez-vous ?	Τί εἰδήσεις ἀκούετε ;
Quelles nouvelles nous apprendrez vous ?	Τί νεώτερα θὰ μᾶς εἴπητε ;
Avez-vous quelque chose à nous apprendre ?	Ἔχετε κἀμμίαν εἴδησιν νὰ μᾶς εἴπητε ;
N'avez-vous entendu parler de rien ?	Δὲν ἐμάθετε, δὲν ἠκούσατε τίποτε ;
De quoi parle-t-on en ville?	Περὶ τίνος γίνεται λόγος εἰς τὴν πόλιν ;
Que dit-on dans la ville ?	Τί λόγος ᾄδεται ;
Que dit-on de vos côtés ?	Τί νέα εἰς τὰ μέρη σας ; (χ. τί χαμπάρια εἰς τὸν μαχαλᾶν σας;)
Que dit-on à la cour ?	Τί λέγουν εἰς τὴν αὐλήν ;
Je ne sais rien de nouveau.	Δὲν ἠξεύρω τί(ποτε) νεώτερον.
Il n'y a point de nouvelles.	Δὲν ὑπάρχει τίποτε νεώτερον.
Je n'ai entendu parler de rien.	Δὲν ἔμαθον τίποτε.
Je n'ai rien appris de nouveau.	Δὲν ἔμαθον κἀνὲν νέον.
Il y a de bonnes nouvelles.	Ἔχομεν καλὰς εἰδήσεις.
Il y a de mauvaises nouvelles.	Ἔχομεν κακὰς εἰδήσεις.
Voilà une bonne nouvelle.	Ἰδοὺ (μία) καλὴ εἴδησις..
Voilà une triste nouvelle.	Λυπηρὰ εἴδησις τῳόντι.
J'ai entendu dire que...	Ἤκουσα ὅτι...
Je n'ai pas entendu parler de cela.	Δὲν ἤκουσα νὰ γίνεται λόγος περὶ τούτου.
Avez-vous lu les papiers ?	Ἀνεγνώσατε τὰς ἐφημερίδας ;
Que disent les papiers ἤ les journaux ?	Τί λέγουν αἱ ἐφημερίδες ;
Je n'ai lu aucun papier (ἤ journal) aujourd'hui.	Δὲν ἀνέγνωσα σήμερον κἀμμίαν ἐφημερίδα.
Avez-vous vu cela dans quelque papier ?	Τὸ εἴδετε εἰς καμμίαν ἐφημερίδα ;

Cela n'est marqué que dans une lettre particulière.	Ὄχι · γράμμα ἰδιαίτερον τὸ ἀναφέρει.
Dit-on qui a reçu cette lettre?	Λέγουν ποῖος ἔλαβεν αὐτὸ τὸ γράμμα ;
Oui : on nomme la personne; c'est Mr. N*.	Μάλιστα· τὸ ὑποκείμενον εἶναι γνωστόν· εἶναι ὁ κ. N*.
On doute beaucoup de cette nouvelle.	Ἀμφιβάλλουν πολὺ περὶ τῆς ἀληθείας τούτου.
De qui tenez-vous cette nouvelle ?	Πόθεν ἔχετε αὐτὴν τὴν εἴδησιν ;
Comment le savez-vous ?	Πῶς τὸ ἤξευρετε ;
Je tiens cette nouvelle de bonne part.	Ἔχω αὐτὴν τὴν εἴδησιν ἀπὸ ἀξιόπιστον μέρος.
Je l'ai de la première source.	Τὴν ἔχω ἀπὸ τὴν πηγήν.
Avez-vous reçu des nouvelles de votre frère ?	Ἐλάβετε εἰδήσεις ἀπὸ τὸν ἀδελφόν σας ;
Combien y a-t-il qu'il ne vous a écrit ?	Ἀπὸ πότε ἔχει νὰ σᾶς γράψῃ ;
Il y a deux mois que je n'ai reçu de ses nouvelles.	Δύο μῆνας ἔχω νὰ μάθω περὶ περὶ αὐτοῦ· (ἢ νὰ λάβω ἐπιστολήν του).
Il y a trois semaines qu'il n'a écrtt.	Τρεῖς ἑβδομάδας ἔχει νὰ γράψῃ.
J'attends une lettre de lui de jour en jour.	Ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν περιμένω ἐπιστολήν του.

Salutation.	*Χαιρετισμός.*
Bon jour, Monsieur.	Καλὴ ἡμέρα σας, Κύριε.
Comment va la santé ?	Πῶς ἔχετε τὴν ὑγείαν ;
Comment vous portez-vous ?	Πῶς ἔχετε ; πῶς περνᾶτε ;
Très-bien ; et vous ?	Πολλὰ καλά· καὶ σεῖς ; (ἢ ἡ εὐγενεία σας· τοῦ λόγου σας) ;
Très-bien à votre service.	Πολὺ καλὰ (εἰς τοὺς ὁρισμούς σας).
Je suis bien aise de vous voir en bonne santé.	Χαίρω νὰ σᾶς βλέπω εἰς καλὴν ὑγείαν.
Je vous remercie de tout mon cœur.	Σᾶς εὐχαριστῶ ἐξ ὅλης καρδίας.
Comment se porte madame votre mère ?	Πῶς ἔχει ἡ κυρία μήτηρ σας ;

Pas trop bien ; elle est un peu indisposée.	Ὄχι τόσον καλά· εἶναι ὀλίγον κακοδιάθετος.
J'en suis très fâché ; mas j'espère que ce ne sera qu'une indisposition passagère.	Μὲ κακοφαίνεται πολύ, ἐλπίζω ὅμως ὅτι θὰ εἶναι περαστικά.
Et monsieur votre père comment se porte-t-il ?	Καὶ ὁ κύριος πατήρ σας πῶς ἔχει ;
Il n'est pas non plus bien.	Καὶ ἐκεῖνος δὲν εἶναι καλά.
Qu'a-t-il, je vous prie ?	Τί ἔχει ; παρακαλῶ.
Il a de nouveau mal à la tête et aux dents.	Ἔχει πάλιν πονοκέφαλον καὶ πονόδοντον.
Le pauvre homme ! il soultre toujours.	Ὁ ταλαίπωρος ! Πάσχει πάντοτε.
Messieurs vos frères comment se portent-t-ils ?	Οἱ κύριοι ἀδελφοί σας πῶς ἔχουν;
Tous se portent très bien ; ils vous remercient.	Ὅλοι εἶναι πολλὰ καλὰ καὶ σᾶς εὐχαριστοῦν.
Saluez-les de ma part.	Τοὺς προσκυνησμούς μου (ἢ τοὺς χαιρετισμούς μου) εἰς αὐτούς.

Même sujet.	*Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.*
Madame, je vous souhaite le bon jour.	Κυρία, σᾶς εὔχομαι καλὴν ἡμέραν.
Je vous le souhaite pareillement.	Σᾶς τὴν ἐπεύχομαι ὁμοίως.
Comment voue portez-vous ce matin ?	Πῶς εἶσθε σήμερον ;
Fort bien (ἢ assez bien), je vous remercie ; et vous ?	Πολλὰ καλά, σᾶς εὐχαριστῶ, καὶ σεῖς ;
Je ne me sens pas bien.	Δὲν εἶμαι καλά.
Pas trop bien.	Ὄχι πολὺ καλά.
Qu'avez-vous, s'il vous plaît?	Τί ἔχετε, παρακαλῶ ;
J'ai pris froid.	Ἐκρυολόγησα.
J'en suis bien fâchée ; il fallait du moins vous tenir dans votre chambre.	Λυποῦμαι πολύ. Ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ μείνητε (νὰ καθήσητε) εἰς τὸν θάλαμόν σας.
C'est ce qu'il faut que je fasse.	Τοῦτο πρέπει νὰ κάμω.

Je vous sonhaite une meilleure santé. Quand j aurai te temps, j'aurai l' honneur de vous faire une visite.	Σᾶς εὔχομαι καλὴν ὑγείαν. Ὅταν ἔχω καιρὸν, θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ.
Ce sera un grand honneur que vous nous ferez.	Μᾶς κάμνετε μεγάλην τιμήν.
A quelle heure - pourrai-je vous trouver tranquille chez vous ?	Ποίαν ὥραν σᾶς εὑρίσκω ἥσυχον εἰς τὴν οἰκίαν σας ;
A l'heure qu'il vous plaira.	Ὁπόταν ἀγαπᾶτε.
A revoir, monsieur.	Καλὴν ἀντάμωσιν, κύριε.
Je vous salue, madame.	Σᾶς προσκυνῶ, κυρία.

ΤΕΛΟΣ

Τιμᾶται δραχμῆς.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΦΙΛΟΠΟΝΗΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΣΤΙΚ
καθηγητοῦ ἐν τῷ Β΄. γυμνασίῳ Ἀθηνῶν

ΝΥΝ Δ' ΕΠΙ ΤΟ ΒΕΛΤΙΟΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

ΜΑΞΙΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ
καθηγητοῦ ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1886

κτά-
νίως

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΦΙΛΟΠΟΝΗΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΣΤΙΚ
καθηγητοῦ ἐν τῷ Β'. γυμνασίῳ Ἀθηνῶν

ΝΥΝ Δ' ΕΠΙ ΤΟ ΒΕΛΤΙΟΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

ΜΑΞΙΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ
καθηγητοῦ ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1886

ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙΣ.

Τοῖς πᾶσι πλέον ἐγένετο κατάδηλον ὑπὸ τῆς πείρας ὅτι αἱ ἐν τοῖς ἡμετέροις Ἑλλ. Σχολείοις ἐν χρήσει γαλλικαὶ Γραμματικαί, οὖσαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὀγκώδεις, εἶνε ὅλως ἀκατάλληλοι νὰ δίδωνται εἰς χεῖρας τῶν ἀρχαρίων· διότι κατερχόμεναι εἰς λεπτομερείας, ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸν μαθητὴν ἀπασχολοῦσαι, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμπνέουσιν αὐτῷ ἀηδίαν καὶ τὸν ἀποτρέπουσιν ἀπὸ τῆς σπουδῆς τῆς ἀναγκαιοτάτης διὰ πάντα μάλιστα δὲ τὸν Ἕλληνα γαλλικῆς γλώσσης.

Τὸ ἄτοπον τοῦτο πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλ. Σχολείοις διδασκόντων θέλοντες νὰ θεραπεύσωσιν, ἀποκόπτουσι πολλάκις ἐκ τῶν μέχρι νῦν ἐν χρήσει γραμματικῶν ὄχι πάντοτε, ὅσα πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν μαθητῶν των εἰσὶν ἀκατάλληλα. Ἀλλὰ καὶ τῶν διδασκάλων κατόχων ὑποτιθεμένων τῆς γαλλικῆς γλώσσης καὶ καλῶς τὸ ἔργον των ἐπιτελούντων, εὐάριθμοι τῶν μαθητῶν, ἵνα μὴ εἴπωμεν μηδείς, θέλουσι συμβαδίσει πρὸς τὰς τοιαύτας πολυπλόκους αὐτῶν διδασκαλίας. Τοὐναντίον δὲ πάλιν, ἐὰν ὁ διδάσκων ἐν ταῖς νῦν γραμματικαῖς κατὰ τὴν διδασκαλίαν οὐδεμίαν παράληψιν κάμνει, τότε δὰ πλειότερα ἔτι γίνεται βλάβη, ὡς ἐπιβαρυνομένων τῶν διδασκομένων μετὰ πραγμάτων ὅλως εἰς αὐτοὺς ἀχρήστων.

Οὗτοι εἶνε καθ' ἡμᾶς οἱ κυριώτεροι τῶν λόγων, δι' οὓς οἱ μαθηταὶ ἐκ τῶν Ἑλλ. Σχολείων ἀπολυόμενοι, καίτοι ἐπὶ διετίαν τὴν γαλλικὴν σπουδάζοντες μεταβαίνουσιν εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ τεχνολογικοῦ τῆς Γαλλ. γλώσσης ἀγνοοῦντες. Ἐντεῦθεν καταλαμβάνομεν ποίας προόδους δύνανται νὰ κάμνωσι μαθηταὶ εἰς τὰ Γυμνάσια κατατασσόμενοι οἱ τοιοῦτοι, καὶ ὁποίας βλάβας ἡ ἀδυναμία καὶ ὀπισθοδρόμησί των φέρει εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκείνους, τοὺς τυχόντας εἴτε ἐν σχολείοις εἴτε ἐν οἴκῳ καλῆς διδασκαλίας. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ βιβλίον περιέχον μόνον τὰ ἀπολύτως πρὸς τὴν διδασκαλίαν ἀναγκαῖα, ὥστε καὶ ὁ διδάσκων νὰ μὴ εὑρίσκηται εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν τῆς καθ' ἑκάστην στιγμὴν ἀποκόψεως τῶν περιττῶν, καὶ ὁ διδασκόμενος νὰ μανθάνῃ καὶ μόνον τὰ ἤδη πρὸς τὸν σκοπόν του χρήσιμα.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΝΩΝ.

---

1. Τὸ γαλλικὸν ἀλφάβητον ἔχει εἴκοσι πέντε γράμματα (lettres) τὰ ἑξῆς·

A	a	α	N	n	εν
B	b	μπε	O	o	ο
C	c	σε	P	p	πε
D	d	ντε	Q	q	κου
E	e	ε	R	r	ερ
F	f	εφ	S	s	ες
G	g	ζε	T	t	τε
H	h	ας	U	u	ου
I	i	ι	V	v	βε
J	j	ζι	X	x	ιξ
K	k	κα	Y	y	ιγρεκ
L	l	ελ	Z	z	ζετ. (α)
M	m	εμ			

ΣΗΜ. Εἰς ταῦτα προσθετέον καὶ τὸ ξένης καταγωγῆς W w διπλοῦν (double) v.

2. Διαιροῦνται δὲ τὰ γράμματα εἰς φωνήεντα καὶ σύμφωνα.

3. Φωνήεντα (voyelles) εἶνε ἓξ a, e, i, o, u, y· σύμφωνα δὲ (consonnes), περιλαμβανομένου καὶ τοῦ w, εἴκοσι b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z.

4. Ἐκ τῶν φωνηέντων ἀποτελοῦνται καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ αἱ δίφθογγοι, ἀλλ' ὡς συγκείμεναι αὗται πολλάκις ἐκ πλειοτέρων τῶν δύο φωνηέντων, ὀνομάζονται φωνήεντα σύνθετα (voyelles composées)· κυριώτεραι δ' εἶναι αἱ ἑξῆς ai, æ, ei, ou, eau, ei, eu, o eu.

5. Δίφθογγοι (diphtongues) ἐν τῇ γαλλικῇ λέγονται οἱ συν-

(α) Γραμμάτων τινῶν δὲν δύναται ἡ ὀνομασία νὰ σημειωθῇ ἀκριβῶς ἑλληνιστί, καθὼς b τὸ ὁποῖον προφέρεται bè καὶ ὄχι μπὲ κτλ.

δυχσμοὶ ἀλλεπαλλήλων τινῶν φωνηέντων, ἐν οἷς διὰ μιᾶς φωνῆς ἀκούονται δύο ἦχοι, καθὼς εἰς τὰς λέξεις **moi** ἐγώ, **pied** πούς, **Dieu** Θεός, ὅπου τὰ φωνήεντα **oi**, **ie** καὶ **ieu** προφέρονται κατὰ συνίζησιν ὡς ἕν.

6. Ἅπαντα τὰ φωνήεντα, ἁπλᾶ καὶ σύνθετα, εἶνε δίχρονα· διότι ἄλλοτε μὲν προφέρονται ὡς μακρά, ἄλλοτε δ' ὡς βραχέα.

7. Οἱ τόνοι καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ εἶνε τρεῖς ὀξεῖα (accent aigu), βαρεῖα (accent grave), καὶ ἡ περισπωμένη (accent circonflexe), ἀλλ' ὅμως δὲν δεικνύουσι καθὼς ἐν τῇ ἑλληνικῇ τὴν συλλαβὴν τοῦ τονισμοῦ τῆς λέξεως ἀλλ' εἶναι ἁπλῶς ὀρθογραφικὰ σημεῖα ἢ συντελοῦσιν εἰς διάκρισιν τῆς προφορᾶς τοῦ τονιζομένου φωνήεντος.

8. Ἐν γένει ἡ περισπωμένη (^) δεικνύει, ὅτι τὸ φωνῆεν εἶνε μακρόν, καθὼς **tête** κεφαλή, **pâte** ζύμη, **croûte** κόρα, πολλάκις ὅμως καὶ ἄνευ περισπωμένης τὸ φωνῆεν εἶναι μακρόν, καθὼς **nez** ῥίς, **voix** φωνή, **boue** λάσπη, **bois** ξύλον.

9. Πᾶσα γαλλικὴ λέξις ἔχει τὸν τονισμὸν εἰς τὴν λήγουσαν, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη εἶνε ἄφωνος· διότι τότε ὁ τονισμὸς γίνεται εἰς τὴν παραλήγουσαν, καθὼς **Jupiter** Ζεύς, **amiral** ναύαρχος, **aimable** ἀγαπητός, **ils aiment** ἀγαπῶσιν.

2. ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΟΡΑΣ.

ά. Τῶν ἁπλῶν φωνηέντων καὶ τῶν συμφώνων.

A, a Προφέρεται 1. ὡς α ἑλληνικόν, ἢ βραχὺ ἢ μακρόν.
2. ὡς ε πρὸ τοῦ y· pays χώρα, πλὴν εἰς τὰς λέξεις Lafayette, Bayard κ τ.λ. ὅπου προφέρεται ὡς α.

B, b— ὡς π ἐν τῇ λέξει ἄμπελος, μὴ ἀκουομένου καθόλου τοῦ μ· Babylone Βαβυλών.

C, c—1. Ἐν γένει ὡς κ· capitaine ἀρχηγός, courage ἀνδρεία, curiosité περιέργεια, clairement σαφῶς, activité δραστηριότης, sec ξηρός.
2. ὡς σ πρὸ τῶν φωνηέντων e, i· céder ἐνδίδω, citadelle φρούριον, circonstance περίστασις· καὶ πρὸ τῶν ἄλλων φωνηέντων, ὅταν ἔχῃ ἐν εἴδος ὑπογεγραμμένης ὀνομαζομένης cédille· façade πρόσωπον οἰκοδομῆς, façon τρόπος, reçu ἀπόδειξις πληρωμῆς.
3. ὡς ch εἰς τὰς λέξεις vermicelle φιδές, violoncelle βάρβιτος.

D d — 1. ὡς τὸ τ τῆς λέξεως λέοντος, ἀλλὰ μὴ ἀκουομένου καθόλου τοῦ ν· dédicace ἀφιέρωσις.
2. ὡς τ, ἐν τέλει λέξεως, ὅταν συνεκφωνῆται μετὰ τῆς ἑπομένης λέξεως· grand‿homme μέγας ἀνήρ.

E, e — 1. ὡς ε κλειστὸν ὅταν ἦναι τονισμένον δι' ὀξείας ἢ ἔχῃ κατόπιν του δύο σύμφωνα ἢ εὑρίσκηται ἐν τέλει λέξεως μεθ' ἑνὸς τῶν συμφώνων c, d, l, r, z· précéder προηγοῦμαι, concession παραχώρησις, échec ἀποτυχία, pied πούς, fiel χολή, éclairer φωτίζω, nez ῥίς.
2 ὡς ε ἀνοικτὸν ὅταν βαρύνηται ἢ περισπᾶται· sévère αὐστηρός, bête ζῶον· ἔτι δ' ὁσάκις ἔχει κατόπιν του πρὸ e ἀφώνου δύο tt, ἢ δύο ll, ἢ δύο rr, ἢ δύο σύμφωνα τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι l ἢ r, καὶ ἐν τέλει λέξεως ὁσάκις ἔχει κατόπιν του t μόνον ἢ μετὰ τοῦ s· il jette ῥίπτει, il appelle καλεῖ, guerre πόλεμος, perte ἀπώλεια, muet ἄλαλος, muets ἄλαλοι.

3. ὡς τὴν διφθογγον eu εἰς τὰ μονοσύλλαβα· je, me, te, le, se de, κτλ.

4. κατὰ τρόπον πλησιάζοντα τὸν τῆς διφθόγγου eu, ἐν μέσῳ λέξεως, ὅταν δὲν ἔχῃ τόνον καὶ δὲν ἕπωνται δύο σύμφωνα· demande αἴτησις, considérablement μεγάλως, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ ress ἀρχομένας λέξεις ὡς ressembler ὁμοιάζω, πλὴν τῶν ressif ὕφαλος, ressusciter ἀνίστημι κ.τ λ., ὅπου προφέρεται ὡς ε. Εἰς δὲ τὰς λέξεις dessus ἄνω, dessous κάτω, προφέρεται ἐπίσης κατὰ τρόπον πλησιάζοντα τὸν τῆς διφθόγγου eu.

5. ὡς α, πρὸ τῶν ἐπιῤῥίνων m καὶ n· encenser θυμιάζω, ensemble ὁμοῦ, πλὴν ἐν τέλει λέξεως εἰς τὰς καταλήξεις ien καὶ éen, ὅπου προφέρεται ὡς ε· chien κύων, Européen εὐρωπαῖος, καὶ εἴς τινα ῥήματα il vient ἔρχεται, il viendra θὰ ἔλθῃ κ.τ.λ.

F, f — 1. ὡς φ.

2. ὡς v ἐν τέλει λέξεως εἰς τὴν λέξιν neuf ἐννέα, ὅταν συνεκφωνῆται μετὰ τῆς ἑπομένης λέξεως neuf‿hommes ἐννέα ἄνδρες.

G, g — 1. ὡς τὸ κ τῆς λέξεως ἐγκαρδιῶ πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u καὶ πρὸ τῶν συμφώνων, ἀλλὰ μὴ ἀκουομένου καθόλου τοῦ ν· galette γαλέττα, grandeur μεγαλεῖον, glaner σταχυολογῶ, gobelet ποτήριον, guttural λαρυγγώδης.

ΣΗΜ. Τὸ u ἑπόμενον τοῦ g, δὲν προφέρεται συνήθως, ὅταν ἕπηται ἄλλο φωνῆεν, καὶ τότε οἱονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ φωνῆεν τοῦτο τὸ g προφέρεται ὡς ἀνωτέρω· guirlande στέφανος, guérir θεραπεύω· εἴς τινας ὅμως λέξεις τὸ u προφέρεται μὲ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ φωνήν· aiguille βελόνη, καὶ εἴς τινας ἄλλας ὡς ou, lingual γλωσσικός.

2. ὡς τὸ j πρὸ τῶν φωνηέντων e, i, y.

3. ὡς κ ἐν τέλει λέξεως, ὅταν συνεκφωνῆται· du sang‿humain ἀνθρώπινον αἷμα, long‿hiver μακρὸς χειμών.

H, h — 1. ἐντελῶς ἄφωνον, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

2. προσθέτει δασύτητά τινα εἰς τὸ ἐπιτασσόμενον φωνῆεν καὶ τότε λέγεται h δασύ.

I, i — 1. ὡς ι.

2. ὡς ε πρὸ τῶν ἐπιῤῥίνων n καὶ m· indépendance ἀνεξαρτησία, importun ὀχληρός.

J, j — 1. ὁ ἦχός του δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ἑλληνιστί.

K, k — 1. ὡς κ.

L, l — 1. ὡς λ.

2. ὡς τὸ λ. τῆς λέξεως λιάπης εἴτε μόνον, εἴτε διπλοῦν, προηγουμένου τοῦ ai, ei, eui, uei œi, oui· travail ἐργασία, soleil ἥλιος, seuil κατώφλιον, feuille φύλλον, orgueil ὑπερηφάνεια, œil ὀφθαλμός, grenouille βάτραχος. Τὸ i δὲν προφέρεται καθόλου καὶ χρησιμεύει μόνον ἵνα ὑγράνῃ τὸ l. — Οὕτω προφέρεται πολλάκις τὸ διπλοῦν ll καὶ μετὰ τοῦ i εἰς ἄλλας ἢ τὰς ἀνωτέρω συλλαβάς· fille θυγάτηρ, famille οἰκογένεια καὶ τὸ l εἰς τὰς λέξεις mil κέγχρος. Ἐν μέσῳ τῆς λέξεως ὅμως ἢ καὶ ἐν ἀρχῇ πρὸ ἑνὸς l ἢ καὶ ἐνίοτε πρὸ δύο τὸ e καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ φωνῆεν διατηροῦσι τὴν φυσικὴν προφοράν των, καθὼς illustre διάσημος, filé κλωσμένος ilote εἵλως aile πτέρυξ.

3. τὰ δύο ll προφέρονται ἕκαστον διακεκριμένως καὶ ἐμφατικῶς εἴς τινας λέξεις· illégal παράνομος, belliqueux μάχιμος.

M, m — 1. ὡς μ, εἴτε μόνον, εἴτε διπλοῦν· matin πρωΐ, communiquer συγκοινωνῶ.

2. ἐμφατικῶς ὅταν ἦνε διπλοῦν, εἴς τινας λέξεις· immense ἄπειρος, incommensurable ἀμέτρητος.

3. ὡς ἐπίῤῥινον n πρὸ τῶν συμφώνων b, p καὶ ἐν τέλει τινῶν λέξεων· emporter παραφέρω, ambrasement ἐμπρησμός, Adam Ἀδάμ, faim πεῖνα.

N, n — 1 ὡς ν, πρὸ φωνήεντος, εἴτε μόνον εἴτε διπλοῦν· deviner μαντεύω, honneur τιμή, ils viennent ἔρχονται.

2. ἐμφατικῶς εἴς τινας λέξεις, ὅταν ἦναι διπλοῦν, καὶ τότε τὸ προτασσόμενον e προφέρεται ὡς α· innocent ἀθῶος, ennoblir ἐξευγενίζω, ennuyer ἐνοχλῶ.

3. ἐπιῤῥίνως πρὸ συμφώνου καὶ ἐν τέλει τῶν λέξεων· endormir κοιμίζω, enfin τέλος πάντων, πλὴν τῶν λέξεων hymen γάμος, examen ἐξέτασις, ὅπου ἡ προφορὰ τοῦ n διφορεῖται εἰς τὸν ἑνικόν, καὶ τῶν λέξεων abdomen γαστήρ, gramen ἄγρωστις κ.τ λ. ὅπου προφέρεται ὡς ν καθαρόν.

O, o — 1. ὡς ο ὁτὲ μὲν βραχύ, ὁτὲ δὲ μακρόν.

P, p, — 1. ὡς π.

Q, q — 1. ὡς κ· coq ἀλέκτωρ. Τὸ q ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ u, τὸ ὁποῖον μένει συνήθως ἄφωνον, équivoque ἀμφίβολος· προφέρεται δ' εἴς τινας λέξεις ὡς ου quatuor τετραφωνία, quatruple τετραπλοῦς, καὶ εἴς τινας ἄλλας κατὰ τὴν πρώτην του προφοράν, ἥτις παριστάνεται κατωτέρω· quirinal κουϊρίνιος, équestre ἔφιππος (ἐπὶ ἀγαλμάτων).

R. r — 1. ὡς ρ.

2. ἐντονώτερον, ὅταν ἦναι διπλοῦν· horreur φρίκη, irrévocable ἀμετάκλητος.

S, s — 1. ὡς σ· système σύστημα,, persister ἐπιμένω.

2. ὡς ζ μεταξὺ δύο φωνηέντων· maison οἰκία, πλὴν τῶν λέξεων antisocial ἀντικοινωνικός, contresigner προσυπογράφω, vraisemblanse πιθανότης κ.τ.λ. Ὡς ζ δὲ προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις Alsace Ἀλσάκη, Asdrubal Ἀσδρούβας, balsamique βαλσαμικός, transaction συναλλαγή κ.τ.λ.

T, t — 1. ὡς τ.

2. ὡς σ πρὸ τοῦ i, ὅταν ἕπηται ἕτερον φωνῆεν· national ἐθνικός, inertie ἀδράνεια, ὡς τ ὅμως ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχῃ s ἢ x· gestion διαχείρισις, mextion μῖγμα· καὶ ἐπὶ τῶν nous étions εἴμεθα, vous étiez εἶσθε, amitié φιλία κτλ.

U, u — 1. ὡς παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις τὸ υ ἐν τῇ λέξει ἄχυρα.

2. ὡς ο εἰς τὰς λατινικὰς λέξεις εἰς um· Te Deum δοξολογία.

3. ὡς eu πρὸ ἐπιῤῥίνου m καὶ n· humble ταπεινός, un εἷς, importun ὀχληρός.

V, v — 1. ὡς β.

ΣΗΜ. Τὸ διπλοῦν W ἀπαντᾶται μόνον εἰς ξένας λέξεις καὶ προφέρεται ὁτὲ μὲν ὡς ἁπλοῦν v, ὁτὲ δὲ καὶ ἄλλως· Washington, Whist (ouist), Newton (Neuton), Low (Lo), Law (Lass).

X, x — 1. ὡς ξ· expliquer ἐξηγῶ, excès ὑπερβολή, Alexandre Ἀλέξανδρος.

2. ὡς gz εἰς τὰς ἀπὸ ex ἀρχομένας λέξεις, ἐὰν ἀκολουθῇ ἀμέσως μετὰ τὸ x φωνῆεν, ἐξ ἐν ἀρχῇ κυρίων ὀνομάτων, Xavier· Xantippe, exagérer μεγαλύνω, exemple παράδειγμα.

3. ὡς σ, εἰς τινας λέξεις· Auxerre, soixante ἑξήκοντα, six ἕξ, dix δέκα.

4. ὡς ζ ἐν τῇ συνδέσει six‿hommes.

Y, y — 1. ὡς ι· hypothèse ὑπόθεσις.

2. ἀναλύεται εἰς δύο i ὅταν προηγῆται φωνῆεν, καὶ προφέρεται ἀνάλογως· royal βασιλικός, payer πληρόνω, pays τόπος.

Z, z — 1. ὡς ζ.

2. ὡς σ ἐν τέλει κυρίων ὀνομάτων· Suez, Rhodez, Metz (μές).

β'. Συνθέτων φωνηέντων καὶ διφθόγγων.

ai προφέρεται 1. ὡς é· gai φαιδρός.

2. ὡς è ἐν τέλει λέξεως, ἐὰν ἕπεται τὸ ληκτικὸν e ἢ ἡ κατάληξις ent τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ῥημάτων ἢ ἓν τῶν ληκτικῶν συμφώνων t, s· laie ὗς, ils voulaient ἤθελον, fait γενόμενος, j'aimais ἠγάπων.

3. ὡς eu ἡμίφωνον εἰς τὴν πρώτην συλλαβὴν τῶν ἑξῆς προσώπ. τοῦ

ῥήματος faire· nous faisons, je faisais καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ.

4. ὡς a εἰς τὴν λέξιν douairière ἐπίκληρος

ΣΗΜ. Τὸ a καὶ τὸ i, ὡς ἤδη εἴδομεν, δὲν ἀποτελοῦσι πάντοτε δίφθογγον πρὸ τοῦ l, καὶ τότε τὸ i χρησιμεύει μόνον ἵνα καταστaίνῃ ὑγρὸν τὸ l, τὸ δὲ a προφέρεται a· faillir ἁμαρτάνω.

æ — 1. ὡς é· Ægipan Αἰγίπαν, Ægion Αἴγιον.

œ — 1. ὡς é· OEta Οἴτη, OEdipe Οἰδίπους.

2. ὡς eu, ὅτον ἕπηται τὸ il· œil ὀφθαλμός· διότι τὸ i χρησιμεύει ἐνταῦθα μόνον ἵνα ὑγραίνῃ τὸ l.

au, eau — ὡς ὀ· landau δίφρος, chapeau πῖλος.

ei — ὡς é· peinture ζωγραφία.

eu— ἡ προφορά του δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ἑλληνιστί· καθ' ὅλον δὲ τὸ ῥῆμα avoir προφέρεται ὡς u.

œu— ὡς eu· œuvre ἔργον.

ou — ὡς ου· chou κράμβη.

oi — ὡς ουα· voile ἱστίον.

γ'. *Συμπλεγμάτων φωνηέντων.*

ao προφέρεται 1. ὡς α εἰς τὰς λέξεις paon νεβρός, Laon.

2. ὡς o εἰς τὰς λέξεις taon οἶστρος, Saône Ἄραρος (ποταμός).

oa — ὡς o εἰς τὴν λέξιν toast πρόποσις.

aou — ὡς ου εἰς τὰς λέξις août αὔγουστος, aoûteron θεριστής.

δ'. *Συμπλεγμάτων συμφώνων.*

ch προφέρεται 1. ὡς παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Κυπρίοις τὸ σ εἰς τὸ σκύλος· chercher ζητῶ.

2. ὡς κ πρὸ συμφώνου καὶ πρὸ τῶν φων. a, o, u εἰς τὰς λέξεις τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς προερχομένας, καὶ ἐν τέλει λέξεως· almanach ἡμερολόγιον, christianisme χριστιανισμός, catéchumene κατηχούμενος, chaos χάος, écho ἠχώ.

Πρὸ τῶν φωνηέντων e, i, y προφέρεται ὁτὲ μὲν κατὰ τὴν πρώτην προφοράν· Achéron, Michel, Chimène, Achille, chimie χημεία, archipresbytère ἀρχιπρεσβύτερος, ὁτὲ δὲ κατὰ τὴν δευτέραν· chersonèse χερσόνησος, orchestre ὀρχήστρα, Michel-Ange Μιχαὴλ Ἄγγελος, Archiépiscopat ἀρχιεπισκοπία.

gu — 1. ὡς τὸ ν τῆς λέξεως νἱός· répugnance ἀντιπάθεια.

2. ἕκαστον τῶν ψηφίων τούτων προφέρεται χωριστὰ εἰς τὰς λέξεις diagnostic διάγνωσις, inexpugnable ἀπόρθητος, stagnation στάσις, igné πύρινος, progné πρόκνη, κτλ.

rh — ὡς ρ· rhétorique ῥητορική.

sh, sch ὡς ch· shelling σελίνιον.

th — ὡς τ· théâtre θέατρον.

Ε'. *Ληκτικῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων.*

Ἅπαντα τὰ ληκτικὰ φωνήεντα προφέρονται πλὴν τοῦ e, εἴτε μόνου, εἴτε συνοδευομένου ὑπὸ τοῦ s εἰς λέξεις συγκειμένας ἐκ πλειοτέρων τῶν τριῶν γραμμάτων ἢ ὑπὸ τῶν nt, ὅταν ἀποτελῇ μετ' αὐτῶν κατάληξιν τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ῥημάτων il aime ἀγαπᾷ, les hommes οἱ ἄνθρωποι, ils aiment ἀγαπῶσιν.

Ἐπὶ δὲ τῶν συμφώνων ἐφαρμόζονται οἱ ἑπόμενοι κανόνες.

b προφέρεται πλὴν εἰς τὴν λέξιν plomb μόλυβδος.

c προφέρεται συνήθως, ἀλλ' εἰς τὰς λέξεις banc θρανίον, blanc λευκός, tronc

στέλεχος, clerc κληρικός, estomac στόμαχος, tabac καπνὸς κτλ. δὲν προφέρεται.

d προφέρεται μόνον εἰς τὴν λέξιν sud μεσηβρία, καὶ ἐπὶ τῶν ξενικῶν λέξεων éphod ἐφούδ, talmud ταλμούθ, Bagdad, David, Cid κ.τ.λ.

f προφέρεται πλὴν εἰς τὰς λέξεις bœuf-gras παχὺς βοῦς bœuf-salé ταριχευμένον βώδιον, cerf ἔλαφος, cerf-volant ἀετός, chef d'œuvre ἀριστούργημα, clef κλείς, œuf dur πηκτὸν ᾠόν, nerf de bœuf βούνευρον, καὶ ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν œufs, bœufs, nerfs.

g προφέρεται μόνον εἰς τὰς λέξεις joug ζυγός, zigzag ἑλιγμοί, grog (εἶδος ποτοῦ).

l προφέρεται πλὴν εἰς τὰς λέξεις fusil πυροβόλον, gril ἐσχάρα, nombril ὀμφαλός, outil ἐργαλεῖον, fils (φισ) υἱός, pouls (ποῦ) σφιγμός, soûl κατάκορος, émeril σμύρις, gentil χαρίεις, καί εἰς τινας ἄλλας.

m προφέρεται πάντοτε·

n — —

p δὲν προφέρεται εἴτε μόνον εἴτε μετ' ἄλλου συμφώνου· trop λίαν, prompt ταχύς, οὔτε ὅταν ἡ ἑπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος· loup affamé λύκος πειναλέος, πλὴν εἰς τὰς λέξεις cap ἀκρωτήριον salep σαλέπιον, καὶ εἴς τινα κύρια ὀνόματα. Εἰς τὰς λέξεις trop λίαν, beaucoup πολύ, προφέρεται πρὸ φωνήεντος· il a beaucoup‿étndié ἐσπούδασε πολύ, il a trop‿étudié ἐσπούδασε παραπολύ.

q προφέρεται coq ἀλέκτωρ, cinq πέντε, πλὴν ἐπὶ τοῦ coq d'Inde.

r προφέρεται α'. εἰς τὰ μονοσύλλαβα πάντοτε· mer θάλασσα, fer σίδηρος, cher ἀκριβός.

— β'. εἰς τὰς πολυσυλλάβους, ὅταν ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ ἄλλο φωνῆεν ἢ e· finir τελειόνω, recevoir λάμβάνω, καὶ εἴς τινας πολυσυλλάβους εἰς er· enfer ᾅδης, cancer καρκίνος, hiver χειμών, κτλ. μένει δ' ἄφωνον ἐπὶ τῶν Monsieur (meussieu) καὶ Messieurs.

s προφέρεται ἐπὶ τῶν λέξεων atlas ἄτλας, blocus ἀποκλεισμός, cens ἀπογραφή, iris ἶρις, jadis πάλαι ποτέ, laps διάστημα χρόνου, lis κρῖνος, ours, ἄρκτος maïs ἀραβόσιτος, métis ἀμφιγενής, prospéctus πρόγραμμα, relaps παλιμπετής, fils υἱός, mœrs ἤθη, oasis ὄασις, κ.τ.λ. καὶ ἐπὶ τῶν ξενικῶν λέξεων Ωσαύτως ἐπὶ τοῦ le Christ· δὲν προφέρεται ὅμως ἐπὶ τοῦ Jésus-Christ ἐπὶ δὲ τοῦ tous προφέρεται, ὅταν τοῦτο ἐκφέρηται ὡς ἀντωνυμία.

t προφέρεται μόνον ἐπί τινων λέξεων, ὡς· abject ἀγενής, abrupt ἀπότομος, brut ἀκατέργαστος, correst ὀρθός, contact ἐπαφή, déficit ἔλλειμμα, dot προῖξ. est ἀνατολή, exact ἀκριβής, fat αὐτάρεσκος, infect δυσώδης, intact ἀνέπαφος, lest ἕρμα, luth χέλυς, net καθαρός, ouest δύσις, prétérit παρῳχημένος, rapt ἁρπαγή, rit τελετουργία, strict αὐστηρός, tact ἀφή, toast πρόποσις κ.τ.λ.

x προφέρεται μόνον εἰς τὰς λέξεις six, dix, ὡς σ, εἰς τὰς ξενικὰς λέξεις καὶ εἰς τὸ ἐπίθετον préfix ὡρισμένος, ὡς ξ.

z προφέρεται μόνον εἴς τινα κύρια ὀνόματα.

ϛ. *Περὶ τῶν μὴ προφερομένων ἐν μέσῳ λέξεως ψηφίων.*

e δὲν προφέρεται εἰς τὰς λέξεις· paiement πληρωμή, dévouement ἀφοσίωσις, Jean Ἰωάννης, geôlier δεσμοφύλαξ.

g — — — sangsue βδέλλα, Magdelaine Μαγδαληνή, κτλ.

th — — — asthme ἆσθμα, isthme ἰσθμός.

m — — — condamner καταδικάζω, automne φθινόπωρον.

p — — — baptême βάπτισμα, baptiser βαπτίζω, κ.τ.λ.

t — — — Montréal, Montfort, κ.τ λ.

u καὶ i δὲν προφέρονται εἰς τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἀναφέρομεν ἀνωτέρω.

Ζ. *Περὶ συνεκφωνήσεως τοῦ ληκτικοῦ συμφώνου.*

Τὸ ληκτικὸν σ[illegible]φωνον, ὡς εἴρηται γίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄφωνον· ὅταν

ὅμως ἡ ἑπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος καὶ συνδέηται στενῶς διὰ τῆς ἐννοίας μετὰ τῆς προηγουμένης, τὸ ληκτικὸν σύμφωνον συνήθως προφέρεται ἑνούμενον μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως· les grands animaux τὰ μεγάλα ζῶα (πρόφερε λὲ γκρὰνζ ανιμό).

Τὸ b δὲν συνδέεται.

Τὸ d προφέρεται ὡς t, ὡς ἤδη εἴπομεν· πολλάκις ὅμως ἀποσιωπᾶται, καὶ κυρίως ὅταν ἔχῃ r πρὸ αὐτοῦ· il mord à la jambe, δάκνει εἰς τὴν κνήμην· il coud habilement ῥάπτει ἐπιτηδείως· le chaud et le froid, ὁ καύσων καὶ τὸ ψῦχος· un plafond élevé στέγη ὑψηλή.

Τὸ ληκτικὸν m ἐπιῤῥίνως προφερόμενον δὲν ἑνοῦται μετὰ τοῦ ἑπομένου φωνήεντος.

Τὸ n ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων πρὸ τῶν οὐσιαστικῶν ἑνοῦται καὶ τότε ἀποβάλλει τὸν ἐπίῤῥινον ἦχόν του· vilain animal ἀχρεῖον ζῶον, un oiseau πτηνόν τι, ἐπὶ τοῦ ἐπιῤῥήματος bien πρὸ τῆς προσδιοριζομένης λέξεως καὶ τῶν mon, ton, son, on, en.

Τὸ p συνήθως ἀποσιωπᾶται.

Τὸ r ἐπί τινων ἐπιθέτων, ἂν καὶ ἦναι φύσει ἄφωνον συνεκφωνεῖται μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· le premier homme ὁ πρῶτος ἄνθρωπος.

Τὸ s προφέρεται συνήθως ὡς ζ· les hommes.

Τὸ t προφέρεται συνήθως, πλὴν ἐπὶ τοῦ συνδέσμου et, ἐπὶ τῆς καταλήξεως, rt, ἢ rd· il part après demain, ἀναχωρεῖ μεθαύριον· ils se vouent à Dieu, ἀφοσιοῦνται εἰς τὸν Θεόν.

Τὸ x προφέρεται συνήθως ὡς ζ· heureux enfant εὐτυχὲς παιδίον.

Τὸ z — — — venez avec moi ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ.

---

3. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

1. Τὰ μέρη τοῦ λόγου (les parties du discours) ἐν τῇ γαλλικῇ εἶναι ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ δέκα ἄρθρον (article), ὄνομα οὐσιαστικὸν (substantif), ὄνομα ἐπίθετον (adjectif), ἀντωνυμία (pronom), ῥῆμα (verbe), μετοχὴ (participe), πρόθεσις (préposition), ἐπίῤῥημα (adverbe), σύνδεσμος (conjonction), καὶ ἐπιφώνημα (interjection). Τούτων τὰ ἓξ πρῶτα εἶναι κλιτὰ (variables), τὰ δὲ λοιπὰ ἄκλιτα (invariables).

2. Τὰ γένη ἐν τῇ γαλλικῇ γραμματικῇ εἶναι δύο, ἀρσενικὸν (masculin) καὶ θηλυκὸν (feminin)· διασώζονται ὅμως ἴχνη καὶ τοῦ οὐδετέρου γένους εἰς τὰς ἀντωνυμίας.

3. Τὰ οὐδέτερα τῆς ἑλληνικῆς εἶναι ἄλλα μὲν ἀρσενικά, ἄλλα δὲ θηλυκὰ ἐν τῇ γαλλικῇ. Καὶ ὅλα δὲ τὰ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ δὲν εἶναι τοιαῦτα ἐν τῇ γαλλικῇ, διότι πολλὰ ἀρσενικὰ ἐν τῇ ἑλληνικῇ εἶναι θηλυκὰ ἐν τῇ γαλλικῇ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

4. Οἱ ἀριθμοὶ (nombres) εἶναι δύο, ἑνικὸς (singulier) καὶ πληθυντικὸς (pluriel).

5. Πτώσεις (cas), δηλαδὴ μεταβολαὶ τῆς ληγούσης τῶν πτωτικῶν δὲν ὑπάρχουσιν ὡς ἐν τῇ ἑλληνικῇ· ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ (accusatif) καὶ ἡ κλητικ[illegible] (vocatif) τῆς Ἑλληνικῆς διακρίνονται τῆς ὀνομαστικῆς ἐκ τῆς σειρ[illegible] τοῦ λόγου ἢ [illegible] τῆς ἐν-

νοίας, ἡ δὲ γενικὴ (génitif) καὶ δοτικὴ (datif) δηλοῦνται διὰ προθέσεων, ὡς καὶ ἡ λατινικὴ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

6. Ἡ γενικὴ καὶ ἀφαιρετικὴ δηλοῦται προτασσομένης τῆς προθέσεως de (ἀπό), ἡ δὲ δοτικὴ διὰ τῆς προθέσεως à (εἰς). Ἐν τούτοις αἱ προθέσεις αὗται ἔχουσι καὶ τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν σημασίας, ἀναλόγως τῆς ἐννοίας τοῦ λόγου.

7. Ἡ πρόθεσις de πρὸ φωνήεντος ἐκθλίβεται, καὶ τιθεμένης ἀποστρόφου γίνεται d'.

4. ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΟΥ.

1. Διακρίνονται παρὰ τοῖς Γάλλοις τριῶν εἰδῶν ἄρθρα τὸ οριστικὸν (defini), τὸ μεριστικὸν (partitif) καὶ τὸ ἀόριστον (indefini).

Α'. Ὁριστικὸν ἄρθρον.

α'. Τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον εἶνε ἀρσενικὸν le (ὁ), θηλυκὸν la (ἡ)· πληθυντικὸς δ' ἑκατέρων τῶν γενῶν les (οἱ, αἱ).

β'. Προτασσομένης τῆς προθέσεως de πρὸς δήλωσιν τῆς γενικῆς ἢ ἄλλης οἱασδήποτε σχέσεως ἢ σημασίας, πρὸ συμφώνου ἢ h δασέος, συναιρεῖται τὸ de le εἰς du καὶ τὸ de les εἰς des.

γ'. Προτασσομένης τῆς προθέσεως à, πρὸς δήλωσιν τῆς δοτικῆς ἢ ἄλλης τινὸς σχέσεως ἢ σημασίας, πρὸ συμφώνου ἢ h δασέος, συναιρεῖται τὸ à le εἰς au, καὶ τὸ à les εἰς aux.

δ'. Τὸ le καὶ la πρὸ φωνήεντος ἢ πρὸ h ἀφώνου ἐκθλίβονται, καὶ τιθεμένης ἀποστρόφου γίνονται l'.

Τὸ ἄρθρον l' λέγεται ἄρθρον ἐκτεθλιμμένον (élidé), οἱ δὲ συνδυασμοὶ du, au, des, aux λέγονται ἄρθρα συνῃρημένα (contractés).

Β'. Μεριστικὸν ἄρθρον.

α'. Ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πρὸς δήλωσιν μέρους εἰς ἀόριστον ἔννοιαν διατηρεῖται τὸ ἄρθρον εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ προτάσσεται ἡ πρόθεσις de, καθὼς εἰς τὴν γενικήν.

β'. Τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον, ἔχον πρὸς αὐτοῦ τὴν πρόθεσιν de εἰς ἔννοιαν ὀνομαστικῆς ἢ αἰτιατικῆς, ὀνομάζεται, μεριστικόν, καὶ εἶνε ἐν μὲν τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ πρὸ συμφώνου καὶ h δασέος, du, καὶ πρὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ de l', ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ πάντοτε πρὸ φωνήεντος καὶ πρὸ συμφώνου des.

Γ'. Ἀόριστον ἄρθρον.

α'. Ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πρὸς δήλωσιν ἀτόμου ἢ μονάδος εἰς ἀόριστον ἔννοιαν λαμβάνει θέσιν ἄρθρου τὸ ἀριθμητικὸν ἐπίθετον un (εἷς), τοῦ ὁποίου τὸ θηλυκὸν εἶνε une (μία).

β'. Όταν τὸ un καὶ une δὲν τίθενται πρὸς ἀρίθμησιν, ἀλλὰ μόνον πρὸς δήλωσιν ἀοριστίας, λέγεται ἄρθρον ἀόριστον, καὶ ὁ σχηματισμὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πληθυντικῷ εἶνε καθὼς τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου, δηλαδὴ des

5. ΚΛΙΣΙΣ.

1. Τὰ γαλλικὰ ὀνόματα κλίνονται ἀνάρθρως, ὁριστικῶς, μεριστικῶς καὶ ἀορίστως, ὡς ἑξῆς.

Α'. Ἀνάρθρως.

Dieu=Θεός, γεν. de Dieu, δοτ. à Dieu, αἰτ. Dieu, κλητ. Dieu Θεὲ ἢ καὶ ὁ Dieu ὦ Θεέ.

Ἑν. ὀν. Hélène=Ἑλένη, γεν. d' Hélène, δοτ. à Hélène, αἰτ. Hélène, κλητ. Hélène, ἢ καὶ ἐνίοτε ὁ Hélène.

Β'. Ὁριστικῶς.

α΄. Ἀρσενικὸν πρὸ συμφώνου ἢ h δασέος.

Ἑν. ὀν. le paradis=ὁ παράδεισος, γεν. du paradis δοτ. au paradis, αἰτ. le paradis, κλητ. paradis ἢ καὶ ὁ paradis.

Πληθ. ὀν. les paradis, γεν. des paradis, δοτ. aux paradis, αἰτ. les paradis, κλητ. paradis ἢ καὶ ὁ paradis.

Ἑν. ὀν. le héros ὁ ἥρως, γεν. du héros, κτλ.

Πληθ. ὀν. les héros, γεν. des héros κτλ.

ϐ'. Ἀρσενικὸν πρὸ φωνήεντος ἢ h *ψιλοῦ.*

Ἑν. ὀν. l' époux ὁ σύζυγος, γεν. de l' époux, δοτ. à 'l époux, αἰτ. l' époux, κλητ. époux ἢ καὶ ὁ époux.

Πληθ. les époux, γεν. des époux, δοτ. aux époux, αἰτ. les époux, κλητ. époux, ἢ καὶ ὁ époux.

Ἑν. ὀν. l' homme ὁ ἄνθρωπος, γεν. de l' homme κτλ.

Πληθ. ὀν. les hommes οἱ ἄνθρωποι, γεν. des hommes κτλ.

γ'. Θηλυκὸν πρὸ συμφώνου ἢ h *δασέος.*

Ἑν. ὀν. la mère ἡ μήτηρ, γεν. de la mère, δοτ. à la mère, αἰτ. la mère, κλητ. mère ἢ καὶ ὁ mère.

Πληθ. ὀν. les mères, γεν. des mères, δοτ. aux mères, αἰτ. les mères, κλητ. mères ἢ καὶ ὁ mères.

Ἑν. ὀν. la haie ὁ φραγμός, γεν. de la haie κτλ.

Πληθ. ὀν. les haies, γεν. des haies.

δ'. Θηλυκὸν πρὸ φωνήεντος ἢ h *ψιλοῦ.*

Ἑν. ὀν. l' amitié ἡ φιλία, γεν. de l' amitié, δοτ. à l' amitié, αἰτ. l' amitié, κλητ. amitié ἢ καὶ ὁ amitié.

Πληθ. ὀν. les amitiés, γεν. des amitiés, δοτ. aux amitiés, αἰτ. les amitiés, κλητ. ἢ καὶ ὁ amitiés.

L' heureuse ἡ εὐτυχής, γεν. de l' heureuse, κτλ.

Πληθ. ὀν. les heureuses, γεν. des heureuses, κτλ.

Γ'. Μεριστικῶς.

Παρατήρ. Ἐν τῇ μεριστικῇ κλίσει, ἡ γενικὴ πρὸς διάκρισιν ἀποβάλλει τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον, καὶ οὕτω δὲν συγχέεται αὐτὴ μετὰ τῆς ὀνομαστικῆς καὶ αἰτιατικῆς. Ἀλλ' ὅμως συγχέεται πάντοτε ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τῆς μεριστικῆς κλίσεως μετὰ τῆς ὁριστικῆς γενικῆς, ἡ κλίσις δὲ αὕτη καθὼς καὶ ἡ ἀόριστος δὲν ἔχει κλητικήν.

ά. Ἀρσενικὸν πρὸ συμφώνου ἢ h *δασέος.*

Ἑν. ὀν du papier χαρτίον, γεν. de papier χαρτίου, δοτ. à du papier χαρτίῳ, αἰτ. du papier χαρτίον.

Πληθ. ὀν. des papiers, γεν. de papiers, δοτ. à des papiers, αἰτ. des papiers χαρτία.

Ἑν. ὀν. du houblon βρυωνία, γεν. de houblon κλ.

Πληθ. ὀν. des houblons, γεν. de houblons, κλ.

β'. Ἀρσενικὸν πρὸ φωνήεντος ἢ h *ψιλοῦ.*

Ἑν. ὀν. de l' amusement διασκέδασις, γεν. d' amusement, δοτ. à de l' amusement, αἰτ. de l' amusement.

Πληθ. ὀν. des amusements, γεν. d' amusements δοτ. à des amusements αἰτ. des amusements.

Ἑν. ὀν. de l' honneur = τιμή, γεν. d' honneur, κτλ.

Πληθ. ὀν. les honneurs, γεν. d' honneurs, κλ.

γ'. Θηλυκὸν πρὸ συμφώνου ἢ h *δασέος.*

Ἑν. ὀν. de la viande κρέας, γεν. de viande, δοτ. à de la viande, αἰτ. da le viande.

Πληθ. ὀν. des viandes, γεν. de viandes, δοτ. à des viandes, αἰτ. des viandes.

Ἑν. ὀν. De la hardiesse ἡ τόλμη, γεν. de hardiesse κτλ.

Πληθ. ὀν. des hardiesses, γεν. de hardiesses.

δ'. Θηλυκὸν πρὸ φωνήεντος ἢ h *ψιλοῦ.*

Ἑν. ὀν. de l' eau ὕδωρ, γεν. d'eau ὕδατι, δοτ. à de l eau ὕδατος, αἰτ. de l' eau ὕδωρ.

Πληθ. ὀν. des eaux ὕδατα, γεν. d' eaux ὑδάτων, δοτ. à des eaux ὕδασι, αἰτ. des eaux ὕδατα.

Ἑν. ὀν. de l' humeur χυμός, γεν. d' humeur χυμοῦ, κτλ.

Πληθ. ὀν. des humeurs, γεν. d' humeurs.

ΣΗΜ. ά. Καὶ ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ ἐκφέρονται ἁπλῶς διὰ τῆς προθέσεως de ἄνευ ὁριστικοῦ ἄρθρου, ἐὰν προηγῆται ἐπίθετον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἐὰν ἡ πρόθεσις εἶνε εἰς ἔννοιαν ἀρνητικήν· ὥστε τότε ἐν τῇ μεριστικῇ κλίσει συγχέονται ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς γενικῆς, καθὼς de bon pain σημαῖνον κατὰ τὴν περίστασιν καλὸς ἄρτος, καλὸν ἄρτον καὶ καλοῦ ἄρτου.

ΣΗΜ. 6. Ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ταύτης, ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου ὁμοιάζει πάντοτε μετὰ τῆς γενικῆς τοῦ ὁριστικοῦ, καθὼς du pain, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ σημαίνῃ ἄρτος, ἄρτον καὶ τοῦ ἄρτου.

ΣΗΜ. γ. Εἰς ἁπάσας τὰς σημασίας της ἡ πρόθεσις de φαίνεται ὡς ἀποτελοῦσα ἁπλῶς γενικὴν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸ ὁποῖον συνοδεύει, ὡς du pain, τὸ ὁποῖον σημαίνει καὶ τοῦ ἄρτου καὶ ἀπὸ τὸν ἄρτον καὶ περὶ τοῦ ἄρτου, κτλ. de pain ἄρτου ἀπὸ ἄρτον, περὶ ἄρτου, κλ.

Δ'. Ἀορίστως.

ά. *Ἀρσενικόν.*

Ἑν. un livre βιβλίον, γεν. d' un livre, δοτ. à un livre, αἰτ. un livre.

Πληθ. ὀν. des livres, γεν de livres, δοτ. à des livres, αἰτ. des livres.

Ἑν. ὀν. une femme ἡ γυνή, γεν. d' une femme, δοτ. à une femme, αἰτ. une femme.

Πληθ. ὀν. des femmes, γεν. de femmes, δοτ. à des femmes, αἰτ. des femmes.

Ἑν. ὀν. un héros ἥρως, γεν. d'un héros κλ.

Πληθ. ὀν. des héros, γεν. des héros κτλ.

Ἑν. ὀν. une héroïne ἡρωΐς, γεν. d' une héroïne κτλ.

Πληθ. ὀν. des héroïnes, γεν. d' héroïnes κλ.

Ἑν. ὀν. un arbre δένδρον, γεν. d' un arbre, κτλ.

Πληθ. ὀν. des arbres, γεν. d' arbres κτλ.

Ἑν. ὀν. une arithmétique ἀριθμητική, d' une arithmétique, κτλ.

Πληθ. ὀν. des arithmétiques, γεν. d' arithmétiques κτλ.

ΣΗΜ. Εἰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἀντὶ τοῦ un. une τίθεται συνήθως ἡ πρόθεσις de εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικήν, ὡς je n ai pas de grammaire δὲν ἔχω γραμματικήν, il n y a pas de maison δὲν ὑπάρχει οἰκία.

Πολλάκις συναλλάσσεται τὸ ἀόριστον μετὰ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου ἀναλόγως τῆς ἐννοίας, καθὼς j' ai un boeuf ἔχω βοῦν, δηλαδὴ ἕνα βοῦν, j'ai du boeuf ἔχω βοῦν, δηλαδὴ μέρος ἤτοι κρέας βοός.

6. ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ.

1. Περὶ γένους τῶν οὐσιαστικῶν.

1. Διὰ τῆς πείρας μόνον δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν ἀσφαλῶς τὸ γένος τῶν πλείστων οὐσιαστικῶν· τὸν δὲ λόγον δὲν δύναταί τις πάντοτε νὰ ἀνεύρῃ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς οὔτε εἰς τὴν σημασίαν οὔτε εἰς τὴν μορφὴν τῆς λέξεως. Ἐν γένει ὅμως

2. Ἀρσενικὰ εἶνε· 1 τὰ εἰς ἄῤῥεν γένος ἀνήκοντα· 2 τὰ τῶν μηνῶν, τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, τῶν ἡμερῶν τοῦ μηνὸς καὶ τῆς ἑβδομάδος· 3 τὰ τῶν μετάλλων· 4 τὰ τῶν δένδρων, πλὴν τινων ἐξαιρέσεων· 5 τὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου ὅταν λαμβάνωνται ἀντὶ οὐσιαστικῶν· 6 τὰ τῶν βασιλειῶν, ἐπικρατειῶν, ἐπαρχιῶν, τὰ μὴ λήγοντα εἰς **e** ἄφωνον· 7 ἐν γένει τὰ μὴ λήγοντα εἰς **e** ἄφωνον.

3. Θηλυκὰ δέ· 1 τὰ εἰς θῆλυ γένος ἀνήκοντα· 2 τὰ πλεῖστα τῶν δηλούντων ἀρετάς, κακίας, ποιότητας, πάθη, καὶ ἐν γένει τὰ ἀφῃρημένα κ.τ.λ. 3· ἐν γένει τὰ εἰς **e** ἄφωνον λήγοντα καὶ μάλιστα ὅταν ἔχωσι πρὸ τοῦ **e** ἄλλο φωνῆεν· 4 τὰ εἰς **tié** καὶ τὰ πλεῖστα τῶν τὰ εἰς **té, eur, son** ἢ **zon** καὶ **ion**.

2. Περὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν οὐσιαστικῶν.

1. Τὰ οὐσιαστικὰ σχηματίζουσι τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν διὰ προσλήψεως ἑνὸς **s**· ὡς **livre** βιβλίον, **livres** βιβλία· **maison** οἰκία, **maisons** οἰκίαι.

2. Τὰ εἰς **s, x, z** λήγοντα μένουσιν εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀμετάβλητα· **héros** ἥρως καὶ ἥρωες, **époux** σύζυγος καὶ σύζυγοι, **nez** ῥίς, καὶ ῥῖνες.

3. Τὰ εἰς **eau, au, eu,** προσλαμβάνουσιν **x** ἀντὶ **s**, **chapeau,** πῖλος **chapeaux** πῖλοι· ἐξαιρεῖται τὸ **landau** δίφρος, τὸ ὁποῖον προσλαμβάνει **s**, **landaus**.

4. Τὰ εἰς **al** τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς **aux**· **cheval** ἵππος, **chevaux** ἵπποι· τινὰ ὅμως προσλαμβάνουσιν **s**, ὡς τὸ **bal** χορός, **chacal** θώς κ.τ.λ.

5. Τινὰ τῶν εἰς **ou**, προσλαμβάνουσιν **x** ἀντὶ **s**, τινὰ δὲ τῶν εἰς **ail**, τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς **aux**· **hibou** γλαύξ, **hiboux** γλαῦκες· **travail** ἐργασία, **travaux** ἐργασίαι.

6. Ὅλως *ἀνώμαλα* εἶναι· **ciel** οὐρανός, **cieux** οὐρανοί· **aïeul** πάππος καὶ ἐν γένει προπάτωρ **aïeux** προπάτορες· **œil** ὀφθαλμός, **yeux** ὀφθαλμοί· **ail** σκόρδον **aulx**, καὶ ἐνίοτε **ails** σκόρδα.

ΣΗΜ. Τὰ τρία πρῶτα ἀνώμαλα καὶ τὸ οὐσιαστικὸν **travail** ἔχουσι καὶ ἕτερον ἑνικὸν σχηματιζόμενον διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ **s**, ἀλλὰ τότε ταῦτα

ἀλλάσσουσι καὶ τὴν σημασίαν· τὸ δὲ aïceul ἔχει καὶ ὁμαλὸν πληθ. aïeuls, ὅταν σημαίνῃ τοὺς πάππους.

7. ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

1. Περὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων.

1. Τῶν ἐπιθέτων ὁ πληθυντικὸς σχηματίζεται ὡς καὶ τῶν οὐσιαστικῶν. Τὸ ἐπίθετον ὅμως bleu κυανοῦς προσλαμβάνει s ἀντὶ x· ὡσαύτως τῶν εἰς al πολλὰ προσλαμβάνουσιν s ἀντὶ νὰ τρέπωσι τὴν κατάληξιν εἰς aux.

2. Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ τῶν ἐπιθέτων.

1. Τὸ θηλυκὸν τῶν ἐπιθέτων σχηματίζεται προσθέσει ἑνὸς e ἀφώνου εἰς τὸ ἀρσενικόν, καθὼς grand μέγας, grande μεγάλη, gai φαιδρός, gaie φαιδρά.

Ἐξαιροῦνται·

1. Τὰ εἰς e ἄφωνον λήγοντα, ἅτινα δὲν προσλαμβάνουσιν ἄλλην κατάληξιν, ὡς aimable ἐράσμιος καὶ ἐρασμία honnête τίμιος καὶ τιμία.

2. Τὰ εἰς er, ἅτινα τονίζουσι μὲ βαρεῖαν ταύτην τὴν κατάληξιν καὶ προσλαμβάνουσιν e ἄφωνον· fier ὑπερήφανος, fière, ἡ ὑπερήφανος.

3. Τὰ εἰς et, el, eil, en, καί τινα ἄλλα, ἅτινα διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν σύμφωνον καὶ προσλαμβάνουσιν e ἄφωνον, ὡς muet ἄλαλος, muette ἡ ἄλαλος· maternel μητρικός, maternelle μητρική· pareil ὅμοιος pareille ὁμοία· européen εὐρωπαϊκός, européenne εὐρωπαϊκή· πλὴν τινων εἰς et τονιζόντων μὲ βαρεῖαν τὴν κατάληξιν ταύτην· οἷον complet τέλειος, complète τελείας· secret μυστικός, secrète μυστική.

4. Τὰ εἰς f τρέποντα τὸ f εἰς v καὶ προσλαμβάνοντα e ἄφωνον· vif ζωηρός, vive ζωηρά.

5. Τὰ εἰς x καὶ τὰ πλεῖστα τῶν εἰς eur (α) τρέποντα τὸ ληκτικὸν σύμφωνον εἰς s καὶ προσλαμβάνοντα e ἄφωνον, heureux εὐτυχής, heureuse εὐτυχής· parleur πολύλογος, parleuse ἡ πολύλογος.

ΣΗΜ. ά. Εὐάριθμά τινα τῶν εἰς eur μεταβάλλουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς eresse· vengeur ἐκδικητής, vengeresse pécheur ἁμαρτωλός, pécheresse· ἄλλα δὲ προσλαμβάνουσι μόνον e ἄφωνον· supérieur ἀνώτερος, inferieur κατώτερος, meilleur βελτίων κ.τ.λ.

(α) Ταῦτα τὰ εἰς eur προέρχονται ἐξ ἐνεργητικῆς μετοχῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς eur· menteur ψεύστης, menteuse, ἐκ τῆς μετοχῆς mentant τοῦ ῥήματος mentir.

ΣΗΜ. 6'. Τὰ εἰς teur, ἅτινά εἰσι μᾶλλον οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα (α) μεταβάλλουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς trice· lecteur ἀναγνώστης lectrice.

3. Ἐπίθετα ἔχοντα διπλοῦν ἑνικὸν εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος.

Ἑνικ. ἀρσ. πρὸ συμφ. ἢ h δασέος ἐξ οὗ καὶ ὁ πληθυντικός.		Πληθυντ.	ἀρσ. πρὸ φωνήεντ. ἢ h ἀφώνου, ἐξ οὗ καὶ τὸ θηλυκόν.	Θηλυκόν.
beau	ὡραῖος	beaux	bel	belle.
nouveau	νέος	nouveaux	nouvel	nouvelle.
vieux	παλαιὸς	vieux	vieil	vieille.
fou	ἄφρων	fous	fol	folle.
mou	μαλακὸς	mous	mol	molle.

Ἀνώμαλα ἐπίθετα.

bénin	πρᾷος	bénigne	grec	ἑλληνικὸς	grecque
blanc	λευκὸς	blanche	long	μακρὸς	longue
caduc	γηραλέος	caduque	malin	πονηρὸς	maligne
doux	γλυκὺς	douce	public	δημόσιος	publique
faux	ψευδὴς	fausse	roux	πυῤῥὸς	rousse
favori	ἀγαπητὸς	favorite	sec	ξηρὸς	sèche
frais	δροσερὸς	fraicxe	tiers	τρίτος	tierce
franc	εἰλικρινὴς	francxe	turc	τουρκικὸς	turque
franc	φραγκικὸς	franque			

5. Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.

1. Τὰ συγκριτικὰ σχηματίζονται διὰ τῶν μορίων plus (μᾶλλον), moins (ἧττον), aussi (τοσοῦτον), τὰ ὁποῖα προτασσόμενα τῶν πιθέτων, ἐκφράζουσι τὴν ὑπεροχήν, τὴν μείωσιν καὶ τὴν ἰσότητα. Ὁ δὲ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως δηλοῦται προτασσομένου τοῦ συνδέσμου que ἢ (παρά), οὐδέποτε διὰ δὲ γενικῆς ὡς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ.

Αὕτη ἡ οἰκία εἶναι ὡραιοτέρα τῆς ἄλλης. cette maison est plus belle que l'autre
— — ἧττον τῆς ἄλλης ὡραία — — moins — —
— — τοσοῦτον ὡραία ὅσον ἡ ἄλλη — — aussi — —
Ἐξαίρ. bon καλὸς ἔχει συγκριτικὸν ὑπεροχῆς meilleur.
mauvais κακὸς — — — pire καὶ plus mauvais.
petit μικρὸς — — — moindre καὶ plus petit.

ΣΗΜ. Τὰ ἐπιῤῥήματα σχηματίζουσι τὸ συγκριτικὸν καὶ τὸ ὑπερθετικὸν ὅπως τὰ ἐπίθετα. Ἐξαιροῦνται. bien καλῶς συγκριτ. mieux.
mal κακῶς — pis καὶ plus mal.
peu ὀλίγον — moins

(α) Ταῦτα δὲν προέρχονται ἐκ ῥήματος.

2. Τὰ συγκριτικὰ τὰ σχηματιζόμενα διὰ τοῦ plus λέγονται *συγκριτικὰ ὑπεροχῆς* (comparatifs de supériorité), τὰ δὲ σχηματιζόμενα διὰ τοῦ moins *συγκριτικὰ μειώσεως* (comparatifs d'infériorité), καὶ τὰ σχηματιζόμενα διὰ τοῦ aussi *συγκριτικὰ ἰσότητος* (comparatifs d' égalité).

3. Καὶ τὰ ὑπερθετικὰ εἶνε δύο εἰδῶν, *ὑπερθετικὰ ἀπόλυτα* (superlatifs absolus) ὑπερθετικὰ σχετικὰ (superlatifs relatifs).

4. Τὰ ἀπόλυτα ὑπερθετικὰ ἐκφράζουσι τὴν ὑπέρθεσιν ἀσχέτως καὶ ἀπολύτως, καὶ σχηματίζονται προτασσομένου τοῦ ἐπιρρήματος très ἄγαν, ἢ ἄλλου τινὸς συνωνύμου, καθὼς fort σφόδρα, parfaitemnet λίαν, κτλ. ἐκτὸς τοῦ beaucoup πολύ.

5. Τὰ σχετικὰ ὑπερθετικά, ἐκφράζοντα τὴν ὑπέρθεσιν σχετικῶς καὶ συγκριτικῶς πρὸς ἄλλα, σχηματίζονται ἐκ τῶν συγκριτικῶν τῆς ὑπεροχῆς ἢ τῆς μειώσεως, προτασσομένου τοῦ ὁριστικοῦ ἄρθρου ἢ κτητικοῦ ἐπιθέτου.

Ὁ δικαιότατος τῶν ἀνθρώπων, — le plus juste des hommes.
Τὸ ὡραιότερον μου ἄνθος, — ma plus belle fleur.
Ὁ ἧττον αὐστηρὸς τῶν ἀνθρώπων, — le moins sévère des hommes.
Αὕτη ἡ οἰκία εἶναι εὐρυτάτη, — cette maison est très vaste.

---

8. ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ.

1. Τὰ ἀριθμητικὰ διαιροῦνται εἰς ἐπίθετα, οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιῤῥήματα.

1. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα.

1. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα (adjectifs numéraux) διαιροῦνται εἰς ἀπόλυτα, τακτικά, καὶ πολλαπλασιαστικά.

ά. Ἀπόλυτα.

1 un θηλ. une.
2 deux.
3 trois.
4 quatre.
5 cinq. τὸ q προφέρεται, ἀλλὰ πρὸ συμφώνου μένει ἄφωνον.
6 six προφ. *σίσ.* μεμονωμένον, *σι* πρὸ συμφ. καὶ *σιζ* πρὸ φων.
7 sept — *σέτ.* — καὶ πρὸ φων. *σε* πρὸ συμφ.
8 huit — τὸ ληκτ. t. πλὴν πρὸ συμφ.
9 neuf. τὸ f δὲν προφ. πρὸ συμφ. πρὸ φων. δὲ προφ. б.
10 dix προφ. *ντίσ.* μεμονωμένον, *ντι* πρὸ συμφ. καὶ *ντιζ* πρὸ φων.
11 onze.
12 douze.
13 treize.

14 quatorze.
15 quinze.
16 seize.
17 dix-sept προφ. *ντιζ-σέτ.*
18 dix-huit.
19 dix-neuf προφ. τὸ x ὡς ζ.
20 vingt.
21 vingt-et un.
22 vingt-deux κ.τ.λ. τό ληκτικόν t τοῦ vingt προφέρεται.
30 trente, trente-et un, trente deux κ.τ.λ.
40 quarante, quarante-et-un quarante-deux κ.τ.λ.
50 cinquante, cinquante et-un, cinquante-deux κ.τ.λ.
60 soixante (προφέρεται *σουασσάντ.*) — soixante-et-un, soixante deux, κ.τ.λ.
70 soixante-dix. Μέχρι τοῦ 80 μέτρει προσθέτων εἰς τὸ ἀριθμητικὸν soixante τὰ ἀριθμητικὰ onze, douze, κ.τ.λ. soixante-onze, soixante douze, soixante treize κ.τ.λ.
80 quatre vingts, quatre vingt-un (τὸ t τοῦ vingt δὲν συνεκφωνεῖται).
90 quatre-vingt dix. Μέχρι τοῦ 100 μέτρει προσθέτων εἰς τὸ ἀριθμητικὸν quatre-vingt τὰ ἀριθμητικὰ onze, douze, κτλ. quatre-vingt-onze (τὸ t τοῦ vingt δὲν συνεκφωνεῖται), quatre vingt-douze, κτλ.
100 cent.
101 cent un (δὲν συνεκφωνεῖται τὸ t.) — cent deux, κ.τ.λ.
200 deux-cents, deux cent-un, κ.τ.λ.
300 trois-cents, trois cent un, κ.τ.λ.
400 quatre-cent, κ.τ.λ.
1000 mille.
2000 deux mille.
3000 trois mille κ.τ.λ.
1,000,000 un million.
1,000,000,000 un milliard.
1,000,000,000,000 un trillion.
1,000,000,000,000,000 un quatrillion, κ.τ.λ.

2. Τὰ cent καὶ vingt λαμβάνουσιν s, ὅταν πολλαπλασιάζωνται ἐπὶ ἀριθμὸν προηγούμενον, ὡς quatre-vingts, quatre-cents, κ.τ.λ. ὄχι δὲ καὶ ὅταν ἕπηται καὶ ἕτερον ἀριθμητικὸν ὡς· quatre-vingt huit, cinq cent quatre, κ.τ.λ. οὔτε ἐπὶ χρονολογίας· τὸ ἔτος 880 l'an huit-cent quatre-vingt.

3. Τὸ ἀριθμητικὸν ἐπίθετον mille γράφεται mil ἐπὶ χρονολο-

γίας, ἀλλὰ μόνον μέχρι τῆς δευτέρας χιλιετηρίδος Τὸ ἔτος 1867, l'an mil huit cent soixante-sept· τό ἔτος 2, 000 l'an deux mille.

β΄. Τακτικά.

1. Τὰ τακτικὰ ἀριθμητικὰ σχηματίζονται προσθέσει ἐν τῷ τέλει τῶν ἀπολύτων τῆς καταλήξεως ième. Ἐξαιροῦνται μόνον τὰ δύο πρῶτα.

πρῶτος	premier
δεύτερος	second, ἀλλὰ καὶ deuxième
τρίτος	troisième
τέταρτος	quatrième.

ΣΗΜ. Τὸ e ἄφωνον τὸ εἰς τὸ τέλος τῶν ἀπολύτων ἀφαιρεῖται καὶ τὸ ληκτικὸν f μεταβάλλεται εἰς v· οἷον neuf, neuvième, quatre, quatrième.

2 Ἐπὶ τῶν συνθέτων ἀριθμῶν μόνος ὁ τελευταῖος τῆς σειρᾶς λαμβάνει τὴν κατάληξιν ième. Ὁ ἑκατοστὸς εἰκοστὸς δεύτερος le cent-vingt- deuxième.

γ΄. Πολλαπλασιαστικά.

ἁπλοῦς	simple	εἰκοσαπλοῦς	vingtuple
διπλοῦς	douple	τριακονταπλοῦς	trentuple
τριπλοῦς	triple	ἑκατονταπλοῦς	centuple.
τετραπλοῦς	quadruple		
πενταπλοῦς	quintuple		
ἑξαπλοῦς	sextuple		
ἑπταπλοῦς	septuple		
ὀκταπλοῦς	octuple		
δεκαπλοῦς	décuple		

Ἐλλειπόντων τῶν ἄλλων πολλαπλασιαστικῶν, λέγουσι neuf, onze, douze... fois plus grand, plus nombreux... ἐννεάκις, ἑνδεκάκις, δωδεκάκις... μεγαλείτερος, πολυαριθμότερος.

2. Ἀριθμητικὰ οὐσιαστικά.

1. Τὰ ἀριθμητικὰ (substantifs numéraux) διαιροῦνται εἰς κλασματικὰ καὶ περιληπτικά.

α΄. κλασματικά.

Τὰ κλασματικὰ σχηματίζονται ὡς καὶ τὰ τακτικά, πλὴν τῶν τριῶν πρώτων.

τὸ ἥμισυ	le moitié
τὸ τρίτον	le tiers
τὸ τέταρτον	le quart
τὸ πέμπτον	le cinquième κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὸ οὐσιαστικὸν moitié μὲ τὸ ἐπίθετον demi (ἥμισυς, εια, υ).

ϛ'. Περιληπτικά.

μονὰς	unité	δεκαπεντὰς	quinzaine	soixantaine
δυὰς	douple		vingtaine	centaine
ὀγδοὰς	huitaine		trentaine	millier.
δεκὰς	dixaine		quarantaine	
δωδεκὰς	douzaine		cinquantaine	

Τὰ ἄλλα ἀνα-πληροῦνται διὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν.

3. Ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα.

1. Τὰ ἐπιῤῥήματα (substantifs numéraux) τὴν τάξιν σημαίνοντα σχηματίζονται προσθέσει εἰς τὸ θηλυκὸν τῶν τακτικῶν ἐπιθέτων τῆς συλλαβῆς **ment**· ὡς **Premièrement, seecondement**, κ.τ.λ.

2. Ἀντὶ τῶν τακτικῶν τούτων μεταχειρίζονται πολλάκις οἱ Γάλλοι τὰ λατινικὰ **primo, secundo, tertio, quarto, quinto, sexto**, κτλ.

3. Ἐπιῤῥήματα τὸ ποσάκις ἐκφράζοντα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὴν γαλλικήν, ἀντ' αὐτῶν δὲ μεταχειρίζονται τὴν λέξιν **fois** φορά, προτασσομένων τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν, ὡς εἰς τὴν καθωμιλημένην ἑλληνικήν· ἅπαξ **une fois**
δὶς **deux fois**
τρὶς **trois** — κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ εἶνε ἐν χρήσει ἀντὶ τῶν τακτικῶν· 1 μετὰ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ὅταν ὁρίζηται ἡ σειρὰ τῶν ὁμωνύμων βασιλέων πριγκήπων, κτλ. καὶ τότε ὁ ἀριθμὸς γράφεται διὰ ῥωμαϊκῶν ψηφίων· Ἐῤῥῖκος ὁ τέταρτος Henri IV (quatre)· Λουδοβῖκος ὁ δέκατος τέταρτος, Luis XIV (quatorze)· 2 ἐπὶ τῆς μηνολογίας· τὴν εἰκοστὴν Μαρτίου le vingt Mars· 3 ἐπὶ τῶν ὡρῶν τῆς ἡμέρας, ὅτε καὶ προστίθεται μετὰ τὸ ἀριθμητικὸν ἡ λέξις heure (ὥρα)· τὴν 10ην τῆς πρωΐας à dix heures du matin.

---

9. ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

1. Αἱ ἀντωνυμίαι τῆς γαλλικῆς γλώσσης διαιροῦνται εἰς προσωπικάς, κτητικάς, δεικτικάς, ἀναφορικάς, ἐρωτηματικὰς καὶ ἀορίστους.

Α'. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι (pronoms personnels).

ἑνικός.

	α'. πρόσωπον.		β'. πρόσωπον.		γ'. πρόσωπον. ἀρσ.		θηλ.	
Ὀνομ.	moi	ἐγὼ	toi	σύ	lui	αὐτὸς	elle	αὐτὴ
Γεν.	de moi	ἐμοῦ	de toi	σοῦ	de lui	αὐτοῦ	d' elle	αὐτῆ
Δοτ.	à moi	ἐμοὶ	à toi	σοὶ	à lui	αὐτῷ	à elle	αὐτῇ
Αἰτ.	moi,	εμε.	toi	σε.	lui	αὐτον	elle	αὐτην.

Πληθυντικός.

Ὀν.	nous ἡμεῖς	vous ὑμεῖς (σεῖς)	eux αὐτοί	elles αὐταί
Γεν.	de nous ἡμῶν	de vous ὑμῶν	d'eux αὐτῶν	d'elles αὐτῶν
Δοτ.	à nous ἡμῖν	à vous ὑμῖν	à eux αὐτοῖς	à elles αὐταῖς
Αἰτ.	nous ἡμᾶς.	vous ὑμᾶς (σᾶς).	eux αὐτούς.	elles αὐτάς.

1. Ἐκτὸς τῶν κυρίων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, αἱ ὁποῖαι λέγονται ἀπόλυτοι (absolus), ὑπάρχουσιν ἀντὶ τούτων καὶ ἄλλοι τύποι μετὰ ῥημάτων εὔχρηστοι, καὶ λέγονται *συνημμένοι* (conjoints), οἱ ἑξῆς·

je ἀντὶ τῆς ὀνομαστικῆς moi
me ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς moi ἢ τῆς δοτικῆς à moi.
tu ἀντὶ τῆς ὀνομαστικῆς toi
te ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς toi ἢ τῆς δοτικῆς à toi.
il ἀντὶ τῆς ὀνομαστικῆς lui.
ils ἀντὶ τῆς πληθ. ὀνομαστικῆς eux.
le ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς lui.
la ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς elle.
les ἀντὶ τῆς πληθ. αἰτιατικῆς eux καὶ elles.
leur ἀντὶ τῆς πληθ. δοτικῆς à eux καὶ à elles.

2. Καί τινες τῶν ἀπολύτων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, κατά τινας περιστάσεις μόνον μετὰ ῥημάτων εἶνε εὔχρηστοι καὶ λέγονται τότε *συνημμέναι*· εἶνε δ' αἱ ἑξῆς·

moi ὅταν ἦνε ἀντὶ δοτικῆς à moi.
nous ἀντὶ à nous.
toi ἀντὶ à toi.
vous ἀντὶ à vous.
lui ἀντὶ à lui ἢ à elle.

3. Μεταξὺ τῶν συνημμένων κατατάσσονται καὶ αἱ λέξεις en καὶ y, ὅταν ἦνε ἀντὶ προσωπικῆς ἀντωνυμίας· ἀλλ' ὅμως σημειωτέον ὅτι πάντοτε ἡ μὲν en ἐμπεριέχει κατ' ἔννοιαν τὴν πρόθεσιν de ἡ δὲ y τὴν πρόθεσιν à· ὡς as tu des livres ἔχεις βιβλία, j' en ai ἢ j' ai d' eux ἔχω (τινὰ) αὐτῶν ἢ ἐξ αὐτῶν· avez-vous répondu à la lettre ἀπηντήσατε εἰς τὴν ἐπιστολήν, j'y a repondu ἢ j'ai répondu à elle ἀπήντησα εἰς αὐτήν.

4. Ἐν τῇ γαλλικῇ ὑπάρχει καὶ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία (pronom réfléhi), ἥτις κατατάσσεται μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἡ soi ἑαυτόν, ἑαυτήν, ἑαυτούς, ἑαυτάς, τρίτου προσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ· ἀντίστοιχος δ' αὐτῆς συνημμένης εἶνε ἡ se, ἡ ὁποία τίθεται μετὰ τῶν ῥημάτων ἀντὶ τῆς soi ἢ à soi· ὥστε ἡ se εἶνε ἄλλοτε μὲν αἰτιατική, ἄλλοτε δὲ δοτική.

5. Ἐκ τῶν ἀπολύτων προσωπικῶν ἢ καὶ τῆς αὐτοπαθοῦς σχηματίζονται καὶ σύνθετοι προσωπικαὶ ἢ αὐτοπαθεῖς μετὰ τοῦ ἐπιθέτου **même** ἴδιος, ὡς ἑξῆς· **moi-même** ἐγὼ αὐτὸς ἐγὼ ὁ ἴδιος, **nous-mêmes** ἡμεῖς αὐτοὶ ἢ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, **toi-même, lui-même, soi-même**, κτλ.

6. Ὅταν ἡ συνημμένη ἀντωνυμία **le** ἀναφέρηται εἰς ἐπίθετον ἢ μετοχὴν ἢ καὶ εἰς ὁλόκληρον πρότασιν εἶνε μᾶλλον δεικτικὴ ἀντωνυμία εἰς ἔννοιαν γένους οὐδετέρου· ὡς **êtes-vous malade** εἶσθε ἀσθενής; **je le suis=je suis lui**= εἶμαι αὐτό, ἤτοι τοῦτο, κτλ.

7. Καὶ ἡ **en** καὶ ἡ **y** εἶνε πολλάκις μᾶλλον δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι, ἡ μὲν **en** ἀντὶ **de cela**, ἡ δὲ **y** ἀντὶ **à cela** συχνότατα δὲ καὶ ἐπιρρήματα ἡ μὲν ἀντὶ **de là** ἢ **d' ici** ἡ δὲ ἀντὶ **là** ἢ **ici**.

Β'. Κτητικὰ ἐπίθετα καὶ ἀντωνυμίαι.

1. Μεταξὺ τῶν λέξεων τῶν παραστατικῶν κτήσεως, δείξεως, ἐρωτήσεως, κ.τ.λ. αἱ μὲν συνοδεύουσαι πάντοτε οὐσιαστικὸν λέγονται *ἐπίθετα*, (adjectifs possessifs), αἱ δὲ ἐκφερόμεναι μόναι λέγονται *ἀντωνυμίας* (pronoms possessifs).

α. *Κτητικὸν ἐπίθετον.*

ἐπὶ ἑνὸς κτήματος.				*ἐπὶ πολλῶν κτημάτων.*	
δι' ἕνα κτήτορα ἐπὶ κτήματος			διὰ πολλοὺς κτήτ. ὁποῖον καὶ ἂν ἦνε τὸ γέν. τοῦ κτήμ.	δι' ἕνα κτήτ. ὁποῖον καὶ ἂν ἦνε τὸ γέν. τῶν κτημάτων.	διὰ πολλοὺς κτήτ. ὁποῖον καὶ ἂν ἦνε τὸ γέν. τῶν κτημ.
	ἄρσεν	θηλ.			
α'. πρ.	mon	ma	notre	mes	nos
β'. πρ.	ton	ta	votre	tes	vos
γ'. πρ.	son	sa	leur.	ses	leurs.

β. *Κτητικὴ ἀντωνυμία.*

α. *Ἐπὶ ἑνὸς κτήματος.*

	δι' ἕνα κτήτορα ἐπὶ κτήμ.		διὰ πολλοὺς κτήτορας ἐπὶ κτήμ.	
	ἀρσ.	θηλ.	ἀρσ.	θηλ.
α'. πρ.	le mien	la mienne	le nôtre	la nôtre
β'. πρ.	le tien	la tienne	le vôtre	la vôtre
γ'. πρ.	le sien	la sienne	le leur.	la leur.

β. *Ἐπὶ πολλῶν κτημάτων.*

δι' ἕνα κτήτορα ἐπὶ κτήμ.		διὰ πολλοὺς κτήτορας ὁποῖον καὶ ἂν ἦνε τὸ γένος τῶν κτημ.
ἀρσ.	θηλ.	
les miens	les miennes	les nôtres
les tiens	les tiennes	les vôtres
les siens	les siennes.	les leurs.

1. Τὸ ἄρσεν. **mon, ton, son** τοῦ κτητικοῦ ἐπιθέτου εἶνε ἐν χρήσει ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ, ὅταν τὸ θηλυκὸν ὄνομα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ **h** ἀφώνου· **mon âme** *ἡ ψυχή μου*, καὶ οὐχὶ **ma âme**· **mon habitation** *ἡ κατοικία μου*, καὶ οὐχὶ **ma habitation.**

2. Τὸ κτητικὸν ἐπίθετον ἐκφέρεται πάντοτε ἀνάρθρως καὶ προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ παντὸς ἄλλου ἐπιθέτου ἀναφερομένου εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, πλὴν τοῦ ἐπιθέτου **tout**· *ὁ ὡραῖός μου ἵππος*, **mon beau cheval**· *ὅλα μου τὰ κτήματα*, **toutes mes propriétés.** Ἐπαναλαμβάνεται δὲ πρὸ ἑκάστου οὐσιαστικοῦ· *ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, οἱ ἀδελφοί καὶ ἀδελφαί μου* **mon père, ma mère, mes frères et mes sœurs.**

γ. *Γύμνασμα ἐπὶ τῶν κτητικῶν.*

2. Τὸ δεικτικὸν καὶ τὸ κτητικὸν ἐπίθετον δὲν δύναται νὰ συνυπάρχωσι πρὸ τοῦ αὐτοῦ οὐσιαστικοῦ· ὅθεν ἡ φράσις, *τοῦτο τὸ βιβλίον μου* θὰ μεταφρασθῇ **mon livre** ἢ **ce livre.**—

Ὁ πατήρ μου καὶ ὁ ἰδικός σου	**mon père et le tien.**
— σου — — του	**ton — — le sien.**
— του — — μου	**son — — le mien.**
— μας — — σας	**notre — — le vôtre.**
— σας — — των	**votre — — le leur.**
— των — — μας	**leur — — le nôtre**
Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ ἰδικοί σου	**mes amis et les tiens.**
— σου — — του	**tes — — les siens.**
— του — — μου	**ses — — les miens.**
— μας — — σας	**nos — — les vôtres.**
— σας — — των	**vos — — les leurs.**
— των — — μας	**leurs — — les nôtres.**
Ἡ μήτηρ μου καὶ ἡ ἰδική σου	**ma mère et la tienne.**
— σου — — του	**ta — — la sienne.**
— του — — μου	**sa — — la mienne.**
— μας — — σας	**notre — — la leur.**
— σας — — των	**votre — — la leur.**
— των — — μας	**leur — — la nôtre.**
Αἱ ἀδελφαί μου καὶ αἱ ἰδικαί σου	**mes sœurs et les tiennes.**
— σου — — του	**tes — — les siennes.**
— του — — μου	**ses — — les miennes.**
— μας — — σας	**nos — — les vôtres.**
— σας — — των	**vos — — les leurs.**
— των — — μας	**leurs — — les nôtres.**

ΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ.

Δεικτικὸν ἐπίθετον.

	ἑνικός.	πληθυντικός.
ἀρσ.	ce πρὸ συμφ. cet πρὸ φωνήεντος.	ces διὰ τὰ δύο γένη.
θηλ.	cette.	

Τὸ ἐπίθετον τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ προσεχοῦς καὶ ἐπὶ πόρρω δείξεως, ἀλλ' ἂν ἡ σαφήνεια ἀπαιτῇ νὰ ὁρίσωμεν ἀκριβῶς τὴν σχετικὴν θέσιν τῶν δεικνυομένων ἀντικειμένων, προστίθεται κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ διὰ μὲν τὴν προσεχῆ δεῖξιν τὸ μόριον ci, διὰ δὲ τὴν πόρρω δεῖξιν τὸ μόριον là. Καὶ τὰ δύο ἑνοῦνται μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ διὰ γραμμῆς.

ἑνικός.

ἀρσ.	θηλ.
Cet homme-ci ὁ ἄνθρωπος οὗτος.	cette femme-ci ἡ γυνὴ αὕτη.
Cet homme-là ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.	cette femme la ἡ γυνὴ ἐκείνη.

πληθυντικός.

ἀρσ.	θηλ.
Ces hommes-ci οἱ ἄνδρες οὗτοι.	ces femmes-ci αἱ γυναῖκες αὗται.
Ces hommes là οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι.	ces femmes-là αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι.

Τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἐκφέρεται πάντοτε ἀνάρθρως, καὶ προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ παντὸς ἄλλου ἐπιθέτου ἀναφερομένου εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, πλὴν τοῦ ἐπιθέτου tout. *Τοῦτο τὸ ὡραῖον ἄνθος*, cette belle fleur. *Ὅλα ταῦτα τὰ ὡραῖα ἄνθη*, toutes ces belles fleurs.—Ἐπαναλαμβάνεται δὲ πρὸ ἑκάστου οὐσιαστικοῦ.

Τὸ δεικτικὸν ἐπίθετον ce, ἐὰν δὲν συνοδεύῃ ὄνομα, εἶν ἀντωνυμία δεικτική, καὶ τότε δὲν ἔχει θηλυκὸν γένος, οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμόν, καὶ πρὸ φωνήεντος δὲν λαμβάνει t, ἀλλὰ ἐκθλίβεται, καθὼς c' est mon père (οὗτος) εἶνε ὁ πατήρ μου· ce sont mes amis (οὗτοι) εἶναι οἱ φίλοι μου c' est ma mère (αὕτη) εἶνε ἡ μήτηρ μου.

Δεικτικὴ ἀντωνυμία.

	ἐπὶ προσεχοῦς δείξεως. ἑνικός	πληθυντ.	*ἐπὶ πόρρω δείξεως.* ἑνικός	πληθυντ.
ἀρσ.	celui ci οὗτος	ceux-ci οὗτοι	celui-là ἐκεῖνος	ceux-là ἐκεῖνοι
θηλ.	celle-ci αὕτη	celles-ci αὗται	celle-là ἐκείνη	celles-là ἐκεῖναι
οὐδ.	ceci ἢ ça τοῦτο (τὸ πρᾶγμα).		cela ἢ ça ἐκεῖνο (τὸ πρᾶγμα).	

Παρατηρητέον ὅτι τὸ οὐδέτερον γένος διασώζεται εἰς τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν καὶ εἴς τινας ἄλλας, προκειμένου περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς πρᾶγμά τι ἀόριστον, ἢ κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἔννοιάν τινα. *Πῶς ὀνομάζεται τοῦτο (τὸ πρᾶγμα);* comment appelle-t-on ceci ἢ cela ? *Ἀληθεύει ὅτι θὰ ἀναχωρήσῃ ὁ φίλος σου ;—πιστεύω ὅτι δὲν ἀληθεύει.* Est-il vrai que votre ami partira ?—Je crois que *cela* n'est pas vrai.

Τὸ ceci καὶ cela τίθενται πολλάκις τὸ ἓν ἀντὶ τοῦ ἄλλου, τὸ δὲ ça λέγεται μόνον ἐν τῇ οἰκιακῇ ὁμιλίᾳ.

Ἐὰν ἀκολουθῇ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ πρόθεσις de ἀμέσως μετὰ τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας, ἀποκόπτεται τὸ ci καὶ τὸ là, καθὼς celui de mon père ἐκεῖνος τοῦ πατρός μου ἤτοι ὁ τοῦ πατρός μου, κτλ.

Ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.

α΄.

Κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ

Ὀν. qui, ὅς, ἥ, ὅ· ὅστις, ἥτις, ὅ,τι· ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον·—ἐπὶ προσωπ. καὶ ἐπὶ πραγμάτων.

Γεν. de qui } ἐπὶ προσώπων μόνον.
Δοτ. à qui }

Αἰτ. que, ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον ἐπὶ προσ. καὶ ἐπὶ πραγμάτων.
qui ὡς συμπλήρωμα προθέσεως, ἐπὶ προσώπων μόνον. *Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖτε,* l'homme, avec qui vous parlez.

β΄.

	ἑνικός. ἀρσ.	θηλυκ.	πληθυντικός. ἀρσ.	θηλ.	
Ὀνομ.	lequel	laquelle	lesquels	lesquelles	ἐπὶ προσ. καὶ ἐπὶ πραγμάτ.
Γεν.	duquel	de laquelle	desquels	desquelles	
Δοτ.	auquel	à laquelle	auxquels	auxquelles	
Αἰτ.	lequel	laquelle	lesquels	lesquelles	

Ἐλλιπεῖς, οὐδετέρου γένους.

Γεν. de quoi.
Δοτ. à quoi.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λέγεται κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὰς λέξεις *quel, que chose rien,* θεωρουμένας ὡς οὐδετέρου γένους, εἴτε εἶνε εἴτε μὴ ἐκπεφρασμέναι. Je n ai pas de quoi manger, *δὲν ἔχω τι (ἐκ τοῦ ὁποίου) νὰ φάγω.*—Voici de quoi vous amuser, *ἰδοὺ τι νὰ διασκεδάσητε.*

Ὑπάρχει καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμίαν dont λίαν εὔχρ. καὶ ἐπὶ προσώπων καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀντὶ πάσης ἀναφορικῆς συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ προθέσεως de, δηλαδὴ ἀντὶ de qui, de quoi, duquel, κτλ.

Ἐρωτηματικὰ ἐπίθετα καὶ ἀντωνυμίαι.

Ἐρωτηματικὸν ἐπίθετον.

ἀρσ. quel, τίς, ποῖος.
θηλ. quelle.

Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.

α.

ἐπὶ προσώπων.		*ἐπὶ πραγμάτων, ὡς οὐδέτερον.*	
Ὀν.	qui? τίς;	Ὀν.	quoi? τί (πρᾶγμα); que? (μετὰ ῥημάτων);
Γεν.	de qui?	Γεν.	de quoi?
Δοτ.	à qui?	Δοτ.	à quoi?
Αἰτ.	qui?	Αἰτ.	quoi? que? (μετὰ ῥημάτων);

Τὸ quoi τῆς ὀνομαστικῆς λέγεται μόνον ἀπολύτως *κἄτι σαλεύει*, quelque chose remue.—*Τί*; quoi? Τὸ δὲ que τῆς αὐτῆς πτώσεως χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον ῥημάτων τινῶν· que se passe-t-il? *τί γίνεται;* qu'y a-t-il? *τί εἶναι;* qu'arrive-t-il? *τί συμβαίνει*; qu'advint-il? *τί συνέβη*; κ.τ.λ. καὶ ὡς κατηγορούμενον τῶν ῥημάτων que sera-t-il? *τί θὰ ἦναι*; que deviendrez vous? *τί θὰ γίνητε*;

Τὸ quoi τῆς αἰτιατικῆς λέγεται· 1. ἀπολύτως ὅπως εἰς τὴν ὀνομαστικήν· *ἠκούσατε*, avez-vous entendu? *Τί*; quoi? 2. ὡς συμπλήρωμα προθέσεως· *μὲ τί ἤνοιξες*; avec quoi as-tu ouvert?—3. ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον εἴς τινας φράσεις, καθ' ἃς τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα. *Ἠξεύρετε τί*; savez-vous quoi? *δὲν ἠξεύρομεν τί.* Nous ne savons pas quoi.—Τὸ que τῆς αἰτιατικῆς λέγεται ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον καὶ προτάσσεται τοῦ ῥήματος· *τί θέλετε*; que voulez-vous?

Ἀντὶ τῆς qui μετὰ ῥημάτων εἰς ἔννοιαν ὀνομαστικῆς εἶναι εὔχρηστος καὶ ἡ περίφρασις qui est-ce qui, εἰς ἔννοιαν δὲ αἰτιατικῆς ἡ περίφρασις qui est ce que, ἀντὶ δὲ τῆς que ἡ περίφρασις qu'est-ce qui εἰς ἔννοιαν ὀνομαστικῆς καὶ qu'est-ce pue qu'est-ce ἢ que c'est que εἰς ἔννοιαν αἰτιατικῆς.

β'.

Lequel? laquelle? *Τίς* ἐκ πολλῶν ὡρισμένων.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη ἔχει ὁμοιότητά τινα μετὰ τῆς ἑλληνικῆς *πότερος*, καθότι δὲν ἐρωτᾷ γενικῶς καὶ ἀπεριορίστως. Ἡ διαφορὰ δὲ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ μὲν πότερος σημαίνει *τίς ἐκ τῶν δύο τῶν ὡρισμένων*, ἡ δὲ lequel σημαίνει *τίς ἐκ τῶν δύο ἢ τῶν πολλῶν τῶν ὡρισμένων*· λέγεται δ' αὕτη καὶ ἐπὶ προσώπων καὶ ἐπὶ πραγμάτων.

Ἀόριστα ἐπίθετα καὶ ἀντωνυμίαι.

Μεταξὺ τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιθέτων τούτων τὰ ἀκόλουθα εἶνε κυρίως ἄξια σημειώσεως.

Ἀντωνυμίαι	ἐπίθετα	
On		τίθεται ὡς ὑποκείμενον ἀόριστον εἰς τὰ ῥήματα, καὶ συντάσσεται μετ' ἀριθμοῦ ἑνικοῦ *Λέγουσιν* on dit
quelqu'un,	quelque	τίς.
chacum	chaque	ἕκαστος.
quiconque	quelconque	ὅστιςδήποτε, οἷοςδήποτε, ὁποῖοςδήποτε.
personne		οὐδεὶς (ἄνθρωπος).

Τὰ ἐπίθετα quelque καὶ chaque προτάσσονται τοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸ δὲ ἐπίθετον quelconque ἐπιτάσσεται πάντοτε.— *Οἱοςδήποτε ἄνθρωπος* un homme quelconque.

КΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

ΠΕΡΙ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὑπάρχουσιν εἰς τὴν γαλλικὴν τέσσαρες διαθέσεις· ἡ *ἐνεργητική*, ἡ *παθητική*, ἡ *μέση* καὶ ἡ *οὐδετέρα*.

Ἐνεργητικὰ ῥήματα καλοῦνται ὅσα εἶναι δεκτικὰ ἀμέσου ἀντικειμένου, ἤτοι εἰς αἰτιατικὴν φερομένου, καὶ *οὐδέτερα* τὰ μὴ δεκτικὰ τοιούτου ἀντικειμένου, εἴτε ἐνέργειαν ἐκφράζουσιν εἴτε κατάστασιν, εἴτε μεταβατικὰ εἶναι εἴτε ἀμετάβατα.

Τὰ δὲ *παθητικὰ* καὶ τὰ *μέσα* διακρίνονπαι ὡς εἰς τὴν Ἑλληνικήν.

Ἐξ ὅλων τῶν ῥημάτων τῆς γαλλικῆς μόνον τὸ avoir *ἔχειν* εἶναι αὐτοτελές, δηλαδὴ σχηματίζει τοὺς χρόνους του χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἄλλου ῥήματος· τὰ δὲ λοιπὰ δὲν δύνανται νὰ σχηματίσωσιν ὅλους των τοὺς χρόνους ἄνευ τοῦ ῥήματος *auoir* ἢ

τοῦ ῥήματος être. Ὅθεν τὰ δύο ταῦτα ῥήματα καλοῦνται *βοηθητικὰ* (auxiliaires).

Οἱ χρόνοι οἱ διὰ τῶν βοηθητικῶν σχηματιζόμενοι καλοῦνται *συνθετικοί*, οἱ δὲ ἄλλοι *ἁπλοῖ*.

Τὰ ἐνεργητικά, τὰ μέσα καὶ τὰ οὐδέτερα τάσσονται διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ἁπλῶν χρόνων των εἰς τέσσαρας συζυγίας.

Ἡ πρώτη συζυγία περιλαμβάνει ὅσα ἔχουσι τὴν ἀπαρέμφατον εἰς er.

Ἡ δευτέρα	—	—	—	—	εἰς	ir.
Ἡ τρίτη	—	—	—	—	—	oir.
Ἡ τετάρτη	—	—	—	—	—	re.

Ὑπάρχουσιν εἰς τὴν γαλλικὴν ὀκτὼ χρόνοι οἱ ἑπόμενοι.

Présent	Ἐνεστώς.
Imparfait	Παρατατικός.
Futur	Μέλλων.
Futur antérieur	Προτετελεσμένος μέλλων.
Prétérit defini	Ἀόριστος (*παρῳχημένος ὡρισμένος*).
Prétérit indefini	Παρακείμενος (*παρῳχημένος ἀόριστος*)
Prétérit antérieur	Προτετελεσμένος παρῳχημένος.
Plus-que-parfait	Ὑπερσυντελικός.

Ἐκ τῶν χρόνων τούτων μόνος ὁ **Prétérit anterieur** δὲν ἔχει ἀντίστοιχον εἰς τὴν ἑλληνικήν, ἀλλ' ἀναπληροῦται διὰ τῆς ὁριστικῆς ἢ τῆς μετοχῆς τοῦ ἀορίστου· **Dès qu'il eut prononcé ces mots il expira,** *ἅμα ἀπαγγείλας ἢ ἅμα ἀπήγγειλε τὰς λέξεις ταύτας ἐξέπνευσε.* Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν **Futur antérieur** ἀπαντᾶται εἰς τὴν καθομιλουμένην· *θὰ ἔχω δειπνήσει ὅταν ἔλθῃς*, **j'aurai diné quand vous viendrez.**

Αἱ **δὲ ἐγκλίσεις** (modes) εἰσὶν ἕξ, αἱ ἑπόμεναι.

Indicatif	Ὁριστική.
Subjonctif	Ὑποτακτική.
Conditionnel	Ὑποθετική.
Impératif	Προστακτική.
Infinitif	Ἀπαρέμφατος.
Participe	Μετοχή.

Βοηθητικὰ ῥήματα.

(verbes auxiliaires).

Τὸ βοηθητικὸν avoir (ἔχειν) χρησιμεύει εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων τῶν ἐνεργητικῶν καὶ τῶν πλείστων οὐδετέρων ῥημάτων, τὸ δὲ être (εἶναι) εἰς τὸν σχηματισμὸν ὅλων τῶν χρονων τῶν παθητικῶν καὶ τῶν συνθέτων χρόνων τῶν μέσων καί τινων οὐδετέρων ῥημάτων.

Βοηθητικὸν Avoir.

Inticatif.	Subjonctif.
***Present** (ἐνεστώς.)*	
J'ai ἔχω	Que j'aie νὰ ἔχω
tu as	que tu aies
il ἢ elle a	qu'il ἢ qu'elle ait
nous avons	que nous ayons
vous avez	que vous ayez
ils ἢ elles ont.	qu'ils ἢ qu'elles aient.
***Imparfait** (παρατατικός).*	
J'avais εἶχον	Que j'eusse νὰ εἶχον
tu avais	que tu eusses
il ἢ elle avait	qu'il ἢ qu'elle eût
nous avions	que nous eussions
vous aviez	que vous eussiez
ils ἢ elles avaient.	qu'ils ἢ qu'elles eussent.
***Futur** (μέλλων).*	
J'aurai θὰ ἔχω	
tu auras	
il ἢ elle aura	ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous aurons	
vous aurez	
ils ἢ elles auront.	
***Futur antérieur** (προτετελεσμένος μέλλων).*	
J'aurai eu θὰ ἔχω (πρὶν ἢ . . .)	
tu auras eu	
il ἢ elle aura eu	ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous aurons eu	
vous aurez eu	
ils ἢ elles auront eu.	

Prétérit defini (ἀόριστος).

J'eus ἔσχον.
tu eus
il ἢ elle eut
nous eûmes
vous eûtes
ils ἢ elles eurent.

ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.

Prétérit indéfini (παρακείμενος)

J'ai eu ἔσχηκα, ἔσχον.	Que j'ai eu
tu as eu	que tu aies eu
il ἢ elle a eu	qu'il ἢ qu'elle ait eu
nous avons eu	que nous ayons eu
vous avez eu	que vous ayez eu
ils ἢ elles ont eu.	qu'ils ἢ qu'elles aient eu.

Prétérit antérieur (παρῳχημένος προτετελεσμένος).

J'eus eu
tu eus eu
il ἢ elle eut eu
nous eûmes eu
vous eûtes eu
ils ἢ elles eurent eu.

δὲν ὑπάρχει.

Plus-que-parfait (ὑπερσυντελικός)

J'avais eu	Que j'eusse eu
tu avais eu	que tu eusses eu
il ἢ elle avait eu	que il ἢ qu'elle eût eu
nous avions eu	que nous eussions eu
vous aviez eu	que vous eussiez eu
ils ἢ elles avaient eu.	qu'ils ἢ qu'elles eussent eu.

CONDITIONNEL.

Présent et Futur (ἐνεστὼς καὶ μέλλων).

J'aurais θὰ εἶχον (τώρα ἢ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον).
tu aurais
il ἢ elle aurait
nous aurions
vous auriez
ils ἢ elles auraient.

Passé (παρῳχημένος)

J'aurais eu ἢ	J'eusse eu θὰ εἶχον (τότε κατὰ
tu aurais eu	tu eusses eu τὸν παρελθόντα
il ἢ elle aurait eu	il ἢ elle eût eu χρόνον)
nous aurions eu	nous eussions eu
vous auriez eu	vous eussiez eu
ils ἢ elles auraient eu.	ils ἢ elles eussent eu.

IMPERATIF.

Présent et Futur (ἐνεστὼς καὶ μέλλων)

Aie ἔχε.
qu'il ἢ qu'elle ait
ayons
ayez
qu'ils ἢ qu'elles aient.

INFINITIF.

Présent (ἐνεστὼς)	*Passé παρῳχημένος).*
Avoir ἔχειν	avoir eu

PARTICIPE.

Présent (ἐνεστὼς)	*Passé (παρῳχημένος).*	
	actif	passif.
Ayant ἔχων, ἔχουσα.	Ayant eu	eu.

Βοηθητικὸν ÊTRE.

INDICATIF	SUBJONCTIF.
Présent.	
Je suis εἶμαι	Que je sois νὰ ἦμαι.
tu es	que tu sois
il ἢ elle est	qu'il ἢ qu'elle soit
nous sommes	que nous soyons
vous êtes	que vous soyez
ils ἢ elles sont.	qu'il ἢ qu'elles soient.
Imparfait	
J'étais ἤμην	Que je fusse νὰ ἤμην
tu étais	que tu fusses
il ἢ elle était	qu'il ἢ qu'elle fût
nous étions	que nous fussions
vous étiez	que vous fussiez
ils ἢ elles étaient.	qu'ils ἢ qu'elles fussent.

Futur.

Je serai θὰ ἦμαι
tu seras
il ἢ elle sera — ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous serons
vous serez
ils ἢ elles seront.

Futur antérieur.

J'aurai été θὰ ἦμαι (πρὶν ἢ).
tu auras été
il ἢ elle aura été — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous aurons été
vous aurez été
ils ἢ elles auront été.

Préterit indéfini

Je fus ὑπῆρξα, ἐστάθην, ἐγενόμην.
tu fus
il ἢ elle fut — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous fumes
vous fûtes
ils ἢ elles furent.

Préterit indefini

J'ai été ὅμ.	Que j'aie été
tu as été	que tu aies été
il ἢ elle a été	ou' il ἢ qu elle ait été
nous avons été	que nous ayons été
vous avez été	que vous ayez été
ils ἢ elles ont été	qu'il ἢ qu'elles aient été.

Prétérit antérieur

J'eus été
tu eus été
il ἢ elle eut été — δὲν ὑπάρχει.
nous eûmes été
vous eûtes été
ils ἢ elles eurent été.

Plus-que-parfait

J'avais été	Que j'eusse été
tu avais été	que tu eusses été
il ἢ elle avait été	qu'il ἢ qu'elle eût été
nous avions été	que nous eussions été
vous aviez été	que vous eussiez été
ils ἢ elles avaient été	qu'ils ἢ qu'elles eussent été.

CONDITIONNEL.

Présent et Futur

Je serais θὰ ἤμην (τώρα ἢ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον).
tu serais
il ἢ elle seraint
nous serions
vous seriez
ils ἢ elles seraient.

Passé.

J'aurais été	ἢ J'eusse été θὰ ἤμην (τότε
tu aurais été	tu eusses été κατὰ τὸν πα-
il ἢ elle aurait été	il ἢ elle eût été ρελθόντα
nous aurions été	nous eussions été χρόνον).
vous auriez été	vous eussiez été
ils ἢ elles auraient été.	ils ἢ elles eussent été

IMPÉRATIF.

Présent et Futur.

Sois ἔσο.
qu'ils ἢ qu'elle soit
soyons
soyez
qu'ils ἢ qu'elles soient.

INFINITIF.

Présent — *Passé*

Être εἶναι — avoir eté.

PARTICIPE.

Présent — *Passé.*

Étant ὤν, οὖσα, ὄν. été — ayant été ὑπάρξας, σταθείς, γενόμενος.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

(Première conjugaison).

Aimer ἀγαπᾶν.

Indicatif	Subjonctif.
Présent	
J'aim*e* ἀγαπῶ	Que j'aim*e* νὰ ἀγαπῶ, ἢ νὰ ἀγαπήσω.
tu aim*es*	que tu aim*es*
il ἢ elle aim*e*	qu'il ἢ qu'elle aim*e*
nous aim*ons*	que nous aim*ions*
vous aim*ez*	que vous aim*iez*
ils ἢ elles aim*ent*	qu'ils ἢ qu'elles aim*ent*
Imparfait	
J'aim*ais* ἠγάπων	Que j'aim*asse* νὰ ἠγάπων.
tu aim*ais*	que tu aim*asses*
il ἢ elle aim*ait*	qu'il ἢ qu'elle aim*ât*
nous aim*ions*	que nous aim*assions*
vous aim*iez*	que vous aim*assiez*
ils ἢ elles aim*aient*	qu'ils ἢ qu'eles aim*assent*.

Futur.

J'aim*erai* θὰ ἀγαπῶ, θὰ ἀγαπήσω.
tu aim*eras*
il ἢ elle aim*era* — ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous aim*erons*
vous aim*erez*
ils aim*eront*.

Futur antérieur

J'aurai aimé θὰ ἔχω ἀγαπήσει.
tu auras aimé
il ἢ elle aura aimé — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous aurons aimé
vous aurez aimé
ils ἢ elles auront aimé.

Prétérit defini

J'aim*ai* ἠγάπησα.
tu aim*as*
il ἢ elle aim*a* — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous aim*âmes*
vous aim*âtes*
il ἢ elles aim*èrent*.

Prétérit indéfini

J'ai aimé ἠγάπησα	Que j'aie aimé νὰ ἠγάπησα
tu as aimé	que tu aies aimé
il ἢ elle a aimé	qu'il ἢ qu'elle ait aimé
nous avons aimé	que nous ayons aimé
vous avez aimé	que vous ayez aimé
ils ἢ elles ont aimé	qu'ils ἢ qu'elles aient aimé

Prétérit antérieur

J'eus aimé	
tu eus aimé	
il ἢ elle eut aimé	δὲν ὑπάρχει.
nous eûmes aimé	
vous eûtes aimé	
ils ἢ elles eurent aimé.	

Plus-que-parfait.

J'avais aimé εἶχον ἀγαπήσει	Que j'eusse aimé νὰ εἶχον
tu avais aimé	que tu eusses aimé ἀγαπήσει
il ἢ elle avait aimé	qu'il ἢ qu'elle eût aimé
nous avions aimé	que nous eussions aimé
vous aviez aimé	que vous eussiez aimé
ils ἢ elles avaient aimé.	qu'ils ἢ qu'elles eussent aimé

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

J'aim*erais* θὰ ἠγάπων (τώρα ἢ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον).
tu aim*erais*
il ἢ elle aim*erait*
nous aim*erions*
vous aim*eriez*
ils ἢ elles aim*eraient*

Passé.

J'aurais aimé ἢ	J'eusse aimé θὰ εἶχον ἀγα-
tu aurais aimé	tu eusses aimé [πήσει.
il ἢ elle aurait aimé	il ἢ elle eût aimé
nous aurions aimé	nous eussions aimé
vous auriez aimé	vous eussiez aimé
ils ἢ elles auraient aimé.	ils ἢ elles eussent aimé.

Impératif

Aimé ἀγάπα, ἀγάπησον.
qu'il ἢ qu'elle aime
aimons
aimez
qu'ils ἢ qu'elles aiment.

Infinitif.

Présent.	Passé.	Futur.
aimer	avoir aimé	devoir aimer.

Participe.

Présent.	Passé actif	Passé passif	Futur.
aimant	ayant aimé	aimé, ée.	devante aimer.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ά. συζυγίας.

Τὰ εἰς ger παρεμβάλλουσιν e ἄφωνον πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, διὰ νὰ φυλαχθῇ εἰς τὸ g ἡ φωνὴ ἣν ἔχει εἰς τὸ ἀπαρέμφατον· partager *διανέμειν*, nous partageons.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ εἰς *cer* λαμβάνουσι cédille εἰς τὸ c πρὸ τῶν αὐτῶν φωνηέντων· menacer *ἀπειλεῖν*, nous menaçons.

Τὰ ἔχοντα τὴν προτελευταίαν συλλαβὴν τῆς ἀπαρεμφάτου εἰς é κλειστόν, ἢ εἰς e ἄφωνον τὴν μεταβάλλουσιν εἰς è ἀνοικτόν, ὅταν ἡ ἑπομένη συλλαβὴ ἦνε ἄφωνος· semer *σπείρειν*, je sème· espérer *ἐλπίζειν*, j'espére. Ἐξαιροῦνται· 1. τὰ εἰς éger καὶ τὰ εἰς éer ἅτινα φυλάττουσι τὸν τόνον των· abréger *βραχύνειν*, il abrége· créer *δημιουργεῖν*, il crée· 2· τὰ εἰς eler καὶ εἰς eter ἅτινα διπλασιάζουσι τὸ l καὶ τὸ t jeter *ῥίπτειν*, il jette· appeler *καλεῖν*, il appelle, πλὴν τοῦ acheter *ἀγοράζειν*, καί τινων ἄλλων ἅτινα δὲν διπλασιάζουσι τὸ t ἢ τὸ l, ἀλλὰ βαρυτονοῦσι τὸ προηγούμενον e· il achète· geler *πήγνυμι*, il gèle.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.
(Deuzième conjugaison).

Finir τελειώνειν.

Présent.

Indicatif.	Subjonctif.
Je finis	Que je finisse
tu finis	que tu finisses
il ἢ elle finit	qu' il ἢ qu'elle finisse
nous finissons	que nous finissions
vous finissez	que vous finissiez
ils ἢ elles finissent	qu'il ἢ qu'elles finissent

Imparfait

Je fiin*issais*	Que je fiin*isse*
tu fin*issais*	que tu fiin*isses*
il ἢ elle fin*issait*	qu'il ἢ qu'elle fin*it*
nous fin*issions*	que nous fiin*issions*
vous fiin*issiez*	que vous fin*iessiez*
ils ἢ elles fiin*issaient.*	qu'ils ἢ qu'elles fin*issent.*

Futur.

Je fin*irai*
tu fin*iras*
il ἢ elle fin*ira*
nous fin*irons*
vous fin*irez*
ils ἢ elles fin*iront.*

ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι

Futur antérieur.

J' aurai fini
tu auras fini
il ἢ elle aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils ἢ elles auront fini.

ὅμοιος τῷ παρχκειμένῳ

Préterit défini.

Je fin*is*
tu fin*is*
il ἢ elle fin*it*
nous fin*îmes*
vous fin*îtes*
ils ἢ elles fin*irent.*

ὅμοιος τῷ παρχκειμένῳ.

Prétérit indéfini

J'ai fini	Que j'aie fini
tu as fini	que tu aies fini
il ἢ elle a fini	qu'il ἢ qu'elle ait fini
nous avons fini	que nous ayons fini
vous avez fini	que vous ayez fini
ils ἢ elles ont fini.	qu'il ἢ qu' elles aient fini.

Prétérit antérieur

J'eus fini
tu eus fini
il ἢ elle eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils ἢ elles eurent fini.

.δὲν ὑπάρχει.

Plus-que-parfait.

J'avais fini
tu avais fini
il ἢ elle avait fini
nous avions fini
vous aviez fini
ils ἢ elles avaient fini.

Que j'eusse fini
que tu eusses fini
qu'il ἢ qu'elle eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu'ils ἢ qu'elles eussent fini.

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je fin*irais*
tu fin*irais*
il ἢ elle fin*irai*
nous fin*irions*
vous fin*iriez*
ils ἢ elles fin*iraient*.

Passé.

J'aurais fini
tu aurais fini
il ἢ elle aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils ἢ elles auraient fini

ἢ

J'eusse fini
tu eusses fini
il ἢ elle eût fini
nous eussions fini
vous eussiez fini
ils ἢ elles eussent fini.

IMPÉRATIF.

fin*is*
qu'il ἢ qu'elle fin*isse*
fin*issons*
fin*issez*
qu'ils ἢ qu'elles fin*issent*.

INFINITIF.

Présen.
finir

Passé.
avoir fini

Participe.

Présent	*Passé.* actif.	passif.	*Futur*
finiss*ant*.	ayant fini	fini, *ie*.	devant fini.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς β′. συζυγίας

Τὸ ρῆμα **haïr** *μισεῖν* διατηρεῖ τὸ διαχωριστικὸν σημεῖον (tréma) καθ' ὅλους τοὺς χρόνους καὶ καὶ καθ' ὅλα τὰ πρόσωπα, πλὴν ἐπὶ τῶν τριῶν ἑνικῶν προσώπων τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου β′. προσώπου τῆς προστακτικῆς· je hais tu hais, il hait, hais.

Τὸ ρῆμα **fleurir** *ἀνθεῖν*, μεταφορικῶς ἐκλαμβανόμενον μεταβάλλει τὴν ρίζαν **fleu** εἰς **flo**, εἰς τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ εἰς τὸν παρατατικὸν τῆς ὁριστικῆς· **florissant** ἀκμάζων, **il florissait** ἤκμαζε.

Τὸ ρῆμα **bénir** *εὐλογεῖν*, ἔχει ἐκτὸς τῆς κανονικῆς παθητικῆς μετοχῆς **béni, bénie**, ἑτέραν ἀνώμαλον κατὰ τὸ θηλυκὸν **béni bénite**, ὅταν πρόκηται περὶ πραγμάτων εὐλογημένων δι' ἐκκλησιαστικῆς ἱερουργείας, περὶ πραγμάτων *ἡγιασμένων*· **de l'eau bénite** *ἁγίασμα*.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

(troisième conjugaison).

Recevoir, λαμβάνειν.

Indicatif	**Subjonctif.**
	Présent.
Je reç*ois*	Que je reç*oive*
tu reç*ois*	que tu reç*oives*
il ἢ elle reç*oit*	qu'il ἢ qu'elle reç*oive*
nous rec*evons*	que nous rec*evions*
vous rec*evez*	que vous rec*eviez*
ils ἢ elles reç*oivent*	qu'ils ἢ qu'elles reç*oivent*.
	Imparfait.
Je rec*evais*	Que je reç*usse*
tu rec*evais*	que tu reç*usses*
il ἢ elle rec*evait*	qu'il ἢ qu'elle reç*ût*
nous rec*evions*	que nous reç*ussions*
vous rec*eviez*	que vous reç*ussiez*
ils ἢ elles rec*evaient*	qu'ils ἢ qu'elles reç*ussent*.

Futur.

Je recev*rai*
tu recev*ras*
il ἢ elle recev*ra* — ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous recev*rons*
vous recev*rez*
ils ἢ elles recev*ront.*

Futur antérieur

J'aurai reçu
tu auras reçu
il ἢ elle aura reçu — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous aurons reçu
vous aurez reçu
ils ἢ elles auront reçu

Prétérit defini.

Je reç*us*
tu reç*us*
il ἢ elle reç*ut*
nous reç*ûmes*
vous reç*ûtes*
ils ἢ elles reç*urent.*

Préterit indefini.

J'ai reçu	Que j'aie reçu
tu as reçu	que tu aies reçu
il ἢ elle a reçu	qu'il ἢ qu'elle ait reçu
nous avons reçu	que nous ayons reçu
vous avez reçu	que vous ayez reçu
ils ἢ elles ont reçu	qu'ils ἢ qu'elles aient reçu.

Prétérit antérieur.

J'eus reçu
tu eus reçu
il ἢ elle eut reçu — δὲν ὑπάρχει.
nous eûmes reçu
vous eûtes reçu
ils ἢ elles eurent reçus

Plus que parfait.

J'avais reçu	Que j'eusse reçu
tu avais reçu	que tu eusses reçu
il ἢ elle avait reçu	qu'il ἢ qu'elle eût reç
nous avions reçu	que nous eussions reçu
vous aviez reçu	que vous eussiez reçu
ils ἢ elles avaient reçu.	qu'ils ἢ qu'elles eussent reçu.

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je recev*rais*.
tu recev*rais*
il ἢ elle recev*rait*.
nous recev*rions*.
vons recev*riez*
ils ἢ elles recev*raient*.

Passé.

J'aurais reçu ἢ	j'eusse reçu
tu aurais reçu	tu eusses reçu
il ἢ elle aurait reçu	il ἢ elle eût reçu
nous aurions reçu	nous eussions reçu
vous auriez reçu	vous eussiez reçu
ils ἢ elles auraient reçu	ils ἢ elles eussent reçu.

IMPÉRATIF.

Reç*ois*
qu'il reç*oive*
recev*ons*
recev*ez*
qu'ils reç*oivent*

INFINITIF.

Présent	*Passé*	*Futur*
recev*oir*	avoir reçu	devoir recevoir.

PARTICIPE.

Présent	*Passé* actif.	passif.	*Futur*
recev*ant*.	ayant reçu.	reç*u*, *ue*	devant recevoir.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς γ'. συζυγίας.

Τὰ devoir *ὀφείλω* καὶ mouvoir *κινῶ* λαμβάνουσι περισπωμένην ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ τῆς μετοχῆς dû, mû.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

(Quatrième conjugaison).

Rendre, ἀποδίδειν.

Présent.

Indicatif	Subjonctif
Je rends	Que je rend*e*
tu rends	que tu rend*es*
il ἢ elle rend	qu'il ἢ qu'elle rend*e*
nous rend*ons*	que nous rend*ions*
vous red*ez*	que vous rend*iez*
ils ἢ elles rend*ent*	qu'ils ἢ qu'elles rend*ent*

Imparfait.

Indicatif	Subjonctif
Je rend*ais*	Que ju rend*isse*
tu rend*ais*	que tu rend*isses*
il ἢ elle rend*ait*	qu'il ἢ qu'elle rend*it*
nous rend*ions*	que nous rend*issions*
vous rend*iez*	que vous rend*issiez*
ils ἢ elles rend*aient*	qu'ils ἢ qu'elles rend*issent*.

Futur.

Je rend*rai*
tu rend*ras*
il ἢ elle rend*ra*
nous rend*rons*
vous rend*rez*
ils ἢ elles rend*ront*.

ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.

Futur antérieur.

J'aurai rendu
tu auras rendu
il ἢ elle aura rendu
nous aurons rendu
vous aurez rendu
ils ἢ elles auront rendu.

ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.

Prétérit défini.

Je rend*is*
tu rend*is*
il ἢ elle rend*it*
nous rend*îmes*
vous rend*îtes*
ils ἢ elles rend*irent*.

ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.

Préterit indéfini.

J'ai rendu	Que j'aie rendu
tu as rendu	que tu aies rendu
il ἢ elle a rendu	qu'il ἢ qu'elle ait rendu
nous avons rendu	que nous ayons rendu
vous avez rendu	que vous ayez rendu
ils ἢ elles ont rendu	qu'ils ἢ qu'elles aient rendu.

Préterit antérieur

J'eus rendu	
tu eus rendu	
il ἢ elle eut rendu	δὲν ὑπάρχει
nous eûmes rendu	
vous eûtes rendu	
ils ἢ elles eurent rendu.	

Plus-que-parfait.

J'avais rendu	Que j'eusse rendu
tu avais rendu	que tu eusses rendu
il ἢ elle avait rendu	qu'il ἢ qu'elle eût rendu
nous avions rendu	que nous eussions rendu
vous aviez rendu	que vous eussiez rendu
ils ἢ elles avaient rendu.	qu'ils ἢ qu'elles eussent rendu

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je rend*rais*
tu rend*rais*
il ἢ elle rend*rait*
nous rend*rions*
vous rend*riez*
ils ἢ elles rend*raient.*

Passé.

J'aurais rendu	ἢ	J'eusse rendu
tu aurais rendu		tu eusses rendu
il ἢ elle aurait rendu		il ἢ elle eût rendu
nous aurions rendu		nous eussions rendu
vous auriez rendu		vous eussiez rendu
ils ἢ elles auraient rendu.		ils ἢ elles eussent rendu.

IMPÉRATIF.

Rends
qu'il ἢ qu'elle rend*e*
rend*ons*
rend*ez*
qu'ils ἢ qu'elles rend*ent*

INFINITIF.

Présent	*Passé*	*Futur.*
Rendre	Avoir rend*u*	Devoir rendre.

PARTICIPE.

Présent	*Passé* actif	*Passé* passif	*Futur.*
Rendant.	Ayant rendu.	Rendu, *ue*,	Devant rendre.

Παρατηρήσεις ἐπί τῆς δ'. συζυγίας.

Τὰ εἰς *indre* καὶ *soudre*, οἷον peindre *ζωγραφίζειν*, joindre *ἑνώνειν*, résoudre *ἀποφασίζειν*, λήγουσι κατὰ τὰ τρία ἑνικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς εἰς s, s, t ἀντὶ τῶν ds, ds, d χαρακτηριστικῶν καταλήξεων τῶν ἄλλων ῥημάτων τῆς συζυγίας ταύτης.

Τῶν εἰς *ἔντρ* ἠχούντων τρία μόνον γράφονται διὰ τοῦ *ai*· contraindre *ἀναγκάζειν*, craindre *φοβεῖσθαι*, plaindre *λυπεῖσθαι*.

Τὰ εἰς *ἄντρ* ἠχοῦντα γράφονται διὰ τοῦ *endre*, πλὴν τῶν δύο épandre *διαχέειν* καὶ répandre *διασκορπίζειν*.

Συνήθως τὸ y τοῦ e ἀφώνου εἰς ὅλας τὰς συζυγίας μεταβάλλεται εἰς i, ὡς payer *πληρώνειν*, je paie· croire *πιστεύειν*, ils croient.

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ·

(Voix passive)

Μὴ ἔχουσα εἰδικὸν τύπον διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν παθητικὴν διάθεσιν ἡ γαλλικὴ γλῶσσα μεταχειρίζεται πρὸς τοῦτο τὸ ῥῆμα être προσθέτουσα εἰς ἕκαστον αὐτοῦ πρόσωπον τὴν παθητικὴν μετοχὴν τοῦ ῥήματος, ὅπερ πρόκειται νὰ σχηματισθῇ παθητικῶς. Ἡ μετοχὴ δὲ αὕτη συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου.

Être Aimé, ἀγαπᾶσθαι.

Indicatif	Subjonctif.
Présent.	
Je suis aimé ἢ aimé	Que je sois aimé ἢ aimée
tu es aimé —	que tu sois aimé —
il ἢ elle est aimé —	qu'il ἢ qu'elle soit aimé —
nous sommes aimés ἢ aimées	que nous soyons aimés ἢ aimées
vous êtes aimés —	que vous soyez aimés —
ils ἢ elles sont aimés —	qu'il ἢ qu'elles soient aimés —
Imparfait.	
J'étais aimé ἢ aimée	Que je fusse aimé ἢ aimée
tu étais aimé. —	que tu fusses aimé —
il ἢ elle était aimé —	qu'il ἢ qu'elle fût aimé —
nous étions aimés ἢ aimées	que nous fussiens aimé —
vous étiez aimés —	que vous fussiez aimés —
ils ἢ elles étaient aimés —	qu'ils ἢ qu'elles fussent aimés

Futur.

Je serai aimé ἢ aimée	
tu seras aimé —	
il ἢ elle sera aimé —	ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous serons aimés ἢ aimées	
vous serez aimés	
ils ἢ elles seront aimés —	

Futur andérieur

J'aurai été aimé ἢ aimée	
tu auras été aimé —	
il ἢ elle aura été aimé —	ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous aurons été aimés ἢ aimées	
vous aurez été aimés —	
ils ἢ elles auront été aimés —	

Prétérit defini.

Je fus aimé ἢ aimée	
tu fus aimé —	
il ἢ elle fut aimé —	ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous fûmes aimés ἢ aimées	
vous fûtes aimés —	
ils ἢ elles furent aimés —	

Préterit indefini.

J'ai été aimé ἢ aimée	Que j'ai été aimé ἢ aimée
tu as été aimé —	que tu aies été aimé —
il ἢ elle a été aimé—	qu'il ἢ qu'elle ait été aimé
nous avons été aimés ἢ aimées	que nous ayons été aimés ἢ aimées
vous avez été aimés —	que vous ayez été aimés—
ils ἢ elles ont été aimés—	qu'ils ἢ qu'elles aient été aimés

Prétérit antérieur.

J'eus été aimé ἢ aimée	
tu eus été aimé —	
il ἢ elle eut été aimé—	δὲν ὑπάρχει.
nous eûmes été aimés ἢ aimées	
vous eûtes été aimés —	
ils ἢ elles eurent été aimés.—	

Plus-que-parfait.

J'avais été aimé ἢ aimée	Que j'eusse été aimé ἢ aimée
tu avais été aimé —	que tu eusses été aimé —
il ἢ elle avait été aimé—	qu'il ἢ qu'elle eût été aimé--
nous avions été aimés ἢ aimées	que nous eussions été aimés ἢ aimées
vous aviez été aimés —	que vous eussiez été aimés—
ils ἢ elles avaient été aimés—	qu'il ἢ qu'elles eussent été aimés—

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je serais aimé ἢ aimée
tu serais aimé —
il ἢ elle serait aimé—
nous serions aimés ἢ aimées
vous seriez aimés
ils ἢ elles seraient aimés

Passé.

J'aurais ἢ j'eusse été aimé ἢ aimée
tu aurais ἢ tu eusses été aimé —
il ἢ elle aurait ἢ eût été aimé —
nous aurions ἢ nous enssions été aimés ἢ aimées
vous auriez ἢ vous eussiez été aimés
ils ἢ elles auraient ἢ eussent été aimés

IMPERATIF.

Sois aimé ἢ aimée
qu'il ἢ qu'elle soit aimé ἢ aimée
soyons aimés ἢ aimées
soyez aimés —
qu'ils ἢ qu'elles soient aimés.

INFINITIF.

Présent	Être aimé ἢ aimée
Passé	Avoir été aimé ἢ aimée
Futur	Devoir être aimé ἢ aimée.

PARTICIPE.

Présent	Aimant.
Passé	Aimé ἢ aimée, étant aimé ἢ aimée.
Futur	Devant être aimé ἢ aimée.

ΜΕΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ·
(Voix moyenne).

Διὰ νὰ ἐκφράσωσι τὴν μέσην διάθεσιν, ἤτοι τὴν αὐτοπάθειαν ἢ τὴν ἀλληλοπάθειαν οἱ Γάλλοι ἔχουσι τὰ λεγόμενα *ἀντωνυμικὰ* ἢ *ἀντανακλαστικὰ* ῥήματα. Ταῦτα εἰς μὲν τοὺς ἁπλοὺς χρόνους διαφέρουσι τῶν ἐνεργητικῶν μόνον κατὰ τοῦτο, ὅτι, μετὰ τὴν ἀντωνυμίαν ὑποκείμενον, προσλαμβάνουσιν ἀντωνυμίαν ἀντικείμενον τοῦ αὐτοῦ προσώπου δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς πτώσεως. Αἱ προστιθέμεναι ἀντωνυμίαι αὗται εἶνε αἱ ἑξῆς· me, te, se, nous, vous, se· je frappe *κτυπῶ*, je me frappe *κτυπῶμαι*· nous frappons *κτυπῶμεν*, nous nous frappons *κτυπώμεθα*, (εἴτε ἕκαστος ἑαυτὸν εἴτε ἀλλήλους)· nous écrivons *γράφομεν*, nous nous écrivons *γράφομεν ἀλλήλοις*. Εἰς δὲ τοὺς συνθέτους χρόνους, ἐκτὸς τῆς προσλήψεως τῆς ἀντωνυμίας ἀντικειμένου, παρουσιάζουσι καὶ ἑτέραν διαφοράν· ἐν ᾧ οἱ τοῦ ἐνεργητικοῦ σχηματίζονται διὰ τοῦ βοηθητικοῦ avoir, οἱ τοῦ μέσου σχηματίζονται διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être· j'*ai* aimé *ἠγάπησα*, je me *suis* aimé *ἠγάπησα ἐμαυτόν*.

Verbe pronominal ou réfléchi.

('Αντωνυμικὸν ἢ 'Ανταναχλαστικὸν ῥῆμα).

Se Baigner, λούομαι.

Indicatif.	Subjonctif.
Présent.	
Je me baigne	Que je me baigne
tu te baignes	que tu te baignes
il ἢ elle se baigne	qu'il ἢ qu'elle se baigne
nous nous baignons	que nous nous baignions
vous vous baignez	que vous vous baigniez
ils ἢ elles se baignent.	qu'il ἢ qu' elles se baignent.
Imparfait	
Je me baignais	Que je me baignasse
tu te baignais	que tu te baignasses
il ἢ elle se baignait	qu'il ἢ qu' elle se baignât
nous nous baignions	que nous nous baignassions
vous vous baigniez	que vous vous baignassiez
ils ἢ elles se baignaient.	qu'ils ἢ qu'elles se baignassent.

Futur.

Je me baignerai
tu te baigneras
il ἢ elle se baignera — ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous nous baignerons
vous vous baignerez
ils ἢ elles se baigneront.

Futur antérieur.

Je me serai baigné, ἢ baignée
tu te seras baigné —
il ἢ elle se sera baigné — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous nous serons baignés ἢ baignées
vous vous serez baignés —
ils ἢ elles se seront baignés —

Préterit défini.

Je me baignai
tu te baignas
il ἢ elle se baigna — ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous nous baignâmes
vous vous baignâtes
ils ἢ elles se baignèrent.

Prétérit indéfini

Je me suis baigné ἢ baignée
tu t'es baigne —
il ἢ elle s est baigné—
nous nous sommes baignés
ἢ baignées
vous vous étes baignés—
ils ἢ elles sont baignés—

Que je me sois baigné ἢ baignée
que tu te sois baigné —
qu'il ἢ qu'elle se soit baigné—
que nous nous soyons baignés
ἢ baignées
que vous vous soyez baignés—
qu'ils ἢ qu'elles se soient baignés

Prétérit antérieur

Je me fus baigné ἢ baignée
tu te fus baigné —
il ἢ elle se fut baigné —
nous nous fûmes baignés ἢ baignées
vous vous fûtes baignés —
ils ἢ elles se furent baignés —

δὲν ὑπάρχει.

Plus-que-parfait.

Je m'étais baigné ἢ baignée
tu etais baigné —
il ἢ elle s'était baigné —
nous nous étions baignés
ἢ baignées
vous vous étiez baignés—
ils ἢ elles s'étaient baignés
ἢ baignées

Que le me fusse baigné ἢ baignée
que tu te fusses baigné —
qu'il ἢ qu'elle se fût baigné—
que nous nous fussions baignés
ἢ baignées
que vous vous fussiez baignés-
qu'ils ἢ qu'elles se fussent baignés
ἢ baignées

CONDITIONNEL.

Présent et Futur

Je me baignerais
tu te baignerais
il ἢ elle se baignerait
nous nous baignerions
vous vous baigneriez
ils ἢ elles baigneraient

Passé.

Je me serais ἢ je me fusse baigné ἢ baignée
tu te serais ἢ tu te fusses — —
il ἢ elle se serait ἢ se fût — —
nous nous serions ἢ nous nous fussions baignés ἢ baignées
vous vous seriez ἢ vous vous fussiez — —
ils ἢ elles se seraient ἢ se fussent —

Impératif.

Baigne-toi
qu'il ἢ qu'elle se baigne
baignons-nous
baignez-vous
qu'ils ἢ qu'elles se baignent

Infinitif.

Présent	*Passé*	*Futur*
Se baigner.	S'être baigné ἢ baignée.	Devoir se baigner.

Participe.

Présent	*Passé*	*Futur*
Se baignant.	S'étant baigné ἢ baignée.	Devoir se baigner

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΔΙΑΘΕΣΙΣ.

(Voix neutre).

Τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων κλίνονται ὅπως τὰ ἐνεργητικά· τινὰ ὅμως αὐτῶν ἔχουσιν ἰδιαίτερον σχηματισμὸν εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους, καθότι λαμβάνουσιν ὡς βοηθητικὸν τὸ être ἀντὶ τοῦ avoir, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω τύπου.

Tomber πίπτειν.

Indicatif	**Subjonctif**
Présent.	
Je tombe	Que je tombe
tu tombes	que tu tombes
il ἢ elle tombe	qu'il ἢ qu'elle tombe
nous tombons	que nous tombions
vous tombez	que vous tombiez
ils ἢ elles tombent	qu'ils ἢ qu'elles tombent.
Imparfait.	
Je tombais	Que je tombasse
tu tombais	que tu tombasses
il ἢ elle tombait	qu'il ἢ qu'elle tombât.
nous tombions	que nous tombassions
vous tombiez	que vous tombassiez
ils ἢ elles tombaient	qu'il ἢ qu'elles tombassent.

Futur.

Je tomberai	
tu tomberas	
il ἢ elle tombera	ὅμοιος τῷ ἐνεστῶτι.
nous tonberons	
vous tomberez	
ils ἢ elles tomberont	

Futur antérieur.

Je serai tombé ἢ tombée	
tu seras — —	
il ἢ elle sera— —	ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ.
nous serons tombés ἢ tombées	
vous serez — —	
ils ἢ ellles seront— —	

Prétérit defini.

Je tombai	
tu tombas	
il ἢ elle tomba	ὅμοιος τῷ παρακειμένῳ
nous tombâmes	
vous tombâtes	
ils ἢ elles tombèrent.	

Prétérit indefini

Je suis tombé ἢ tsmbée	Que je sois tombé ἢ tombée
tu es — —	que tu sois — —
il ἢ elle est — —	qu'ils ἢ qu'elle soit— —
nous sommes tombés ἢ tombées	que nous soyons tembés ἢ tombées
vous êtes — —	que vous soyez — —
ils ἢ elles sont	qu'ils ἢ qu'elles soient- —

Prétérit antérieur.

Je fus tombé ἢ tombée	
tu fus — —	
il ἢ elle fut — —	δὲν ὑπάρχει.
nous fûmes tombés ἢ tombées	
vous fûtes — —	
ils ἢ elles furent — —	

Plus-que-pafait

J'éiais tombé ἢ tombée	Que je fusse tombé ἢ tombée
tu étais — —	que tu fusses — —
il ἢ elle était — —	qu'il ἢ qu'elle fut — —
nous étions tombés ἢ tombées	que nous fussions tombés ἢ tombées
vous étiez — —	que vous fussiez —
ils ἢ elles êtaient — —	qu'il ἢ qu'elles fussent —

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je tomberais
tu tomberais
il ἢ elle tomberait
nous tomberions
vous tomberiez
ils ἢ elles tomberaient.

Passé.

le serais ἢ je fusse tombé ἢ tombée
tu serais ἢ fusses — —
il ἢ elle serait ἢ fût — —
nous serions ἢ nous fussions tombés ἢ tombées
vous seriez ἢ vous fussiez — —
ils ἢ elles seraient ἢ fussent — —

IMPÉRATIF.

Présent.	*Passé.*	*Futur.*
Tomber.	Etre tombé ἢ tombée	Devoir tomber.

PARTICIPE.

Présent. Tombant.
Passé. Tombé ἢ tombée, étant tombé ἢ tombée.
Futur. Devant tomber.

ΠΕΡΙ ΑΠΡΟΣΩΠΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Ὅπως εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπάρχουσι καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν ῥήματα ἀπρόσωπα (impersonnels), ἅτινα καὶ μονοπρόσωπα (unipersonnels) καλοῦνται. Ἀξιοσημείωτον δὲ εἶνε τὸ ἑπόμενον·

Indicatif.		Subjonctif.
Présent.	Il y a, ὑπάρχει, ὑπάρχουσι.	qu'il y ait.
Imparfait.	il y avait, ὑπῆρχε, ὑπῆρχον.	qu'il y eût
Futur. il y aura,	θὰ ὑπάρχῃ, θὰ ὑπάρχωσι.	ὅμοιος τῷ ἐνεστ.
Futur antérieur.	il y aura eu.	ὅμοιος τῷ παρακ.
Prétérit defini.	il y eut, ὑπῆρξε, ὑπῆρξαν.	— —
Préterit indéfini.	il y a eu — —	qu'il y ait
Préterit antérieur.	il y eut eu	δὲν ὑπάρχει.
Plus-que-parfait.	il y avait eu.	qu'il y eût eu.

Conditionnel.

Présent et Futur.	Il y aurait.
Passé.	il y aurait ἢ il y eût eu.

Infinitif.

Présent.	y avoir
Passé.	y avoir eu.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ.

Ἐκ τῶν ἁπλῶν χρόνων τῶν ῥημάτων πέντε καλοῦνται πρωτότυποι, ἐπειδὴ χρησιμεύουσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἄλλων. Οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ ἑξῆς·

Présent de l'infinitif	Ἐνεστὼς τῆς ἀπαρεμφάτου.
Participe présent actif	Ἐνεστὼς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς.
Participe passé passif	Παρῳχημένος τῆς παθητικ. μετοχῆς.
Présent de l'indicatif	Ἐνεστὼς τῆς Ὁριστικῆς.
Prétérit défini	Ἀόριστος (*παρῳχημένος ὡρισμένος*).

ά. Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ἀπαρεμφάτου σχηματίζει τὸν Μέλλοντα τῆς Ὁριστικῆς καὶ τὸν Ἐνεστῶτα ἢ Μέλλοντα τῆς Ὑποθετικῆς, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσλήψει τῆς καταλήξεως ai διὰ τὸν μέλλοντα, τῆς καταλήξεως ais διὰ τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὑποθετικῆς, εἰς δὲ τὴν τρίτην καὶ τετάρτην συζυγίαν τροπῇ τῶν καταλήξεων oir καὶ re εἰς τὰς καταλήξεις rai διὰ τὸν Μέλλοντα, καὶ rais διὰ τὸν Ἐνεστῶτα τῆς ὑποθετικῆς.

	Futur.	Cond. présent.
Aimer.	j'aimer*ai.*	j'aimer*ais.*
Futur.	je finir*ai.*	je finir*ais.*
Recevoir.	je recev*rai.*	je recev*rais.*
Rendre.	je rend*rai.*	je rend*rais.*

β'. Ὁ ἐνεστὼς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς σχηματίζει· 1 τὰ πληθυντικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς, τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς τὴν κατάληξιν ἑκάστου τῶν προσώπων τούτων, πλὴν τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ τῆς τρίτης συζυγίας, ὅπερ σχηματίζεται τροπῇ τῆς καταλήξεως evant εἰς oivent· 2 τὸν παρατατικὸν τῆς ὁριστικῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ais· 3 τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὑποτακτικῆς, εἰς μὲν τὴν πρώτην, δευτέραν καὶ τετάρτην συζυγίαν, τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς e ἄφωνον, εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῇ τῆς καταλήξεως evant εἰς oive, ἐξαιροῦνται τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικόν, ἅτινα σχηματίζονται τροπῇ τοῦ ant εἰς *ions*, *iez*· recev*ions*, resev*iez*.

	présent de l'Indicatif			imp. de l'Ind.	imp. du Subj.
Aimant.	aim*ons*,	aim*ez*,	aim*ent*.	aim*ais*.	aim*e*.
Finissant.	finiss*ons*,	finiss*ez*,	finiss*ent*.	finiss*ais*.	finiss*e*.
Recevant.	recev*ons*,	recev*ez*,	reç*oivent*.	recev*ais*.	reç*oive*.
Rendant.	rend*ons*,	rend*ez*,	rend*ent*.	rend*ais*.	rend*e*.

γ'. Ὁ παρῳχημένος τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἑνούμενος μετὰ τῶν βοηθητικῶν avoir καὶ être, σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους.

δ'. Ὁ ἐνεστὼς τῆς ὁριστικῆς σχηματίζει τὸ δεύτερον ἑνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς, καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον πληθυντικὸν τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως, ἀφαιρέσει τῶν ἀντωνυμιῶν ἐκ τῶν ἀντιστοίχων προσώπων. Ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην συζυγίαν τὸ δεύτερον ἑνικὸν ἀποβάλλει συνήθως τὸ ληκτικὸν s. Τὰ δὲ τρίτα πρόσωπα τῆς προστακτικῆς λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς.

ε'. Ὁ ἀόριστος τῆς ὁριστικῆς (prétérit défini) σχηματίζει τὸν παρατατικὸν τῆς ὑποτακτικῆς, εἰς μὲν τὴν πρώτην συζυγίαν τροπῇ τῆς καταλήξεως ai εἰς asse, εἰς δὲ τὰς ἄλλας προσθέσει τῆς καταλήξεως se.

	prés. du Subj.
J'aimai	aim*asse*.
je finis	finis*se*.
je reçus	reçus*se*.
je rendis	rendis*se*.

ΠΕΡΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἀνώμαλα ῥήματα τούτων τὰ μὲν σχηματίζουσιν ἀνωμάλως τοὺς πρωτοτύπους χρόνους των, ἐξ ὧν οἱ λοιποὶ παράγονται κανονικῶς, τὰ δὲ μόνον σχηματίζουσιν ἀνωμάλως τοὺς

πρωτοτύπους χρόνους των, ἀλλὰ καὶ τοὺς λοιποὺς δὲν παράγουσι κανονικῶς ἐξ αὐτῶν.

Τινὰ τῶν ἀνωμάλων δὲν ἔχουσιν ὅλους τοὺς πρωτοτύπους χρόνους, καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἔχουσι τοὺς παραγομένους, ἐκ τοῦ ἐλλείποντος πρωτοτύπου.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥΣ ΜΟΝΟ

Ἡ πρώτη συζυγία δὲν ἔχει ἀνώμαλα τοῦ εἴδους τούτου.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Ἀνώμαλα κατὰ τοὺς πρωτοτύπους

	Pr. de l'ind.	Part. prés.	Part. pas.	Prés de l'ind.	Prét. déf.
βράζειν	bouillir	bouillant	bouilli	je bous	je bouillis.
σκεπάζειν	couvrir	couvrant	couvert	je couvre	je couvris.
κοιμᾶσθαι	dormir	dormant	dormi	je dors	je dormis.
σφάλλειν	faillir	faillant	failli	je faux	je faillis.
κτυπᾶν	fairir (1)	»	féru	»	»
φεύγειν	fuir	fuyant	fui	je fuis	je fuis.
κεῖσθαι	(gésir) (2)	gisant	»	il git	»
κατάγεσθαι	(issir)	»	issu	»	»
ψεύδεσθαι	mentir	mentant	menti	je mens	je mentis.
προσφέρειν	offrir	offrant	offert	j'offre	j'offris.
ἀκούειν	ouir	»	oui	»	j'ouis.
ἀνοίγειν	ouvrir	ouvrant	ouvert	j'ouvre	j'ouvris.
ἀναχωρεῖν	†partir (3)	partant	parti	je pars	je partis.
ζητεῖν	quérir	»	»	»	»
μετανοεῖν	†se repentir	se repentant	repenti	je me repens	je me repentis.
ἐξέχειν	saillir	saillant	sailli	il saille	il saillit.
αἰσθάνεσθαι	sentir	sentant	senti	je sens	je sentis.
ὑπηρετεῖν	servir	servant	servi	je sers	je servis.
ἐξέρχεσθαι	†sortir	sortant	sorti	je sors	je sortis.
πάσχειν	souffrir	souffrant	souffert	je souffre	je souffris.
ἀνασκιρτᾶν	tressaillir	tressaillant	tressailli	je tressaille	je tressaillis.
ἐνδύειν	vêtir	vêtant	vêtu	je vêts	je vêtis.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

ἐμφαίνεσθαι	apparoir	»	»	il appert	»
πίπτειν	choir	»	chu	»	»
βρέχειν	pleuvoir	pleuvant	plu	il pleut	il plut.
προμηθεύειν προβλέπειν	pourvoir	pourvoyant	pourvu	je pourvois	je pourvus.
προβιβάζειν	(promouvoir)	»	promu	»	»
ἀνακτᾶσθαι	ravoir	»	»	»	»
ἀναβάλλειν	surseoir	soursoyant	soursis	je sursois	je sursis.

(1) Εὔχρηστον κυρίως κατὰ τὴν ἀπαρέμφατον, δὲν ἔχει παραγώγους ἁπλοῦς ἐν χρήσει.
(2) Τὰ ἐν παρενθέσει ἀπαρέμφατα εἶνε ἄχρηστα.
(3) Τὰ φέροντα σταυρὸν ῥήματα σχηματίζουσι τοὺς συνθέτους χρόνους των διὰ τοῦ être.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

ἀθωώνειν	absourde	absolvant	absous	J'absous	»
περιτέμνειν	circoncire	circoncisant	circoncis	Je circoncis	Je circoncis.
κτυπᾶν	battre	battant	battu	Je bats	Je battis.
συνομολογεῖν	conclure	concluant	conclu	Je conclus	Je conclus.
σακχαροποιεῖν	confire	confisant	confit	Je confis	Je confis.
γινώσκειν	connaître	connaissant	connu	Je connais	Je connus.
ῥάπτειν	coudre	cousant	cousu	Je couds	Je cousis.
πιστεύειν	croitre	croyant	cru	Je crois	Je crus.
αὐξάνειν	croître	croissant	crû	Je crois	Je crûs.
γράφειν	écrire	écrivant	écrit	J'écris	j'écrivis.
ἀποκλείειν	exclure	excluant	exclu	J'exclus	j'exclus.
ἀναγινώσκειν	lire	lisant	lu	Je lis	je lus.
λάμπειν	luire	luisant	lui	Je luis	»
καταρᾶσθαι	maudire	maudissant	maudit	Je maudis	je maudis.
θέτειν	mettre	mettant	mis	Je mets	je mis.
ἀλέθειν	moudre	moulant	moulu	Je mouds	je moulus.
γεννᾶσθαι	†naitre	naissant	né	Je nais	je naquis.
βλάπτειν	nuire	nuissant	nui	Je nuis	je nuisis.
βόσκεσθαι	paître	paissant	»	je pais	»
φαίνεσθαι	paraître	paraissant	paru	je parais	je parus.
ἀρέσκειν	plaire	plaisant	plu	je plais	je plus.
χορταίνειν	repaitre	repaissant	repu	je repais	je repus.
ἀποφασίζειν	résoudre	résolvant	résolu	je résouds	je résolus.
γελᾶν	rire	riant	ri	je ris	je ris.
ῥηγνύναι	rompre	rompant	rompu	je romps	je rompis.
ἀρκεῖν	suffire	suffisant	suffi	je suffis	je suffis.
ἀκολουθεῖν	suivre	suivant	suivi	je suis	je suivis.
σιωπᾶν	taire	taisant	tu	je tais	je tus.
ἀμέλγειν	traire	trayant	trait	je trais	»
ζῆν	vivre	vivant	vécu	je vis	je vécus.

Πρόσθες εἰς ταῦτα καὶ τὰ εἰς aindre, eindre, oindre, ἅτινα σχηματίζονται ὡς ἀκολούθως.

φοβεῖσθαι	craindre	craignant	craint	je crains	je craignis.
ζωγραφίζειν	peindre	peignant	peint	je peins	je peignis.
ἑνώνειν	joindre	joignant	joint	je joins	je joignis.

Οὕτω καὶ τὰ εἰς uire πλὴν τῶν nuire καὶ luire, ὡς,

ὁδηγεῖν conduire, conduisant, conduit, je conduis, je conduisis.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

ὑπάγειν, Aller, allant, allé, je vais. j'allai.

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont.
Impératif. Va, qu'il aille, allons, allez, qu'ils aillent.
Futur. J'irai, tu iras etc.
Cond. présent. J'irais, tu irais etc.
Prés. du Subj. Que j'aille, que tu ailles, qu'il aille, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent.

Στέλλειν **Envoyer, envoyant, envoyé, j'envoie, j'envoyai.**

παράγ. ἀνώμ.

Futur.	J'enverrai, tu enverras, etc.
Cond. prés.	J'enverrais, tu enverrais, etc.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Ἀποκτᾶν **Acquérir, acquérant, acquis, j'acquiers, j'acquis.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind.	J'acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquiérent.
Futur.	J'acquerrai, tu acquerras, κ. τ. λ.
Cond. prés.	J'acquerrais, κ. τ. λ.
Prés. du Subj.	Que j'aqcuière, que tu acquières, qu'il acquière, que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent.

τρέχειν **Courir, courant, couru, je cours, je courus.**

παράγ. ἀνώμ.

Futur.	Je courrai, κ.τ.λ.
Cond. prés.	Je courrais, κ.τ.λ.

δρέπειν **Cueillir, cueillant, cueilli, je cueille, je cueillis**

Futur.	Je cueillerai, κ.τ.λ.
Cond. prés.	Je cueillerais, κ.τ.λ.

ἀποθνήσκειν **Mourir, mourant, mort, je meurs, je mourus.**

Prés. de l'Ind.	Je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, vous mourez, ils meurent.
Futur.	Je mourrai, κ.τ λ.
Cond. prés.	Je mourrais, κ.τ.λ.
Prés. du Subj.	Que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent.

κρατεῖν **Tenir, tenant, tenu, je tiens, je tins.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind.	Je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent.
Futur.	Je tiendrai, tu tiendras, κ.τ.λ.
Cond. prés.	Je tiendrais, κ.τ.λ.
Prés. du Subj.	Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne, que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennente

Ἔρχεσθαι **†Venir, venant, venu, je viens, je vins.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind.	Je viens, tu viens, il vient, nous venons, vous venez, ils viennent.
Futur.	Je viendrai, κ.τ.λ.

Cond. prés. Je viendrais, κ.τ.λ.
Prés. du Subj. Que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

καθέζεσθαι †S'asseoir, s'asseyant, assis, je m'assieds, je m'assis.

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied, nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseyent.
Je m'assois, tu t'assois, il s'assoit, nous nous assoyons, vous vous assoyez, ils s'assoient.
Imp. de l'Ind. Je m'asseyais, κ.τ.λ. ἢ Je m'assoyais, κ.τ.λ.
Futur. Je m'assiérai, κ.τ.λ. ἢ Je m'asseyerai, κ.τ.λ. ἢ Je m'assoirai, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je m'assiérais, κ.τ.λ. ἢ Je m'asseyerais, κ.τ.λ. ἢ Je m'assoirais, κ.τ.λ.
Pr. du Sub. Que je m'asseye, κ.τ.λ. ἢ que je m'assoie, κ.τ.λ.

ἐκπίπτειν †Déchoir, déchu, je déchois, je déchus.

παράγ. ἀνώμ.

Pr. de l'Ind. Je déchois, tu déchois, il dechoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient.
Futur. Je décherrai, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je décherrais, κ.τ.λ.
Pr. du Subj. Que je déchoie, κ.τ.λ

ὀφείλειν, μέλλειν Devoir, devant, dû, je dois, je dus.

Prés. de l'Ind. Je dois, tu dois, il doit, nous devons, vous devez, ils doivent.
Prés. du Sub. Que je doive, que tu doives, qu'il doive, que nous devions, que vous deviez, qu'ils doivent.

λαγχάνειν Échoir, échéant, échu, il échoit, ἢ il échet, j'échus

παράγ. ἀνώμ.

Futur. J'écherrai, κ.τ.λ.
Cond. prés. J'écherrais, κ.τ.λ.

πρέπειν Falloir, fallu, il faut, il fallut.

παράγ. ἀνώμ.

Futur. Il faudra.
Cond. prés. Il faudrait.
Pr. du Sub. Qu'il faille.

κινεῖν Mouvoir, mouvant, mû, je meus, je mus.

παράγ. ἀνώμ.

Pr. de l'Ind. Je meus, tu meus, il meut, nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent.

Prés. du Sub. Que je meuve, que tu meuves, qu'ils menve, que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent.

δύνασθαι, Pouvoir, pouvant, pu, je peux ἤ je puis, je pus.

παράγ. ἀνώμ.

Prés, de i'Ind. Je peux, ἤ Je puis, tu peux, il peut, nons pouvons, vous pouvez, ils peuvent.
Futur. Je pourrai, tu pourras, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je pourrais κ.τ λ.
Prés. du Sub. Que je puisse, que tu puisse, κ.τ.λ.

γνωρίζειν, εἰξεύρειν Savoir, sachant, su, je sais, je sus,

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind' Je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez ils savent.
Impératif. Sache, qu'il sache, sacbons, sachez, qu'ils sachent.
Imp. de l'Ind. Je savais, κ.τ.λ.
Futur. Je saurai, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je saurais, κ.τ.λ.

ἁρμόζειν Seoir, seyant, il sied.

παράγ. ἀνώμ,

Prés. de i'Ind. Il sied, ils siéent.
Futur. Il siéra, ils siéront.
Cond. prés. Il siérait, ils siéraient.
Prés. de Sub. Qu'il siée, qu' is siéent.

ἀξίζειν Valoir, valant, valu, je vaux, je valus.

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je vaux, tu vaux, il vaut, nous valons, vons valez, ils valent.
Eutur. Je vaudrai, κ.τ.λ.
Cond. prés Je vaudrais, κ.τ.λ.
Prés. de Sub Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous. valions, que vous valiez, qu'ils vaillent.

βλέπειν Voir, voyant, vu, je vois, je vis,

παράγ. ἀνώμ.

Prés de l'Iud. Je vois, tu vois, il voit, nous voyons, vous voyez ils voient·
Futur. Je verrai, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je verrais,
Prés. de Sub. Que je voie, que tu voies, qu'il voie, que nou voyions, que vons voyiez, qu'ils voient.

θέλειν Vouloir, voulaut, voulu, je veux, je voulus

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Iud. Je veux, tu veux, il veut, nous voulonr, vous voulez ils veulent.

Impératif. Vcuille, qu'il veuille, venillez, qu'ls veuillent.
Futür. Je voudлai, κ.τ.λ.
Cond. prés. Je voudrais, κ.τ λ.
Prés. du Sub. Que je veville, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voullions, que vous voulliez, qu'ils veuillent.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

πίνειν **Boire, buvant, bu, je bois, je bus.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous bnvez ils boivent.
Prés. du Sub. Que je boive, que tu boives, qu'il quive, que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent,

λέγειν **Dire, disant, dit, je dis, je dis.**

παραγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je dis, tu dis il dit, nous disons, vous dites, ils disent.

ἐκκολάπτεσθαι **Éclore, éclos, il éclote.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de i'Ind. Il éclot, ils. éclosent.
Près. dn Sub. Qu'il éclose, qui'ls éclosent.

ποιεῖν **Faire, faisant, fait, je fais, je fis.**

παράγ. ἀνώμ.

Pres. de l'Ind. Je fais, tu fait, il fait, nous faisons, vous faites ils font.
Futut. Je ferai'.
Cond. prés. Je ferais, κ.τ.λ.
Prés, du Sub. Que je fasse, que tu fasses, κ.τ.λ.

λαμβάνειν **Prendre, prenant, pris, je prends, je pris.**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je prends, du prends, il prend, nons prenons, vous prenez, ils prcnnent.
Prés. du Sub. Que je prenne, qne tu prennes, qu'il prenne, que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent.

νικᾶν, **Vaincre, vain cant, vaincu, je vaincs, je vainquis**

παράγ. ἀνώμ.

Prés. de l'Ind. Je vaincs, tu vainc, il vaincs, nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὑπάρχουσιν εἰς τὴν γαλλικὴν ὡς καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιρρήματα (**adverbes**) τροπικά, χρονικά, τοπικά, τακτικά, ποσότητος σημαντικά, συγκριτικά, καταφατικὰ καὶ ἀποφατικά. Τὰ γαλλικὰ ἐπιρρήματα εἶνε τὰ μὲν ἁπλᾶ, ἤτοι ἐκ μιᾶς λέξεως συγκείμενα, ὡς **demain** *αὔριον*, **hier** *χθές*· τὰ δὲ σύνθετα, ἤτοι ἐκ δύο ἢ πλειοτέρων λέξεων συγκείμενα. Τὰ δὲ σύνθετα καλοῦνται γαλλιστὶ **locutions adverbiales** *ἐπιρρηματικαὶ ἐκφράσεις*· ὡς **tout-à-coup** *αἴφνης*, **sur-le-champ** *ἀμέσως*, **tour-a-tour** *ἐναλλὰξ* κτλ.

Ἐπίθετά τινα ἔχουσι πολλάκις ἐπιρρηματικὴν σημασίαν· οἷον **bas** *χαμηλός*, **cher** *ἀκριβός*, κτλ. **il parle bas** *ὁμιλεῖ χαμηλά*, **cela se vend cher** *τοῦτο πωλεῖται ἀκριβά*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ.

Αἱ γαλλικαὶ προθέσεις ὡς καὶ τὰ ἐπιρρήματα εἶνε αἱ μὲν ἁπλαῖ· ὡς **près** *πλησίον*, **sans** *ἄνευ*, **sur** *ἐπὶ* κτλ. αἱ δὲ σύνθετοι· ὡς **au dela** *πέραν*, **en deça** *ἐντεῦθεν*, κτλ. Αἱ πλεῖσται συννάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς, ὀλίγαι τινὲς μετὰ γενικῆς, καὶ ἄλλαι τινὲς μετὰ δοτικῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ.

Οἱ σύνδεσμοι, ὡς αἱ προθέσεις καὶ τὰ ἐπιρρήματα, εἶνε οἱ μὲν ἁπλοῖ· ὡς **et** *καί*, **mais** *ἀλλά*, **donc** *λοιπόν*· οἱ δὲ σύνθετοι· ὡς **parce que** *διότι*, **soit que** *εἴτε*, **vu que** *καθότι*, **par conséquent** *ἑπομένως* κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΩΝ.

Επιφωνήμ. ἐμφαίνοντα λύπην, θλίψιν· **Ah! Hélas!** *ἆ! φεῦ!* **Oh! Eh!**
— — χαράν, θαυμασμόν· **Ah!** *ὤ!*
— — ἔκπληξιν· **Ha! Hé!**
— — ἄλγος αἰφνίδιον· **Aïe!**
— — ἐμπαιγμόν, δυσπιστίαν, εἰρωνίαν· **oui-dà! ha! hum! hom! ouais!**
— —ἀποστροφήν, περιφρόνησιν· **fi! pouah! bah! baste!**
—δι' ὧν ἐπιβάλλεται σιωπή· **paix! chut! st!**
—ἐρωτηματικά, προτρεπτικά· **hé! bien! hé! hein! ho! holà!**

ΤΕΛΟΣ.

Τιμᾶται δραχμῆς

ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Κ. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΟΤΑΡΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΟΤΑΡΗ

42.—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ.—42

1892

ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Κ. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΟΤΑΡΗΣ

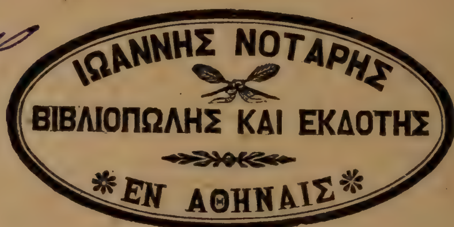
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΟΤΑΡΗ

42.—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ.—42

1892

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ ἐκδότου θεωρεῖται κλεψίτυπον.

Εκ του Τυπογραφειου Παρασκευα Λεωνη

ΓΕΩΡΓΙΩι ΜΑΚΡΥΚΩΣΤΑι

ΙΑΤΡΩι

ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΗΨΕΩΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Λατινικὰ ἀναγνωσματάρια οὔτε πολλὰ ὑπάρχουσιν οὔτε τὰ ὑπάρχοντα εἶναι τέλεια. Πᾶσα, ὅθεν, ἀπόπειρα πρὸς σύνταξιν ἀναγνωσματαρίου εὐμεθοδωτέρου κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ τελειοτέρου εἶναι δικαιολογημένη.

Ὁμολογῶ δὲ χάριτας εἰς τοὺς πρὸ ἐμοῦ συντάξαντας ὅμοια βιβλία, ἐξ ὧν ὠφελήθην, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸν κ. Δέφνερ, ἐκ τῆς μεθόδου τοῦ ὁποίου ἠρύσθην πολλά.

Ἐν Ἀθήναις τὸν Ἰούνιον τοῦ 1892.

Ο ΓΡΑΨΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὰ γράμματα τῆς Λατινικῆς γλώσσης εἶναι εἴκοσι πέντε τὰ ἑξῆς:

Γραφὴ	Ὀνομασία
A, a	ἀ
B, b	μπὲ
C, c	τσὲ
D, d	ντὲ
E, e	ἐ
F, f	ἐφ
G, g	γκὲ
H, ha	ἀ
I, i	ἰ
J, j	ἰώτ
K, k	κὰ
L, l	ἐλ
M, m	ἐμ
N, n	ἐν
O, o	ὀ
P, p	πὲ
Q, q	κοῦ

Γραφὴ	Ὀνομασία
R, r	ἒρ
S, s	ἒς
T, t	τὲ
U, u	οῦ
V, v	βαῦ
X, x	ἶξ
Y, y	ὗ ψιλὸν
Z, z	ζῆτα.

Ἐκφώνησις τῶν γραμμάτων

1. Τὸ *b* ἐκφωνεῖται ὡς τὸ *μπ* ἐν τῇ λέξει ἄμπελος καὶ ὡς τὸ Γαλλικὸν *b*

Γραφὴ	Ἐκφώνησις	Σημασία
bis	μπὶς	δὶς
barbarus	μπάρμπαρους	βάρβαρος
balbus	μπάλμπους	τραυλός.

2. Τὸ *c* ἐκφωνεῖται πρὸ συμφώνου μὲν καὶ ἐν τέλει λέξεως καὶ πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u καὶ τῆς διφθόγγου au ὡς τὸ Ἑλληνικὸν *κ*

cras	κρὰς	αὔριον
clam	κλὰμ	κρυφίως
canis	κάνις	κύων
cor	κὸρ	καρδία
custos	κοῦστος	φρουρὸς
lac	λὰκ	γάλα
causa	κάουζα	αἰτία

πρὸ δὲ τῶν e, i, y, æ, eu, œ, ὡς τσ.

celer	τσέλερ	ταχὺς
circulus	τσίρκουλους	κύκλος
Cyrus	τσύρους	Κῦρος
cælum	τσαίλουμ	οὐρανὸς
ceu	τσέου	ὡς
cœno	τσœνο	δειπνῶ.

3. Τὸ *d* ἐκφωνεῖται ὡς *ντ* (ἐναντίον) ἢ τὸ Γαλλικὸν d

Dama	ντάμα	δορκὰς
do	ντῶ	δίδω.

4. Τὸ *g* ὡς *γγ* ἢ *γκ*

galea	γγάλεα	κράνος
gemitus	γκέμιτους	στεναγμὸς

5. Τὸ *h* ἁπαλώτερον τοῦ *χ*· ὅπως ἐξεφωνεῖτο παρ᾽ ἀρχαίοις τὸ δασὺ πνεῦμα (ʽ), πρὸς ὃ καὶ ἀντιστοιχεῖ

heros	(χ)ἔρος	ἥρως

6. Τὸ j εἶναι τὸ i πρὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου καὶ ἐκφωνεῖται ὡς τὸ γι πρὸ φωνήεντος·

jacio	γιάτσιο	βάλλω
conjunx	κόνγιουνξ	σύζυγος

7. Τὸ *k* ταχέως ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ c καὶ ἔμεινε μόνον εἴς τινας λέξεις καὶ ἐν συντομίαις λέξεως οἷον

Kal	Kalendae	Καλένδαι

8. Τὸ *q* ἡνωμένον μὲ τὸ *u* ἢ *v* ἐκφωνοῦνται ὁμοῦ ὡς *κϐ*

aqua	ἄκϐα	ὕδωρ
quum	κϐοὺμ	ὅτε

ἐπίσης

lingua	λίγκϐα	γλῶσσα

9. Τὸ *s* ὡς τὸ Ἑλληνικὸν σ ἀλλὰ μεταξὺ δύο φωνηέντων ὡς ζ:

rosa	ρόζα	ρόδον

10. Τὸ *t* ὡς τὸ Ἑλληνικὸν τ ἀλλ' ἡ συλλαϐὴ ti ἑπομένου φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἐκφωνεῖται ὡς τσί.

oratio	ὀράτσιο	λόγος
divitiae	ντιϐίτσιαι	πλοῦτος.

ὅταν ὅμως προηγῆται ἄλλο t ἢ s ἢ x, καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ὀνόμασιν, ἐκφωνεῖται ὡς τι

hostia	χόστια	ἱερεῖον
mixtio	μίξτιο	μίξις
totius	τοτίους	ὅλον
Miltiades	Μιλτίαντες	Μιλτιάδης

Ἐπειδὴ ἡ Λατινικὴ γλῶσσα δὲν εἶχε τὰ Ἑλληνικὰ δασέα θ, φ, χ, ἀντικαθίστα αὐτὰ τὸ μὲν θ διὰ τοῦ th

Themistocles	Θεμιστοκλῆς

τὸ δὲ φ διὰ τοῦ ph

philosophia	φιλοσοφία

τὸ δὲ χ διὰ τοῦ ch

Chabrias	Χαϐρίας

ἀντὶ δὲ τοῦ δασυνομένου ῥ ἔγραφον οἱ Λατῖνοι rh

Rhodus	Ῥόδος

Ἐκ δὲ τῶν διφθόγγων ἡ μεν æ ἐκφωνεῖται ὡς ἡ Ἑλληνικὴ αἰ

Aeolus	Αἴολους	Αἴολος

ἡ œ ἐκφωνεῖται ὡς αι μακρὸν ἀλλὰ μὲ τὰ χείλη μᾶλλον κεκλει-

σμένα καὶ προβαλλόμενα.

Oeta — Οἴτη
Boeotia — Βοιωτία

αἱ δὲ au καὶ eu ἐκφωνοῦνται ὡς τὰ ταχέως προφερόμενα ἄου καὶ ἔου

audax	ἄουνταξ	τολμηρὸς
Eurus	Ἔουρους	Εὖρος.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Φράσεις

Πρώτη κλίσις(*)

I

1) Graecia patria poetarum est. 2) Italia et Graecia finitĭmae sunt. 3) Antīquae Romae gloria maxima est. 4) Aqua manat.

II

1) Agricŏlae labōrant terram. 2) Insulārum incŏlae sunt nautae. 3) Bestiae ferae amant opācas silvas. 4) Aenēas erat incŏla Trojae. 5) Nauta undas amat. 6) Modestia puellārum decōra est.

III

1) Sequana in Gallia est. 2) Pelopĭdas liberāvit patriam. 3) Persae occupavērunt Phœnīcem. 4) Filiae regīnae agricolārum filias amant. 5) Epitŏme grammaticae parva est. 6) Terra vestīta herbis est.

(*) Ἡ μετάφρασις εὑρίσκεται ἐν τέλει τοῦ βιβλίου ὑπὸ ἀντιστοίχους ἀριθμούς.

IV

1) Minervae gloria et sapientia maxĭmae erant. 2) Alōe et viōla sunt in silva. 3) Pelopĭdas fugam Spartiatārum Epaminondae nuntiāvit. 4) Poētae fabŭlas narrant. 5) Firma amicitia rara est.

Δευτέρα κλίσις

I

Magister bonos discipulos laudat imprŏbos vitupĕrat. 2) Alexander magnus Philippi filius fuit. 3) Titus Livius historiam Romanōrum narrat. 4) Spartiatis bella cara erant.

II

1) Magister discipŭlum docet. 2) Pyrrhus Epirōta Tarantīnis venit socius. 3) Lupus agnis inimīcus est. 4) Romae imperium maximum fuit. 5) Populus et pinus altae sunt.

III

1) Horatius, Ovidius et Virgilius poētae Romanōrum clari sunt. 2) Pompei magne cur linquis Rōmam? 3) Marce Tulli amicōrum carissime. 4) Probi viri probis viris amīci sunt.

IV

1) Cupressus et fagus sunt altæ, cerăsus est frugĭfer. 2) Puĕros Romanōrum docti Graeci edŭcant. 3) Pueri attenti magistro estis. 4) Laboriōsus agricŏla agrum suum arat, patriam armis defendit.

Τρίτη κλίσις

I

1) Arx urbis consul est. 2) Cicero consul pater patriae nominātus est. 3) Civitātis leges bonae sunt. 4) Athenārum

arx multis templis et statuis ornāta erat. 5) Justus judex custos legum et civitatis est.

II

1) Vita homĭnis brevis virtus autem sempiterna est. 2) Cives Romāni nullo regi obtempĕrant. 3) Gaius Iulius Caesar multas natiōnes et multos duces hostes populi Romani vicit. 4) Iulia Caesăris filia Pompei uxor erat.

III

1) Xerxis maxima classis ab Atheniensibus fugāta est. 2) Canem fidēle anĭmal duco. 3) Homēri et Virgilii carmĭna omnĭbus discipŭlis nota sunt. 4) Aprīlis mensis flōrum est.

IV

1) Cicĕro orator dixit o tempŏra o mŏres. 2) Hannĭbal Carthageniensis ab Scipiōne victus est. 3) Atheniensium vectigalia bello Peloponnesiăco magna erant. 4) Frons Socrătis semper erat serena.

V

1) Longa itinĕra, turbĭda flumĭna, ora hostium, Caesaris milĭtes numquam timuēre. 2) Civis Romānus sum. 3) Nomen Hercŭlis et robur corpŏris sui terra marique praeclāra sunt. 4) Scelus Catilīnae Cicero patefēcit.

VI

1) Calcaria equĭtis aerĕa sunt. 2) Verus sapiens famem sitim labōres, frigus et calōrem fortissime fert. 3) Lepus pedes celĕres habet. 4) Sol lucem et calōrem ad terram mittit. 5) Pompeius de Mithridate ingenti gloria triumphāvit.

VII

1) Detestabili bello civīli pax profunda secūta est. 2) Felix Sulla multārum cohortĭum fortium praefuit. 3) Dictatō-

ris Caesaris et imperatōris Augusti potestas et dignitas maximae erant. 4) Quod in corde hoc in ore habe.

VIII

1) Umbra nemŏris et murmur fontis jucunda vere sunt, ignis hiĕme. 2) Aetātum homĭnis juventus amoena, senectus molesta est. 3) Nomen et genus Achaiōrum operibus Homēri celebrātum est. 4) Fit via vi.

IX

1) Jupiter pater erat deōrum et homĭnum. 2) Juno conjunx erat Jovis. 3) Apollo, Venus, Mars et Hercules libĕri erant Jovis. 4) Deucaliōnis lapides, viri Pyrrhae mulieres facti sunt. 5) Amicōrum munĕra cara sunt. 6) Cīves memŏres este patriae.

Τετάρτη κλίσις

I

1) Romānus senātus sanctum erat consilium. 2) Consulātus erat maximus magistrātus apud Romānos. 3) Fructus philosophiae praeclāri sunt. 4) Sensus homĭnis sunt quinque· visus, audītus, tactus, gustus et olfactus.

II

1) Fremĭtus tonitrus metum injēcit avibus. 2) Glandes sunt fructus quercus. 3) Primi homĭnes in specŭbus incolēbant et fructibus quercuum vivebant. 4) plurimae domus Romanōrum portĭcus habēbant.

III

1) Idibus Martiis dictātor necātus est. 2) Manus et genua partes humāni corpŏris sunt. 3) Maria Grāeca frequentes habent portus. 4) Tribus antiquae Romae erant aut urbānae aut rusticae.

IV

1) Romānus miles gelu non timet. 2) Acus femĭnae, arcus et hasta viro decent. 3) Equitātus noster vehementi impĕtu hostem fugāvit. 4) Helvetia bellis lacŭbus ornāta est. 5) Exercitus cornua erant fortia.

Πέμπτη κλίσις

I

1) Fides servi incerta est. 2) Aestāte dies longi sunt. 3) In media hostium acie fortis miles dimicāvit. 4) Fuit quondam in republica nostra magna virtus. 5) Herodōtus de rēbus gestis Graecōrum narrat.

II

1) Meridies pars diēi est. 2) Facies speculum animi est. 3) Deus rerum dominus est, homo spes fallāces saepe habet. 4) Reipublicae Atheniensium res gestas multi clari auctōres narrant. 5) Inventor aciēi oblīquae Epaminondas est Thebānus.

Ἀνώμαλα οὐσιαστικὰ

I

1) Copiae Atheniensium a Lyssandro sunt devictae. 2) Discipŭlus sua sponte diligens deliciae parentium et praeceptōrum est. 3) Caesar in hibernacŭla copias duxit. 4) Historiae Thucydidis multi loci difficiles captu sunt. 5) Quis senes et natu majōres non honōrat, hunc ego nequam pūto.

II

1) Cum mane loca et itinĕra et moenia hostium circumspēxit, vespere exercitum ad castra redūxit. 2) Piĕtas est

scire quid est fas, quid nefas, et fas sequi nefas evitāre. 3) Multi contemsērunt divitias, sed nemo gloriam. 4) Sicilia multas aquas habet.

III

1) Aristides Lysimachi filius aequālis fuit Themistocli Neocli filio. 2) Ursi magnas vires habent. 3) Alexander Thebas expugnāvit. 4) Cadavĕra aves, divitiae adulatōres trahunt. 5) Pavo sacer erat Junōnis, columba Venĕris.

Παραδείγματα πασῶν τῶν κλίσεων

I

1) Nihil est natūrae tam aptum quam amicitia. 2) Verĭtas semper mihi grata est. 3) Sine imperio nec domus ulla, nec civitas, nec gens, nec homĭnum universum genus, nec rērum natūra omnis stare potest. 4) Ea est vera amicitia, quam similitūdo morum conjugāvit.

II

1) Rabiōsi canes caudam sub alvum reflectunt. 2) Dividĭtur natūra hominis in anĭmam et corpus. 3) Philosophōrum sententiae spem affĕrunt vitae futūrae. 4) Non exercitus neque thesauri praesidia regum sunt, verum amīci fidēles. 5) Epaminondas erat modestus, prudens, gravis et laboriōsus.

III

1) Philippum Macedōnum regem, rēbus gestis et gloria filius suus Alexander superāvit. 2) Jucundum est audītu oratio sapientibus sententiis gravibusque verbis ornāta. 3) Alexander Jovem Hammōnem consuluit de eventu futurōrum et de origĭne sua.

IV

1) Natura mulĭeri domestĭca negotia tradidit. 2) Horae cēdunt et dies et menses et anni. 3) Miltiades Cimōnis filius Atheniensis et antiquitāte genĕris et gloria majōrum et sua modestia florēbat. 4) Themistocles primum ad rem' publĭcam gradum bello Corcyraeo fecit.

V

1) Literarum radīces amārae sunt, sed fructus jucundi. 2) Natura manus hominĭbus, cornua tauris dedit. 3) Puellae crines suas aurea acu ornant. 4) Saepe homĭnes alunt vanas spēs. 5) Aestātae dies longi, noctes breves sunt. 6) Cum primum fama de advēntu Persārum in Graeciam advēnit, Athenienses Apollĭnem de rebus suis consuluērunt.

Ἐπίθετα

Θετικά, συγκριτικά, καὶ ὑπερθετικὰ

I

1) Sophocles fuit sapiens, Euripides sapientior, Socrates fuit sapientissimus Graecōrum omnium. 2) Bona valetūdo melior est quam magnae divitiae. 3) Amīci cari, fratres cariōres sunt. 4) Omnium Gallōrum fortissimi erant Belgae.

II

1) Caesar erat eloquentior quam Pompeius, sed Cicero eloquentissimus erat Romanōrum omnium. 2) Alcibiădes pulcherrimus, Thersītes turpissimus traditur. 3) Cyprus est magna insŭla, Hibernia major, sed Britannia maxima insulārum Europae est.

III

1) Turpis vita est peior quam honesta mors. 2) Deōrum nemo erat fortior quam Juppĭter Optĭmus Maxĭmus. 3) Sol major quam terra est, luna minor. 4) Epistŏlae tuae jucundissimae mihi et utilissimae sunt. 5) Bona exempla utiliōra sunt quam praecēpta.

IV

1) Plebs erat vilis, equĭtes erant nobĭles, senatus nobilissimus et honestissimus ordo erat. 2) Somnus simillimus morti est. 3) Puero nihil est pulcherius ornamentum quam verecundia. 4) Liberi viri sunt prospĕri, servōrum vita miserrima est. 5) In meo horto pulcherrimos flōres habeo. Hannibal providentissimus erat imperatōrum.

V

1) Socii Catilinae erant homĭnes nobĭles et audāces, sed pauperrimi, pessimi et corruptissimi. 2) Poetārum Graecōrum omnium maledicentissimus erat Archilŏchus. 3) Leo rex animalium est fortis et magnificus· lupus est humilior et maleficentior quam leo. 4) Socrates fuit egentissimus et frugalissimus philosophōrum.

VI

1) Vetus est gradus positivus, vetustior est gradus comparativus, et veterrimus est gradus superlativus. 2) Cibus est necessarius homĭni, aer est magis necessarius, virtus est maxime necessaria. 3) Antonīnus Pius justissimus et maxime pius imperatōrum Romanōrum fuit.

VII

1) Hannĭbal Cartageniensis clarus fuit imperātor, sed

Scipio Africānus felicior fuit. 2) In nemŏre altissimae et antiquissimae quercus sunt. 3) Consulātus parentis, sapientissimi viri, honos amplissimus filio erat. 4) Apud Helvetios nobilissimus fuit et ditissimus Orgetŏrix.

'Αριθμητικὰ

I

1) Unus dies habet quattuor et viginti horas. 2) Mensis triginta dies habet, annus XII menses. 3) Quot fuērunt reges Romāni? reges Romāni fuērunt VII. 4) Apud Thermopy̆las trecenti Spartiātae et quinque milia Graecōrum ex aliis civitatibus fortissime cum Persis dimicavērunt.

II

1) Exercĭtus regis erat quadrigentōrum milium. 2) Caesar milia passuum decem a lacu novum murum in altitudĭnem pedum XVI perdūxit. 3) Habēmus unum os duos ocŭlos et duas aures. 4) Alexander magnus XII annos regnāvit. 5) Tribus populi Romāni erant triginta quinque.

III

1) Imperatōrum Romanōrum primus fuit Octavianus Augustus, secundus Tiberius, tertius Caligŭla, quartus Claudius, quintus Nero, sextus Galba, septĭmus Otho, octāvus Vittellius, nonus Vespasianus, decimus Titus. 2) Cohors erat decima pars legiōnis. 3) Vivimus in seculo undevicessimo.

IV

1) Singuli singulōrum deōrum sacerdōtes sunt. 2) Quota hora est? duodecĭma. 3) Anno ante Christum centĕsimo quadragesimo sexto Mummius delēvit Corinthum. 4) Ter

terna faciunt novem, sexies sēna faciunt triginta sex, quinquies quina faciunt viginti quinque, quinquies dena quinquaginta et bis quinquagēna faciunt centum.

V

1) Romanus exercitus saepe duplĭcem et triplĭcem hostium numerum vicit. 2) Athenienses apud Marathōnem decemplĭcem exercitum Persārum fugavērunt. 3) Sicilia est duplo fere minor quam Graecia. 4) Asia est quadrŭplo major quam Eurōpe.

Ἀντωνυμίαι

I

1) Ego et tu, et nos omnes et vos et simĭles nobis et vobis homĭnes sumus, mortāles incŏlae terrae. 2) Caesar ad se legātos suos vocāvit. 3) Dic mihi veritātem puer. 4) Patria est mater commūnis mei et tui et omnĭum nostrum et vestrum. 5) Meus filius carus tibi est, et tuus nobis omnĭbus.

II

1) Homo saepe molestias varias sibi parat. 2) Nostra patria, socii, numquam immēmor erit vestri et beneficiōrum vestrōrum. 3) Magister te laudat, me vituperat. 4) Deus vobiscum esto. 5) Vir bonus suis rēbus contentus est. 6) Hic homo nec nostras nec vestras est· cujas est? hic est Africanus.

III

1) Haec est Troja illa antiqua, Priămi regnum. 2) Ego tamen non eandem Trojam video sed ruīnas illīus. 3) Hic erat murus hoc Pergămum illud arx Trojae, ille campus erat Graecōrum. 4) In eo palatio ipse habitāvit Hector, in domo eīdem herōis ejus versāris.

IV

1) Et haec domicilia, quōrum ruīnas nunc vides, ipsīus erant Andromachae et ipsārum Priami filiārum. 2) Mutantur tempŏra et nōs mutāmur in illis. 3) Ille qui contentus est, dis est. 4) Poētae, quōrum carmĭna delectant me, sunt Homērus, Virgilius et Horatĭus.

V

1) Quidquid est timeo Danaos. 2) Delectant me fab lae, quas Phaedrus scripsit. 3) Exercitus cui praeerat Caesar, fortis et gloriōsus erat. 4) Simonides poēta fretus ea familiaritate, quae ipsi cum Themistocle erat petiit ab eo aliquid injusti. 5) Non semper erĭmus quod nunc sumus.

VI

1) Pons, quem Caesar aedificavit ligneus erat. 2) Oratōres quibus maxime Athenienses obtemperabant, erant Pericles et Alcibiades. 3) Quis expugnāvit Corinthum? 4) Cujus filius fuit Alexander? 5) Quid cogĭtas amice? 6) Qui duces Graeci Persas fugavērunt? 7) Quo anno Carthāgo delēta est?

VII

1) Cui cornu exercitus praeerat Epaminondas? 2) Quōrum imperatōrum res gestae magnae fuērunt? 3) Qui sunt hi homines? cives Romāni sunt. 4) Sunt bestiae quaedam, in quibus est aliquid simĭle virtūti. 5) Catilina designat unumquemque nostrum ad caedem. 6) Suum cuique. 7) Perditissimus quisque socius erat Catilinae. 8) Fortissimum quemque imperātor ad se vocāvit. 9) Sibi quisque carus est.

Τὸ *esse* καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα

I

1) Athēnae, Sparta et Megara sunt oppida Graeciae. 2) Ego sum magister vōs estis discipuli. 3) Erāmus amici et

semper erimus. 4) Augustus fuit primus imperātor Romae. 5) Troja fuisti olim clara et oppulenta. 6) Demosthĕnes et Cicĕro disertissimi oratōres fuērunt.

II

1) Periculum militum maximum fuĕrat. 2) Nunc pueri estis, mox viri eritis. 3) Probus es, mi fili et eris felix. 4) Discipuli sunto attenti. 5) Si attenti fueritis sapientes eritis. 6) Simus impigri. 7) Si pueri industrii fuissētis nunc viri docti essētis. 8) Aqua rivi videtur frigida esse.

III

1) Pugna vidētur periculōsa sociis fuisse. 2) Gallōrum omnium Belgae a cultu provinciae nostrae longissime absunt. 3) Non deest rei publicae consilium nos consŭles desŭmus. 4) Phocio saepe exercitibus praefuit. 5) Non modo nihil prodest, sed obest Clodii mors Milōni. 6) Ex ea pugna cruenta duo milites superfuĕrant. 7) Inter bina castra parvum flumen interĕrat.

Πρώτη συζυγία

I

1) Agricola arat terram. 2) Magister laudābat vos. 3) Cur clamavistis? 4) Aestas non semper durabit. 5) Errare humānum est. 6) Virtus semper laudanda est· laudēmus igĭtur eam. 7) Helvetii quum agros suos vastavissent, in Galliam demigravērunt.

II

1) Puer piger muta mentem tuam. 2) Facile est vituperavisse, emendāre difficilius fuisset. 3) Graecia a poētis celebrata est. 4) Quotidie castigāris nec tamen emendāre. 5) Discipulus a magistro laudabātur. 6) Persae apud Marathōna a Miltiade fugāti sunt.

III

1) Virtus semper laudāta erit. 2) Constans miles quum fortissime dimicaret necātus est. 3) Postulabat Cato ut contra Carthagĭnem bellum pararētur. 4) Laudāri a bonis vituperari a malis optĭma commendatio est. 5) Hortor te bonos mirari. 6) Vulgus Atheniensium Alcibiadem admirabatur. 7) Virgilius Homērum imitātus est. 8) Boni imitandi sunt.

Δευτέρα συζυγία

I

1) Vere arbŏres florent, sed non semper virēbunt. 2) Puer monĕo te sicut filium semperque monēbo. 3) Multi reges imperio Romāno parēbant. 4) Sevērae leges Dracōnis Atheniensibus non placuērunt. 5) Si tacueritis magis placebitis. 6) Narrat Caesar milĭtes Romanos Germanōrum specie terrĭtos esse.

II

1) Si habēres verum amicum non miser esses. 2) Tacēte puĕri. 3) Fidem teneas amīce. 4) Discipuli monendo ad officium revocandi sunt. 5) Si tu patris consiliis paruisses nunc felix esses. 6) Discipŭli docentur a praeceptorĭbus. 7) Sapiens morte non terrebĭtur.

III

1) Antiquissimis temporibus agricultūra ab ipsis regibus exercebātur. 2) Orator multitudĭne militum territus est. 3) Et monēre et monēri proprium est verae amicitiae. 4) Aristīdis justitiam et probitatem omnes cives verebantur. 5) Fides melius quam ferrum tuebĭtur regem. 6) Hoc ratus melius esse, hoc fecit.

Τρίτη συζυγία

I

1) Quid legis carissime? lego Horatii carmĭna. 2) Caesaris milĭtes nihil metuēbant. 3) Mox Cicerōnis oratiōnes legam. 4) Miltiadem inimīci proditiōnis arguērunt. 5) Cives fortissime urbem defendĕrant. 6) Si meam epistolam legisses, non de statu urbis nunc interrogavisses. 7) Scriptōres Latīnos diligenter legite puĕri.

II

1) Roma secŭlo octāvo ante Christum condita est. 2) Xerxes ad Graeciam maximam exercĭtum duxit. 3) Studio ingenium acuitur. 4) Virtuti semper laus tribuētur. 5) Romāni metuebāntur ab Hannibale. 6) Poetae Graeci et Romani diligenter a discipulis legantur. 7) Spero virtuti a vobis semper laudem tribūtum iri.

III

1) Lex a judĭce legĭtor. 2) Jussu consŭlis Catilina interficĭtur. 3) Legiōnes imperatōrem sequuntur. 4) Equĭtes fugientem exercĭtum hostium persequebantur. 5) Dulce est pro patria mori. 6) Hannĭbal ante pugnam ad Zamam cum Scipiōne collocūtus est.

Τετάρτη συζυγία

I

1) Multa animalia per hiemem dormiunt. 2) Quum tu dicebas ego audiēbam. 3) Dux imperabit nos obediēmus. 4) Caesar imperat ut milĭtes castra muniant. 5) Lacedaemonii Decelēam munivērunt.

II

1) Romŭlum et Remum primos Romae reges lupa nutri-

verat. 2) Audi, puer, audi, quæ tibi dicam. 3) Caesar scripsit ad senātum «veni, vidi, vici». 4) Nōs omnes fere nihil scirēmus nisi audivissēmus alios. 5) Audire melius est semper quam dicere. 6) Cibo nutrīmur, exemplis optĭme erudīmur.

III

1) Pigri discipŭli a magistris puniebantur. 2) Vita corpŏris nostri morte fiiniētur. 3) Pigri discipuli puniendi sunt. 4) Alexander ab Aristotĕle philosopho erudītus est. 5) Bonus vir nullum blandĭtur. 6) Epaminondas numquam mentiebātur. 7) Caesar Helvetios subĭto adortus est.

Ἀνώμαλά τινα καὶ ἐλλιπῆ ῥήματα

I

1) In omnĭbus rebus multum potest fortūna. 2) Alcibiades et obesse et prodesse plurimum potĕrat. 3) Noli oblivisci te homĭnem esse. 4) Timoleon se diligi maluit quam metui. 5) Et prodesse volunt et delectare poētae.

II

1) In Asiam ire nolui quod abesse longe nolēbam. 2) Xerxes terra marique bellum intŭlit Graeciae. 3) Macedones Eumenem sibi anteponi indigne ferebant. 4) Quod factum est, infectum fieri nequit. 5) Memento mori.

Μόρια

I

1) Pericles sapienter civitatem administrāvit. 2) Templum Minervae in arce Athenārum splendĭde ornatum erat. 3) Numquam milĭtes fortius pugnavērunt quam Spartiātae apud Thermopylas. 4) Socrates optĭme disputavit de im-

mortalitate animi. 5) Populi Romāni honōres olim fuērunt rari et ob eam causam gloriosi. 6) Terra circum axem se convertit.

II

1) Infra lunam omnia sunt cadūca. 2) Omnia animalia secundum natūram non contra eam vivunt. 3) Ab Alexandro omnia Oceano tenus victa sunt. 4) Dimicant cives pro patria, pro libertate, pro legibus. 5) In bono cive praecipue amor patriae laudātur. 6) Cicero a senatu in provinciam missus est. 7) Ut nos judicamus Brutus magnanĭmus erat vir.

III

1) Caesar milĭtes cohortātus est, ut suae pristīnae virtutis memoriam retinērent neve perturbarentur animo. 2) Gaudeo quod te interpellavi. 3) Phocion fuit perpetuo pauper, quum ditissĭmus esse posset. 4) Ubi es? nescio ubi sis. 5) Delibera hoc dum ego redeo. 6) Ecce homo. 7) Mehercle quam erat mutātus.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α'. Ἀποφθέγματα

1) Solon interrogatus qua ratione salva posset esse civitas? respondit «Si cives obtemperent magistratibus suis, magistratus autem legibus.

2) Aesōpus ob deformitatem ab aliquo culpātus «Non forma inquit, sed mens adspicienda est

3) Democritus, interrogatus in quo consisteret nobilitas? respondit «Pecŭdum nobilitas in valido corpŏre, hominum autem in bonitāte morum.

4) Anacharsis rogatus quid homĭni esset maxime infestum? «Ipse, inquit, sibi ipsi.»

5) Diogenes cuidam ad ostentatiōnem ingenii multa de rebus coelestĭbus disserenti «Quando, inquit, de coelo venīsti?»

6) Sapientissimus Socrates dicebat «Scire se nihil praeter hoc ipsum, quod nihil sciret, reliqvos hoc etiam nescire.»

7) Solon quum interrogarētur cur nullum supplicium constituisset in eum qui parentem necasset? respondit «Se id nemĭnem factūrum putasse.»

8) Anacharsis rogatus, quid esset in homĭne pessĭmum et quid optĭmum? respondit «Lingua.»

9) Pythagŏras roganti cuidam quo modo opporteat se gerere erga patriam? «Ut erga matrem,» respondit.

10) Plato interrogātus quidnam interesset inter prudentem et imprudentem? respondit. «Quod inter medĭcum atque aegrōtum.»

11) Aristippus roganti qua re differet sapiens ab indocto? «Mitte, inquit, utrumque nudum ad homĭnes ignōtos et vidēbis.»

12) Qvidam interroganti, ubi Deus esset? respondit. «Dic prius ubi Deus non sit».

13) Bias navigabat aliquando cum hominbus imprŏbis. Quum vero, tempestāte exorta, navis quaterētur fluctĭbus atque isti invocarent deos; «Silēte inquit, ne vos hic illi navigāre sentiant.»

14) Diogenes animadvertens quendam imperīte jaculan-

tem proxime scopum consēdit, et quum ex eo quaererētur, cur id faceret? «ne forte, inquit, ille me feriat».

15) Demōnax, quum videret quendam veste sua gloriantem, prehensa veste. «Atqui, inquit, hoc ante te ovis gestabat et oniserat.»

16) Diogenes aliquando lucernam accensam gestans ambulabat in foro clarissima luce quaerenti similis. Rogantĭbus quid ageret? «Homĭnem, inquit, quaero».

17) Lacedaemoniis unus, quum Perses hostis in colloquio dixisset glorians «Solem prae jaculōrum multitudĭne et sagittarum non videbĭtis; «il umbra igitur, inquit, pugnabĭmus.»

18) Leonīdas Lacaedemoniōrum rex, quum Xerxes scripsisset: «mitte arma», respondit «Veni et cape.»

19) Noctu ambulabat in publĭco Themistŏcles, quod somnum capere non posset, quaerentibusque respondebat. «Miltiadis tropaeis se e somno suscitari.»

20) Socrătes interrogatus qua ratione potissimum quis adsĕqui posset, ut apud homĭnes honestam habēret famam. «Si loquātur, inquit, quae sunt optĭma et faciat, quae sunt honestissima.»

21) Thales rogātus quid maxime commūne esset hominĭbus? «Spes, respondit, hanc enim et illi habent, qui aliud nihil.»

22) Diogenes interroganti cuidam, quanam ratiōne posset ulcisci inimīcum? «Si te ipsum, inquit, probum et honestum virum praestitĕris.»

23) Plato cuidam narranti esse quosdam, qui ipsum maledictis insectēntur, «At, ego, inquit, sic vivam, ut nemo istis habeat fidem.»

24) Epictētus interrogātus quis esset dives? «cui, inquit, satis est quod habet.»

25) Thales percontanti, quid esset difficile «se ipsum, inquit, nosse.»

26) Idem rogatus quid esset facile «altĕrum, ait, admonēre.»

B'. Αἰσώπειοι μῦθοι

1. Ἀλώπηξ καὶ προσωπεῖον

Vulpes, quum forte personam tragĭcam vidisset, «O, inquit, qualis species, cerebrum non habet.»

2. Κώνωψ καὶ ταῦρος

In cornu tauri parvulus culex sedens, si te, ait, mole mea gravo, protĭnus avolābo. At ille, «te, inquit, prorsus non sensi.»

3. Ἀλώπηξ καὶ σταφυλὴ

Vulpes extrēma fame coacta, uvam appetēbat, quae ex alta vite dependēbat, sed summis viribus saliens eam attingere non potĕrat· tandem discessit et, «nondum matūra est, inquit, nolo acerbam sumere».

4. Ταὼς καὶ γερανὸς

Pavo coram grue explĭcans caudam suam· «Quanta est, inquit, formosĭtas mea et deformĭtas tua!» At grus evŏlans «Et quanta est, inquit, levitas mea et tua tarditas!»

5. Ὁ ἄπληστος κύων

Ferēbat canis in flumĭne natans frustum carnis alicunde raptum, cujus imāgo in aqua appareret; quam canis avĭdus, quasi altĕrum frustum in undis innatans appetivit. Sed dum apĕrit os ut illud quoque arriperet, id quod habēbat amittit.

6. Χελώνη καὶ ἀετὸς

Testūdo aquĭlam magnŏpere orabat, ut volāre sese docēre. «Rem petis, aquila inquit, naturae tuae contrarium. Qui volare potĕris quum alas non habeas?» Testūdo autem nihĭlo minus obsecrare aquilam perrēxit, ut se volucrem facĕret. Ungŭlis igĭtur eam arripuit aquila sustŭlit in sublīme, ibīque dimisit, ut per aërem ferrētur: Sed quum in rupes decidisset comminūta interiit.

7. Λύκος καὶ ἀρνίον

Lupus et agnus siti compulsi ad eundem venĕrant rivum· superior stabat lupus, inferior agnus. Tunc lupus imprŏba incitātus voracitate, «cur, inquit, turbulentam fecīsti mihi bibenti aquam?» Agnus timens respondit «Qui possum facĕre quod querĕris lupe? a te ad me decurrit aqua· sed lupus repulsus veritātis viribus «Ante hos sex menses, ait, male dixisti mihi» at agnus. «Equidem natus non eram» ait· «Pater tuus, inquit lupus, maledixit mihi» atque ita correptum lacĕrat miserum agnum injusta nece.

Γ΄. Διηγήματα

1. Δάμων καὶ Φιντίας

Damon et Phintias Phythagorēi, tam fidēlem inter se amicitiam junxērunt, ut mori parati essent alter pro altero. Quum eōrum alterum Dionysius tyrannus capitis damnavit, isque paucos sibi dies ad res suas ordinandas postulavit: vas factus est alter ejus sistendi, ut si ille non revertisset, moriendum esse ipsi. Omnes, igitur, et in primis Dionysius, novae atque ancipitis rei exitum speculabantur. Appropinquante deinde definita die, nec illo redeunte,

nusquisque stultitiae tam temerarium sponsōrem condemnabat. At vero quum alter ad diem se recepisset, admiratus eōrum fidem tyrannus, supplicio liberavit eum, qui morte erat plectandus, ac petivit, ut se ad amicitiam tertium adscriberent.

2. Ἀταραξία Περικλέους

Periclem in foro publica negotia tractantem imprŏbus et petulans homo maledictis insectabatur. Quae quum ille patienter ferret, nec ullum adeo verbum reponeret, diem totum perseveravit insectatio. Vesperi vultu gressuque placido domum reversus est Pericles, insequente eodem nebulōne, et omnibus contumeliis eum impetente. Aedes ingressurus, quum jam nox esset, uni e servis suis mandavit, ut accenso lumĭne hominem comitarētur ac reduceret domum

3. Ἀδελφικὴ ἀγάπη

Aeternam sibi apud postĕres famam paravit Proculejus paterno in fratres animo. Is fuit eques Romanus, Augusti amicus. Patre mortuo, patrimonium cum fratribus, Murēna et Scipione, aequis partibus diviserat· at illi bello civili bonis omnĭbus spoliati sunt. Quam calamitātem ut leniret Proculejus, facultātes omnes suas cum fratribus iterum est partītus.

4. Θάνατος τοῦ Ἐπαμεινώνδα

In extrēmo tempŏre pugnae, quam Boeōti apud Mantinēam cum Lacedaemoniis fortissime pugnavērunt, Epaminondas, clarus Thebanōrum dux, mortiferum accēpit vulnus: quod cum animadvertĕret mortifĕrum esse, simulque si ferrum, quod ex hastīli in corpore remansĕrat, ex-

traxisset, animam statim amissūrum, usque eo retinuit, quoad renuntiatum est vicisse Boeōtos: id postquam audīvit, «satis, inquit, vixi, invictus enim morior·» tum ferro extracto, confestim exanimatus est.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΝ

1. Βίος τοῦ Θεμιστοκλέους

Themistŏcles, Neŏcli filius, Atheniensis· huius vitia ineuntis adulescentiae magnis sunt emendāta virtutĭbus, adĕo ut anteferātur huic nemo, pauci pares putentur. sed ab initio est ordiendus. pater eius Neŏcles generōsus fuit. is uxōrem Acarnanam civem duxit, ex qua natus est Themistocles. qui cum minus esset probātus parentĭbus, quod et liberius vivēbat et rem familiārem neglegēbat, a patre exheredātus est· quae contumelia non fregit eum, sed erēxit. nam cum iudicasset sine summa industria non posse eam exstingui, totum se dedĭdit rei publĭcæ, diligentius amīcis famaēque serviens· multum in iudicĭis privātis versabātur, saepe in contiōnem popŭli prodībat; nulla res maior sine eo gerebātur; celerĭter quae opus erant reperiēbat, facĭle eādem oratiōne explicābat· neque minus in rebus gerendis promptus quam excogitāndis erat, quod et de instantĭbus, ut ait Thucydĭdes, verissĭme iudicābat et de futūris callidissĭme coniciēbat· quo factum est ut brevi tempŏre illustrarētur.

Primus autem gradus fuit capessēndae rei publicae bello Corcyraeo: ad quod gerendum praetor a populo factus non solum praesenti bello, sed etiam relĭquo tempore ferociōrem reddĭdit civitātem: nam cum pecunia publica, quae ex

metallis redībat, largitiōne magistratuum quotannis interīret. ille persuāsit populo ut ea pecunĭa classis centum navium aedificarētur. qua celeriter effecta primum Corcyraeos fregit, deinde maritĭmos praedōnes consectando mare tutum reddidit: in quo cum divitiis ornāvit, tum etiam peritissimos belli navālis fecit Athenienses. id quantae salūti fuerit universae Graeciae, bello cognĭtum est Persico. nam cum Xerxes et mari et terra bellum universae inferret Europae, cum tantis copiis *eam invasit*, quantas neque ante nec postea habuit quisquam: huius enim classis mille et ducentārum navium longārum fuit, quam duo milĭa onerariārum sequebantur, terrestris autem exercĭtus septingenta pedĭtum, equĭtum quadringenta milia fuērunt: cuius de adventu cum fama in Graeciam esset perlāta et maxĭme Athenienses peti dicerentur, propter pugnam Marathonĭam, misērunt Delphos consultum, quidnam facĕrent de rebus suis. deliberantĭbus Pythia respōndit, ut moenĭbus ligneis se munīrent. id responsum quo valēret cum intellegĕret nemo, Themistocles persuāsit consilium esse Apollĭnis, ut in naves se suāque conferrent: eum enim a deo significāri murum lignēum. tali consilio probāto addunt ad superiores totĭdem naves trirēmes suaque omnia, quae movēri potĕrant, partim Salamina, partim Troezēna deportant: arcem sacerdotĭbus paucisque maiorĭbus natu ad sacra procuranda tradunt, reliquum oppĭdum relinquunt.

Huius consilium plerisque civitatĭbus displicēbat et in terra dimicāri magis placēbat. itaque missi sunt delecti cum Leonida, Lacedaemoniorum rege, qui Thermopȳlas occupārent longiusque barbăros progrĕdi non paterentur. ii vim hostium non sustinuērunt eoque loco omnes interiērunt. at classis commūnis Graeciae trecentārum navium,

in qua ducentae erant Atheniensium, primum apud Artemisĭum inter Euboeam continentemque terram cum classiariis regiis conflīxit. angustias enim Themistocles quaerēbat, ne multitudĭne circumirētur. hinc etsi pari proelio discessĕrant, tamen eodem loco non sunt ausi manēre, quod erat pericŭlum, ne, si pars navium adversariōrum Euboeam superasset, ancipĭti premerentur periculo. quo factum est ut ab Artemisio dicedĕrent et exadversum Athenas apud Salamina classem suam constituĕrent.

At Xerxes Thermopylis expugnātis protĭnus accessit astu idque nullis defendentibus interfectis sacerdotībus quos in arce invenĕrat, incendio delēvit. cuius flamma perterrĭti classiarii cum manēre non audērent et plurimi hortarentur ut domos suas discedĕrent moenibusque se defendĕrent, Themistocles unus restitit et universos pares esse posse aiēbat, dispersos testabātur peritūros, idque Eurybiădi, regi Lacedæmoniōrum, qui tum summae imperii præĕrat, fore affirmābat. quem cum minus quam vellet movēret, noctu de servis suis quem habŭit fidelissĭmum ad regem misit, ut ei nuntiāret suis verbis, adversarĭos eius in fuga esse: qui si discessissent, maiōre cum labōre et longinquiōre tempŏre bellum confectūrum, cum singŭlos consectāri cogerētur: quosi si statim aggrederētur, brevi universos oppressūrum. hoc eo valēbat, ut ingratiis ad depugnandum omnes cogerentur. hac re audīta barbărus, nihil doli subesse credens, postridĭe alienissĭmo sibi loco, contra opportunissimo hostĭbus adeo angusto mari conflixit, ut eius multitūdo navium explicāri non potuĕrit. victus ergo est magis etiam consilio Themistocli quam armis Graeciae.

Hic etsi male rem gessĕrat, tamen tantas habēbat reliquias copiārum, ut etiam tum iis opprimĕre posset hostes:

itĕrum ab eodem gradu depulsus est. nam Themistocles, verens ne bellāre perseverāret, certiōrem eum fecit id agi, ut pons, quem ille in Hellesponto fecĕrat, dissolverētur ac redĭtu in Asiam excluderētur, idque ei persuāsit. itāque qua sex mensibus iter fecĕrat, eădem minus diēbus triginta in Asiam reversus est seque a Themistocle non superātum, sed conservātum iudicāvit. sic unīus viri prudentia Græcia liberata est Europaeque succubŭit Asia, haec altĕra victoria, quae cum Marathonio possit comparāri tropaeo. nam pari modo apud Salamīna parvo numĕro navium maxĭma post homĭnum memoriam classis est devicta.

Magnus hoc bello Themistocles fuit neque minor in pace: cum enim Phalerĭco portu neque magno neque bono Athenienses uterentur, huius consilio triplex Piraei portus constitūtus est iisque moenibus circumdātus, ut ipsam urbem dignitāte aequiperāret, utilitāte superāret. idem muros Atheniensĭum restitŭit præcipŭo suo pericŭlo: namque Lacedæmonii, causam idoneam nacti propter barbarōrum excursiōnes, qua negārent oportēre extra Peloponnēsum ullam urbem muros habēre, ne essent loca munīta, quae hostes possidērent, Athenienses aedificantes prohibēre sunt conāti. hoc longe alio spectabat atque vidēri volēbant. Athenienses enim duābus victoriis, Marathonia et Salaminia tantam gloriam apud omnes gentes erant consecūti, ut intellegĕrent Lacedaemonii de principātu sibi cum iis certamen fore: quare eos quam infirmissimos esse volēbant. postquam autem audiērunt muros strui, legātos Athenas misērunt, qui id fiĕri vetārent: his praesentĭbus desiērunt ac se de ea re legatos ad eos missūros dixērunt. hanc legatiōnem suscēpit Themistocles et solus primo profectus est: relĭqui legati ut tum exīrent, cum satis alti tuendo muri

exstructi viderentur, praecēpit: interim omnes, servi atque liběri, opus facěrent neque ulli loco parcěrent, sive sacer sive privātus esset sive publĭcus, et undĭque, quod idonĕum ad muniendum putārent, congerěrent. quo factum est ut Atheniensium muri ex sacellis sepulcrīsque constārent.

Themistocles autem, ut Lacedaemŏnem venit, adīre ad magistrātus nolŭit et dedit opěram, ut quam longissĭme tempus ducěret, causam interpōnens se collēgas exspectāre. cum Lacedaemonii quererēntur opus nihĭlo minus fiěri eumque in ea re conāri fallěre, intěrim relĭqui legāti sunt consecŭti. a quibus cum audisset non multum superēsse munitiōnis, ad ephoros Lacedaemoniōrum accēssit, penes quos summum erat imperium, atque apud eos contendit falsa iis esse delāta: quare aequum esse illos viros bonos nobilesque mittěre [quibus fides haberētur], qui rem explorārent: interĕa se obsĭdem retinērent. gestus est ei mos, tresque legati functi summis honorĭbus Athēnas missi sunt. cum his collēgas suos Themistŏcles iussit proficīsci iisque praedīxit, ut ne prius Lacedaemoniōrum legātos dimittěrent quam ipse esset remīssus. hos postquam Athēnas pervenīsse ratus est, ad magistrātus senatūmque Lacedaemoniōrum adiit et apud eos liberrĭme professus est: Athenienses suo consilĭo, quod commūni iure gentĭum facěre possent, deos publĭcos suōsque patrios ac penātes, quo facilius ab hoste possent defenděre muris saepsīsse neque in eo quod inutĭle esset Graeciae fecīsse. nam illōrum urbem [ut] propugnacŭlum opposĭtum esse barbăris, apud quam iam bis copĭas regĭas fecīsse naufragĭum. Lacedaemonios autem male et iniūste facěre, qui id potĭus intuerēntur, quod ipsōrum dominatiōni quam quod univērsae Graeciae utĭle esset. quare, si suos legātos recipěre vellent, quos

Athēnas misĕrant, se remittĕrent, *cum* alĭter illos numquam in patriam essent receptūri.

Tamen non effūgit civium suōrum invidiam. namque ob eundem timōrem, quo damnātus erat Miltiădes, testulārum suffragiis e civitāte eiectus Argos habitātum concessit. hic cum propter multas virtūtes magna cum dignitāte vivĕret, Lacedaemonii legatos Athēnas misērunt, qui eum absentem accusārent, quod societātem cum rege Perse ad Graeciam opprimendam fecisset. hoc crimĭne absens damnātus est. id ut audīvit, quod non satis tutum se Argis vidēbat, Corcyram demigrāvit: ibi cum eius princĭpes *insulae* animadvertisset timēre, ne propter se bellum iis Lacedaemonii et Athenienses indicĕrent, ad Admētum, Molossum regem, cum quo ei hospitium *non* erat, confūgit. huc cum venisset et in praesentia rex abesset, quo maiōre religiōne se receptum tuerētur, filium eius parvŭlum arripuit et cum eo se in sacrarium, quod summa colebātur caerimonia, coniēcit. inde non prius egressus est, quam rex eum data dextra in fidem recipĕret, quam praestĭtit. nam cum ab Atheniensĭbus et Lacedaemoniis exposcerētur publĭce, supplĭcem non prodĭdit monuitque ut consulĕret sibi: difficĭle enim esse in tam propinquo loco tuto eum versāri. itaque Pydnam eum dedūci iussit et quod satis esset praesidii dedit. hic in navem omnĭbus ignōtus nautis escendit. quae cum tempestāte maxĭma Naxum ferrētur, ubi tum Atheniensium erat exercĭtus, sensit Themistŏcles, si eo pervenisset, sibi esse pereundum : hac necessitāte coactus domĭno navis, quis sit, apĕrit, multa pollĭcens, si se conservasset. at ille clarissĭmi viri captus misericordia diem noctemque procul ab insŭla in salo navem tenuit in ancŏris neque quemquam ex ea exīre passus est, inde Ephĕsum

pervĕnit ibique Themistoclem expōnit. cui ille pro merĭtis postĕa gratiam rettŭlit.

Scio plerosque ita scripsisse: Themistoclem Xerxe regnante in Asiam transīsse. sed ego potissimum Thucydĭdi credo, quod *et* aetāte proxĭmus de iis, qui illōrum tempŏrum historiam reliquērunt, et eiusdem civitātis fuit. is autem ait ad Artaxerxen eum venisse atque his verbis epistŭlam misisse: Themistocles veni ad te, qui plurĭma mala omnium Graiorum in domum tuam intŭli, quamdĭu mihi necesse fuit adversum patrem tuum bellāre patriamque meam defendĕre: idem multo plura bona feci, postquam in tuto ipse et ille in pericŭlo esse coepit. nam cum in Asiam reverti vellet proelio apud Salamīna facto, littĕris eum certiōrem feci id agi ut pons, quem in Hellesponto fecĕrat, dissolverētur atque ab hostĭbus circumirētur: quo nuntio ille periculo est liberātus. nunc autem confūgi ad te exagitātus a cuncta Graecia, tuam petens amicitiam: quam si ero adeptus, non minus me bonum amicum habēbis, quam fortem inimīcum ille expertus est. te autem rogo, ut de iis rebus, quas tecum collŏqui volo, annuum mihi tempus des, eoque transacto ad te venīre patiāris.

Huius rex animi magnitudĭnem admīrans cupiensque talem virum sibi conciliāri venĭam dedit. ille omne illud tempus littĕris sermonique Persarum dedit: quibus adĕo erudītus est, ut multo commodius dicātur apud regem verba fecīsse, quam ii potĕrant, qui in Persĭde erant nati. hic cum multa regi esset pollicĭtus gratissimumque illud, si suis uti consiliis vellet, illum Graeciam bello oppressūrum, magnis munerĭbus ab Artaxerxe donātus in Asiam rediit domiciliumque Magnesiae sibi constitŭit: namque hanc urbem ei rex donārat, his quidem verbis, quae ei panem

praebēret (ex qua regiōne quinquagēna talenta quotannis redībant) Lampsăcum autem, unde vinum sumĕret, Myunta, ex qua obsonium habēret.

Huius ad nostram memoriam monumenta mansērunt duo: sepulcrum prope oppĭdum, in quo est sepultus, statua in foro Magnesiae· de cuius morte multis modis apud plerosque scriptum est, sed nos eundem potissĭmum Thucydidem auctōrem probāmus, qui illum ait Magnesiae morbo mortuum neque negat fuisse famam, venēnum sua sponte sumpsisse, cum se, quae regi de Graecia opprimenda pollicĭtus esset, præstāre posse desperāret. idem ossa eius clam in Attĭca ab amīcis sepulta, quoniam legĭbus non concederētur, quod proditiōnis esset damnatus, memoriæ prodĭdit.

Βίος τοῦ Κίμωνος

Cimon, Miltiadis filius, Atheniensis, duro admŏdum initio usus est adulescentiae. nam cum pater eius litem aestimātam popŭlo solvĕre non potuisset ob eamque causam in vinclis publĭcis decessisset, Cimon eadem custodia tenebātur neque legĭbus Atheniensium emitti potĕrat, nisi pecuniam, qua pater multātus erat, solvisset. habēbat autem in matrimonio sorōrem germānam suam, nomĭne Elpinicen, non magis amōre quam more ductus: namque Atheniensibus licet eodem patre natas uxōres ducĕre. huius coniugii cupĭdus Callias quidam, non tam generōsus quam pecuniōsus, qui magnas pecunias ex metallis fecĕrat, egit cum Cimōne ut eam sibi uxōrem daret: id si impetrasset, se pro illo pecuniam solutūrum. is cum talem condiciōnem aspernarētur, Elpinice negāvit se passūram Miltiadis progeniem in vinclis publĭcis interīre, quoniam prohibēre posset, se-

que Calliae nuptūram, si ea quae pollicerētur praestitisset.

Tali modo custodia liberātus Cimon celerĭter ad principatum pervēnit. habēbat enim satis eloquentiae, summam liberalitātem, magnam prudentiam cum iuris civīlis tum rei militāris, quod cum patre a puĕro in exercitĭbus fuĕrat versātus. itaque hic et populum urbānum in sua tenuit potestāte et apud exercĭtum plurĭmum valuit auctoritāte. primum imperātor apud flumen Strymōna magnas copias Thraccum fugāvit, oppĭdum Amphipolim constituit eoque decem milia Atheniensium in coloniam misit. idem iterum *imperator* apud Mycălen Cypriōrum et Phoenicum ducentārum navium classem devictam cepit eodemque die pari fortūna in terra usus est. namque hostium navibus captis statim ex classe copias suas edūxit barbarorumque maximam vim uno concursu prostrāvit. qua victoria magna praeda potītus cum domum reverterētur, quod iam nonnullae insŭlae propter acerbitātem imperii defecĕrant, bene animātas confirmavit, alienātas ad officium redīre coëgit. Scyrum, quam eo tempŏre Dolopes incolēbant, quod contumacius se gessĕrant, vacuefēcit possessōres vetĕres urbe insulaque eiēcit, agros civĭbus divīsit. Thasios opulentia fretos suo adventu fregit. his ex manubiis arx Athenarum, qua ad meridiem vergit, est ornata.

Quibus rebus cum unus in civitate maxĭme florēret, incĭdit in eandem invidiam quam pater suus ceterique Atheniensum princĭpes: nam testārum suffragiis [quod illi ὀστρακισμὸν vocant] decem annōrum exilio multātus est. cuius facti celerius Athenienses quam ipsum paenituit: nam cum ille animo forti invidiae ingratōrum civium cessisset bellumque Lacedaemonii Atheniensibus indixissent, confestim notae eius virtūtis desiderium consecūtum est. ita-

que post annum quintum, quam expulsus erat, in patriam revocātus est. ille, quod hospitio Lacedaemoniōrum utebātur, satius existĭmans *Graeciae civitātes de controversiis suis inter se iure disceptāre quam armis* contendĕre, Lacedaemŏnem sua sponte est profectus pacemque inter duas potentissĭmas civitātes conciliāvit. post, neque ita multo, Cyprum cum ducentis navibus imperator missus, cum eius maiōrem partem insŭlae devicisset, in morbum implicĭtus in *oppugnando* oppĭdo Citio est mortuus.

Hunc Athenienses non solum in bello, sed etiam in pace diu desideravērunt. fuit enim tanta liberalitāte, cum complurĭbus locis praedia hortosque habēret, ut numquam in eis custōdem posuerit fructus servandi gratia, ne quis impedirētur, quomĭnus eis rebus quibus quisque vellet fruerētur. semper eum pedisĕqui cum nummis sunt secūti, ut, si quis opis eius indigēret, habēret quod statim daret, ne differendo viderētur negāre. saepe, cum aliquem offensum fortunae vidēret minus bene vestītum, suum amicŭlum dedit. cottidie sic cena ei coquebātur, ut, quos invocātos vidisset in foro, omnes ad se vocāret, quod facĕre, nullo die praetermittēbat. nulli fides eius, nulli opĕra, nulli res familiāris defuit: multos locupletāvit, complūres paupĕres [mortuos], qui unde efferentur non reliquissent, suo sumptu extŭlit. sic se gerendo minĭme est mirandum, si et vita eius fuit secūra et mors acerba.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Α΄ Φράσεις.

Πρώτη Κλίσις.

I

1) Ἡ Ἑλλὰς πατρὶς τῶν ποιητῶν ἐστιν. 2) Ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἑλλὰς ὅμοροί εἰσι. 3) Τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἡ δόξα μεγίστη ἐστί. 4) Τὸ ὕδωρ ῥέει.

II

1) Οἱ γεωργοὶ καλλιεργοῦσι τὴν γῆν. 2) Τῶν νήσων οἱ κάτοικοι εἶναι ναῦται. 3) Τὰ ἄγρια θηρία ἀγαπῶσι τὰ σκιερὰ δάση. 4) Ὁ Αἰνείας ἦτο κάτοικος τῆς Τροίας. 5) Ὁ ναύτης ἀγαπᾷ τὰ κύματα. 6) Ἡ μετριοφροσύνη τῶν νεανίδων εἶναι εὐπρεπής.

III

1) Ὁ Σηκουάνας εἶναι ἐν τῇ Γαλλίᾳ. 2) Ὁ Πελοπίδας ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα. 3) Οἱ Πέρσαι κατέλαβον τὴν Φοινίκην. 4) Αἱ θυγατέρες τῆς βασιλίσσης ἀγαπῶσι τὰς θυγατέρας τῶν γεωργῶν. 5) Ἡ ἐπιτομὴ τῆς γραμματικῆς εἶναι μικρά. 6) Ἡ γῆ εἶνε ἐνδεδυμένη διὰ χόρτων.

IV

1) Τῆς Ἀθηνᾶς ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία μέγισται ἦσαν. 2) Ἡ ἀλόη καὶ τὸ ἴον ὑπάρχουσιν ἐν τῷ δάσει. 3) Ὁ Πελοπίδας τὴν φυγὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ἐπαμεινώνδαν. 4) Οἱ ποιηταὶ διηγοῦνται μύθους. 5) Ἡ σταθερὰ φιλία εἶναι σπανία.

Δευτέρα Κλίσις.

I

1) Ὁ διδάσκαλος τοὺς καλοὺς μαθητὰς ἐπαινεῖ, τοὺς κακοὺς ψέγει. 2) Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἦτο υἱὸς τοῦ Φιλίππου. 3) Ὁ Τῖτος Λίβιος διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῶν Ῥωμαίων. 4) Τοῖς Σπαρτιάταις οἱ πόλεμοι ἀγαπητοὶ ἦσαν.

II

1) Ὁ διδάσκαλος τὸν μαθητὴν διδάσκει. 2) Πύρρος ὁ Ἠπειρώτης ἦλθε σύμμαχος τοῖς Ταραντίνοις. 3) Ὁ λύκος τοῖς ἀμνοῖς πολέμιος ἐστί. 4) Τῆς Ῥώμης τὸ κράτος μέγιστον ὑπῆρξεν. 5) Ἡ λεύκη καὶ ἡ πίτυς εἶναι ὑψηλαί.

III

1) Ὁ Ὁράτιος, ὁ Ὀβίδιος καὶ ὁ Βιργίλιος εἶναι ποιηταὶ ἔνδοξοι τῶν Ῥωμαίων. 2) Πομπήϊε μεγάλε, διατὶ ἐγκαταλείπεις τὴν Ῥώμην; 3) Μάρκε Τούλλιε, τῶν φίλων ἀγαπητότατε. 4) Οἱ χρηστοὶ ἄνδρες πρὸς τοὺς χρηστοὺς ἄνδρας φίλοι εἶναι.

IV

1) Ἡ κυπάρισσος καὶ ἡ φηγὸς εἶναι ὑψηλαί, ἡ κέρασος εἶναι καρποφόρος. 2) Τοὺς παῖδας τῶν Ῥωμαίων σοφοὶ Ἕλληνες ἀνατρέφουσιν. 3) Παῖδες προσεκτικοὶ εἰς τὸν διδάσκαλον ἔστε. 4) Ὁ φιλόπονος γεωργὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀγρὸν καλλιεργεῖ, τὴν πατρίδα διὰ τῶν ὅπλων ὑπερασπίζει.

Τρίτη Κλίσις.

I

1) Ἀκρόπολις τῆς πόλεως εἶναι ὁ ὕπατος. 2) Κικέρων ὁ ὕπατος ὠνομάσθη πατὴρ τῆς πατρίδος. 3) Τῆς πολιτείας οἱ νόμοι εἶναι καλοί. 4) Τῶν Ἀθηνῶν ἡ ἀκρόπολις διὰ πολλῶν

ναῶν καὶ ἀγαλμάτων ἦτο κεκοσμημένη. 5) Ὁ δίκαιος δικαστὴς εἶναι φύλαξ τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας.

II

1) Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου βραχεῖα, ἡ ἀρετὴ ὅμως αἰωνία εἶναι. 2) Οἱ πολῖται Ῥωμαῖοι εἰς οὐδένα βασιλέα ὑπακούουσιν. 3) Ὁ Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πολλὰ ἔθνη καὶ πολλοὺς ἡγεμόνας ἐχθροὺς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἐνίκησεν. 4) Ἡ Ἰουλία ἦτο θυγάτηρ (μὲν) τοῦ Καίσαρος, σύζυγος (δὲ) τοῦ Πομπηΐου.

III

Τοῦ Ξέρξου ὁ μέγιστος στόλος ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐτράπη εἰς φυγὴν (ἐφυγαδεύθη). 2) Τὸν κύνα πιστὸν ζῷον νομίζω. 3) Τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Βιργιλίου τὰ ποιήματα εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς εἶναι γνωστά. 4) Ὁ Ἀπρίλιος εἶναι ὁ μὴν τῶν ἀνθέων.

IV

1) Κικέρων ὁ ῥήτωρ εἶπεν « ὦ καιροί, ὦ ἤθη ». 2) Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος ὑπὸ τοῦ Σκηπίωνος ἡττήθη. 3) Τῶν Ἀθηναίων οἱ φόροι κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἦσαν μεγάλοι. 4) Τὸ μέτωπον τοῦ Σωκράτους πάντοτε ἦτο γαλήνιον.

V

1) Τὰς μακρὰς πορείας, τοὺς θορυβώδεις ποταμούς, τὰ πρόσωπα τῶν ἐχθρῶν, οἱ τοῦ Καίσαρος στρατιῶται οὐδέποτε ἐφοβήθησαν. 2) Πολίτης Ῥωμαῖος εἶμαι. 3) Τὸ ὄνομα τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἡ ῥώμη τοῦ σώματός του κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν περίφημα εἶναι. 4) Τὸ κακούργημα τοῦ Κατιλίνα ὁ Κικέρων ἀπεκάλυψεν.

VI

Οἱ πτερνιστῆρες τοῦ ἱππέως χάλκινοι εἶνε. 2) Ὁ ἀληθὴς

σοφὸς τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν, τοὺς κόπους, τὸ ψῦχος καὶ τὸν καύσωνα γενναιότατα ὑποφέρει. 3) Ὁ λαγωὸς πόδας ταχεῖς ἔχει. 4) Ὁ ἥλιος τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητα εἰς τὴν γῆν στέλλει. 5) Ὁ Πομπήϊος ἀπὸ τοῦ Μιθριδάτου μετὰ μεγίστης δόξης ἐθριάμβευσεν.

VII

1) Τὸν ἀπαίσιον ἐμφύλιον πόλεμον εἰρήνη βαθεῖα ἠκολούθησεν. 2) Ὁ εὐτυχὴς Σύλλας πολλῶν κοόρτεων ἰσχυρῶν προέστη. 3) Τοῦ δικτάτορος Καίσαρος καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγούστου ἡ δύναμις καὶ τὸ ἀξίωμα μέγιστα ἦσαν. 4) Ὅ,τι ἐν τῇ καρδίᾳ, τοῦτο καὶ ἐν τῷ στόματι ἔχε.

VIII

1) Ἡ σκιὰ τοῦ δάσους καὶ ὁ ψίθυρος τῆς πηγῆς εὐχάριστα κατὰ τὸ ἔαρ εἶναι, τὸ πῦρ κατὰ τὸν χειμῶνα. 2) Ἐκ τῶν ἡλικιῶν τοῦ ἀνθρώπου ἡ νεότης τερπνὴ, τὸ γῆρας ὀχληρὸν εἶναι. 3) Τὸ ὄνομα καὶ τὸ γένος τῶν Ἀχαιῶν διὰ τῶν ἔργων (ποιημάτων) τοῦ Ὁμήρου ἐδοξάσθησαν. 4) Γίνεται ὁδὸς διὰ τῆς βίας.

IX

1) Ὁ Ζεὺς ἦτο πατὴρ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. 2) Ἡ Ἥρα ἦτο σύζυγος τοῦ Διός. 3) Ὁ Ἀπόλλων, ἡ Ἀφροδίτη, ὁ Ἄρης καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἦσαν τέκνα τοῦ Διός. 4) Τοῦ Δευκαλίωνος οἱ λίθοι ἄνδρες, τῆς Πύρρας γυναῖκες ἔγειναν. 5) Τῶν φίλων τὰ δῶρα πολύτιμα εἶναι. 6) Πολῖται μνήμονες ἔστε τῆς πατρίδος.

Τετάρτη Κλίσις.

I

1) Ἡ Ῥωμαϊκὴ γερουσία ἦτο ἱερὸν συνέδριον. 2) Ἡ ὑπατεία ἦτο μεγίστη ἀρχὴ παρὰ Ῥωμαίοις. 3) Οἱ καρποὶ τῆς

φιλοσοφίας εἶναι λαμπροί. 4) Αἱ αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πέντε· ἡ ὅρασις, ἡ ἀκοή, ἡ ἁφή, ἡ γεῦσις καὶ ἡ ὄσφρησις.

II

1) Ὁ κρότος τοῦ κεραυνοῦ φόβον ἐνέβαλεν εἰς τὰ πτηνά. 2) αἱ βάλανοι εἶνε καρποὶ τῆς δρυός. 3) Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἐν σπηλαίοις κατῴκουν καὶ διὰ καρπῶν τῶν δρυῶν ἔζων. 4) Πλεῖσται οἰκίαι τῶν Ῥωμαίων εἶχον στοάς.

III

1) Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου ὁ δικτάτωρ ἐφονεύθη. 2) Αἱ χεῖρες καὶ τὰ γόνατα μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἶναι. 3) Αἱ Ἑλληνικαὶ θάλασσαι συχνοὺς ἔχουσι λιμένας. 4) Αἱ φυλαὶ τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἦσαν ἢ ἀστικαὶ ἢ ἀγροτικαί.

IV

1) Ὁ Ῥωμαῖος στρατιώτης δὲν φοβεῖται τὸν πάγον. 2) Ἡ βελόνη εἰς τὴν γυναῖκα, τὸ τόξον καὶ τὸ δόρυ εἰς τὸν ἄνδρα ἁρμόζουσι. 3) Τὸ ἡμέτερον ἱππικὸν διὰ σφοδρᾶς ἐφόδου ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν ἐχθρόν. 4) Ἡ Ἐλβετία δι' ὡραίων λιμνῶν εἶναι στολισμένη. 5) Τοῦ στρατοῦ τὰ κέρατα (αἱ πτέρυγες) ἦταν ἰσχυρά.

Πέμπτη Κλίσις

I

1) Ἡ πίστις τοῦ δούλου εἶναι ἀβεβαία. 2) Κατὰ τὸ θέρος αἱ ἡμέραι εἶναι μακραί. 3) Ἐν μέσῃ τῇ παρατάξει τῶν ἐχθρῶν ὁ γενναῖος στρατιώτης ἠγωνίσθη. 4) Ὑπῆρξε ποτὲ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ μεγάλη ἀρετή. 5) Ὁ Ἡρόδοτος περὶ τῶν κατορθωμάτων τῶν Ἑλλήνων διηγεῖται.

II

1) Ἡ μεσημβρία μέρος τῆς ἡμέρας εἶναι. 2) Τὸ πρόσωπον

κάτοπτρον τῆς ψυχῆς εἶναι. 3) Ὁ Θεὸς τῶν πραγμάτων κύριος εἶναι, ὁ ἄνθρωπος ἐλπίδας ἀπατηλὰς πολλάκις ἔχει. 4) Τῆς δημοκρατίας τῶν Ἀθηναίων τὰ κατορθώματα πολλοὶ ἔνδοξοι συγγραφεῖς διηγοῦνται. 5) Ἐφευρέτης τῆς λοξῆς παρατάξεως (φάλαγγος) εἶναι Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος.

Ἀνώμαλα οὐσιαστικά.

I

1) Αἱ δυνάμεις τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου κατενικήθησαν. 2) Ὁ μαθητὴς ὁ ἰδίᾳ θελήσει ἐπιμελὴς εἶναι ἡ εὐχαρίστησις (τὸ ἐντρύφημα) τῶν γονέων καὶ τῶν διδασκάλων του. 3) Ὁ Καῖσαρ εἰς τὰ χειμάδια τὸ στράτευμα ὡδήγησε. 4) Τῆς ἱστορίας τοῦ Θουκυδίδου πολλὰ χωρία δυσνόητα εἶναι. 5) Ὅστις τοὺς γέροντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους δὲν τιμᾷ, τοῦτον ἐγὼ οὐτιδανὸν νομίζω.

II

1) Ἀφοῦ ἀπὸ πρωΐας τοὺς τόπους καὶ τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ τείχη τῶν ἐχθρῶν κατώπτευσε, τὴν ἑσπέραν τὸν στρατὸν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐπανήγαγεν. 2) Εὐσέβεια εἶναι τὸ γνωρίζειν τί εἶναι ὅσιον, τί ἀνόσιον, καὶ τὸ ὅσιον ἀκολουθεῖν τὸ ἀνόσιον ἀποφεύγειν. 3) Πολλοὶ περιεφρόνησαν τὸν πλοῦτον, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν δόξαν. 4) Ἡ Σικελία ἔχει πολλὰς θέρμας (ἰαματικὰ ὕδατα).

III

1) Ἀριστείδης ὁ υἱὸς τοῦ Λυσιμάχου σύγχρονος ὑπῆρξε μὲ τὸν Θεμιστοκλέα τοῦ Νεοκλέους τὸν υἱόν. 2) Αἱ ἄρκτοι μεγάλας δυνάμεις ἔχουσιν. 3) Ὁ Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας ἐξεπολιόρκησε. 4) Τὰ πτώματα ἑλκύουσι τὰ ὄρνεα, τὰ πλούτη τοὺς κόλακας. 5) Ὁ ταὼς ἦτο ἱερὸς τῆς Ἥρας, ἡ περιστερὰ τῆς Ἀφροδίτης.

Παραδείγματα πασῶν τῶν κλίσεων.

I

Οὐδὲν εἶναι τόσον εὐάρμοστον τῇ φύσει ὅσον ἡ φιλία. 2) Ἡ ἀλήθεια πάντοτε μοὶ εἶναι ἀρεστή. 3) Ἄνευ ἀρχῆς οὔτε οἶκός τις, οὔτε πολιτεία, οὔτε ἔθνος, οὔτε τῶν ἀνθρώπων ὁλόκληρον τὸ γένος, οὐδὲ τῶν πραγμάτων ἡ φύσις ἅπασα δύναται νὰ ὀρθοῦται. 4) Ἐκείνη εἶναι ἡ ἀληθὴς φιλία, τὴν ὁποίαν ἡ ὁμοιότης τῶν ἠθῶν συνέδεσεν.

II

1) Οἱ λυσσαλέοι κύνες τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὴν κοιλίαν κάμπτουσι. 2) Διαιρεῖται ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς ψυχὴν καὶ εἰς σῶμα. 3) Τῶν φιλοσόφων αἱ γνῶμαι ἐλπίδα εἰσάγουσι περὶ μελλούσης ζωῆς. 4) Οὔτε ὁ στρατὸς οὔτε οἱ θησαυροὶ εἶναι φύλακες τῶν βασιλέων, ἀλλὰ φίλοι πιστοί. 5) Ὁ Ἐπαμεινώνδας ἦτο μετριόφρων, συνετὸς, σοβαρὸς καὶ φιλόπονος.

III

1) Τὸν Φίλιππον τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων κατὰ τὰ κατορθώματα καὶ τὴν δόξαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος ὑπερέβη. 2) Εὐάρεστος εἶναι εἰς τὴν ἀκοὴν λόγος διὰ σοφῶν γνωμῶν καὶ σπουδαίων λέξεων κεκοσμημένος. 3) Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Δία τὸν Ἄμμωνα συνεβουλεύθη περὶ τῆς ἐκβάσεως τῶν μελλόντων καὶ περὶ τῆς ἑαυτοῦ καταγωγῆς.

IV

1) Ἡ φύσις εἰς τὴν γυναῖκα τὰ οἰκιακὰ ἔργα παρέδωκεν. 2) Αἱ ὧραι φεύγουσι καὶ αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες καὶ τὰ ἔτη. 3) Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὁ Ἀθηναῖος καὶ διὰ τὴν ἀρχαιότητα τοῦ γένους καὶ διὰ τὴν δόξαν τῶν προγόνων καὶ διὰ τὴν ἑαυτοῦ μετριοφροσύνην ἤκμαζεν. 4) Ὁ Θεμιστοκλῆς τὸ

πρῶτον πρὸς τὴν πολιτείαν βῆμα κατὰ τὸν Κερκυραϊκὸν πόλεμον ἔκαμε.

V.

1) Τῶν γραμμάτων αἱ ῥίζαι εἶναι πικραί, ἀλλ' οἱ καρποὶ εὐάρεστοι. 2) ἡ φύσις χεῖρας εἰς τοὺς ἀνθρώπους, κέρατα εἰς τοὺς ταύρους ἔδωκεν. 3) Αἱ κόραι τὴν κόμην αὐτῶν διὰ χρυσῆς βελόνης κοσμοῦσι. 4) Πολλάκις οἱ ἄνθρωποι τρέφουσι ματαίας ἐλπίδας. 5) Κατὰ τὸ θέρος αἱ ἡμέραι μακραὶ αἱ νύκτες βραχεῖαι εἶναι. 6) Ὡς πρῶτον ἡ φήμη περὶ τῆς ἀφίξεως τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔφθασεν, οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Ἀπόλλωνα περὶ τῶν ἑαυτῶν (πραγμάτων) συνεβουλεύθησαν.

Ἐπίθετα.

Θετικά, συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά.

I

1) Ὁ Σοφοκλῆς ἦτο σοφός, ὁ Εὐριπίδης σοφώτερος, ὁ Σωκράτης σοφώτατος ὅλων τῶν Ἑλλήνων. 2) Ἡ καλὴ ὑγεία εἶναι καλλιτέρα ἀπὸ τὰ μεγάλα πλούτη. 3) οἱ φίλοι (εἶναι) προσφιλεῖς, οἱ ἀδελφοὶ προσφιλέστεροι. 4) Ὅλων τῶν Γάλλων ἰσχυρότατοι ἦσαν οἱ Βέλγαι.

II

1) Ὁ Καῖσαρ ἦτο εὐγλωττότερος ἢ ὁ Πομπήϊος,, ἀλλ' ὁ Κικέρων ἦτο ὁ εὐγλωττότατος ὅλων τῶν Ῥωμαίων. 2) Ὁ Ἀλκιβιάδης εὐμορφώτατος, ὁ Θερσίτης δυσειδέστατος παραδίδεται. 3) Ἡ Κύπρος εἶναι μεγάλη νῆσος, ἡ Ἰρλανδία εἶναι μεγαλειτέρα, ἀλλ' ἡ Βρεττανία εἶναι ἡ μεγίστη τῶν νήσων τῆς Εὐρώπης.

III

1) Αἰσχρὸς βίος εἶναι χειρότερος ἀπὸ τὸν ἔντιμον θάνατον.

2) Τῶν θεῶν οὐδεὶς ἦτο ἰσχυρότερος ἢ ὁ Ζεὺς ὁ Ἄριστος καὶ Μέγιστος. 3) Ὁ ἥλιος εἶναι μεγαλείτερος ἢ ἡ Γῆ, ἡ Σελήνη μικροτέρα. 4) Αἱ ἐπιστολαί σου εὐαρεστότεραι μοὶ εἶναι καὶ ὠφελιμώταται. 5) Τὰ καλὰ παραδείγματα εἶναι χρησιμώτερα ἢ τὰ διδάγματα.

IV

1) Ὁ ὄχλος ἦτο χυδαῖος, οἱ ἱππεῖς ἦσαν εὐγενεῖς, ἡ γερουσία ἦτο ἡ εὐγενεστέρα καὶ ἐντιμοτέρα τάξις. 2) Ὁ ὕπνος ὁμοιότατος πρὸς τὸν θάνατον εἶναι. 5) Εἰς τὸν παῖδα οὐδὲν εἶναι ὡραιότερον κόσμημα ἢ ἡ αἰδώς. 4) Οἱ ἐλεύθεροι ἄνδρες εἶναι εὐτυχεῖς, τῶν δούλων ὁ βίος εἶναι ἀθλιώτατος. 5) Ἐν τῷ ἐμῷ κήπῳ ὡραιότατα ἄνθη ἔχω. 2) Ὁ Ἀννίβας προνοητικώτατος τῶν στρατηγῶν ἦτο.

V

Οἱ ἑταῖροι τοῦ Κατιλίνα ἦσαν ἄνθρωποι εὐγενεῖς καὶ τολμηροί, ἀλλὰ πενέστατοι, κάκιστοι καὶ τὰ μάλιστα διεφθαρμένοι. 2) Τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν ὅλων κακολογώτατος ἦτο ὁ Ἀρχίλοχος. 3) Λέων ὁ βασιλεὺς τῶν ζῴων εἶναι ἰσχυρὸς καὶ μεγαλόφρων· ὁ λύκος εἶναι ταπεινότερος καὶ κακουργότερος τοῦ λέοντος. 4) Ὁ Σωκράτης ὑπῆρξεν ὁ ἐνδεέστατος καὶ λιτότατος τῶν φιλοσόφων.

VI

1) Τὸ παλαιὸς (vetus) εἶναι βαθμὸς θετικός, τὸ παλαίτερος (ἢ vetustior) εἶναι βαθμὸς συγκριτικὸς καὶ τὸ παλαίτατος (ἢ veterrimus) εἶναι βαθμὸς ὑπερθετικός. 2) Ἡ τροφὴ εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν ἄνθωπον, ὁ ἀὴρ εἶναι ἀναγκαιότερος, ἡ ἀρετὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη. 3) Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβὴς ὑπῆρξεν ὁ δικαιότατος καὶ εὐσεβέστατος τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων.

VII

1) Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος ὑπῆρξεν ἔνδοξος στρατηγός, ἀλλὰ Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος 2) Ἐν τῷ δάσει ὑπάρχουν ὑψηλόταται καὶ ἀρχαιόταται δρῦς. 3) Ἡ ὑπατεία τοῦ πατρός του σοφωτάτου ἀνδρὸς τιμὴ λαμπροτάτη διὰ τὸν υἱὸν ἦτο. 4) Παρὰ τοῖς Ἑλβετοῖς εὐγενέστατος καὶ πλουσιώτατος ἦτο ὁ Ὀργέτοριξ.

Ἀριθμητικά.

I

1) Μία ἡμέρα ἔχει εἴκοσι τέσσαρας ὥρας. 2) Ὁ μὴν ἔχει τριάκοντα ἡμέρας, τὸ ἔτος δώδεκα μῆνας. 3) Πόσοι ὑπῆρξαν οἱ βασιλεῖς τῆς Ῥώμης; οἱ Ῥωμαῖοι βασιλεῖς ὑπῆρξαν ἑπτά. 4) Ἐν Θερμοπύλαις τριακόσιοι Σπαρτιᾶται καὶ πέντε χιλιάδες Ἕλληνες ἐξ ἄλλων πολιτειῶν γενναιότατα πρὸς τοὺς Πέρσας ἠγωνίσθησαν.

II

1) Ὁ στρατὸς τοῦ βασιλέως ἦτο τετρακοσίων χιλιάδων. 2) Ὁ Καῖσαρ δέκα χιλιάδας βημάτων ἀπὸ τῆς λίμνης νέον τεῖχος εἰς ὕψος δέκα ἓξ ποδῶν ᾠκοδόμησεν. 3) Ἔχομεν ἓν στόμα, δύο ὀφθαλμοὺς καὶ δύο ὦτα. 4) Ἀλέξανδρος ὁ μέγας δώδεκα ἐνιαυτοὺς ἐβασίλευσεν. 5) Αἱ φυλαὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἦσαν τριάκοντα πέντε.

III

1) Τῶν αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων πρῶτος ὑπῆρξεν ὁ Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος, δεύτερος ὁ Τιβέριος, τρίτος ὁ Καλιγούλας, τέταρτος ὁ Κλαύδιος, πέμπτος ὁ Νέρων, ἕκτος ὁ Γάλβας, ἕβδομος ὁ Ὄθων, ὄγδοος ὁ Οὐϊτέλλιος, ἔνατος ὁ Βεσπασιανός, δέκατος ὁ Τῖτος. 2) Ἡ κοόρτις ἦτο τὸ δέκατον μέρος τῆς λεγεῶνος. 3) Ζῶμεν ἐν τῷ δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι.

IV

1) Ἀνὰ εἷς ἑκάστῳ θεῷ ἱερεὺς εἶναι. 2) Τί ὥρα εἶναι; δώδεκα. 3) Κατὰ τὸ ἔτος ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν ἕκτον π. Χ. ὁ Μούμμιος κατέστρεψε τὴν Κόρινθον. 4) Τρὶς τρία κάμνουν ἐννέα, ἑξάκις ἓξ κάμνουν τριάκοντα ἕξ, πεντάκις πέντε κάμνουν εἴκοσι πέντε, πεντάκις δέκα πεντήκοντα καὶ δὶς πεντήκοντα κάμνουν ἑκατόν.

V

1) Ὁ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς πολλάκις διπλάσιον καὶ τριπλάσιον ἀριθμὸν ἐχθρῶν ἐνίκησεν. 2) Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Μαραθῶνι δεκαπλάσιον στρατὸν τῶν Περσῶν ἔτρεψαν εἰς φυγήν. 3) Ἡ Σικελία εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν μικροτέρα τῆς Ἑλλάδος. 4) Ἡ Ἀσία εἶναι τετραπλασίως μεγαλειτέρα τῆς Εὐρώπης.

Ἀντωνυμίαι.

I

1) Ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἡμεῖς πάντες καὶ σεῖς καὶ οἱ ὅμοιοι μὲ ἡμᾶς καὶ σᾶς, ἄνθρωποι εἴμεθα θνητοὶ κάτοικοι τῆς γῆς. 2) Ὁ Καῖσαρ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς ὑπάρχους ἐκάλεσεν. 3) Εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν, παῖ. 4) Ἡ πατρὶς εἶναι μήτηρ κοινὴ ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ ὅλων ἡμῶν καὶ ὑμῶν. 5) Ὁ ἐμὸς υἱὸς σοὶ εἶναι προσφιλής, καὶ ὁ σὸς εἰς ὅλους ἡμᾶς.

II

1) Ὁ ἄνθρωπος πολλάκις ἐνοχλήσεις ποικίλας εἰς ἑαυτὸν παρασκευάζει. 2) Ἡ ἡμετέρα πατρίς, ὦ σύμμαχοι, οὐδέποτε θὰ εἶναι ἀμνήμων ὑμῶν καὶ τῶν ὑμετέρων εὐεργεσιῶν. 3) Ὁ διδάσκαλος σὲ ἐπαινεῖ, ἐμὲ ψέγει. 4) Ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν ἔστω. 5) Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασιν εἶναι εὐχαριστημένος. 6) Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὔτε ἡμεδαπὸς εἶναι οὔτε ὑμεδαπός. ποδαπὸς εἶναι; οὗτος εἶναι Ἀφρικανός.

III

1) Αὕτη εἶναι ἡ Τροία ἐκείνη ἡ παλαιά, τοῦ Πριάμου τὸ βασίλειον. 2) Ἐγὼ ὅμως οὐχὶ αὐτὴν τὴν Τροίαν βλέπω ἀλλὰ τὰ ἐρείπια ἐκείνης. 3) Τοῦτο ἦτο τὸ τεῖχος, τοῦτο τὸ Πέργαμον ἐκεῖνο ἡ ἀκρόπολις τῆς Τροίας, ἐκεῖνο ἦτο τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων. 4) Ἐν τῷδε τῷ παλατίῳ αὐτὸς κατῴκησεν ὁ Ἕκτωρ, ἐν αὐτῷ τῷ οἴκῳ τοῦ ἥρωος ἐκείνου διατρίβεις.

IV

1) Καὶ αὐταὶ αἱ κατοικίαι, τῶν ὁποίων τὰ ἐρείπια τώρα βλέπεις ἦσαν αὐτῆς τῆς Ἀνδρομάχης καὶ αὐτῶν τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου. 2) Μεταβάλλονται οἱ χρόνοι καὶ ἡμεῖς μεταβαλλόμεθα μετ' ἐκείνων. 3) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶναι εὐχαριστημένος, εἶναι πλούσιος. 4) Οἱ ποιηταί, τῶν ὁποίων τὰ ποιήματα μὲ εὐφραίνουσιν, εἶναι ὁ Ὅμηρος, ὁ Βιργίλιος καὶ ὁ Ὁράτιος.

V

1) Ὅ,τι ἂν ᾖ φοβοῦμαι τοὺς Δαναούς. 2) Μὲ εὐχαριστοῦσιν οἱ μῦθοι, τοὺς ὁποίους ὁ Φαῖδρος ἔγραφεν. 3) Ὁ στρατὸς τοῦ ὁποίου προΐστατο ὁ Καῖσαρ ἦτο γενναῖος καὶ ἔνδοξος. 4) Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς πεποιθὼς εἰς τὴν οἰκειότητα ἐκείνην, ἥτις ἦν αὐτῷ πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ κἄτι ἄδικον. 5) Δὲν θὰ εἴμεθα πάντοτε ὅ,τι νῦν εἴμεθα.

VI

1) Ἡ γέφυρα τὴν ὁποίαν ᾠκοδόμησεν ὁ Καῖσαρ ἦτο ξυγίνη. 2) Οἱ ῥήτορες εἰς τοὺς ὁποίους μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι ἐπείθοντο ἦσαν ὁ Περικλῆς καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης. 3) Τίς ἐκυρίευσε τὴν Κόρινθον; 4) Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἀλέξανδρος; 5) Τί σκέπτεσαι, φίλε; 6) Ποῖοι στρατηγοὶ Ἕλληνες ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς Πέρσας; 7) Κατὰ ποῖον ἔτος κατεστράφη ἡ Καρχηδών;

VII

1) Ποίου κέρατος (πτέρυγος) τοῦ στρατοῦ προΐστατο ὁ Επαμεινώνδας; 2) Ποίων στρατηγῶν τὰ κατορθώματα ὑπῆρξαν μεγάλα; 3) Ποῖοι εἶναι οὗτοι οἱ ἄνθρωποι; εἶναι πολῖται Ῥωμαῖοι. 4) Ὑπάρχουσι ζῷα τινά, ἐν οἷς ὑπάρχει τι ὅμοιον πρὸς ἀρετήν. 5) Ὁ Κατιλίνας σημειοῖ ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν πρὸς σφαγήν. 6) Τὸ ἑαυτοῦ ἑκάστῳ. 7) Ἕκαστος ἐξωλέστατος ἑταῖρος ἦτο τοῦ Κατιλίνα. 8) Πάντα γενναιότατον ὁ στρατηγὸς πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλεσεν. 9) Ἕκαστος ἑαυτῷ προσφιλής ἐστι.

Τὸ esse **καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα.**

I

1) Αἱ Ἀθῆναι, ἡ Σπάρτη καὶ τὰ Μέγαρα εἶναι πόλεις τῆς Ἑλλάδος. 2) Ἐγὼ εἶμαι διδάσκαλος. σεῖς εἶσθε μαθηταί. 3) Ἤμεθα φίλοι καὶ πάντοτε θὰ εἴμεθα. 4) Ὁ Αὔγουστος ἦτο ὁ πρῶτος αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης. 5) Τροία, ὑπῆρξές ποτε ἔνδοξος καὶ πλουσία. 6) Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Κικέρων ὑπῆρξαν εὐγλωττότατοι ῥήτορες.

II

1) Ὁ κίνδυνος τῶν στρατιωτῶν εἶχε γείνῃ μέγας. 2) Τώρα εἶσθε παῖδες, μετ᾽ ὀλίγον θὰ εἶσθε ἄνδρες. 3) Ἔσο χρηστός, υἱέ μου, καὶ θὰ εἶσαι εὐτυχής. 4) Οἱ μαθηταὶ ἔστωσαν προσεκτικοί. 5) Ἐὰν ἦσθε προσεκτικοί, θὰ γίνετε σοφοί. 6) ἂς εἴμεθα ἄοκνοι. 7) Ἐὰν (ὅτε ἦσθε) παῖδες ἠθέλετε γείνῃ φιλόπονοι, τώρα θὰ ἦσθε σοφοὶ ἄνδρες. 8) Τὸ ὕδωρ τοῦ ῥύακος φαίνεται ὅτι εἶναι ψυχρόν.

III

1) Ἡ μάχη φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς συμμάχους. 2) Τῶν Γάλλων ὅλων οἱ Βέλγαι ἀπὸ τοῦ πολι-

τισμοῦ τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας μακρότατα ἀπέχουσι. 3) Δὲν λείπει τῆς πολιτείας ἡ ἀπόφασις, ἡμεῖς οἱ ὕπατοι λείπομεν. 4) Ὁ Φωκίων πολλάκις προέστη στρατῶν. 5) Οὐ μόνον οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ καὶ βλάπτει τὸν Μίλωνα τοῦ Κλωδίου ὁ θάνατος. 6) (Ἐκ) τῆς αἱματηρᾶς ἐκείνης μάχης δύο στρατιῶται ἐπέζησαν. 7) Μεταξὺ τῶν δυο στρατοπέδων μικρὸν ποτάμιον ὑπῆρχε.

Πρώτη συζυγία.

I

1) Ὁ γεωργὸς ἀροτριᾷ τὴν γῆν. 2) Ὁ διδάσκαλος σᾶς ἐπῄνει. 3) Διατὶ ἐφωνάξατε; 4) Τὸ θέρος δὲν θὰ διαρκῇ πάντοτε. 5) Τὸ πλανᾶσθαι ἀνθρώπινον εἶναι. 6) Ἡ ἀρετὴ πάντοτε εἶναι ἐπαινετέα· ἂς ἐπαινῶμεν λοιπὸν αὐτήν. 7) Οἱ Ἑλβετοί, ἀφοῦ τοὺς ἑαυτῶν ἀγροὺς εἶχον ἐρημώσῃ, εἰς Γαλλίαν μετενάστευσαν.

II

1) Ὀκνηρὲ παῖ, μετάβαλε τὴν γνώμην σου. 2) Εὔκολον εἶναι τὸ νὰ ἔχῃς ψέξῃ, τὸ νὰ διορθώσῃς δυσκολώτερον θὰ ἦτο. 3) Ἡ Ἑλλὰς ὑμνήθη ὑπὸ τῶν ποιητῶν. 4) Καθ' ἡμέραν τιμωρεῖσαι καὶ ὅμως δὲν διορθόνεσαι. 5) Ὁ μαθητὴς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐπῃνεῖτο. 6) Οἱ Πέρσαι ἐν Μαραθῶνι ὑπὸ τοῦ Μιλτιάδου ἐτράπησαν εἰς φυγήν.

III

1) Ἡ ἀρετὴ πάντοτε θὰ ἐπαινεῖται. 2) Ὁ σταθερὸς στρατιώτης ἐνῷ γενναιότατα ἐμάχετο, ἐφονεύθη. 3) Ἐζήτει ὁ Κάτων, ἵνα κατὰ τῆς Καρχηδόνος πόλεμος παρασκευασθῇ. 4) Τὸ ἐπαινεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν, ψέγεσθαι ὑπὸ τῶν κακῶν ἀρίστη σύστασις εἶναι. 5) Σὲ προτρέπω νὰ θαυμάζῃς τοὺς ἀγαθούς. 1) Ὁ ὄχλος τῶν Ἀθηναίων τὸν Ἀλκιβιά-

δην ἐθαύμαζεν. 7) Ὁ Βιργίλιος τὸν Ὅμηρον ἐμιμήθη. 8) Οἱ ἀγαθοὶ μιμητέοι εἶναι.

Δευτέρα συζυγία.

I

1) Κατὰ τὸ ἔαρ τὰ δένδρα ἀνθοῦσιν, ἀλλὰ δὲν θὰ θάλλουσι πάντοτε. 2) Παῖ, σὲ συμβουλεύω ὡς υἱὸν καὶ πάντοτε θὰ σὲ συμβουλεύω. 3) Πολλοὶ βασιλεῖς εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος ἦσαν ὑπήκοοι. 4) Οἱ αὐστηροὶ νόμοι τοῦ Δράκοντος δὲν ἤρεσαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους. 5) Ἐὰν σιωπήσητε μᾶλλον θὰ ἀρέσκητε. 6) Διηγεῖται ὁ Καῖσαρ ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι στρατιῶται ἐκ τῆς ὄψεως τῶν Γερμανῶν ἐπτοήθησαν.

II

1) Ἐὰν εἶχες ἀληθῆ φίλον δὲν θὰ ἦσο δυστυχής. 2) Σιωπᾶτε, παῖδες. 3) Νὰ τηρῇς τὴν πίστιν, φίλε. 4) Οἱ μαθηταὶ διὰ συμβουλῶν πρέπει νἀνακαλῶνται εἰς τὸ καθῆκον. 5) Ἐὰν σὺ εἰς τοῦ πατρὸς τὰς συμβουλὰς ἤθελες ἔχῃ ὑπακούσῃ τώρα θὰ ἦσο εὐτυχής. 6) Οἱ μαθηταὶ διδάσκονται ὑπὸ τῶν καθηγητῶν. 7) Ὁ σοφὸς ἀπὸ τὸν θάνατον δὲν θὰ πτοηθῇ.

III

1) Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἡ γεωργία ὑπ' αὐτῶν τῶν βασιλέων ἠσκεῖτο. 2) Ὁ ῥήτωρ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν στρατιωτῶν ἐπτοήθη. 3) Καὶ τὸ συμβουλεύειν καὶ τὸ συμβουλεύεσθαι ἴδιον εἶναι τῆς ἀληθοῦς φιλίας. 4) Τοῦ Ἀριστείδου τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν χρηστότητα πάντες οἱ πολῖται ἐσέβοντο. 5) Ἡ πίστις μᾶλλον ἢ ὁ σίδηρος θὰ προστατεύσῃ τὸν βασιλέα. 6) Τοῦτο νομίσας ὅτι ἦτο καλλίτερον τοῦτο ἔπραξεν.

Τρίτη συζυγία.

I

1) Τί ἀναγινώσκεις, φίλτατε; ἀναγινώσκω τὰς ᾠδὰς τοῦ Ὁρατίου. 2) Οἱ στρατιῶται τοῦ Καίσαρος οὐδὲν ἐφοβοῦντο. 3) Μετ' ὀλίγον θὰ ἀναγνώσω τοὺς λόγους τοῦ Κικέρωνος. 4) Τὸν Μιλτιάδην κατηγόρησαν οἱ ἐχθροὶ ἐπὶ προδοσίᾳ. 5) Οἱ πολῖται γενναιότατα εἶχον ὑπερασπίσῃ τὴν πόλιν. 6) Ἐὰν ἤθελες ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολήν μου, δὲν ἤθελες ἐρωτᾷ νῦν περὶ τῆς θέσεως τῆς πόλεως. 7) Τοὺς Λατίνους συγγραφεῖς ἐπιμελῶς ἀναγινώσκετε, παῖδες.

II

1) Ἡ Ῥώμη ἐκτίσθη τὸν ὄγδοον αἰῶνα π. Χ. 2) Ὁ Ξέρξης μέγιστον στρατὸν ἤγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. 3) Διὰ τῆς σπουδῆς ὀξύνεται τὸ πνεῦμα. 4) Εἰς τὴν ἀρετὴν πάντοτε θὰ ἀπονέμηται ἔπαινος. 5) Οἱ Ῥωμαῖοι ἐφοβοῦντο ἀπὸ τοῦ Ἀννίβα. 6) Οἱ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ ἂς ἀναγινώσκωνται ἐπιμελῶς ὑπὸ τῶν μαθητῶν. 7) Ἐλπίζω ὅτι εἰς τὴν ἀρετὴν ὑφ' ὑμῶν πάντοτε ἔπαινος θὰ ἀπονέμηται.

III

1) Ὁ νόμος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἂς ἀναγινώσκηται 3) Κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπάτου ὁ Κατιλίνας φονεύεται. 3) Αἱ λεγεῶνες ἀκολουθοῦσι τὸν στρατηγόν. 4) Οἱ ἱππεῖς τὸν φεύγοντα στρατὸν τῶν ἐχθρῶν κατεδίωκον. 5) Γλυκὺ εἶναι τὸ ἀποθνήσκειν ὑπὲρ πατρίδος. 6) Ὁ Ἀννίβας πρὸ τῆς μάχης τῆς Ζάμας συνδιελέχθη μετὰ τοῦ Σκιπίωνος.

Τετάρτη συζυγία.

I

1) Πολλὰ ζῷα κατὰ τὸν χειμῶνα κοιμῶνται. 2) Ἐνῷ σὺ ἔλεγες, ἐγὼ ἤκουον. 3) Ὁ ἡγεμὼν θὰ διατάξῃ, ἡμεῖς θὰ ὑπακούσωμεν. 4) Ὁ Καῖσαρ διατάσσει ἵνα οἱ στρατιῶται ὀχυρώσωσι τὸ στρατόπεδον. 5) Οἱ Λακεδαιμόνιοι ὠχύρωσαν τὴν Δεκέλειαν.

II

1) Τὸν Ῥωμύλον καὶ τὸν Ῥέμον τοὺς πρώτους βασιλεῖς τῆς Ῥώμης λύκαινα εἶχε θηλάσῃ. 2) Ἄκουε, παῖ, ἄκουε ὅσα θὰ σοὶ εἴπω. 3) Ὁ Καῖσαρ ἔγραψεν εἰς τὴν σύγκλητον « ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα. » 4) Πάντες ἡμεῖς οὐδὲν σχεδὸν θὰ ἐγνωρίζομεν ἂν μὴ εἴχομεν ἀκούσῃ τοὺς ἄλλους. 5) Τὸ ἀκούειν εἶναι πάντοτε καλλίτερον τοῦ λέγειν. 6) Διὰ σίτου τρεφόμεθα, διὰ παραδειγμάτων κάλλιστα διδασκόμεθα.

III

1) Οἱ ὀκνηροὶ μαθηταὶ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐτιμωροῦντο. 2) Ἡ ζωὴ τοῦ σώματος ἡμῶν διὰ τοῦ θανάτου θὰ τελειώσῃ. 3) Οἱ ὀκνηροὶ μαθηταὶ τιμωρητέοι εἶναι. 4) Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου Ἀριστοτέλους ἐπαιδεύθη. 5) Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ οὐδένα κολακεύει. 6) Ὁ Ἐπαμεινώνδας οὐδέποτε ἐψεύδετο. 7) ὁ Καῖσαρ τοὺς Ἑλβετοὺς αἰφνιδίως προσέβαλεν.

Ἀνώμαλά τινα καὶ ἐλλιπῆ ῥήματα.

I

1) Ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασι μέγιστον δύναται ἡ τύχη. 2) Ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ νὰ βλάψῃ καὶ νὰ ὠφελήσῃ πλεῖστον

ἠδύνατο. 3) Μὴ θέλε νὰ λησμονῇς ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος. 4) Ὁ Τιμολέων προὐτίμησε νὰ ἦναι ἀγαπητὸς παρὰ νὰ ἦναι φοβερός. 5) Οἱ ποιηταὶ θέλουν καὶ νὰ ὠφελοῦν καὶ νὰ τέρπουν.

II

1) Εἰς τὴν Ἀσίαν νὰ μεταβῶ δὲν ἠθέλησα, διότι δὲν ἤθελα νὰ ἀπέχω μακράν. 2) Ὁ Ξέρξης κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν πόλεμον κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπήγαγεν. 3) Οἱ Μακεδόνες βαρέως ἔφερον νὰ προτιμᾶται αὐτῶν ὁ Εὐμένης. 4) Ὅ,τι ἐπράχθη, ἄπρακτον νὰ γείνῃ δὲν εἶναι δυνατόν. 5) Ἐνθυμοῦ ὅτι ἀποθνήσκεις (εἶσαι θνητός).

Μόρια.

I

1) Ὁ Περικλῆς σοφῶς τὴν πολιτείαν ἐκυβέρνησεν. 2) Ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν λαμπρῶς ἦτο κεκοσμημένος. 3) Οὐδέποτε στρατιῶται ἐπολέμησαν γενναιότερον τῶν Σπαρτιατῶν ἐν Θερμοπύλαις. 4) Ὁ Σωκράτης ἄριστα ἐπραγματεύθη περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. 5) Τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ αἱ τιμαὶ ὑπῆρξάν ποτε σπάνιαι καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἔνδοξοι. 6) Ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά της.

II

1) Ὑπὸ τὴν σελήνην τὰ πάντα εἶναι θνητά. 2) Ὅλα τὰ ζῷα κατὰ τὴν φύσιν καὶ οὐχὶ παρὰ ταύτην ζῶσιν. 3) Ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου πάντα μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ ἐνικήθησαν. 4) Ἀγωνίζονται οἱ πολῖται ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὑπὲρ τῶν νόμων. 5) Ἐν τῷ ἀγαθῷ πολίτῃ πρὸ πάν-

των ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος ἐπαινεῖται. 6) Ὁ Κικέρων ὑπὸ τῆς συγκλήτου εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐπέμφθη. 7) Ὡς ἡμεῖς κρίνομεν, ὁ Βροῦτος ἦτο μεγαλόψυχος ἀνήρ.

III

1) Ὁ Καῖσαρ παρώτρυνε τοὺς στρατιώτας, ἵνα τῆς προτέρας αὐτῶν ἀρετῆς μνήμην τηρῶσι καὶ μὴ ταραχθῶσι τὴν ψυχήν. 2) Χαίρω ὅτι σὲ διέκοψα. 3) Ὁ Φωκίων ὑπῆρξε διηνεκῶς πτωχός, ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ ἦναι πλουσιώτατος. 4) Ποῦ εἶσαι; ἀγνοῶ ποῦ εἶσαι. 5) Σκέφθητι τοῦτο ἕως οὗ ἐπανέλθω. 6) Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. 7) Ἡράκλεις, πῶς ἦτο μεταβεβλημένος!

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α΄. Ἀποφθέγματα.

1) Ὁ Σόλων ἐρωτηθεὶς τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνατο σῴα νὰ ἦναι ἡ πολιτεία, ἀπεκρίθη· «Ἐὰν οἱ πολῖται ὑπακούωσιν εἰς τοὺς ἑαυτῶν ἄρχοντας, οἱ δὲ ἄρχοντες εἰς τοὺς νόμους.»

2) Ὁ Αἴσωπος διὰ δυσμορφίαν ὑπό τινος ψεγόμενος «Οὐχὶ ἡ μορφή, εἶπεν, ἀλλ᾽ ὁ νοῦς πρέπει νὰ παρατηρῆται.»

3) Ὁ Δημόκριτος ἐρωτηθεὶς «εἰς τί συνίσταται ἡ εὐγένεια;» ἀπήντησε «τῶν κτηνῶν ἡ εὐγένεια εἰς τὸ ἰσχυρὸν σῶμα, τῶν ἀνθρώπων δὲ εἰς τὴν χρηστότητα τῶν ἠθῶν.»

4) Ὁ Ἀνάχαρσις ἐρωτηθεὶς τί εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον μάλιστα πολέμιον; «Αὐτὸς ἑαυτῷ,» εἶπεν.

5) Ὁ Διογένης πρός τινα πολλὰ διαλεγόμενον περὶ τῶν οὐρανίων (πραγμάτων) πρὸς ἐπίδειξιν πνεύματος· «Πότε, εἶπεν, ἦλθες ἀπὸ τὸν οὐρανόν;»

6) Ὁ σοφώτατος Σωκράτης ἔλεγεν: ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε πλὴν αὐτοῦ τούτου «ὅτι οὐδὲν ἐγνώριζεν», οἱ δὲ λοιποὶ ὅτι καὶ τοῦτο ἀγνοοῦσιν.

7) Ὁ Σολων, ὅταν ἠρωτᾶτο, διατὶ οὐδεμίαν τιμωρίαν εἶχεν ὁρίσῃ δι' ἐκεῖνον ὅστις τὸν πατέρα ἤθελε φονεύσῃ; ἀπήντησεν ὅτι ἐνόμισεν ὅτι οὐδεὶς ἔμελλε νὰ πράξῃ τοῦτο.

8) Ὁ Ἀνάχαρσις ἐρωτηθεὶς τί ἦτο ἐν τῷ ἀνθρώπῳ χείριστον καὶ τί ἄριστον; ἀπήντησεν «Ἡ γλῶσσα.»

9) Ὁ Πυθαγόρας πρός τινα ἐρωτῶντα, τίνι τρόπῳ ἔπρεπε νὰ φέρηται πρὸς τὴν πατρίδα; «ὡς πρὸς μητέρα,» ἀπεκρίθη.

10) Ὁ Πλάτων ἐρωτηθεὶς: ποία διαφορὰ ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ σώφρονος καὶ τοῦ ἄφρονος; ἀπεκρίνατο· «Ὁποία μεταξὺ τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ ἀσθενοῦς».

11) Ὁ Ἀρίστιππος εἰς τὸν ἐρωτῶντα: κατὰ τί διαφέρει ὁ σοφὸς τοῦ ἀμαθοῦς; «Θές, εἶπεν, ἑκάτερον γυμνὸν ἐν ἀνθρώποις ἀγνώστοις καὶ θὰ ἴδῃς».

12) Εἰς τὸν ἐρωτῶντα «ποῦ εἶναι ὁ Θεός;» ἀπήντησέ τις «εἰπὲ μᾶλλον ποῦ δὲν εἶναι».

13) Ὁ Βίας ἐταξείδευε κἄποτε μετὰ φαύλων ἀνθρώπων· ὅτε δὲ ἐγερθείσης τρικυμίας, ἐταράσσετο ἡ ναῦς ὑπὸ τῶν κυμάτων, καὶ οὗτοι ἐπεκαλοῦντο τοὺς θεούς· «Σιγᾶτε, εἶπεν, ἵνα μὴ ἐκεῖνοι σᾶς ἐννοήσωσιν ὅτι πλέετε ἐνταῦθα.»

14) Ὁ Διογένης παρατηρήσας τινὰ ἀδεξίως ἀκοντίζοντα ἐγγύτατα τοῦ σκοποῦ ἐκάθησε· καὶ ὅταν ἠρωτήθη διατί τοῦτο ἔπραξεν, «ἵνα μὴ τυχόν, εἶπεν, ἐκεῖνος μὲ κτυπήσῃ».

15) Ὁ Δημῶναξ ὅτε εἶδε τινὰ ἐπαιρόμενον ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἐσθῆτι, ἐπιλαβόμενος τῆς ἐσθῆτος· «Ἀλλά, εἶπε, τοῦτο πρὸ σοῦ ἔφερε τὸ πρόβατον καὶ ἦτο πρόβατον.»

16) Ὁ Διογένης ποτὲ φανὸν ἀνημμένον φέρων περιήρχετο ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, ὅμοιος πρὸς ζητοῦντα (ὡσεὶ ἐζήτει τι). Εἰς δὲ τοὺς ἐρωτῶντας τί ἔκαμνεν, ἔλεγεν «Ἄνθρωπον ζητῶ».

17) (ἐκ) τῶν Λακεδαιμονίων εἷς, ὅτε Πέρσης πολέμιος ἐν συνομιλίᾳ εἶπεν ἐπαιρόμενος· «Τὸν ἥλιον, ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν δοράτων καὶ τῶν βελῶν δὲν θὰ βλέπετε,» «Ἐν σκιᾷ λοιπόν, εἶπε, θὰ πολεμήσωμεν».

18) Λεωνίδας ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ὅτε ὁ Ξέρξης εἶχε γράψῃ «παράδος τὰ ὅπλα,» ἀπήντησεν «ἐλθὲ καὶ λάβε τα» (μολὼν λαβέ).

19) Τὴν νύκτα περιεπάτει ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν δημοσίῳ (τόπῳ), ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῇ· καὶ εἰς τοὺς ἐρωτῶντας ἀπεκρίνετο ὅτι «ὑπὸ τῶν τροπαίων τοῦ Μιλτιάδου ἐξηγείρετο τοῦ ὕπνου» (οὐκ ἐᾷ με καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον).

20) Ὁ Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τίνι τρόπῳ μάλιστα θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐπιτύχῃ, ἵνα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἔντιμον ἔχῃ φήμην, «Ἐὰν λέγῃ, εἶπεν, ὅσα εἶναι ἄριστα, καὶ πράττῃ ὅσα εἶναι ἐντιμότατα.»

21) Ὁ Θαλῆς ἐρωτηθεὶς τί ἦτο πρὸ πάντων κοινὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους «Ἡ ἐλπίς, ἀπήντησε· διότι ταύτην ἔχουσι καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι οὐδὲν ἄλλο ἔχουσιν.»

22) Ὁ Διογένης πρός τινα ἐρωτῶντα τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνατο ἄριστα νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἐχθρόν του; εἶπεν «Ἐὰν σὲ αὐτὸν χρηστὸν καὶ τίμιον ἄνδρα ἤθελες ἀναδείξῃ.»

23) Ὁ Πλάτων πρός τινα διηγούμενον ὅτι εἰσί τινες, οἱ ὁποῖοι κακολογοῦσιν αὐτόν, εἶπεν «Ἀλλ' ἐγὼ οὕτω θὰ ζήσω ὥστε οὐδεὶς νὰ δίδῃ πίστιν εἰς αὐτούς».

24) Ὁ Ἐπίκτητος ἐρωτηθεὶς τίς ἦτο πλούσιος, εἶπεν «Ἐκεῖνος εἰς ὃν εἶναι ἀρκετὸν ὅ,τι ἔχει.»

25) Ὁ Θαλῆς εἰς τὸν ἐρωτῶντα τί ἦτο δύσκολον εἶπε· «τὸ νὰ γινώσκῃ τις ἑαυτὸν» (τὸ γνῶθι σαυτόν).

26) Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς τί ἦτο εὔκολον, «τὸ ἄλλον, λέγει, συμβουλεύειν».

Β΄ Αἰσώπειοι μῦθοι.

1. Ἀλώπηξ καὶ προσωπεῖον.

Ἡ ἀλώπηξ ὅτε κατὰ τύχην εἶδε προσωπεῖον τραγικὸν (ὑποκριτοῦ) «ὦ, εἶπεν, οἵα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει!»

2. Κώνωψ καὶ ταῦρος.

Ἐπὶ κέρατος ταύρου μικρὸς κώνωψ καθήμενος, ἐάν, λέγει, σὲ βαρύνω διὰ τοῦ ὄγκου μου, ἀμέσως θὰ ἀναχωρήσω.» Ἀλλ᾿ ἐκεῖνος, «οὐδόλως, λέγει, σὲ ᾐσθάνθην».

3. Ἀλώπηξ καὶ σταφυλή.

Ἡ ἀλώπηξ ὑπὸ ἐσχάτης πείνης ἀναγκαζομένη ἐζήτει νὰ φθάσῃ σταφυλήν, ἡ ὁποία ἐκρέματο ἀπὸ ὑψηλοῦ κλήματος· ἀλλ᾿ ἂν καὶ ἐπήδα δι᾿ ὅλων της τῶν δυνάμεων, δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ αὐτήν. Τέλος ἀπεμακρύνθη καὶ «δὲν εἶνε ἀκόμη ὥριμος, εἶπε, δὲν θέλω ἄωρον νὰ τὴν λάβω.»

4. Ταὼς καὶ γερανός.

Ὁ ταὼς ἐνώπιον τοῦ γερανοῦ ἐξελίσσων τὴν ἑαυτοῦ οὐράν, «Πόση εἶναι, λέγει, ἡ ἰδική μου εὐμορφία καὶ ἡ ἰδική σου δυσμορφία!» Ἀλλ᾿ ὁ γερανὸς πετῶν «Καὶ πόση, λέγει, εἶναι ἡ ἰδική μου ἐλαφρότης καὶ ἡ ἰδική σου βραδύτης!»

5. Ὁ ἄπληστος κύων.

Ὁ κύων ἔφερε κολυμβῶν ἐν τῷ ποταμῷ τεμάχιον κρέατος ἁρπαγέν ποθεν, τοῦ ὁποίου ἡ εἰκὼν ἐφαίνετο ἐν τῷ ὕδατι, ἣν ὁ ἄπληστος κύων ὡς ἄλλο τεμάχιον πλέον ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐζήτησεν. Ἀλλ᾽ ἐνῷ ἀνοίγει τὸ στόμα, ἵνα λάβῃ καὶ ἐκεῖνο, χάνει καὶ αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶχεν.

6. Χελώνη καὶ ἀετός.

Ἡ χελώνη τὸν ἀετὸν μεγάλως παρεκάλει, ἵνα διδάξῃ αὐτὴν νὰ πετᾷ· «Ζητεῖς πρᾶγμα, λέγει ὁ ἀετός, ἐναντίον εἰς τὴν φύσιν σου· πῶς θὰ ἠδύνασο νὰ πετᾷς, ἀφοῦ δὲν ἔχεις πτερά ;» ἡ χελώνη ὅμως οὐδὲν ἧττον ἐξηκολούθει νὰ ἱκετεύῃ τὸν ἀετὸν ἵνα κάμῃ αὐτὴν πτερωτήν. Ὁ ἀετὸς λοιπὸν ἀνήρπασε ταύτην διὰ τῶν ὀνύχων, τὴν ἀνήγαγεν εἰς ὕψος καὶ ἐκεῖ τὴν ἄφησεν, ἵνα φέρηται διὰ τοῦ ἀέρος. Ἀλλ᾽ ὡς εἰς βράχους κατέπεσε, συντριβεῖσα ἐφονεύθη.

7. Λύκος καὶ ἀρνίον.

Λύκος καὶ ἀρνίον ὑπὸ τῆς δίψης ὠθούμενα εἰς τὸν αὐτὸν ἦλθον ῥύακα· ἀνωτέρω ἵστατο ὁ λύκος, κατωτέρω τὸ ἀρνίον. Τότε ὁ λύκος ὑπὸ τῆς κακῆς ἐλαυνόμενος λαιμαργίας, «διατί, λέγει, θολερὸν κατέστησας τὸ ὕδωρ ἐμοὶ πίνοντι ;» Τὸ ἀρνίον φοβούμενον ἀποκρίνεται· «Πῶς δύναμαι νὰ κάμω ὅ,τι αἰτιᾶσαι, λύκε ; ἀπὸ σοῦ εἰς ἐμὲ καταρρέει τὸ ὕδωρ.» Ἀλλ᾽ ὁ λύκος ἀποκρουσθεὶς διὰ τῶν δυνάμεων τῆς ἀληθείας· «Πρὸ ἓξ μηνῶν, λέγει, μὲ ἐκακολόγησας·» τὸ δ᾽ ἀρνίον· «ἀλλ᾽ ἐγώ, λέγει, δὲν ἤμην γεννημένον·» «ὁ πατήρ σου, λέγει ὁ λύκος, μὲ ἐκακολόγησε·» καὶ οὕτω, ἁρπάσας κατατασπαράσσει τὸ δυστυχὲς ἀρνίον δι᾽ ἀδίκου φόνου.

Γον Διηγήματα.

α'. Δάμων καὶ Φιντίας

Ο Δάμων καὶ ὁ Φιντίας οἱ Πυθαγόρειοι τόσον πιστὴν φιλίαν πρὸς ἀλλήλους εἶχον συνδέση, ὥστε ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἀποθάνωσιν ὁ ἕτερος ὑπὸ τοῦ ἑτέρου. Ὅτε δὲ Διονύσιος ὁ τύραννος τὸν ἕτερον ἐξ αὐτῶν κατεδίκασεν εἰς θάνατον καὶ οὗτος ἐζήτησεν ὀλίγας ἡμέρας ὅπως διαθέσῃ τὰ ἑαυτοῦ, ἐγγυητὴς ἐγένετο ὁ ἕτερος, ὥστε ἐὰν ἐκεῖνος δὲν ἤθελεν ἐπανέλθῃ αὐτὸς νὰ θανατωθῇ. Ὅλοι λοιπὸν καὶ πρῶτος ὁ Διονύσιος τοῦ νέου καὶ ἀμφιβόλου πράγματος τὴν ἔκβασιν περιέμενον. Πλησιαζούσης ὅθεν τῆς ὡρισμένης ἡμέρας καὶ ἐκείνου μὴ ἐπανερχομένου ἕκαστος κατέκρινεν ἐπὶ μωρίᾳ τὸν τόσον ἄφρονα ἐγγυητήν· ἀλλ' ὅμως ὅτε ὁ ἕτερος ἐπανῆλθε κατὰ τὴν (ὡρισμένην) ἡμέραν, θαυμάσας ὁ τύραννος τὴν πίστιν αὐτῶν ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας ἐκεῖνον, ὅστις ἔμελλε νὰ τιμωρηθῇ διὰ θανάτου καὶ ἐζήτησεν, ἵνα καὶ αὐτὸν τρίτον εἰς τὴν φιλίαν των κατατάξωσιν.

2. Ἀταραξία Περικλέους.

Τὸν Περικλῆ ἐν τῇ ἀγορᾷ τὰ δημόσια πράττοντα μοχθηρὸς καὶ ὑβριστὴς ἄνθρωπος λοιδορῶν ἠκολούθει· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος μεθ' ὑπομονῆς ταῦτα ἔφερεν οὐδ' ἀπήντησεν εἰς ταῦτα ἕνα λόγον, ὅλην τὴν ἡμέραν διήρκεσεν ἡ καταδίωξις. Τὴν ἑσπέραν μὲ τὴν ὄψιν καὶ τὸ βάδισμα ἤρεμον ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του ὁ Περικλῆς ἀκολουθοῦντος τοῦ οὐτιδανοῦ ἐκείνου καὶ διὰ πάσης ὕβρεως προσβάλλοντος αὐτόν. Μέλλων δὲ νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν οἶκόν του, ἐπειδὴ ἦτο ἤδη νύξ, παρήγγειλεν εἰς ἕνα τῶν δούλων του, ἵνα ἀνάψας φῶς ἀκολουθήσῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τοῦ οἴκου του.

3. Ἀδελφικὴ ἀγάπη.

Αἰωνίαν περὶ ἑαυτοῦ δόξαν παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις παρεσκεύασεν ὁ Προκουλήϊος ἕνεκα τῆς πατρικῆς αὐτοῦ διαθέσεως πρὸς τοὺς ἀδελφούς. Οὗτος ἦτο ἱππεὺς Ῥωμαῖος φίλος τοῦ Αὐγούστου. Ἀποθανόντος τοῦ πατρός του τὴν πατρικὴν περιουσίαν διενείματο εἰς ἴσα μέρη μετὰ τῶν ἀδελφῶν του Μουρήνα καὶ Σκιπίωνος. Ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἐστερήθησαν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν· ὁ δὲ Προκουλήϊος ἵνα ἀνακουφίσῃ τὴν δυστυχίαν ταύτην, ὅλην τὴν ἑαυτοῦ περιουσίαν μετὰ τῶν ἀδελφῶν του αὖθις διενείματο.

4. Θάνατος τοῦ Ἐπαμεινώνδα.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ τῆς μάχης, ἣν οἱ Βοιωτοὶ παρὰ τὴν Μαντίνειαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους γενναιότατα ἐπολέμησαν, ὁ Ἐπαμεινώνδας, ὁ ἔνδοξος τῶν Θηβαίων στρατηγός, ἔλαβε θανατηφόρον τραῦμα. Τοῦτο ὡς παρετήρησεν ὅτι ἦτο θανατηφόρον, καὶ συγχρόνως ὅτι, ἐὰν τὸν σίδηρον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ δόρατος ἐν τῷ σώματι εἶχε μείνῃ, ἤθελεν ἐξαγάγῃ, εὐθὺς ἤθελεν ἐκπνεύσῃ καὶ τὴν ψυχήν, μέχρι τούτου ἐκράτησεν, ἕως οὗ ἀνηγγέλθη ὅτι ἐνίκησαν οἱ Βοιωτοί· ὅτε δ᾽ ἤκουσε τοῦτο· «ἀρκούντως, εἶπεν, ἔζησα· διότι ἀήττητος ἀποθνήσκω.» Τότε τοῦ σιδήρου ἐξαχθέντος εὐθὺς ἐξεψύχησεν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ab=ἀπὸ
absum, fui, esse=ἄπειμι.
acus-us=θ. βελόνη.
acuo, ui, ūtum 3=ὀξύνω.
acies-ēi θ =παράταξις.
accendo, ndi, nsum 3.=ἀνάπτω, καίω.
accipio, cēpi, ceptum 3.=λαμβάνω, δέχομαι.
advenio, veni, entum 4. = προσέρχομαι.
admīror, atus—sum 1.=θαυμάζω.
adorior, ortus—sum 4.=προσβάλλω.
adspicio, ēxi, ectum 3.= ἀποβλέπω.
adsĕquor, cūtus—sum 3.=καταλαμβάνω ἀκολουθῶ.
adscrībo, psi, ptum 3.=προσγράφω.
1. adĕo (ἐπιρ.)=εἰς τοσοῦτον.
2. adĕo, ivi καὶ ii, ĭtum, 4.=προσέρχομαι.
aer, aĕris=ἀήρ.
aedes ἡ aedis—is=οἶκος, ναός.
aequus—a—um, (quior, quissimus) =ἴσος, ὁμαλός.
aetas—ātis θ. ἡλικία.
aequālis—e (ior) =σύγχρονος.
aestas—ātis θ. θέρος
affĕro, attŭli, allātum, affĕrre=προσφέρω.
agnus—i=ἀ. ἀμνός.
ager—i=ἀ. ἀγρός.
ago, ēgi, actum, 3.=ἄγω.
ajo=λέγω, ῥημ. ἐλλιπὲς ait. λέγει, ajunt.
alvus—i θ. κοιλία.
alo, lui, alĭtum 3.=τρέφω.
alius, a, ud (γεν. īus) ἄλλος.
altitūdo—ĭnis = θ. ὕψος.
Alcibiădes—is=Ἀλκιβιάδης.
aliquis (qui) qua, quid (quod)=τίς, τί.
alter, ĕra, ĕrum (γεν. terīus)=ἕτερος.
amārus—a—um =πικρός.
amitto, īsi, issum 3. =ἀποπέμπω, χάνω.
ambŭlo, avi, atum 1.=περιπατῶ.
Anacharsis—is='Ανάχαρσις.
animadverto, rti, rsum 3.=παρατηρῶ.
anĭma—ae =πνεῦμα.
anĭmus—i=ψυχή.
anceps—ĭtis=διπλοῦς, ἀμφίβολος.
antepōno, posui, positum 3. =προτιμῶ.
antiquitas—ātis =θ. ἀρχαιότης.
anĭmal—ālis =οὐ. ζῷον.
annus—i ἀ. ἐνιαυτός.
antīquus—a—um= ἀρχαῖος, (antiquior. quissimus).
appĕto, ivi καὶ ii, ītum 3.=ἐπιθυμῶ.
appareo, ui, ĭtum 2. ἀνὰ (ἐπὶ)=φαίνομαι.
aperio, rui, rtum, 4.=ἀνοίγω.
appropinquo 1. πλησιάζω.
aptus—a—um (tior, tissimus) =ἁρμόδιος.
aquae—ārum (ἐλλειπτ.)=ὑγιεινά, θερμὰ ὕδατα.
arx, cis =θ. ἀκρόπολις.
arcus—us=ἀ. τόξον.
argŭo, ui, ŭtum, 3.=ἐλέγχω.
arma—ōrum =ἀ. ὅπλα.
arripio, ipui, eptum 3.=ἁρπάζω.
Aristotĕles—is='Αριστοτέλης.

attentus, a, um, μετοχ. τ. attendo, ndi, ntum, 3. =ἐντείνω, προσέχω.
attingo, tĭgi, factum, 3. =ψαύω.
auctor—ōris =ἀ. αἴτιος, συγγραφεύς.
audax—ācis =ἀ. τολμηρός.
audio, ivi, καὶ ii, itum, 4.=ἀκούω.
aureus, a, um =χρυσοῦς.
auris—is =θ. τὸ οὖς.
avis—is =θ. πτηνόν.
avŏlo 1. =ἀφίσταμαι
avĭdus, a, um (ior, issimus)=ἄπληστος.
axis—is=ἀ. ἄξων.

B

bestia—ae =θ. ζῷον.
bellus, a, um (ior, issimus)=ὡραῖος.
beneficium—ii =οὐ. εὐεργεσία.
bellum—i =οὐ. πόλεμος.
Bias, antis=Βίας.
bibo, bibi, bibĭtum, 3.=πίνω.
bina ἰδ. γραμ. ἀριθμητικά.
blandior, ītus—sum 4. =κολακεύω. (ἀποθετικ.),
bonitas—ātis =θ. καλοσύνη.
Boeōti—ōrum =ἀ. Βοιωτοί.

C

carus, a, um (ior, issimus) =ἀγαπητὸς, προσφιλής.
canis—is =ἀ. κύων.
carmen, ĭnis =οὐ. ᾆσμα, ποίημα.
calcar—āris (πλθ.calcaria)=κέντρον.
calor—ōris =ἀ. θέρμη.
captus—ūs= κατάληψις, κατανόησις.
castra—ōrum= οὐ. (ἐλλειπ.) στρατόπεδον.
cadāver, ĕris οὐ.=νεκρός.
cauda—ae =θ. οὐρά.
caedes—is =θ. σφαγή.
causa—ae =θ. αἰτία.
cadūcus, a, um=φθαρτός.
capio, cēpi, captum, 3.= λαμβάνω.
caro, carnis =θ. κρέας.
caput—itis =οὐ. κεφαλή.
calamĭtas—ātis=θ. δυστυχία.
cerăsus i =θ. ἡ κέρασος.
celer, ĕris, ere =ταχύς.
celebro 1.=ἐγκωμιάζω
cedo, cessi, cessum, cedĕre=χωρῶ.
civitas—ātis=θ. πολιτεία.
civis—is =ἀ. πολίτης.
civīlis—e. =πολιτικός, ἐμφύλιος.
circumspicio, spēxi, spectum, 3.= περιβλέπω.
Cicĕro—ōnis =Κικέρων.
classis—is =θ. στόλος, κλάσις.
cerebrum—i =οὐ. ἐγκέφαλος.
corpus—ŏris =ἀ. σῶμα.
cohors—rtis =θ. κοόρτις.
cor—cordis =οὐ καρδία.
conjunx, ŭgis =θ. σύζυγος.
conju(n)go, junxi, junctum 3.=συζεύγνυμι.
copiae—arum (ἐλλειπτ.) δυνάμεις.
contemno, tempsi, temptum 3.=καταφρονῶ.
cousulo, lŭi, ltum, 3.=βουλεύω.
corrumpo, rūpi, ruptum 3.=φθείρω.
commūnis—e =κοινός.
cogĭto—1=σκέπτομαι.
clamo—1. βοῶ.
constans—ntis =σταθερός.
commendatio—ōnis θ. σύστασις.
condo, didi, dĭtum 3 =κτίζω.
colloquor, collocūtus—sum, collŏqui =συνομιλῶ.
converto, verti, versum 3. = περιστρέφω.
cohortor, cohortātus sum, cohortāri=προτρέπω.
consisto, stĭti, stĭtum 3. = (καθ) ἵσταμαι.
coelēstis—e =οὐράνιος
coelum—i οὐ. οὐρανός.
constituo, ui, ūtum, 3. =καθίστημι.
consīdo, sēdi, sessum 3 =καθέζομαι.
cogo, coēgi, coactum 3. = συνάγω, ἀναγκάζω.
comminuo, minŭi, minūtum, 3. = συντρίβω.
compello, pŭli, pulsum. 3.=ἐλαύνω.
corripio, ripui, reptum 3. =συναρπάζω.
condemno—1 =καταδικάζω.
contumelia—ae=ὕβρις.

comĭto καὶ tor—1 =ἀκολουθῶ.
custos—ōdis =ἀ. φρουρός.
crinis—ĭs =ἀ. κόμη.
cultus—us = ἀ. θεραπεία, ἐργασία.
culpo—1.=κατηγορῶ.
culex—ĭcis =ἀ. κώνωψ.

D

Damon—ōnis=Δάμων.
damno. 1.=καταδικάζω.
definio, ivi καὶ ii, ītum 4=ὁρίζω.
1) decĭdo, cĭdi, ĕre=ἐκπίπτω.
2 decīdo,cīdi,cīsum, 3=ἀποκόπτω.
deformĭtas—ātis=θ. δυσμορφία.
dependeo—ēre=ἐξαρτῶμαι.
dependo, pendi, pensum, 3 = ἀπο (ἐκ)τίνω.
decōrus—a—um=εὐπρεπής.
defendo, fendi, fensum 3 = ὑπερασπίζω
detestabilis—e =ἀποτρόπαιος.
deus—i (κλ. deus—ὀνομ. πλθ. dei, dii, καὶ di)=θεός.
deceo, decui, ēre=προσ. πρέπει.
decurro, curri ἢ cucurri, cursum 3. κατατρέχω.
devinco, vīci, victum 3.=κατανικῶ.
devictus παθ. μετοχ. τοῦ ἄνωτ.
deliciae—ārum θ. πλ. =ἐντρύφημα.
delĕo, ēvi, ētum 2.=ἀφανίζω.
delecto 1 =εὐφραίνω.
designo—1=σημειῶ.
desum, fui, esse =ἐλλείπω.
demĭgro 1 =μετοικῶ.
detendo, tendi, tensum, 3. = ἀποζευγνύω.
Decelēa—ae=Δεκέλεια.
dico, xi, ctum, 3.=λέγω.
dictātor—ōris =ἀ. δικτάτωρ.
dignitas—ātis =θ. ἀξιότης.
dimico 1. = διαμάχομαι.
diligens-ritis μετοχ. τ. diligo, lēxi, lectum 3.
difficilis-e=δύσκολος. (ilior, illimus).
divitiae—ārum =θ. πλθ. πλούτη.
divido, vīsi, vīsum 3.= διαιρῶ.
dis, dītis (γεν. κοιν. συγκρ).
ditĭor, ditissimus καὶ dives —itis = πλούσιος.
disertus, a, um =εὔγλωττος μ. π. τ.
dissero, serui, sertum, 3.
dispŭto 1 =διαλογίζομαι.
Diogĕnes—is =Διογένης.
differo, distuli, dilātum, differe = διαφέρω.
discedo,cessi, cessum 3=χωρίζομαι.
dimitto, misi, missum 3=διαπέμπω.
do, dedi, datum, dare =δίδω.
doceo, docŭi, doctum, 2.=διδάσκω.
domus—ūs =θ. οἶκος.
dominus—i = κύριος.
domesticus, a, um = οἰκεῖος.
domicilium—ii =κατοικία.
dormio, ivi καὶ ii, ītum4 =κοιμῶμαι.
duco, xi, ctum 3. =ἄγω.
dux—cis ἀ. =ἡγεμών.
duro—1. διαρκῶ.
dulcis—e=γλυκύς.

E

edūco, xi, ctum, 3.=ἐξάγω.
egens—ntis μ. ἐν. τ. egeo, ui, ēre =δέομαι.
elŏquens—ntis=εὐφραδής (entior,entissimus).
emendo 1=διορθῶ.
epĭtŏme—es καὶ ma, mae θ. = ἐπιτομή.
Epictētus=i —Ἐπίκτητος.
eques—ĭtis= ἱππεύς.
equitātus—us ἀ. =ἵππευσις, ἱππικόν.
erro. 1.=πλανῶμαι.
equidem= ἔγωγε, ἀληθῶς.
exercitus—us ἀ.=στρατός.
evĭto 1. =ἐκφεύγω.
expugno 1. =ἐκπολιορκῶ.
eventus—us ἀ. = ἔκβασις.
evolo 1=ἐξίπταμαι.
exemptum—i οὐ. =παράδειγμα
exerceo, ui, ĭtum. 2 =ἀσκῶ.
erudio, ivi, καὶ ii, ītum 4.=παιδεύω.
exorior, ortus—sum—iri=ἀνατέλλω.
extrēmus, a, um = ἔσχατος.

explĭco, āvi καὶ ui. ātum καὶ explicitum. āre =ἐξελίττω.
exitus—us ἀ. —ἔκβασις.
exanimo. 1. = ἀφαιρῶ τὴν ζωήν.
examinātus πθ μ. τ. ἀν.
extraho, traxi, tractum 3= ἐξέλκω.

F

facultas—ātis = θ. εὐκολία.
fama—ae θ.= φήμη.
fames—is θ. =πεῖνα.
fabula—ae θ. =μῦθος.
fagus—i θ.=φηγός.
fallax—ācis =ἀπατηλός.
fas οὐ. ἄκλ. = Θέμις.
facio, fēci, factum 3 =κάμνω.
familiaritas—ātis=οἰκειότης.
ferus=a—um=ἄγριος.
felix—īcis =εὐτυχής.
fero, tŭli, latum, ferre =φέρω.
ferio, ire =πλήττω.
ferrum—i οὐ. =σίδηρος.
finitimus, a, um=ὅμορος.
filia—ae θ. =θυγάτηρ.
filius—ĭi ἀ.=υἱός.
firmus, a, um =σταθερός.
fidēlis—e =πιστός.
fio, factus—sum, fiĕri (παθ.τ. facio) =γίγνομαι.
fides—ĕi θ.=πίστις.
finio, ivi καὶ ii, ītum 4 = τελειώνω.
fluctus—us ἀ. =ρεῦμα.
flumen=ĭnis οὐ. =ρεῖθρον.
flos—ōris ἀ.=ἄνθος.
floreo, florui, ēre = ἀνθῶ.
forma—ae θ. =μορφή.
forum—i οὐ. =ἀγορά.
formositas—ātis θ. =εὐμορφία.
fortis—e =ἰσχυρός.
fons—ntis ἀ. =πηγή.
frigidus—a—um =ψυχρός.
frētus—a—um =πεποιθώς.
frugalissimus—a—um ὑπερθ. τ. ἀκλ. frugi
frater—tris ἀ. =ἀδελφός.
frigus—ŏris οὐ=ρῖγος.
frons—ntis θ. =μέτωπον.
fructus—us ἀ. =καρπός
frequens—ntis = συχνὸς (frequentior, issimus).
fremĭtus—us ἀ. = βροντή.
frugifer, ĕra, erum =καρποφόρος.
frustum—i οὐ. =τέμαχος.
fuga—ae θ. φυγή
fuĭ πρκμ. τ. sum.
fugo—1. =φυγαδεύω.
futurus ἰδ sum γραμτ.
fugio, fugi, ĭtum 3 =φεύγω.

G

gaudeo, gavisus—sum, ēre=χαίρω.
genus—ĕris οὐ. =γένος.
genu—u καὶ ūs οὐ. =γόνυ.
gelu—us ἢ gelum—i οὐ. ἢ gelus—us ἀ. =πάγος.
gens—ntis θ. =γένος.
gero, gessi, gestum 3 =φέρω
gesto 1. =φέρω.
gloria—ae =δόξα.
glorior, ātus-sum-āri ἀπθ.=δοξάζω.
glans—ndis =βάλανος.
gloriosus, a, um =ἔνδοξος.
Graecia, ae θ ='Ελλάς.
grammatica—ae=γραμματική.
gravis—e =βαρύς.
gradus—us ἀ. =βῆμα.
gratus, a, um =εὐάρεστος (tior, tissimus).
gustus—us ἀ. =γεῦσις.
gravo—1 =βαρύνω.
grus—gruis καὶ gruis—is ἀ. καὶ θ. = γερανός.
gressus—us ἀ. =πορεία.

H

habeo, ŭi, ĭtum 2.=ἔχω.
hasta—ae θ =δόρυ.
Hannibal—alis ='Αννίβας.
hastile—is οὐ. = ἀκόντιον.
herba—ae θ = χόρτον.
habito 1 =κατοικῶ.
hostis—is =πολέμιος.
hiems—is θ. =χειμών.
hibernacŭla—ōrum οὐ. ἐλλειπτ. = χειμάδια.

honestus, a, um =ἔντιμος.
homo—ĭnis ἀ. = ἄνθρωπος.
honōro 1. =τιμῶ.
honos καὶ or. ōris ἀ. =τιμή.
hortor, ātus—sum, āri =προτρέπω.
hortus—i ἀ. =(χόρτος) κῆπος.
humanus, a, um =ἀνθρώπινος
humilis, e=χαμηλός,(lior,lissimus).

I

idus, ŭum θ. πληθ. αἱ εἰδοί· ἡ 15η ἡμέρα τοῦ Μαρτίου, Μαΐου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου, καὶ ἡ 13η τῶν ἄλλων μηνῶν.
ignis—is ἀ. =τὸ πῦρ.
ignōtus, a, um =ἄγνωστος.
imprŏbus, a um =φαῦλος.
imperium—ii οὐ. =κράτος.
imperātor—ōris ἀ. =αὐτοκράτωρ.
impĕtus—us, ἀ. =ἔφοδος.
imitor,ātus—sum, āri =μιμοῦμαι.
immemor—ŏris =ἀμνήμων.
impĭger, pigra, pigrum, = ἄοκνος.
impero 1 =προστάττω.
immortalitas—ātis θ. = ἀθανασία.
imprūdens ntis = ἄφρων, (entior, entissimus).
imāgo—ĭnis θ. = εἰκών.
insŭla—ae (γεν. κοιν.) κάτοικος.
inimīcus, a, um=ἐχθρός. (cior,cissimus).
ingens—ntis =πελώριος (ingentior).
injicio, jēci, jectum 3=ἐμβάλλω.
incŏlo, ŭi, cultum 3 = οἰκῶ.
incertus, a, um =ἀβέβαιος.
inventor—ōris ἀ. = ἐφευρέτης
industrius, a, um = φιλόπονος.
intersum, fui, esse = ἐν μέσῳ εἰμί· ἴδ. sum.
interrogo 1. =ἐρωτῶ.
ingenium—ii οὐ.=πνεῦμα.
interficio, fēci, fectum 3. = φονεύω.
infĕro, tŭli, illātum, ferre=εἰσφέρω.
infectus, a, um = ἀποίητος.
interpello 1 =διακόπτω.
inquam (is, it) inquis, inquii, inquit =λέγω· ἴδ. ἀνωμαλ. γραμματ.
infestus, a, um = ἐχθρικός· (estior, estissimus)
indoctus, a, um = ἀμαθής.
invŏco 1. =προσκαλῶ.
insector—atus—sum,āri (ἀποθετ.)= (ἐπι)διώκω.
innāto 1 =κολυμβῶ ἐν.
intereo, ii, ĭtum, ire =ἀπόλλυμαι.
inferior συγκριτ. καὶ infĭmus ὑπερθ. τ. ἀχρ. inferus—a—um.
incito 1 =ἐλαύνω.
injustus, a, um =ἄδικος.
insectatio—ōnis θ. =δίωξις.
insĕquor, secūtus καὶ sequūtus sum insĕqui=καταδιώκω.
ingredior, gressus—sum, ingrĕdi = ἐφορμῶ.
invictus, a, um =ἀήττητος.
ingressurus τ. ingredior.
iter, itinĕris οὐ. = ὁδός.
io, ivi καὶ ii, itum, ire, =πορεύομαι.
ipse ἀντωνυμ. ἴδ. γραμμ.

J

jaculor, ātus—sum, āri (ἀποθετ.)= βάλλω.
jaculum—i οὐ.=ἀκόντιον.
judex—ĭcis ἀ. =δικαστής.
judĭco 1 =δικάζω.
juccundus, a, um =εὐάρεστος.
juventus—ūtis θ. =νεότης.
jussus—us ἀ. =διαταγή.
Jup(p)iter—Jōvis = Ζεύς.
justus, a, um = δίκαιος.
jungo junxi junctum 3 =συζεύγνυμι.

L

labōro 1 ἐργάζομαι.
laudo=ἐπαινῶ.
laboriōsus, a, um =φιλόπονος.
labor—ōris ἀ. = κόπος.
lapis, lapĭdis ἀ. =λίθος.
lacus—us ἀ. = λίμνη.
laus laudis θ = ἔπαινος.
lacĕro 1 = σπαράττω.
leo—ōnis ἀ. = λέων.
legio—iōnis θ. = λεγεών.

legatus—i ἀ. = πρεσβευτής.
lego, legi, lectum, 3 = (συλ) λέγω, ἀναγινώσκω.
lex, legis θ. = νόμος.
levitas—ātis θ. = κουφότης
Leonidas—ae = Λεωνίδας.
lenio, ivi καὶ ii, ītum 4 =μαλάσσω
lepus—ŏris ἀ· = λαγώς.
libĕro 1 = ἐλευθερῶ.
linquo, liqui, ĕre = καταλείπω.
liber—ĕri υἱὸς μόνον κατὰ πληθ. libĕri—ōrum.
litĕra—ae θ. = γράμμα.
liber, era, erum — ἐλεύθερος (libericr, errimus).
lignĕus, a, um = ξύλινος.
libertas—ātis θ. = ἐλευθερία.
lingua—ae θ = γλῶσσα.
locus—i ἀ. = τόπος (πλθ. loci καὶ loca).
loquor, locūtus—sum ἢ locuūtus—sum lōqui = ὁμιλῶ.
lucerna—ae θ. = λύχνος.
lumen—ĭnis οὐ. = φῶς.
luna—ae θ = σελήνη.
lupus—i ἀ. = λύκος.
lupa—ae θ. =λύκαινα.
lux—cis θ. = φῶς.

M

magnanĭmus, a, um=μεγαλόψυχος.
maximus, a, um ὑπερθ. τ. magnus, a, um = μέγας, (συγκριτ. major, majus).
mano 1 =ῥέω.
mare—is οὐ. = θάλασσα· (mari = κατὰ θάλασσαν).
magistrātus—us ἀ. = ἀρχή.
manus—us θ. = χείρ.
maledĭcus, a, um = λοίδορος (ἴδε παραθετ.).
magnifĭcus, a, um = μεγαλοπρεπὴς (ἴδ. πρθτκ.).
malefícus, a, um = κακοποιὸς (ἴδ. πρθτ.).
mater, tris θ. = μήτηρ.
magister, stri ἀ. = διδάσκαλος.
malo, malui, malle = προτιμῶ (ἴδ. ἀνώμαλ. ῥήματ.)
maledictum—i οὐ = κακολογία.
matūrus, a, um ὥριμος.
male—dīco, dixi, dictum 3 = κακολογῶ.
mando —1 = παραγγέλλω.
Mantinēa—ae = Μαντίνεια.
mensis—is ἀ. = μήν.
memor—ŏris = μνήμων.
metus—us ἀ. = φόβος.
medius, a, um = μέσος.
meridies—ēi ἀ. = μεσημβρία.
melior, συγκρ. τ. bonus.
mens—ntis θ. = νοῦς.
metuo, ui, 3 = φοβοῦμαι.
mentĭor, ītus—sum, iri=ψεύδομαι.
minor καὶ minus συγκρ. τ. parvus.
miser, era, erum=ἄθλιος (erior, errimus).
milia, mille κ. τ. λ. ἴδ. ἀριθμ.
miror, ātus-sum, āri (ἀποθ.)= θαυμάζω.
miles—ĭtis ἀ. = στρατιώτης.
mitto, misi, missum 3 =πέμπω.
mors—rtis θ. =θάνατος.
modestia—ae θ. =μετριοφροσύνη.
mos—mōris α. = ἔθος.
molestus, a, um = ὀχληρός
moenia—um = τὸ τεῖχος (οὐδ. πλθ.)
modestus, a, um = μετριόφρων.
mortālis—e = θνητός.
molestia ae θ. =ἄχθος.
moneo, ŭi, itum 2 =συμβουλεύω.
monendo γερούνδ. τ. moneo.
morior, mortuus—sum, mori=θνήσκω (ὁ μελ. μεχ. moriturus).
moles—is α. =ὄγκος.
mortuus, a, um μτ. πθ. τ. morior.
mortĭfer, era, erum = θανατηφόρος.
multus, a, um=πολὺς (συγκρ. plus-pluris ὑπερθετ. plurimus).
murmur—ŭris οὐ. = ὁ ψίθυρος.
munus—ĕris οὐ. =ἔργον, δῶρον.
mulier—ĕris θ. = γυνή.
murus—i =τεῖχος.
muto 1 μεταβάλλω πθτ. mutor. μτχ. mutātus.
munio, ivi καὶ ii, ītum 4 =ὀχυρῶ.

multitudo—ĭnis θ. = πλῆθος.
Murēna—ae Μουρήνας.

N

nauta—ae α. =ναύτης.
narro 1 = διηγοῦμαι.
natio—ōnis θ. = ἔθνος.
navĭgo 1 = πλέω.
navis—is θ. = ναῦς.
nato 1 = κολυμβῶ.
natus μετχ. τ.
nascor, natus-sum, nasci =γεννῶμαι.
natus—us εὐχρ. μόν. κατ' ἀφαιρετ. natu = κατὰ τὴν ἡλικίαν.
natūra—ae θ ἡ φύσις.
nemus—ŏris οὐ. = ἄλσος.
necatus μτχ. τ.
neco 1 = φονεύω.
nequam = οὐτιδανὸς (ἀκλιτ. ἐπιθετ.).
nefas (οὐδ. ἄκλιτ. μόν. κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἑνικ.) =τὸ ἀθέμιτον.
nemo—ĭnis α. καὶ θ. = οὐδείς.
negotium—ĭi οὐ. = ἔργον.
necessarius, a, um = ἀναγκαῖος (ἴδ. πρθτικ.).
nequeo, quīvi καὶ ii, quitum 4= ἀδυνατῶ.
nescio, ivi καὶ ii, scītum 4 —ἀγνοῶ.
nebuco—ōnis α. = οὐτιδανός.
nex—nĕcis θ = φόνος.
nihil καὶ nīl =μηδὲν (οὐδ. ἄκλτ.).
nomĭno 1 = ὀνομάζω.
notus, a, um =γνωστὸς (notior, tissimus.) μτχ. ἐπιθ. τ.
nosco, nōvi, nōtrum, ĕre= γνωρίζω.
novisse καὶ nosse τ. nosco.
nomen—ĭnis οὐδ. = ὄνομα.
noster. (ἴδ. ἀντωνυμ.).
nox—ctis θ. = ἡ νύξ.
nobilis, e = εὐγενὴς (lior, lissimus).
novus, a, um = νέος (novissimus).
nolo, nolui, nolle = δὲν θέλω (ἴδ. ἀνώμαλα.)
nobilitas—ātis θ. =εὐγένεια.
noctu ἀφ. τ. ἀχρ.
noctus = nox (ὅ. ἴδ.)
nullus, a, um, = οὐδεὶς (γεν. nullīus, δοτ. nulli).
nuntio 1 = ἀγγέλλω.
nutrio, ivi καὶ ii, ītum 4 = τρέφω.
nudus, a, um = γυμνός.

O

obtempĕro 1 =ὑπακούω.
obliquus, a, um =λοξός.
obsum, fui, esse =ἐναντιοῦμαί τινι.
obedio, ivi καὶ ii, ītum 4=ὑπακούω.
obliviscor, oblītus-sum 3= λησμονῶ.
obsĕcro 1 = ἱκετεύω.
occupo 1 = κατέχω.
oculus—i α. = ὀφθαλμός.
octāvus ἴδ. ἀριθμητ.
Oceanus—i ='Ωκεανός.
officium—ii οὐ. = ὑπηρεσία.
olfactus—ūs α. = ὄσφρησις.
omnis, e = πᾶς.
opācus, a, um = σκιερός.
opus, ĕris οὐ. = ἔργον.
opus ἄκλτ χρεία.
oppidum—i =πόλις (μικρὰ) (ἡ Ρώμη ἐκαλεῖτο urbs).
optimus (ἴδ. bonus καὶ πρθτικ.)
opulens—ntis καὶ
opulentus, a, um = πλούσιος (tior, tissimus).
oportet, oportuit, ēre = δεῖ.
orno 1 = καλλωπίζω.
orator—ōris α = ῥήτωρ.
oratio—ōnis θ. = λόγος.
orīgo—ĭnis θ. = γένεσις.
ordo ĭnis α. = τάξις.
ornamentum—i οὐ. = κόσμημα.
ordino—i = διατάσσω.
oro—1 = διαλέγομαι, δέομαι.
os—oris οὐ. = στόμα.
os—ossis οὐ. = ὀστοῦν.
ostentatio—ōnis θ. = ἐπίδειξις.
ovis—is θ. = ὄϊς, πρόβατον.

P

patria—ae θ. = πατρίς.
parvus, a, um = μικρὸς (minor—us ὑπερ. minimus).
pater, tris α. = πατήρ.
patefacio, feci, factum 3 = ἀνοίγω.

pax—pācis θ. = εἰρήνη.
pars—rtis θ. = μέρος.
parens—ntis α. καὶ θ. = γονεύς.
pavo—ōnis α. = ταώς.
pauper — ĕris = πένης (erior, errimus).
passus—us α. = βῆμα.
paro 1 = παρασκευάζω.
parĕo, parŭi, parĭtum 2 = φαίνομαι, ὑπακούω.
parvulus, a, um ὑποκορ. τ. parvus.
paucus, a, um = ὀλίγος (cior, cissimus).
paternus, a, um = πατρικός.
partio καὶ συνήθως partior, partitus—s m. 4 = μερίζω.
patrimonium—ii οὐ. = πατρικὴ οὐσία.
Pelopĭdas—ae = Πελοπίδας.
Perses—es = Πέρσης πληθ. Persae—ārum.
pes—pedis α. = πούς
peior—us συγκρ. τ. malus.
pessimus—i ὑπερθ. τ. »
perdūco, duxi, ductum 3 = διάγω.
peto petivi καὶ petii, petitum 3 = ζητῶ.
perdo, didi, ditum 3 = χάνω.
periculum—i οὐ. = κίνδυνος.
periculōsus, a, um = ἐπικίνδυνος.
persĕquor, secūtus—sum, sĕqui = διώκω.
perturbo 1 = ταράσσω.
pecus—ŭdis θ. = κτῆνος.
percontor, ātus—sum, āri = διαπυνθάνομαι.
persōna—ae θ. = πρόσωπον
pergo, perrexi, perrectum 3 = χωρῶ.
petulans—ntis = ὑβριστικὸς (tior, tissimus).
persevĕro 1 = ἐπιμένω.
Phœnīce—es θ. = Φοινίκη.
philosophia—ae θ. = φιλοσοφία.
Phintias—ae α. = Φιντίας.
pinus—us καὶ i θ. = πίτυς
piĕtas—ātis θ. = εὐσέβεια.
pius, a, um = εὐσεβής.
piger, a, um = ὀκνηρός.
plurimus, a, um ὑπερθ. τ. multus (ὅ. ἴδ).
plebs—plebis θ. = δῆμος.
placeo, placŭi, placĭtum 2 = ἀρέσκω.
placīdus, a, um = ἤρεμος (cidior, cidissimus).
Plato—ōnis = Πλάτων.
1. plecto, ĕre = τιμωρῶ.
2. plecto, plexi καὶ plexŭi, plexum 3. = πλέκω.
1. populus—i ἀ. = λαός.
2. populus—i θ. = λεύκη.
possum, potui, posse = δύναμαι (ἴδ. ἀνώμαλα).
postulo 1 αἰτῶ.
potissimum καὶ me ὑπερθ. καὶ potius συγκρ. τ.
potis, pote (ἐπιθ. ἄκλ.) = δυνατός.
poster(us), a, um = ὕστερος.
poēta—tae ἀ = ποιητής.
potestas—ātis θ. = δύναμις.
portĭcus—us θ. = στοά.
portus—us ἀ = λιμήν.
pons—ntis α. = γέφυρα.
probus, a, um = χρηστός.
praeclārus, a, um = λαμπρὸς (rior, rissimus).
profundus, a, um = βαθύς.
praesum, praefui, praesse = προΐσταμαι (ἴδ sum).
primus, a, um = πρῶτος (ὑπερθ. τ. prior, us).
praecēptor—ōris α. = διδάσκαλος.
praesidium—ii οὐ. = φρουρά.
prudens—ntis = συνετὸς (entior, entissimus)
praecēptum—i οὐ. = διδασκαλία (ἐκ τ. praecipio).
prosper(us) a, um = εὐτυχὴς (erior, errimus).
providens = prudens (entior, entissimus) μετχ. τ. provideo, vīdi, visum 2 = προβλέπω.
praeerat, praefuit κτλ ἴδ. praesum.
provincia—ae θ = ἐπαρχία.
prodest. ἐνεστ τ.
prosum, fui, prodesse = ὠφελῶ.
proprius, a, um = ἴδιος
probĭtas—ātis θ. = τιμιότης.
proditio—ōnis θ. = προδοσία.
pristĭnus, a, um = πρότερος.
prior οὐδ. prius γεν. priōris συγκρ. τ. primus.

prehensus, a, um μετχ. τ.
prehendo καὶ prendo, prehendi, prehensum 3 = ἐπιλαμβάνομαι.
praesto, stĭti, stĭtum 1 = προέχω.
puella—ae θ. = παιδίσκη.
puer—ĕri α. = παῖς.
puto 1 = νομίζω.
pulher, chra, chrum = ὡραῖος (chrior, cherrimus).
pugna—ae θ. = μάχη.
punio (καὶ punior), ivi καὶ ii, ītum 4 = τιμωρῶ.
pugno 1 = μάχομαι.
publĭcus, a, um = δημόσιος.
Pythagŏras—ae = Πυθαγόρας.
Pythagorēus, a, um = Πυθαγόρειος.

Q

quercus θ. = δρῦς.
quod, quid, quis, qui κτλ. ἰδ. ἀντωνυμ. ἀναφ καὶ ἐρωτημ.
quaero, quaesīvi καὶ quaesii, quaesitum 3 = ζητῶ.

R

rarus, a, um = σπάνιος (rior. rissimus)
rabiōsus, a, um = λυσσαλέος.
radix—īcis θ. = ῥίζα.
ratio—iōnis θ. = λόγος, εἶδος.
rapio, rapui, raptum 3 = ἁρπάζω.
rex - regis α. = βασιλεύς.
regīna—ae θ. = βασίλισσα.
respublĭca, reipublicae θ = πολιτεία.
res, rĕi, θ = πρᾶγμα.
res gestae, rerum gestarum = τὰ κατορθώματα.
redūco, duxi, ductum 3 = ἐπανάγω.
reflecto, flexi, flexum 3 = ἀνακάμπτω κτλ.
regno 1 = βασιλεύω.
revocandum γερούνδ. τ.
revŏco 1 = ἀνακαλῶ.
reor, ratus—sum, reri — νομίζω.
redeo, redii, reditum 4 ἐπανέρχομαι.
retineo, tinui, tentum 2 = κατέχω.
respondeo, spondi, sponsum 2 = ἀπαντῶ.
relĭquus, a, um = λοιπός.
repulsus μτχ. τ.
repello, pŭli, pulsum 3 = ἀπωθῶ.
reverto, verti, versum 3 = (ἐπ)αναστρέφω.
redeunte μτ. τ. redeo.
recipio, cēpi, ceptum 3 = ἀναλαμβάνω.
repōno, posui, positum 3 = πάλιν τίθημι.
renuntio ἢ renuncio 1 = ἀναγγέλλω
remaneo, mansi, mansum 2 = ἀναμένω.
rivus—i α. = ῥύαξ.
Roma—ae θ = Ῥώμη.
robur—ŏris οὐ. = δρῦς, ῥώμη.
Romānus, a, um = Ρωμαῖος.
Romŭlus—i α. = Ρωμύλος.
rego 1 = ἐρωτῶ.
ruīna—ae θ. = ἐρείπιον.
rusticus, a, um = ἀγροτικὸς (συγκρ. ticior).

S

sapientia—ae θ. = σοφία.
sapiens—ntis α. = σοφός
sanctus, a um = ἅγιος (tior, tissimus).
sacer. cra crum = ἱερὸς (sacerrimus).
sacerdos—ōtis γεν. κοινοῦ = ἱερεύς.
salvus, a um = σῶος.
sagitta = ae θ. = βέλος.
sat καὶ satis ἐπίρ. = ἅλις.
salio, salui ἢ salii, saltum 4 = ἅλλομαι.
scelus—ĕris οὐ. = κακούργημα
scio scīvi καὶ scii, scītum 4 = γνωρίζω.
scribo, scripsi, scriptum 3 = γράφω.
scriptor—ōris = συγγραφεύς.
Scipio—ōnis α. = Σκιπίων.
Sequāna—ae α. = Σηκουάνας
sempiternus, a, um — αἰώνιος.
serēnus, a, um = γαλήνιος.
sequor, secūtus—sum, sequi = ἀκολουθῶ.
senatus—us α. = γερουσία.
sensus—us α. = αἴσθησις.
servus—i α. = δοῦλος.
senex, sēnis = γηραιός.

seni, ae, a, = ἀνὰ ἕξ ἰδ. ἀριθμ.
seculum—i ἢ saeculum—i οὐ.=αἰών.
sevērus, a, um = αὐστηρός.
sentio, sensi, sensum 4=αἰσθάνομαι.
sedeo. sedi. sessum 2 = κάθημαι.
senectus—ūtis θ. = γῆρας.
silva—ae θ. = δάσος.
sitis—is = δίψα.
similitudo—inis θ. = ὁμοιότης.
similis, e = ὅμοιος.
sileo, silui, ēre = σιγῶ.
sisto. stiti καὶ stēti, stătum, ĕre = ἵστημι.
socius, a, um =σύμμαχος (γεν. πλθ. socium ἀντὶ sociōrum).
sol—sōlis α. = ἥλιος
Solo(n) ōnis α. =Σόλων.
Socrătes—is α. = Σωκράτης.
somnus—i α. = ὕπνος.
specus—us α. = σπήλαιον.
specŭlum—i οὐ. = κάτοπτρον.
spes—spēi θ. = ἐλπίς.
sponte ἀφ. τῆς ἀχρήστου ὀνομ. spons. συνήθ. μὲ τὰ mea, tua, sua
species—ēi θ = ὄψις.
spero 1 = ἐλπίζω.
speculor, ātus—sum, āri=περισκοπῶ.
spolio 1 = στερῶ.
sponsor—ōris α. = ἐγγυητής.
sto, stēti, stātum, stāre =ἕστηκα.
status—us. α. = θέσις.
studium—ii οὐ. σπουδή.
stultitia - ae θ. = μωρία.
statua - ae θ = ἄγαλμα.
sum, fui, esse =εἰμί.
suus. a, um κτητ ἀντωνυμ.
supero 1= ὑπερέχω.
superlativus—a =ὑπερθετικός.
supersum, fui, esse= περιγίγνομαι.
supplicium—ii οὐ = ἱκεσία.
suscĭto 1 — ἀνακινῶ.
summus, a, um ὑπερθετ. τ. super (us), a, um=ὁ ἄνω (συγκρ. superior, us).
sumo, sumpsi, sumptum καὶ sumtum 3 = λαμβάνω.
sustŭli πρκμν. τ. tollo
sublīmis οὐδ. e=μετέωρος.

T

tactus—ūs α. = δύναμις, ἀφή.
taurus—i α. = ταῦρος.
tacĕo, tacui, cĭtum 2 = σιωπῶ.
tardĭtas—ātis θ. = βραδύτης.
terra—ae θ. = γῆ.
templum—i οὐ. = ναός.
tempus—ŏris οὐ = χρόνος.
terreo terrui, terrĭtum 2=ἐκπλήττω.
tempestas—ātis θ. = τρικυμία.
testūdo—ĭnis θ. =χελώνη
temerarius, a. um = ἀνόητος.
tertius. a, um ἰδ. ἀριθμ.
Thebānus. a. um = Θηβαῖος.
Thermopўlae—ārum θ. πλθ.= Θερμοπύλαι.
Titus - i = Τῖτος.
timeo. timŭi, ēre = φοβοῦμαι.
Timoleon—ontis = Τιμολέων.
tollo sustŭli. sublātum 3 = αἴρω.
tonĭtrus—us α. = βροντή.
totus. a, um (γεν. totīus, δοτ. toti) = ὅλος.
Troja—ae θ. = Τροία.
triumpho 1 = θριαμβεύω.
tribus— ūs θ φυλή.
trabo, traxi, tractum 3 ἕλκω
trado. didi, ditum 3 = παραδίδω.
triginta, trecēnti ἰδ. ἀριθμ.
tribuo. tribui. tribūtum 3 = νέμω.
tragicus, a. um = τραγικός.
tropaeum—i οὐ. = τρόπαιον.
tracto 1 = ἕλκω.
turbĭdus, a, um = θορυβώδης.
tuus. a. um κτητ. ἀντωνυμ.
tuĕor tuitus ἢ tūtus—sum, tuēri = τηρῶ, φυλάττω.
turpis—e=αἰσχρός(pior. pissimus).
turbulentus, a, um=ταραχώδης(tior, tissimus).
tyrannus - i α = τύραννος.

U

ubi? ἐπιρ. ἐρωτημ. ποῦ;
ubi » ἀόριστ. πού.
ullus, a, um=τις τι (γεν. ullīus, δοτ. ulli διὰ τὰ 3 γένη).

ulciscor, ultus sum, ulcisci = ἐκδικοῦμαι.
umbra—ae θ. = σκιά
unda—ae θ. = κῦμα.
universus a, um = σύμπας.
unusquisque, ἀόρ. ἀντωνυμ. (ἴδ. καὶ ἀριθμ. γραμματ.).
ungŭla—ae θ. = ὄνυξ.
urbs, urbis θ.=ἄστυ.
urbanus, a, um = ἀστικός.
ursus—i α. = ἄρκτος.
utilis, e = ὠφέλιμος (lior, lissimus).
uterque, utraque, utrunque = ἑκάτερος (γεν. utrīusque).
uxor—ōris θ. = σύζυγος.

V

vanus, a, um=κενός (nior, nissimus).
valetūdo—ĭnis θ = ρώμη.
varius a, um = ποικίλος.
vasto—i = ἐρημῶ
valĭdus, a, um = ἰσχυρὸς (dior, dissimus).
vas vadis α = ἐγγυητής.
vestītus, a, um = ἐνδεδυμένος μ. τ. vestio, ivi, ītum 4.
venio, veni, ventum 4 = ἔρχομαι.
vectigal—ālis οὐ.=τέλος.
verus, a, um = ἀληθινός.
ver, veris οὐ = ἔαρ.
vehemens—ntis = σφοδρός.
vesper—ĕris καὶ eri α. = ἑσπέρα.
veritas—ātis θ. = ἀλήθεια.
verbum—i οὐ. = λόγος.
verecundia—ae θ. = αἰδώς.
vetus—ĕris = παλαιός.
verso 1 καὶ πθτ. versor 1 =στρέφω, (ἀναστρέφομαι).
vereor, veritus—sum, ēri=αἰδοῦμαι.
vestis—is θ = ἐσθής.
viŏla—ae θ. = ἴον.
vitupero 1 = ψέγω.
vir—viri ἀ· = ἀνήρ.
vita—ae θ. = ζωή.
virtus—ūtis θ. = ἀρετή.
vinco, vici, victum 3 = νικῶ.
via—ae θ. = ὁδός.
vis (αἰτ. vim. ἀφ.vi πλθ. vires—ium) =δύναμις.
visus—ūs ἀ. = ὅρασις.
vivo, vixi, victum 3 = ζῶ
vilis, e = εὐτελὴς (lior, lissimus).
video, vidi, visum 2 = βλέπω
vireo, virui, virēre = χλωρὸς εἰμί.
vitis—is θ. = ἄμπελος.
voco 1 = καλῶ.
vobiscum=cum vobis (ἴδ. προσωπικ. ἀντωνυμ.)
1.volo, volŭi,velle=θέλω (ἴδ. ἀνώμ.)
2. volo 1 = πετῶ.
volŭcer, volŭcris, volucre=πτερωτός.
voracitas—ātis θ. = λαιμαργία.
vultus—us ἀ. =σχῆμα.
vulnus—ĕris οὐ. = τραῦμα.

Z

Zama—ae θ. = ἡ Ζάμα.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΟΤΑΡΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ ΝΕΩΣΤΙ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

	Δρ. Λ.
ΖΗΚΙΔΟΥ Γ. **Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια** μετὰ ἑρμηνευτικῶν, ἱστορικῶν, γεωγραφικῶν κτλ. σχολίων, συμφώνως τῷ τοῦ ὑπουργείου προγράμματι πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων. Τόμος πρῶτος..................	» 1.50
— **Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια.** Τόμος δεύτερος περιέχων: **Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασιν** πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολείοις μαθητῶν. Βιβλίον πρῶτον καὶ δεύτερον. Μετὰ σημειώσεων ποικίλων ἑρμηνευτικῶν καὶ χάρτου γεωγραφικοῦ	» 2.—
— **Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια.** Τόμος 2ος, τεῦχος Βον, περιέχων: **Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασιν** πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις μαθητῶν. Βιβλίον Γ΄ καὶ Δ΄. Μετὰ σημειώσεων ποικίλων ἑρμηνευτικῶν.....	» 2.—
— **Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια.** Τόμος 3ος περιέχων **Ξενοφῶντος Κύρου Παιδείας** καὶ Ἑλληνικῶν ἐκλογὰς καὶ Πλουτάρχου Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην διδασκόμενα ἐν τῇ τρίτῃ τάξει τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου μετὰ σχολίων ποικίλων. ..	» 3.—
— **Ἐπίτομον Συντακτικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης** πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων....	» 1.—
ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. **Γαλλικὸν Ἀναγνωσματάριον** πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β΄ καὶ Γ΄ τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως..............................	» 1.50
— **Στοιχειώδης γραμματικὴ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης** πρὸς χρῆσιν τῆς Β΄ καὶ Γ΄ τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας..................................	» 1.50
ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ ΕΥΑΓ. **Ἐπίτομος Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους** καὶ τὰ σπουδαιότατα γεγονότα τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ΄ τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων καὶ πρὸς ἰδιαιτέραν μελέτην.	» 2.50
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ Κ. **Στοιχεῖα Γεωγραφίας** πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων μετὰ Γεωγραφικῶν σχημάτων καὶ εἰκόνων κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας..	» 3.—
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΛΟΥΚΑ **Γραμματικὴ μεγάλη τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης** πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων παρθεναγωγείων καὶ Γυμνασίων, ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας........................	» 2.50

Τιμᾶται δραχ. 1.50.

Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΑΤΑ

M. A. SEYFFERT

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΥΠΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΒΥΘΟΥΛΚΑ Π. Θ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ
1892

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΑΤΑ

M. A. SEYFFERT

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΥΠΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΒΥΘΟΥΛΚΑ π. θ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ
1892

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τήν δε τὴν σφραγῖδα θεωρεῖται κλοπιμαῖον.

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ

---

§ 1. Ἡ λατινικὴ γραμματικὴ [Grammatica Latina]—καθὼς καὶ ἡ ἑλληνικὴ — διδάσκει τὴν μορφὴν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν λέξεων ἐν τῷ λόγῳ καὶ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, εἰς τὸ *τεχνολογικὸν* καὶ τὸ *συντακτικόν*.

§ 2. Τὸ τεχνολογικὸν διαιρεῖται εἰς τρία μέρη: α') εἰς τὸ *φθογγολογικόν*, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν φθόγγων, ἤτοι τῶν γραμμάτων καὶ τῆς γραφῆς καὶ ἐκφωνήσεως αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν συνισταμένων λέξεων.

β') *εἰς τὸ τυπικόν*, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν τύπων, ἤτοι τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων.

γ') *εἰς τὸ ἐτυμολογικόν,* ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν *παραγώγων* καὶ *συνθέτων* λέξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

α'. Γράμματα *(Litteræ)*

§ 3. Ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἔχει 24 γράμματα [litteræ]:

I. A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, X, Y, Z.

II. a ἄ, b μπέ, c τσέ, d ντέ, e ἔ, f ἔφ, g γκέ, h ἅ, i ἴ, [j *ἰόδ*], k κά, l ἔλ, m ἔμ, n ἔν, o ὄ, p πέ, q κοῦ, r ἔρ, s ἔς, t τέ, u οὖ, v βαῦ, x ἴξ, y ὖ ψιλόν, z ζῆτα.

β'. Διαίρεσις τῶν γραμμάτων *(Divisio litterarum).*

§ 4. Διαιροῦνται δὲ τὰ γράμματα τῶν Λατίνων, ὡς καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων, εἰς *φωνήεντα* καὶ *σύμφωνα.*

Καὶ φωνήεντα μὲν [litteræ vocales λίττεραι οὐοκάλες] εἶνε τὰ ἑξῆς, a, e, i, o, u καὶ y ἐκφωνούμενα ὡς τὰ ἑλληνικὰ α, ε, ι, ο, ου, υ.

Σημ. α'. Τὸ I, i, ὁτὲ μὲν εἶνε φωνῆεν, οἷον India, īra, ὁτὲ δὲ σύμφωνον j (j ιὼδ)· καὶ ὡς τοιοῦτον ἐκφωνεῖται ἐν ἀρχῇ λατινικῶν λέξεων πρὸ παντὸς φωνήεντος, πλὴν ἐν τῇ μετοχῇ iens· οἷον Iānus (γιάνους) Ἰανός, jocus (γιόκους) παιδιά, jēiūnus (γεγιουνους) νῆστις, juvo (γιοῦβο) βοηθῶ Ἐπίσης δὲ ἐν τῷ μέσῳ τῶν λέξεων μεταξὺ δύο φωνηέντων· οἷον Major, Pompejus κτλ.· προσέτι δὲ καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα Achaja, Grajus, Maja, Ajax, Troja, πλὴν τῶν λέξεων tenuia, tenuior, assiduior.

Σημ. β'. Τὸ φωνῆεν u προφέρεται ὡς ου, οἷον unus (οὔνους) εἷς καὶ εἶνε τὸ αὐτὸ τῷ συμφώνῳ u, ἤτοι τῷ v. Εἶνε δὲ σύμφωνον (v), ὅταν κῆται ἐν ἀρχῇ λέξεως πρὸ φωνήεντος, ὡς vado· εἶτα δὲ ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ δύο φωνηέντων, ὡς avidus μετὰ τὸ ng, l, καὶ r, ἂν δὲν ἀνήκῃ εἰς τὴν κατάληξιν· οἷον angvis, solvo, arvum, οὐχὶ ὅμως εἰς τὸ colui, διότι το ui εἶνε κατάληξις, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ λέξεών τινων ἀπὸ s ἀρχομένων· οἷον suadeo, suavis, suesco, Suetonius.

Τὸ y παράγεται ἐκ τῆς ἑλληνικῆς καὶ εἶνε εὔχρηστον μόνον εἰς ἑλληνικὰς λέξεις· οἷον syllaba, pyramis.

§ 5. Δύο φωνήεντα ὁμοφώνως προφερόμενα ἀποτελοῦσι *δίφθογγον*. Αἱ εὐχρηστότεραι δίφθογγοι εἶνε αἱ ἑξῆς: ae, oe, au, [ae ἀντὶ ai, oe ἀντὶ ei], ὡς aetas, moenia, aurum. Σπανίως γίνεται χρῆσις τῶν διφθόγγων ei, eu, ui ὁτὲ μὲν εἰς ξένας λέξεις, ὡς Europa, ὁτὲ δὲ εἰς ἐπιφωνήματα, ὡς hei, heu, hui, ὁτὲ δὲ εἰς τὰς λεξεις seu [ἀντὶ sive], neu [ἀντὶ neve], neuter neutiquam, ceu, cui, huic.

§ 6. Προφέρονται δὲ αἱ δίφθογγοι οὕτω: ἡ μὲν ae ὡς ἡ ἑλληνικὴ αι, τ. ἔ. ὡς ε μακρὸν μετ' ἀνεῳγμένου στόματος καὶ διεστώτων χειλέων· ὡς Phædrus (Φαιdρους)· ἡ δὲ oe ὡς e μακρόν, μετὰ κεκλεισμένου πως στόματος καὶ χειλέων, οἷον Boeotia (Βεότια)· ἡ δὲ au ὡς ἄου ταχέως ἐκφωνούμενον· οἷον causa (κάουζα).

§ 7. Σύμφωνα δὲ εἶνε τὰ λοιπὰ γράμματα. Διπλᾶ δὲ τὰ ἑξῆς: x ὅπερ ἐγένετο ἐκ τοῦ cs ἢ gs οἷον ἐκ τοῦ ducs=dux, ἐκ τοῦ regs=rex, καὶ z, ὅπερ ἐγένετο ἐκ τοῦ ds καὶ ἀπαντᾷ ἐν ξεναις λεξεσιν· οἷον zona, zama, gaza.

Σημ. α'. Μετὰ κεφαλαίων γραμμάτων γράφονται, πλὴν τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως φράσεως, τὰ κύρια ὀνόματα, τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ παραγόμενα ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ ἐπιρρήματα, οἷον rēx Phĭlippus, populus Romānus, Latīnē loqui.

Σημ. β'. Τὸ K ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὸ κύριον ὄνομα Kaeso καὶ εἰς τὴν λέξιν Kalendae (ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνός).

§ 8. Τὰ σύμφωνα [litteræ consonantes] διαιροῦνται εἰς δύο, εἰς *ἄφωνα* [mutae] καὶ *ἡμίφωνα* [semivocales]. Καὶ τὰ μὲν ἄφωνα διαιροῦνται:

Α') 1) κατὰ τὰ ὄργανα, δι' ὧν ἐκφωνοῦνται, εἰς χειλεόφωνα [labiāles], b, p - f, m, v.

2) εἰς ὀδοντόφωνα [dentāles], d, t-l, n, r, s.

3) εἰς οὐρανισκόφωνα [palatinæ], ἢ λαρυγγόφωνα [gutturāles], g, c, k, q.

Β') κατὰ τὰς ἰδιότητας, ἤτοι τὴν φύσιν αὐτῶν, εἰς ψιλὰ [tenues], εἰς μέσα [mediæ], εἰς ἐνρινόληκτα [nasales], εἰς δασέα [spirantes] καὶ ὑγρὰ [liquidæ].

		Οὐρανισκόφωνα Palatinae	Ὀδοντόφωνα Dentales	Χειλεόφωνα Labiales
Ἄφωνα Mutae	Ψιλὰ tenues Μέσα Mediae	c, k, q g	t d	p b
Ἡμίφωνα Semivocales	Ἔνρινα Nasales δασέα spirantes	n, c, q, g h	n s	m f, v, i (j)
	ὑγρα liquidae		l, r	

γ'. Προφορὰ τῶν γραμμάτων *(Pronunciatio litterarum)*.

§ 9. Τὸ ae καὶ oe δὲν προφέρονται ὡς δίφθογγοι, ὅταν ἄνωθεν τοῦ e τίθεται τὸ διαλυτικὸν σημεῖον (¨) π.χ. aër, poëma.

§ 10. Τὸ b προφέρεται ὡς τὸ γαλλικὸν b ἢ τὸ ἑλληνικὸν π, ὅταν προηγῆται μ. ὡς ἐν τῇ λέξει *ἄμπελος*, ἐν ᾗ τὸ π ἐκφωνεῖται τραχύτερον παρὰ τὸ σύνηθες.

§ 11. Τὸ c προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ πρὸ συμφώνων καὶ τῶν φωνηέντων a, o, u· οἷον cras (κρὰς) αὔριον caput (κάπουτ) κεφαλή, cor (καρδία), custos (κοῦστος) φύλαξ· μόνον δὲ πρὸ τῶν e, i, y, ae καὶ œ eu ὡς τσ. οἷον cēdo (τσέdo) πίπτω, Cicero (Τσίτσερο) Κικέ-

ρων, Cyrus (Τσύρους) Κῦρος, coelum (τσέλουμ) οὐρανός, Caesar (Τσέζαρ) Καῖσαρ, cœtus συνέλευσις κτλ.

§ 12. Τὸ d προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν τ, προηγουμένου ν, ὡς ἐν τῇ λέξει *ἐναντίον*, ἐν ᾗ τὸ τ προφέρεται τραχύτερον τοῦ συνήθους· οἷον de-fundo καταχέω.

§ 13. Τὸ g προφέρεται ὡς γγ ἢ γκ, ἤτοι ὡς τραχὺ γ, ὡς ἡμεῖς προφέρομεν τὴν λέξιν *γκέμι*· οἷον Gades (Γκάδες) τὰ Γάδειρα.

§ 14. Τὸ h ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ δασὺ πνεῦμα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ προφέρεται παχύτερον τοῦ χ· οἷον heros (eros=ἔρος) ἥρως, vehor (βέχορ) ὀχοῦμαι.

§ 15. Τὸ q προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κάππα· μετὰ τοῦ γράμματος u καὶ ἑπομένου φωνήεντος προφέρεται ὡς κϐ· οἷον quæro (κϐαίρω) ζητῶ, quando (κϐάντο) πόσῳ.

§ 16. Τὸ s προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν σ· οἷον spēro (σπέρο) ἐλπίζω, μεταξὺ ὅμως δύο φωνηέντων ἐν τῷ μέσῳ λέξεως προφέρεται ὡς ζ· οἷον casus (κάζους) αἰτία.

§ 17. Τὸ t προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν τ· ἀλλ' ἡ συλλαϐὴ ti πρὸ φωνήεντος προφέρεται ὡς τσι· οἷον ōtium (ὄτσιουμ) ἀπραγμοσύνη, tutior (τούτσιορ), iūstitia (γιουστίτσια) δικαιοσύνη κτλ. Διατηρεῖται δὲ ἡ προφορὰ τοῦ t ὡς τ α') εἰς τὰς ἑλληνικὰς λέξεις, ὡς Critias (Κριτίας), Miltiades (Μιλτίαδες), Boeotia Βοιωτία· ϐ') προηγουμένου s, x ἢ ἑτέρου t, ὡς Bruttii (Βρούττιοι) Βρέτιοι, ōstium (ὄστιουμ) θύρα, mixtio (μίξτιο) μῖξις· γ') ὅταν ἔχῃ τόνον totius (τοτίους) ὅλου, καὶ δ') πρὸ τῆς τελευταίας συλλαϐῆς τῆς ἀπαρεμφάτου ier, ὡς nītier, pētier, quatier (ἀντὶ nītī κτλ.).

§ 18. Ἡ λατινικὴ γλῶσσα δασέα σύμφωνα, ὡς ἡ ἑλληνική, κυρίως δὲν εἶχεν, ἀλλ' εἰσήχθησαν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σύλλα, τὸ μὲν εἰς ἑλληνικὰς λέξεις, ὡς cithara, phalax, Phœbus, τὸ δὲ εἰς ὀλιγίστας λατινικὰς λέξεις, ὡς pulcher, bracchium κτλ. Εἶνε δὲ τὰ ἑξῆς : ph, ch, καὶ th καὶ προφέρονται τὸ μὲν ph καὶ ch ὡς φ καὶ χ, τὸ δὲ th ὡς θ· οἷον philosophia (φιλοζόφια) φιλοσοφία, Chabrias (Χαϐρίας) Χαϐρίας, Themistocles (Θεμίστοκλες) Θεμιστοκλῆς. Οἱ Λατῖνοι ἀντὶ τοῦ δασυνομένου ῥ μετεχειρίζοντο τὸ rh· οἷον Rhodus (Ῥόdous) Ῥόδος, Pyrrhus (Πύρρους) Πύρρος.

δ'. Συλλαβὴ καὶ συλλαβισμός.

§ 19. Ἡ συνεκφώνησις ἑνὸς ἢ πλειόνων συμφώνων μετὰ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἀποτελεῖ *συλλαβήν*· οἷον ma, cra, stra, strum.

§ 20. Φωνῆεν ἢ δίφθογγος ἄνευ συμφώνου ἀποτελεῖ συλλαβήν· οἷον e-o, ū-va, au-rum. Ὅταν συλλαβή τις λήγῃ εἰς φωνῆεν καλεῖται *ἀνοικτή*, ὅταν δὲ λήγῃ εἰς ἓν ἢ εἴς τινα σύμφωνα καλεῖται *κλειστή*· οἷον ū-va, un-da, ar-bor.

§ 21. Λέξις τις δύναται νὰ εἶνε μονοσύλλαβος, δισύλλαβος, τρισύλλαβος καὶ πολυσύλλαβος.

§ 22. *Συλλαβισμὸς* λέγεται ἡ διαίρεσις πάσης λέξεως εἰς συλλαβάς. Ὁ συλλαβισμὸς γίνεται κατὰ τοὺς ἑξῆς κανόνας:

α') Σύμφωνον μεταξὺ δύο φωνηέντων εὑρισκόμενον συλλαβίζεται μετὰ τοῦ ἑπομένου φωνήεντος, ὡς ū-va, a-mo, i-ter, a mi-ci-ti-a.

β') Σύμφωνα μεταξὺ δύο φωνηέντων συλλαβίζονται μετὰ τοῦ ἑπομένου φωνήεντος, ἐὰν εὑρίσκωνται ἐν ἀρχῇ λέξεως λατινικῆς· οὕτω a-pri (prīmus), a gri (grātus), a-tri (trēs), du-plex (plico), castra (strāges)· ἄλλως χωρίζονται, ὡς men-*s*a, om-nis, scrip-si, scrip-tus, doc-tus, punc-tum.

γ') Αἱ σύνθετοι λέξεις χωρίζονται εἰς τὰ μέρη αὐτῶν, ὡς post-ea, trans-igo, dis-traho. Ἡ πρόθεσις prō καὶ τὰ μόρια rĕ καὶ sē καταλήγουσιν εἰς τὸ ἀρχέγονον d: prod-eo, red-eo, sed-itio. Ὅταν ἐκ δύο συμφώνων τὸ ἓν ἀποβάλλεται ἰσχύει ὁ πρῶτος κανών. Ἐκ τοῦ potis est γίνεται po-test, ἐκ τοῦ venum īre vē-nīre, ἐκ τοῦ māgnus animus mā-gnanimus, ἐκ τοῦ animum adverto anim-adverto κτλ.

ε'. Ποσότης συλλαβῶν *(Quantitas syllabarum)*.

§ 23. Καθὼς ἐν τῇ ἑλληνικῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ πᾶσα συλλαβὴ εἶνε ἢ βραχεῖα (⏑), ἢ μακρὰ (—), ἢ κοινὴ ( ), τὴν ὁποίαν οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται ὁτὲ μὲν ὡς βραχεῖαν, ὁτὲ δὲ ὡς μακράν.

§ 24. Βραχεῖα λέγεται ἡ συλλαβή, ὅταν ἔχῃ βραχὺ φωνῆεν· οἷον ĕt, nĭhĭl, fĕro κτλ.

§ 25. Βραχὺ εἶνε πᾶν φωνῆεν, μεθ' ὃ ἕπεται ἕτερον φωνῆεν (Vocalis ante vocalem brevis est), οἷον fĭlĭus, dĕŭs, pŭer, flĕo. pĭus, corrŭo· δὲν ἀναιρεῖται δὲ ὁ κανών, ὅταν παρεμπίπτῃ μεταξὺ δύο φωνηέντων τὸ h. ὅπερ θεωρεῖται ὡς δασὺ πνεῦμα καὶ οὐχὶ σύμφωνον· οἷον trăho, vĕho, advĕho.

§ 26. Μακρὰ δὲ λέγεται ἡ συλλαβή, ὅταν ἔχῃ μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον· οἷον māter, aurum.

§ 27. Θέσει μακρὰ λέγεται ἡ συλλαβὴ ἡ ἔχουσα βραχὺ φωνῆεν, μεθ' ὃ ἕπονται δύο ἢ πλείονα σύμφωνα, ἢ διπλοῦν γράμμα, ἢ εἰς μίαν ἀνήκοντα συλλαβήν, ἢ εἰς δύο, ἢ εἰς δύο διαφόρους λέξεις· οἷον fĕrt, ducunt, subter, doctus, ferrētque, pēr-lego, dux, gaza.

§ 28. Μακρὰ εἶνε τὰ ἐκ συγκοπῆς καὶ συναιρέσεως προερχόμενα φωνήεντα· οἷον cōgo (ἐκ τοῦ cōāgo), mālo (ἐκ τοῦ māvŏlo), tibicen (ἐκ τοῦ tibiicen) junior (ἐκ τοῦ juvenior) κτλ.

§ 29. Ὅταν συλλαβή τις μιᾶς λέξεως ἄρχηται ἀπὸ δύο συμφώνων, ὧν τὸ μὲν πρῶτον εἶνε ἄφωνον, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρὸν l ἢ r, τότε ἡ προηγουμένη βραχεῖα συλλαβὴ γίνεται δίχρονος (anceps), ἣν οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται ὁτὲ μὲν ὡς βραχεῖαν, ὁτὲ δὲ ὡς μακράν, κατ' ἀνάγκην τοῦ μέτρου, ἐν ᾧ ἐν τῇ τῶν πεζῶν γλώσσῃ λαμβάνεται ἀείποτε ὡς βραχεῖα· οἷον pătris, tenĕbrae, pŏples, assĕcla, mediŏcres, lugŭbris.

§ 30. Ἅπασαι αἱ δίφθογγοι εἶνε μακραὶ καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ λατινικαῖς λέξεσιν· οἷον Phoebos=Φοῖβος, Paulos=Παῦλος, praemium βραβεῖον.

ϛ'. Προσῳδία *(Accentus)*.

§ 31. Καθὼς οἱ Ἕλληνες, οὕτω καὶ οἱ Λατῖνοι ἔχουσι τρεῖς τόνους ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τὴν ὀξεῖαν (accentus acutus), τὴν βαρεῖαν (accentus gravis), καὶ τὴν περισπωμένην (accentus circumflexus). Ἑκάστη λέξις δέχεται ἢ ὀξεῖαν ἢ περισπωμένην. Καὶ ἡ μὲν ὀξεῖα τίθεται μέχρι τῆς προπαραληγούσης, ἡ δὲ περισπωμένη (ἥτις σύγκειται ἐκ δύο τόνων τῆς ὀξείας καὶ βαρείας) μόνον μέχρι τῆς παραληγούσης.

§ 32. Περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν λατινικῶν λέξεων ἰσχύουσιν οἱ ἑξῆς κανόνες.

α'.) Αἱ μονοσύλλαβοι λέξεις τονίζονται ἐπ' αὐτῆς τῆς συλλαβῆς· καὶ ἂν μὲν ἔχωσι φύσει μακρὸν φωνῆεν περισπῶνται· οἷον sôl, môs, lêx, plûs κτλ.· ἐὰν δὲ βραχὺ ἢ θέσει μακρὸν ὀξύνονται· οἷον dúx, ést, cor, os, ars, ís, cúr.

β'.) Αἱ δισύλλαβοι λέξεις τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης· οἷον páter, módus, καὶ περισπῶνται μὲν ὅταν ἡ μὲν παραλήγουσα (penultima) εἶνε φύσει μακρά, ἡ δὲ λήγουσα (ultima) βραχεῖα καὶ οὐχὶ θέσει μακρά)· οἷον mâter (ē) mûsă· ὀξύνονται δέ, ὅταν ἡ παραλήγουσα εἶνε φύσει βραχεῖα ἢ μόνον θέσει μακρά· οἷον vírum (ĭ), dúcem (ŭ), ártĕ, ἢ ὅταν ἡ λήγουσα εἶνε φύσει ἢ θέσει μακρά, ἀδιάφορον ἂν ἡ παραλήγουσα εἶνε μακρὰ ἢ βραχεῖα· οἷον mórēs (ō), bónae (ŏ), móntes (ō), ámant (ă) κτλ.

γ'.) Αἱ τρισύλλαβοι καὶ πολυσύλλαβοι λέξεις τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης, ὅταν αὕτη εἶνε μακρά· οἷον docēre, Athēnae, obsidēbam· ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης, (antepenultima) ὅταν ἡ παραλήγουσα εἶνε βραχεῖα· οἷον décŏra, fídĭcem, lévĭtas, hómĭnēs, circúmdābam.

§ 33. Τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια que, ne, ve καὶ οἱ προσχηματισμοὶ te-, ce, met-, pte τῶν ἀντωνυμιῶν, προσαρτώμενα εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων καταβιβάζουσι τὸν τόνον αὐτῶν εἰς τὴν λήγουσαν τῆς προηγουμένης λέξεως· οἷον scelera = sceleráque, hómines = hominésque. Μόνον ὅταν ἡ λήγουσα τῆς προηγουμένης λέξεως εἶνε βραχεῖα καὶ δὲν ἀποτελεῖται ἐκ τῆς προσαρτήσεως τοῦ ἐγκλιτικοῦ θέσει μακρὰ συλλαβή, ἀλλὰ μένει βραχεῖα, τότε ὁ τόνος μένει ἐπὶ τῆς συλλαβῆς, ἐφ' ἧς τονίζεται· οἷον músăque, béllăque.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

α'. Μέρη τοῦ λόγου.

§ 34. Τὰ μέρη τοῦ λόγου ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ εἶνε ἐννέα, τὰ ἑξῆς:
1. Ὄνομα οὐσιαστικὸν (nomen substantīvum),
2. Ὄνομα ἐπίθετον (nomen adiectīvum),
3. Ὄνομα ἀριθμητικὸν (nomen numerāle),
4. Ἀντωνυμία (pronomen),
5. Ῥῆμα (verbum),
6. Ἐπίρρημα (adverbĭum),
7. Πρόθεσις (praepositio),
8. Σύνδεσμος (conjunctio),
9. Ἐπιφώνημα (interiectio).

§ 35. Ἐκ τῶν μερῶν τοῦ λόγου τὰ μὲν πέντε πρῶτα, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπίθετον, τὸ ἀριθμητικόν, ἡ ἀντωνυμία καὶ τὸ ῥῆμα λέγονται *κλιτὰ* (declinabilia), ἐπειδὴ μεταβάλλονται καὶ λαμβάνουσι διαφόρους τύπους, τὰ δὲ λοιπὰ τέσσαρα, ἡ πρόθεσις τὸ ἐπίρρημα, ὁ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφώνημα *ἄκλιτα* (indeclinabilia), διότι δὲν μεταβάλλονται.

§ 36. Τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα διαιροῦνται εἰς *συγκεκριμένα* (concreta), καὶ ἀφῃρημένα (abstracta). Τὰ συγκεκριμένα διαιροῦνται εἰς ὀνόματα κύρια (nomina propria), ἅτινα σημαίνουσιν ἕν τι ὡρισμένον πρᾶγμα, ὡς Roma Ῥώμη, Italia Ἰταλία, Scipio Σκιπίων, καὶ εἰς ὀνόματα προσηγορικὰ (nomina appellativa), ἅτινα σημαίνουσιν ὅλον τι εἶδος· ὡς homo ἄνθρωπος, lupus λύκος· καὶ εἰς ὀνόματα *περιληπτικὰ* (nomina collectiva), ἅτινα ἐν τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ σημαίνουσι πολλά, ὡς grex ἀγέλη, exercitus στρατός, plĕbs λαός, turba ὅμιλος.

β'. Τὰ παρεπόμενα τοῖς ὀνόμασι.

§ 37. Τὰ παρεπόμενα τοῖς λατινικοῖς ὀνόμασιν εἶνε *γένος* (genus), ἀριθμὸς (numerus), πτῶσις (casus) καὶ κλίσις (declinatio).

§ 38. Α'. *Γένος*. Τὸ γένος τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ὡς καὶ τῶν μετοχῶν, καὶ ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ εἶνε τριπλοῦν, *ἀρσενικὸν* (masculīnum), θηλυκὸν (fēminīnum) καὶ οὐδέτερον (neutrum). Καὶ τὰ μὲν ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαὶ ἔχουσι συνήθως ἰδίαν κατάληξιν, συμφώνως τῷ οὐσιαστικῷ, πρὸς ὃ ἀναφέρονται· τῶν δὲ οὐσιαστικῶν, ἅτινα ἔχουσι μίαν κατάληξιν, τὸ γένος των διακρίνεται ὁτὲ μὲν ἐκ τῆς σημασίας, ὁτὲ δὲ ἐκ τῆς καταλήξεως (φυσικὸν καὶ γραμματικὸν γένος), ἢ ἄλλως πως δύναταί τις νὰ διακρίνῃ τοῦτο.

Γενικοὶ κανόνες τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων εἶνε οἱ ἑξῆς:

α'.) *Ἀρσενικὰ* μὲν εἶνε τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀρσενικῶν ὄντων· ἔπειτα τὰ ὀνόματα τῶν ἐθνῶν, ποταμῶν, ἀνέμων καὶ μηνῶν· οἷον vir ἀνήρ, rex βασιλεύς, scrība γραφεύς, aries κριός, Persa Πέρσης, Rhēnus Ῥῆνος, boreas βορρᾶς, Aprilis Ἀπρίλιος.

Σημ. Τὰ ὀνόματα μικρῶν τινων ποταμῶν λήγοντα εἰς a, ὡς Allia, Matrōna εἶνε θηλυκά.

β'.) *Θηλυκὰ* δὲ εἶνε τὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν καὶ θηλυκῶν ὄντων, ἔπειτα τὰ τῶν δένδρων, πόλεων, χωρῶν καὶ νήσων: οἷον māter μήτηρ, quercus δρῦς, Tyrus Τύρος, Aegyptus Αἴγυπτος, Salamis Σαλαμίς.

γ'.) *Κοινὰ* δὲ (commŭnia) εἶνε ὀνόματα προσώπων, ἅτινα διὰ τῆς αὐτῆς καταλήξεως σημαίνουσιν ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν πρόσωπον:

adfīnis ὁ γαμβρός, ἡ γάλως	infans νήπιος
artifex ὁ τεχνίτης, ἡ τεχνῖτις	interpres ὁ ἑρμηνεύς, ἡ ἑρμηνεύτρια
civis ὁ πολίτης, ἡ πολῖτις	obses ὁ καὶ ἡ μάστιξ
comes ὁ ἀκόλουθος, ἡ ἀκόλουθος	patruēlis ὁ καὶ ἡ ἐξάδελφος
dux ὁ ἡγεμών, ἡ ἡγεμονὶς	sacerdos ὁ ἱερεύς, ἡ ἱέρεια
hērēs ὁ κληρονόμος, ἡ κληρονόμος	sutelles ὁ καὶ ἡ ἀκόλουθος
hostis ὁ ἐχθρός, ἡ ἐχθρά.	vātes ὁ καὶ ἡ μάντις

δ'.) *Substantiva mobilia* εἶνε ἐκεῖνα, ἅτινα ἔχουσιν ἴδιον τύπον διὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ ἴδιον διὰ τὸ θηλυκόν. Καὶ ὅταν μὲν τὸ ἀρσενικὸν λήγῃ εἰς tor, τὸ θηλυκὸν σχηματίζεται εἰς trix, γεν. icis· οἷον adiūtor ὁ συνεργός, adiūtrīx ἡ βοηθός, fautor ὁ σπουδαστής, fautrīx ἡ σπουδάζουσα, ultor ὁ τιμωρός, ultrīx ἡ τιμωρός, victor ὁ νικητής,

victrīx ἡ νικήτρια· ὅταν δὲ τὸ ἀρσενικὸν ἔχῃ πᾶσαν ἄλλην κατάληξιν, τὸ θηλυκὸν λήγει εἰς a· dominus ὁ κύριος, domina ἡ κυρία, magister ὁ διδάσκαλος, magistra ἡ διδάσκαλος, rēx ὁ βασιλεύς, rēgina ἡ βασίλισσα, tībīcen ὁ αὐλητής, ἡ αὐλητρίς.

ε'.) Τὸ γένος τῶν ὀνομάτων τῶν ζώων διακρίνεται ἐν γένει ἐκ τῆς καταλήξεως, χωρὶς ὅμως νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει τὸ φυσικὸν γένος τῶν ζώων· οἷον corvus κόραξ εἶνε ἀρσενικόν, aquila ἀετὸς θηλυκόν.

ς'.) *Οὐδέτερα* δὲ εἶνε α') πάντα τ' ἄκλιτα οὐσιαστικά· οἷον făs ὅσιον, nefas ἀνόσιον, Praeneste (ἡ πόλις)· β') πᾶσαι αἱ λέξεις, αἵτινες εἰσὶν ἐν χρήσει ὡς οὐσιαστικά, καί τοι δὲν εἶνε τοιαῦτα· οἷον scire tuum nihil est=τὸ σὸν εἰδέναι οὐδέν ἐστι· ultimum vale=τὸ τελευταῖον χαῖρε· γ') τὰ ὀνόματα τῶν γραμμάτων· οἷον Alpha pulchrum τὸ ὡραῖον ἄλφα· δ') καὶ πᾶσα λέξις, ὅταν δηλοῦται ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῆς μορφή· οἷον Caesar est dissyllabum, τὸ Caesar δισύλλαβόν ἐστι.

§ 39. Β'. *Ἀριθμός*. Ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἔχει δύο ἀριθμούς, ἑνικὸν (numerus singularis) καὶ πληθυντικὸν (numerus pluralis).

§ 40. Γ'. *Πτῶσις*. Ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἔχει ἐν ἑκατέρῳ ἀριθμῷ ἓξ πτώσεις, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἑξῆς: ὀνομαστικὴ (nominativus), γενικὴ (genitivus), δοτικὴ (dativus), αἰτιατικὴ (accusatīvus), κλητικὴ (vocativus), ἀφαιρετικὴ (ablativus). Τούτων δὲ ἡ μὲν ὀνομαστικὴ καὶ κλητικὴ ὀνομάζονται *πτώσεις εὐθεῖαι* (casus recti), αἱ δὲ λοιπαὶ *πτώσεις πλάγιαι* (casus obliqui).

§ 41. Δ'. *Κλίσις*. Ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἔχει πέντε κλίσεις, αἵτινες διακρίνονται ἐκ τῆς ἑνικῆς γενικῆς, ἥτις ἐν τῇ α' κλίσει λήγει εἰς ae, ἐν τῇ β' εἰς i, ἐν τῇ γ' εἰς is ἐν τῇ δ' εἰς us καὶ ἐν τῇ ε' εἰς ei.—Ἡ λατινικὴ γλῶσσα στερεῖται ἄρθρου.

γ'. Ῥίζα καὶ κατάληξις.

§ 42. Ῥίζα (radix) λέγεται τὸ πρωτόθετον καὶ ἀμετάβλητον μέρος τῆς λέξεως, ἐξ οὗ ῥήματα καὶ ὀνόματα παράγονται.—Κατάληξις (clausula) λέγεται τὸ μεταβλητὸν μέρος τῆς λέξεως, ἥτις δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πτῶσιν. Καὶ διὰ μὲν τῆς ἀποβολῆς τῆς καταλήξεως τῆς γενικῆς τοῦ πληθυντικοῦ rum ἢ um εὑρίσκεται ἡ ῥίζα τῆς λέ-

ξεως· οἷον mensa-rum, ῥίζα mensa· servus servo-rum, ῥίζα servo, civis civi-um, ῥίζα civi· διὰ δὲ τῆς προσθηκης τῆς καταλήξεως εἰς τὴν ῥιζαν σχηματίζονται οἱ τύποι τῶν πτώσεων.

Ὥστε κατάληξις εἰς τὰς ἀνωτέρω λέξεις εἶνε τὸ rum καὶ um.

Πίναξ τῶν καταλήξεων τῶν πέντε κλίσεων.

Singularis

	Α'.	Β'.	Γ'.	Δ'.		Ε'.
Nom.	ă	ŭs, ĕr, īr, um	a, e, ō c, l, n, r, s, t, x	ŭs	ū	ēs
Gen.	ae	ī	ĭs	ūs		ĕ̆ī
Dat.	ae	ō	ī	ŭī	ū	ĕ̆ī
Acc.	ăm	ŭm	ĕm ἢ ĭm οὐδ. ὡς ἡ ὀνομ.	ŭm	ū	ĕm
Voc.	ă	ĕ, ĕr, ĭr, ŭm	ὡς ἡ ὀνομαστ.	ŭs	ū	ēs
Abl.	ā	ō	ĕ, ī	ū		ē

Pluralis

Nom.	ae	ī, ă	ēs, ă (ĭă)	ŭs	ūă	ēs
Gen.	ārŭm	ōrŭm	ŭm ἢ (ĭŭm)	ŭŭm		ērŭm
Dat.	īs	īs	ĭbŭs	ĭbŭs [ŭbŭs]		ēbus
Acc.	ās	ōs, ă	ēs, ă [ĭă]	ūs	ŭă	ēs
Voc.	ae	ī, ă	ēs, ă [ĭă]	ūs	ŭă	ēs
Abl.	īs	īs	ĭbŭs	ĭbŭs [ŭbŭs]		ēbus

§ 43. Περὶ ὅλων τῶν κλίσεων σημειωτέον τὰ ἑξῆς:

α'.) ὅτι ἡ κλητικὴ εἶνε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ, ἐκτὸς τῶν εἰς us ὀνομάτων τῆς δευτέρας κλίσεως.

β'.) ὅτι τὰ οὐδέτερα ἔχουσιν ἐν τῇ ὀνομαστικῇ, αἰτιατικῇ καὶ κλητικῇ τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἔν τε τῷ ἑνικῷ καὶ τῷ πληθυντικῷ.

γ'.) ὅτι ἐν τῷ πληθυντικῷ ἡ δοτικὴ καὶ ἀφαιρετικὴ εἶνε ὅμοιαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΚΛΙΣΕΩΝ

α'.) Πρώτη κλίσις

§ 44. Ἡ πρώτη κλίσις περιέχει ὀνόματα ἰδίως θηλυκὰ λήγοντα ἐν μὲν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς a, ἐν δὲ τῇ γενικῇ εἰς ae. Τὰ δὲ ἀρσενικὰ ἀκολουθοῦσι τῷ τύπῳ τῶν θηλυκῶν. Κλίνονται δὲ οὕτω:

	Singularis	*Pluralis*
Nom.	mēns-a τράπεζα	mēns-ae
Gen.	mens-ae	mens-ārŭm
Dat.	mens-ae	mens-īs
Acc.	mens-am	mens-ās
Voc.	mens-a	mens-ae
Abl.	mens-ā	mens-īs

Παραδείγματα πρὸς ἄσκησιν. *Θηλυκά·* ancilla θεραπαινίς, aquila ἀετός, bestia θηρίον, columba περιστερά, cŏrōna στέφανος, fama φήμη, fabŭla μῦθος, forma μορφή, fuga φυγή, gloria δόξα, insŭla νῆσος, ira ὀργή, lana ἔριον, luna σελήνη, penna πτερόν, poena ποινή, porta πύλη, puella κόρη, pecunia χρήματα, spelunca ὕσπληγξ, terra γῆ, via ὁδός, vita βίος, umbra σκιά. *Ἀρσενικά·* agricŏla γεωργός, aurĭga ἡνίοχος, collēga ἑταῖρος, incŏla κάτοικος, nauta ναύτης, poēta ποιητής, scriba γραφεύς.

Σημ. Ἡ δοτικὴ καὶ ἀφαιρετικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τινῶν ὀνομάτων πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν τῆς δευτέρας κλίσεως ἀρσενικῶν ἔχουσι τὴν κατάληξιν ābus ἀντὶ is· ἰδίως δὲ τὸ fīlia θυγάτηρ καὶ dea θεά· οἷον filiis et filiabus, dis deabusque.

§ 45. Κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν κλίνονται ἑλληνικά τινα οὐσιαστικὰ καὶ κύρια ὀνόματα λήγοντα εἰς e, as, es· ἅτινα ἐν μὲν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κλίνονται κανονικῶς κατὰ τὸ mensa, ἐν δὲ τῷ ἑνικῷ ἔχουσι πολλάκις διάφορον κατάληξιν· οὕτω:

Nom.	Aenē-ās	cramb ē	Anchis-ēs
Gen.	Aene-ae	cramb-ēs	Anchis-ae
Dat.	Aene-ae	cramb-ae	Anchis ae
Acc.	Aene-am	cramb-ēn	Anchis-ēn (am)
Voc.	Aene-ā	cramb-ē	Anchis-ē (a)
Abl.	Aene-ā	cramb-ē	Anchis-ē (ā)

§ 46. *Γένος τῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης κλίσεως.* Τὰ μὲν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν λατινικὴν μετενεχθέντα ὀνόματα φυλάττουσι τὸ γένος αὐτῶν, τὰ δὲ λατινικὰ εἶνε θηλυκά, πλὴν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρσενικῶν προσώπων τῶν ληγόντων εἰς a, nauta ναύτης, scriba γραφεύς, καὶ τὸ ποιητικὸν Hadria (ὁ Ἀδρίας) καὶ τὰ πλεῖστα ὀνόματα ποταμῶν, ἅτινα εἰσὶν ἀρσενικά· Sĕquana ὁ Σηκουάνας.

β'.) Δευτέρα κλίσις.

§ 47. Ἡ δευτέρα κλίσις περιέχει ὀνόματα λήγοντα ἐν μὲν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἑνικοῦ εἰς us, er καὶ um — ἓν δὲ εἰς ir, τὸ vir ἀνήρ, καὶ ἓν εἰς ur, τὸ ἐπίθετον satur πλήρης — ἐν δὲ τῇ γενικῇ εἰς ī. Κλίνονται δὲ οὕτω:

Singularis

	ἀρσενικὸν	*οὐδέτερον*
Nom.	hort-us κῆπος	membr-um μέλος
Gen.	hort-ī	membr-ī
Dat.	hort-ō	membr-ō
Acc.	hort-um	membr-um
Voc.	hort e	membr-um
Abl.	hort-ō	membr-ō

Pluralis

Nom.	hort-ī	membr-ă
Gen.	hort-orum	membr-ōrum
Dat.	hort-īs	membr-īs
Acc.	hort-ōs	membr-ă
Voc.	hort-ī	membr-ă
Abl.	hort-īs	membr-īs

§ 48. Τὰ εἰς er ὀνόματα ἢ προσλαμβάνουσι τὰς πτωτικὰς καταλήξεις εἰς ἀμετάβλητον τὴν ὀνομαστικήν· οἷον puer ὁ παῖς, γεν. puĕri κτλ. ἢ συγκόπτουσιν ἐν τῇ κλίσει τὸ e πρὸ τοῦ r· οἷον liber βιβλίον, γεν. libri, aper κάπρος apri κτλ.

Singularis

Nom.	puer	liber	vir
Gen	puĕr-ī	libr-ī	vir-ī
Dat.	puer-ō	libr-ō	vir-ō
Acc.	puer-um	libr-um	vir-um
Voc.	puer	liber	vir
Abl.	puer-ō	libr-ō	vir-ō

Pluralis

Nom.	puĕr-i	libr-ī	vir-ī
Gen.	puer-orum	libr-ōrum	vir-ōrum
Dat.	puer-is	libr-īs	vir-īs
Acc.	puer-os	libr-os	vir-ōs
Voc.	puer-ī	libr-ī	vir-ī
Abl.	puer-īs	libr-īs	vir-ī

Παραδείγματα πρὸς ἄσκησιν. *Ἀρσενικὰ εἰς us·* acervus σωρός, agnus ἀμνός, animus ψυχή, annus ἔτος, asinus ὄνος, campus πεδίον, cervus ἔλαφος, cibus τροφή, corvus κόραξ, dolus δόλος, equus ἵππος, gladius μάχαιρα, globus σφαῖρα, lectus κλίνη, locus τόπος, morbus νόσος, mundus κόσμος, murus τεῖχος, nasus ῥίς, nidus φωλεά, oculus ὀφθαλμός, porcus χοῖρος, rivus ῥύαξ, socius κοινωνός, somnus ὕπνος, terminus ὅριον, ventus ἄνεμος. — *Ἀρσενικὰ εἰς er·* ager ἀγρός, aper κάπρος, arbiter διαιτητής, carcer καρκίνος, magister διδάσκαλος, minister ὑπηρέτης. — *Θηλυκὰ εἰς us·* cerasus κέρασος, cupressus κυπάρισσος, fagus φηγός, ficus συκῆ, laurus δάφνη, malus μηλέα, pirus ἄπιος.—*Οὐδέτερα εἰς um·* argentum ἄργυρος, aurum χρυσός, auxilium βοήθεια, bellum πό-

λεμος, coelum οὐρανός, collum τράχηλος, damnum δαπάνη, exemplum παράδειγμα, ferrum σίδηρος, ingĕnĭum φύσις, lignum ξύλον, praelium μάχη, seculum αἰών, scutum ἀσπίς.

§ 49. Ἐκ τῶν εἰς er τὰ μὴ συγκόπτοντα τὸ e ἐν τῇ κλίσει ταύτῃ εἰσὶ τὰ ἑξῆς: α'.) τὰ οὐσιαστικὰ adulter μοιχός, gener γαμβρός, puer παῖς, socer πενθερός, vesper ἑσπέρα, Līber ὁ Βάκχος, līberi (πληθυντ.) τὰ τέκνα· β'.) τὰ ἐπίθετα asper, a, um τραχύς, lacer, a, um λακερός, liber, a, um ἐλεύθερος, miser, a, um ἄθλιος, prōsper, era, erum εὐτυχής, tener, era, erum τρυφερός· τὸ δὲ dexter ἔχει dextra, dextrum καὶ dextera, dexterum· καὶ γ'.) τὰ ἀπὸ τοῦ fero καὶ gero σύνθετα εἰς fer καὶ ger· οἷον signifer σημαιοφόρος, frugĭfer καρποφόρος, mortĭfer θανατηφόρος.

Σημ. α'. Ἡ ἑνικὴ γενικὴ τῶν εἰς ĭus καὶ ĭum οὐσιαστικῶν ἔληγεν κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους εἰς ἓν ī ἀντὶ εἰς ii· οἷον Appius γεν. Appī, Virgilius γεν. Virgilī, consilium γεν. consilī, negōtium γεν. negotī, ἀντὶ Appii, Virgilii κτλ.

Σημ. β'. Ἡ ἑνικὴ κλητικὴ τῶν κυρίων ὀνομάτων τῶν ληγόντων εἰς ius, āius καὶ ēius, προσέτι δὲ καὶ τὰ filius υἱός, genius δαίμων, Feretrius καὶ meus ἐμὸς παρὰ τὸν κανόνα λήγει εἰς i ἀντὶ ie ἢ je· οἷον Tullius Tullī, Titius Titī, Virgilius Virgilī· Gāius Gāī· Pompēius Pompēī· fīlī, genī, Feretrī, mī.

Σημ. γ'. Τὸ deus θεὸς ἔχει ἐν τῇ ἑνικῇ κλητικῇ deus, ἐν δὲ τῇ ὀνομ. καὶ κλητ. τοῦ πληθ. deī ἢ dī καὶ ἐν τῇ δοτ. καὶ ἀφαιρ. τοῦ πληθ. deīs καὶ dīs.

§ 50. *Γένος τῶν ὀνομάτων τῆς δευτέρας κλίσεως.* Τὰ μὲν εἰς us, er καὶ ir εἶνε ἀρσενικά, τὰ δὲ εἰς um οὐδέτερα· ἐκ τῶν εἰς us ἐξαιροῦνται ὡς θηλυκά:

1) Τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων καὶ νήσων Aegyptus, Rhodus, Peloponnesus, Corinthus.

2) Τὰ ὀνόματα alvus ἡ κοιλία, humus ἡ γῆ, carbăsus ἡ κάρπασος, cŏlus ἡ ἠλακάτη, καὶ vannus τὸ λίκνον.

3) Τὰ ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ τινων θάμνων καὶ ἑλληνικά τινα ὀνόματα, ἅτινα καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ εἶνε γένους θηλυκοῦ· οἷον methŏdus, dialectus, paragrăphus, periŏdus κτλ.

Οὐδέτερα δὲ εἶνε τὸ virus χυμός, δηλητήριον, pelagus τὸ πέλαγος καὶ vulgus ὄχλος, ὅπερ σπανίως εἶνε ἀρσενικόν.

γ'. Τρίτη κλίσις.

§ 51. Ἡ τρίτη κλίσις περιέχει ὀνόματα καὶ τῶν τριῶν γενῶν λήγοντα ἐν μὲν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς τὰ φωνήεντα a, e, i, o καὶ εἰς τὰ σύμφωνα c, l, n, r, s, t, x· ἐν δὲ τῇ γενικῇ εἰς is.

§ 52. Αἱ ῥίζαι τῶν ὀνομάτων τῆς τρίτης κλίσεως λήγουσιν εἰς σύμφωνόν τι ἢ εἰς τὸ φωνῆεν i. Αἱ μὲν συμφωνόληκτοι ῥίζαι αὐξάνουσι διὰ τῆς προσλήψεως τῆς καταλήξεως τῆς γενικῆς is, καὶ οὕτω σχηματίζονται τὰ *περιττοσύλλαβα* ὀνόματα (imparisyllaba), αἱ δὲ φωνηεντόληκτοι ῥίζαι συναιροῦσι τὸ φωνῆεν τῆς ῥίζης μετὰ τῆς πτωτικῆς καταλήξεως is, καὶ οὕτω μένουσι τὰ ὀνόματα *ἰσοσύλλαβα* (parisyllaba).

§ 53. Τὰ τριτόκλιτα ὀνόματα κατὰ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν εἶνε *συμφωνόληκτα* καὶ *φωνηεντόληκτα*. Καὶ τὰ μὲν συμφωνόληκτα ἔχουσι χαρακτῆρα 1) ἄφωνον, trab-s, princep-s (lēg-s) lēx, (duc s) dux, (fraud-s) fraus, (virtut-s) virtus, caput. 2) ὑγρόν, l καὶ r, sol, mel (mell-is) consul, pater (patr-is) orator (oratōr-is), vēr. 3) ἔνρινον, m καὶ n, hiem-s, tibice-n, homō(n), (homin-is), nomen (nomin-īs). 4) s καὶ v, mos (mōs-is, mor-is), iūs, genus, color (colōs), maior (maios), nix (niv-is). Τὰ δὲ φωνηεντόληκτα ἔχουσι χαρακτῆρα 1) i οἷον τὰ ἰσοσύλλαβα εἰς ĕ, ὡς mare, καὶ εἰς is, ὡς civis· 2) u, οἷον τὰ περιττοσύλλαβα grū-s καὶ sū-s [gru-is, su-is].

1 Ἀφωνόληκτα

Περιττοσύλλαβα

Ἀρσενικὰ

Singularis

Non.	rex	βασιλεὺς	miles	στρατιώτης
Gen.	reg-is		milĭt-is	
Dat.	reg-i		milit-i	
Acc.	reg-em		milit-em	
Voc.	rex		miles	
Abl.	reg-e		milit-e	

Pluralis

Nom.	reg-ēs	milit-ēs
Gen.	reg-um	milit-um
Dat.	reg-ibus	milit-ibus
Acc.	reg-ēs	milit-ēs
Voc.	reg-ēs	milit-ēs
Abl.	reg-ibus	milit-ibus

Θηλυκὰ *Οὐδέτερα*

Singularis

Nom.	virtūs ἀρετὴ	căpŭt κεφαλὴ
Gen.	virtūt-is	capĭt-is
Dat.	virtut-i	capĭt-i
Acc.	virtut-em	căpŭt
Voc.	virtūs	căpŭt
Abl.	virtut-e	căpĭt e

Pluralis

Nom.	virtut-ēs	capĭt-a
Gen.	virtut-um	capĭt-um
Dat.	virtut-ibus	cabit-ībus
Acc.	virtut-ēs	capit-ă
Voc.	virtut-ēs	capit-ă
Abl.	virtut-ibus	capit-ĭbus

2. Ὑγρόληκτα

Ἀρσενικὰ *Θηλυκὰ*

Singularis

Nom.	sol ἥλιος	virgo παρθένος
Gen.	sol-is	virgin-is
Dat.	sol-i	virgin-ī
Acc.	sol-em	virgin-em
Voc.	sol	virgo
Abl.	sol-e	virgin-e

Pluralis

Nom.	sol-es	virgin-ēs
Gen.	sol-um	virgin-um
Dat.	sol-ibus	virgin-ibus
Acc.	sol-es	virgin-ēs
Voc.	sol-es	virgin-ēs
Abl.	sol-ibus	virgin-ibus

Οὐδέτερα

Singularis

Nom	corpŭs σῶμα	anĭmal ζῷον
Gen.	corpŏr-ĭs	animāl-is
Dat.	corpor-ī	animal-i
Acc.	corpus	animal
Voc.	corpus	animal
Abl.	corpor-e	animal-i

Pluralis

Nom.	corpŏr-ă	animal-ia
Gen.	corpŏr-ŭm	animal-ium
Dat.	corpŏr-ĭbŭs	animal-ibus
Acc.	corpŏr-ă	animal-ia
Voc.	corpŏr-ă	animal-ia
Abl.	corpŏr-ĭbŭs	animal-ibus

3. Ἐνρινόληκτα

Ἀρσενικὰ *Θηλυκὰ*

Singularis

Nom.	hŏmo ἄνθρωπος	ōrātĭō λόγος
Gen.	homĭn-is	oration-is
Dat.	homĭn-i	ōrātiōn-ī
Acc.	homĭn-em	ōrātion-em
Voc.	hŏmo	ōrātio
Abl.	homin e	ōrātion ē

Pluralis

Nom.	homin-es	ōration-ēs
Gen.	homin-um	ōration-um
Dat.	homin-ibus	oration-ibus
Acc	homin-es	oration ēs
Voc.	homin-es	oration-ēs
Abl.	homin-ibus	oration-ibus

Οὐδέτερα

Singularis

Nom.	carmĕn	flūmen
Gen.	carmĭn-is	flumĭn-is
Dat.	carmĭn-i	flumĭn-i
Acc.	carmĕn	flumen
Voc.	carmĕn	flumen
Abl.	carmin-e	flumin-e

Pluralis

Nom.	carmin-a	flumin-a
Gen.	carmin-um	flumin-um
Dat.	carmin-ibus	flumin-ibus
Acc.	carmin-a	flumin-a
Voc.	carmin-a	flumin-a
Abl.	carmin-ibus	flumin-ibus

4. Ὀνόματα ἔχοντα χαρακτῆρα s καὶ v

Singularis

	Ἀρσενικά	*Θηλυκά*
Nom.	ās ἀσσάριον	nix χιών
Gen.	ass-is	nĭv-is
Dat.	ass-i	niv-i
Acc.	ass-em	niv-em
Voc.	ās	nix
Abl.	ass-e	niv-e

Pluralis

Nom.	ass-ēs	niv-es
Gen.	ass-um	niv-um
Dat.	ass-ibus	niv-ibus
Acc.	ass-ēs	niv-es
Voc.	ass-es	niv-es
Abl	ass-ibus	niv-ibus

Παραδείγματα πρὸς ἄσκησιν. *Ἀρσενικά.* lăbor-ōris ἐργασία, lăpis-ĭdis λίθος, pēs-dis πούς, părĭēs-iētis τοῖχος, pons-tis γέφυρα, imperator-ōris ἀρχηγός, leo-ōnis λέων, honor-ōris τιμή. mons-tis ὄρος, dēns-ĕntis ὀδούς, mōs-ōris ἦθος, sanguis-ĭnis αἷμα.— *Θηλυκά.* radix-icis ῥίζα, vox-cis φωνή, mors-tis θάνατος, dignitas-ātis ἀξία, sors-tis τύχη, lex-ēgis νόμος, mercēs-ēdis μισθός, arbor-ŏris δένδρον, pălūs-ūdis τέλμα, laus-dis ἔπαινος, pars-tis μέρος, gens-tis γένος, consul-is ὕπατος, sal-is ἅλας. — *Οὐδέτερα.* iūs-iuris δίκαιον, fulgur-ŭris ἀστραπή, opus-ĕris ἔργον, vulnŭs-ĕris τραῦμα, rōbur-oris ἐρυθρότης, cădāvĕr-eris πτῶμα, calcar-āris πτερνιστήριον, certamen-inis ἀγών, limen-inis ὑπέρθυρον, nemus-ŏris ἄλσος, vectigal-ālis φόρος, păpavĕr-ĕris μήκων, vēr-ēris ἔαρ, cor-ordis καρδία.

3. Φωνηεντόληκτα μετὰ χαρακτῆρος i.

Ἰσοσύλλαβα καὶ περιττοσύλλαβα

Ἀρσενικά — *Θηλυκά*

Singularis

Nom	ign-ī-s πῦρ	turri-s πύργος
Gen.	ign-ī-s	turri-s
Dat	ign-ī	turri
Acc.	ign-em	turre-m
Voc.	ign-i-s	turri-s
Abl.	ign-e εἴτε -i	turre

Pluralis

Nom.	ign-e s	turre-s
Gen.	ign-i-um	turri-um
Dat.	ign-i bus	turri bus
Acc.	ign-es	turrē-s
Voc	ign-es	turre-s
Abl.	ign-i-bus	turri-bus

Οὐδέτερα

	Singularis	*Pluralis*
Nom	mare θάλασσα	mari-a
Gen.	mari-s	mari um
Dat.	mari	mari-bus
Acc.	mare	mari-a
Xoc.	mare	mari-a
Abl.	marī	mari-bus

Παραδείγματα πρὸς ἄσκησιν. *Ἀρσενικά:* piscis-is ἰχθύς, fascis-is αἱ ῥάβδοι, mensis-is μήν, axis-is ἄξων, ensis-is ξίφος, finis is ὅρος, crīnīs-is θρίξ, unguis-is ὄνυξ, canis-is κύων.—*Θηλυκά:* cladēs-is ἧττα, caedēs-is φόνος, sedēs-is στολος, navis-is ναῦς, auris-is οὖς, ars-tis τέχνη, avis-is πτηνόν.—*Οὐδέτερα:* vectigal-ālis φόρος, mēl-lis μέλι, conclāvĕ-is θάλαμος, δωμάτιον, far-ris τὸ φάρ, nectăr-ăris τὸ νέκταρ, rectes δίκτυον, monīle περιδέραιον.

2. Μετὰ χαρακτῆρος *u*.

Singularis.

Nom.	grū-s γέρανος	sūs ὗς
Gen.	grŭ-is	sŭ-is
Dat.	gru-i	su-i
Acc.	gru-em	su-em
Voc.	gru-s	su-s
Abl.	gru-e	su-e

Pluralis

Nom.	gru-es	su-es
Gen.	gru-um	su-um
Dat.	gru-ibus	su-ibus
Acc.	gru-es	su-es
Voc.	gru-es	su-es
Abl.	gru-ibus	sŭbus su-ibus

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Α'. Παρατηρήσεις περὶ τῶν πτώσεων τῆς γ' κλίσεως.

§ 54. Τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἑνικοῦ ἔχουσιν εἰς im ἀντὶ em :

α'.) Ἰσοσύλλαβά τινα ὀνόματα εἰς is, οἷον sitis δίψα, tussis ὁ βήξ, vis βία. Οὕτω sitim, tussim, vim.

β'.) Τὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα ποταμῶν καὶ πόλεων εἰς is, οἷον Albis, Liris, Tiberis, Hispalis, Neapolis. Ἐπίσης καὶ τὰ Arar, Ararim, Liger, Ligerim.

Εὐχρηστότερον δὲ εἰς im παρὰ εἰς em σχηματίζουσι τὴν αἰτ. τὰ febris πυρετός, puppis πρύμνα, secūris πέλεκυς, καὶ turris πύργος.

§ 55. Τὴν ἀφαιρετικὴν τοῦ ἑνικοῦ ἔχουσιν εἰς i ἀντὶ e :

α'.) Τὰ οὐσιαστικὰ τὰ ἐν τῇ ἑν. αἰτ. μόνον im ἔχοντα, οὕτω siti, tussi, vī. Albi κτλ.

Σημ. Secūris ἔχει μόνον securi· κάλλιον δὲ i ἢ e ἔχουσι τὰ febris καὶ turris: Ἀπαντᾷ δὲ i καὶ e ἐν τοῖς imber ὄμβρος, civis πολίτης, nāvis ναῦς, ignis πῦρ, ἀλλὰ μόνον igni· ἐν ταῖς φράσεσι λέγεται ferro ignique, aqua et igni inderdicere.

β'.) Τὰ οὐδέτερα εἰς e καὶ al γεν. ālis καὶ ar γεν. āris, οἷον mari, animāli, calcāri.

γ'.) Πάντα τὰ ἐπίθετα τῆς γ' κλίσεως τὰ λήγοντα εἰς is, e, ἢ er, is, e.

Σημ. Ἐξαιροῦνται δὲ καὶ λήγουσιν εἰς e μόνον :

1) Τὰ συγκριτικά, οἷον altior altiōre, mājor mājōre.

2) Τὰ ἐπίθετα : pauper, dīves, vetus
particeps καὶ princeps,
pubes, sospes, caelebs,
compos καὶ superstes

οὕτω paupere, divite, vetere, participe καὶ principe, pubere, sospite, caelibe, compote καὶ superstite· pauper, ĕris πτωχός, dīves, ītis πλούσιος, vĕtus, ĕris παλαιός, particeps, ĭpis κοινωνός, princeps, ĭpis ἡγεμών, pubes, ĕris ἔφηβος, sospes, ĭtis σῶς, caelebs, ĭbis ἄγαμος, compos, ŏtis ἐγκρατής, καὶ superstes, ĭtis ἐπιζῶν.

δ'.) Τὰ ἀρχικῶς ἐπιθετικὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν εἰς is καὶ er· οἷον Aprīlis, Aprīli, September, Septembrī· καί τινα ἐπίθετα, ἅτινα εἶνε συγχρόνως ἐν χρήσει καὶ ὡς *οὐσιαστικὰ προσηγορικά*· οἷον aequālis ἡλικιώτης aequāli, affīnis συγγενὴς affīni, annalis (δηλ. liber) τὰ χρονικὰ annāli, familiāris οἰκεῖος familiāri, nātālis (δηλ. dies) γενέθλιος ἡμέρα nātāli, Atheniensis Ἀθηναῖος Atheniensi.

ε'.) Αἱ ἐπιθετικαὶ μετοχαὶ εἰς ans καὶ ens· οἷον sapiens, sapienti, diligens diligenti, constans constanti.

§ 56. Τὴν ὀνομαστικήν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἔχουσιν εἰς ia ἀντὶ a : α') τὰ εἰς e καὶ al, (γεν. aris μετὰ τοῦ ā) οὐδέτερα, ἅτινα ἐν τῇ ἑνικῇ ἀφαιρετικῇ λήγουσιν εἰς i· οἷον maria, animalia, calcaria· β') τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαί, οἷον gravis, gravia, ācer, ācria, amans, amăntia.

Σημ. Ἐκ τῶν ἐπιθέτων, ἅτινα ἐν τῇ ἑνικῇ ἀφαιρ. λήγουσιν εἰς e, πληθυντικὸν τοῦ οὐδετέρου ἀπαντᾷ ἔχον μόνον τὸ vetus (vetera)· ἐκ δὲ τῶν συγκριτικῶν τὸ complures πάμπολλοι ἔχει complūra καὶ complūria.

§ 57. Τὴν γενικὴν πληθυντικήν ἔχουσιν εἰς ium ἀντὶ um :

α'.) Πάντα τὰ ὀνόματα, ἅτινα ἐν τῷ οὐδετέρῳ τοῦ πληθ. λήγουσιν εἰς ia· δηλ. τὰ οὐδέτερα εἰς e, al, ar, καὶ τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαί· οἷον marium, animalium, calcārium, gravium, fēlīcium, amantium. Τὰ συγκριτικὰ λήγουσιν εἰς um, ὡς altior, altiōrum, μόνον τὸ plures ἔχει plūrium καὶ complūrium.

β'.) Πάντα τὰ ἰσοσύλλαβα οὐσιαστικά, τὰ λήγοντα εἰς ēs, is καὶ er· οἷον nūbēs, νεφέλη, hostis ἐχθρός, imber ὄμβρος. Οὕτω nubium, hostium, imbrium κτλ.

Σημ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς :

cănis, sĕnex, păter, māter,
strues, juvenis, καὶ frāter
Πολλάκις δὲ τὸ mensis,
τὸ vates καὶ volucris.

că̆nis κύων, senex γέρων, pater πατήρ, mater μήτηρ, strues σωρός, juvenis νεανίας, frater ἀδελφός, mensis μήν, volŭcris πτηνόν.

γ'.) Πάντα τὰ περιττοσύλλαβα οὐσιαστικὰ εἰς s καὶ x λήγοντα, ἅτινα ἔχουσι δύο ἢ πλείονα σύμφωνα πρὸ τῆς καταλήξεως, ὡς frōns μέτωπον frontium, pars μέρος partium, falx δρέπανον falc-ium, arx ἄκρα arc-ium, nox νὺξ noct-ium, as ἀσσάριον ass-ium, os ὀστοῦν oss-ium, clĭēns πελάτης client-ium, cohors cohort-ium. Τὰ δὲ μεθ' ἑνὸς συμφώνου εἰς um, οἷον pēs πούς ped-um, (ops) op-um δύναμις, hiems χειμὼν hiem-um.

Αἱ μετοχαὶ αἱ λήγουσαι εἰς ns σχηματίζουσι τὴν γεν. εἰς um· τὸ δὲ parentes οἱ γονεῖς εἶνε κάλλιον parentum ἢ parentium.

δ'.) Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα εἰς ās καὶ īs (πληθ. ātes, ītes), ὡς Arpīnās, Fidēnas, Quiris καὶ Samnis. Πρὸς τούτοις optimātes οἱ ἐν τῇ πόλει κράτιστοι, penātes οἱ πατρῷοι θεοί, nostras (ātis) ἡμεδαπὸς καὶ vestras ὁ ὑμεδαπός, οὕτω Arpīnātium, Fidenātium, Quiritium, Samnītium, optimātium, penātium, nostratium, vestratium.

Σημ. Τινῶν θηλυκῶν εἰς tas ἀπαντᾷ καὶ ὁ τύπος ium, π. χ. cīvitatium ἀντὶ τοῦ συνήθους civitatum.

§ 58. Ἀνώμαλα ὡς πρὸς τὰς καταλήξεις εἰσίν:

α'.) Ἐν τῇ δοτ. καὶ ἀφαιρ. τοῦ πληθ. τὰ Ἑλληνικὰ οὐδέτερα εἰς ma λήγουσι παρὰ τοῖς δοκίμοις εἰς is ἀντὶ ibus, ὡς poēma poematis, aenigma, aenigmatis. — β'.) Ἐν τῇ αἰτιατ. τοῦ πληθ. τὰ ἀρσ. καὶ θηλ. ἅτινα σχηματίζουσι τὴν γεν. τοῦ πληθ. εἰς ium, εἶχον τὸ πάλαι τὴν κατάληξιν is (eis) ἀντὶ es, π. χ. partīs, omnīs, avīs.

§ 59. Ὀνόματά τινα κλίνονται ἀνωμάλως, ὡς Juppiter Ζεύς, Jŏvis, Jovi, Jovem, Jove· bōs βοῦς, bŏvis, bovi, bovem, bove, πληθ. boves, boum, bubus (bōbus)· (περὶ τοῦ sus πρβλ. ἀνωτέρω)· vīs, vim, vī, vīres, virium, viribus.

Β'. Περὶ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων τῆς γ' κλίσεως.

§ 60. I. *Ἀρσενικὰ* εἶνε τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς ō, or, os, er καὶ τὰ περιττοσύλλαβα εἰς es, ὧν ἡ γεν. λήγει εἰς um, ὡς sermo

λόγος, calor θερμότης, flos ἄνθος, passer στρουθός, caespes, itis βῶλαξ.

Ἐξαιρέσεις. Θηλυκά. α΄) Τὰ λήγοντα εἰς do καὶ go, ὡς arundo κάλαμος, consuetudo συνήθεια, imago εἰκών, orīgo ἀρχή.—Ἀλλὰ ἐκ τῶν εἰς do πάλιν ἀρσενικὰ εἶνε ordo-ĭnis τάξις, cardo-ĭnis στρόφιγξ, margo-inis κράσπεδον.

β΄) Τὰ εἰς io ἀφῃρημένα ῥηματικά· ὡς actio πρᾶξις, opīnio δόξα, ōrātio λόγος, venātio θήρα κτλ. — Τὰ συγκεκριμένα εἶνε ἀρσενικά, ὡς pugio ἐγχειρίδιον, scīpio σκίπων, septentrio ἡ μεγάλη Ἄρκτος.

γ΄.) Caro-carnis κρέας.

1. - Ἐκ τῶν εἰς *or : Οὐδέτερα* εἶνε : Marmor-oris μάρμαρον, cor-cordis καρδία.

Θηλυκὸν μόνον τὸ arbor-arbŏris δένδρον.

2. - Ἐκ τῶν εἰς ōs *Θηλυκά :* cōs-cōtis ἀκόνη, dos-dōtis προίξ.

Οὐδέτερα : ōs-oris στόμα, ŏs-ossis ὀστοῦν.

3. -Ἐκ τῶν εἰς *er : Οὐδέτερα :* cadāver-ĕris πτῶμα, verber-eris κτύπημα. iter-itineris πορεία, ver vēris ἄνοιξις.

4. - Ἐκ τῶν εἰς *es* περιττοσυλλάβων ἓν μόνον εἶνε οὐδέτερον τὸ aes, aeris χαλκός.

Θηλυκά : Merces-ēdis μισθός, seges-etis σπορά, quies-ētis ἡσυχία, requies-etis ἀνάπαυσις.

§ 61. II· *Θηλυκὰ* εἶνε τὰ λήγοντα εἰς ās, *is, aus, x* καὶ *s* προηγουμένου συμφώνου καὶ τὰ ἰσοσύλλαβα εἰς ēs : ὡς aetās-atis ἡλικία, aurus-i χρυσός, laus-udis ἔπαινος, rādix-icis ῥίζα, hiems-emis χειμών, nubēs-is νεφέλη.

Ἐξαιρέσεις. 1. Ἐκ τῶν εἰς *as. Ἀρσενικά:* as-assis ἀσσάριον, καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ λέξεις εἰς *as*, antis, ὡς adamas ἀδάμας, elephas ἐλέφας.

Οὐδέτερα : vās, vasīs ἀγγεῖον· οὕτω καὶ τὰ ἄκλιτα fas καὶ nefas ὅσιον καὶ ἀνόσιον.

2. Ἐκ τῶν εἰς *x. Ἀρσενικά: α΄*) Αἱ Ἑλληνικαὶ λέξεις, αἱ λήγουσαι εἰς ax, ὡς thorax=θώραξ.

β΄.) Τὰ πλεῖστα τῶν εἰς ex, icis, ὡς codex κῶδιξ, cordex φλοιός, vertex στρόβιλος, grex, gregis ἀγέλη.

Θηλυκά: lex-gis νόμος, nēx-cis φόνος, supellex-ectilis σκεύη, (prex) preces δέησις.

γ'.) Ἐκ τῶν εἰς ix: furnix-icis ἀψίς, calix-icis κύλιξ.

3. Ἐκ τῶν εἰς *is*: *Ἀρσενικὰ* εἶνε ἅπαντα τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς guis, καὶ nis, οἷον:

orbis, piscis, fascis, mensis
unguis, axis, sanguis, ensis
lapis (γ'. lapĭdis), annalis
pulvis (γ'. pulveris), canalis
vermis, forquis, postis, collis
vomis, funis, caulis, follis
panis, ignis, amnis, finis
cinis (γ'. cinĕris) καὶ crinis.

Μετάφρασις κατὰ σειρὰν τῶν ἀνωτέρω λέξεων: κύκλος, ἰχθύς, δέσμη ῥάβδων, μήν,—ὄνυξ, ἄξων, αἷμα, ξίφος,—λίθος, χρονικά, — κόνις, διώρυξ, — ἕλμινς, στρεπτός, παραστάς, λόφος,—ὕννις, σχοῖνος, καυλός, θῦλλις, — ἄρτος, πῦρ, ποταμός, τέλος,—τέφρα, θρίξ.

4. Τὰ εἰς *s* μετὰ προηγουμένου συμφώνου.

Ἀρσενικά: fons-tis πηγή, pons-tis γέφυρα, mons-tis ὄρος καὶ dens-tis ὀδούς.

Ἐπίσης καὶ ἐπίθετά τινα (ἢ μετοχαί), ἅτινα ἦσαν ἀρχικῶς τοιαῦτα, ἀλλὰ μετέπεσον εἰς οὐσιαστικά, ὡς torrens (δηλ. fluvius) ὁρμητικός, rudens (δηλ. funis) κάλως, oriens καὶ occidens (δηλ. solis) ἀνατολὴ καὶ δύσις κτλ.

§ 62. III. *Οὐδέτερα* εἶνε τὰ λήγοντα εἰς *a*, *e*, *c*, *l*. *n*, *t*, *ar*, *ur*, *us*, ὡς aroma ἄρωμα, mare θάλασσα, lac γάλα, vectīgal φόρος, carmen ᾆσμα, caput κεφαλή, calcar μύωψ, rōbur δρῦς, genus γένος.

Ἀρσενικὰ εἶνε: mus-ris μῦς, lebus-oris λαγώς, sāl ἅλας, sol ἥλιος.

Θηλυκά: *us* γεν. ūtis καὶ ūdis: juventus utis νεότης, salus-utis σωτηρία, senectus-utis γῆρας, virtus ἀρετή, servitus δουλεία, palus-ūdis τέλμα, pecus-ŭdis κτῆνος ζῷον, tellus-ūris γῆ.

Ἐκ τῶν εἰς *n* *οὐδέτερα* εἶνε: τὰ εἰς men, mĭnis, ὡς carmen, nomen κτλ.

Τὰ ἄλλα ὀνόματα εἰς *n* εἶνε *ἀρσενικά*· rēn, rēnis νεφρός, liēn, liēnis σπλήν, pecten, pectinis κτείς.

Grūs-uis καὶ sūs-uis εἶνε θηλυκά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε′.

δ′. Τετάρτη κλίσις.

§ 63. Ἡ τετάρτη κλίσις περιέχει ὀνόματα ἀρσενικὰ καὶ οὐδέτερα λήγοντα ἐν μὲν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς us καὶ ū, ἐν δὲ τῇ γενικῇ εἰς ūs.

	ἀρσενικά	*Singularis.*	*οὐδέτερα*	
Nom.	exercit-ŭs	στρατὸς	corn-ū	κέρας
Gen.	exercit-ūs		corn-ūs	
Dat.	exercit-ŭī		corn-ū	
Acc.	exercit-ūm		corn-ū	
Voc.	exerdit-us		corn-ū	
Abl.	exercit-u		corn-ū	
		Pluralis.		
Nom.	exercit-ūs		corn ŭa	
Gen.	exercit-ŭum		corn-ŭum	
Dat.	exercit-ĭbūs		corn-ĭbus	
Acc.	exercit-ūs		corn-ŭa	
Voc.	exercit-ūs		corn-ŭa	
Abl.	exercit-ĭbus		corn-ĭbus.	

Παραδείγματα πρὸς ἄσκησιν. *Ἀρσενικά*: aestus θάλπος, cultus ἐπιμέλεια, currus ἅρμα, cursus δρόμος, equitātus ἵππευσις, fructus καρπός, gradus βῆμα, ictus πληγή, impetus ἔφοδος, motus κίνησις, passus βῆμα, interitus ἀπώλεια, lūctus πένθος, metus φόβος, peditātus πεζικόν, pōtus πόσις, quaestus χρηματισμός, ritus ὅσιος sēnsus αἴσθησις, spiritus πνεῦμα, tumultus θόρυβος, usus χρῆσις vestitus ἱματισμός, vultus πρόσωπον.

Οὐδέτερα : veru ὀβελός, genu γόνυ, gelu κρύος, pecu κτῆνος.

Σημ. α'. Τὴν δοτ. καὶ ἀφαιρ. τοῦ πληθυντ. σχηματίζουσιν εἰς ŭbus ἀντὶ ibus τὰ δισύλλαβα εἰς cus καί τινα ἄλλα: α') acus βελόνη, lacus λίμνη, specus σπήλαιον· β') artūs (πληθ.) ἄρθρον, partus τοκετός, tribus τριττύς (φυλή). Τὸ portus λιμὴν ἔχει ἀμφοτέρους τοὺς τύπους portibus καὶ portubus.

Σημ. β'. Τὰ εἰς us ὀνόματα πολλάκις συναιροῦσι τὸ ui εἰς ū· ὡς sumptus, δοτ. sumptu.

Σημ. γ'. Τὸ *domus* (θηλ.) οἶκος εἶνε ἑτερόκλιτον καὶ κλίνεται κατὰ τὴν δ'. καὶ β'. κλίσιν:

	Singularis.	*Pluralis.*
Nom.	domus	domūs
Gen.	domus, domi	domuum, domōrum
Dat	domuī	domibus
Acc.	domum	domōs (domūs)
Voc.	domus	domūs
Abl.	domō	domibus.

Σημ. δ'· Ἡ γενικὴ domi εἶνε μόνον ἐπιρρηματικῶς ἐν χρήσει = οἴκοι.

Σημ. ε'. Τὰ ὀνόματα δένδρων τινῶν εἰς us, ὡς cupressus κυπάρισσος, ficus συκῆ, laurus δάφνη καὶ pinus πίτυς, κλίνονται κατὰ τὴν β'. κλίσιν, λαμβάνουσι δὲ καὶ τῆς δ'. τὰς εἰς us καὶ u ληγούσας πτώσεις.

§ 64. *Γένος τῶν ὀνομάτων τῆς τετάρτης κλίσεως.* Τὰ μὲν εἰς *us* εἰσὶν ἀρσενικά, τὰ δὲ εἰς *u* οὐδέτερα. Ἐκ τῶν εἰς us ἐξαιροῦνται καὶ εἶνε θηλυκὰ τὰ ἑξῆς: tribus φυλή, acus βελόνη, porticus στοά, domus οἶκος, manus χείρ, nurus νύμφη, socrus πενθερά, anus γραῖα, īdus (ἡ 13η ἢ ἡ 15η ἡμέρα τοῦ μηνὸς) καὶ quīnquatrus τὰ Ἀθήναια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

ε'. Πέμπτη κλίσις.

§ 65. Ἡ πέμπτη κλίσις περιέχει ὀνόματα λήγοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς ēs, ἐν δὲ τῇ γενικῇ εἰς ēi. Καὶ κλίνονται οὕτω:

	Singularis.	*Pluralis*
Nom.	diēs ἡμέρα	diēs
Gen.	diēī	diērum

Dat.	dieī	diēbus
Acc.	diem	diēs
Voc.	diēs	diēs
Abl.	die	diēbus.

§ 66. Τὰ δύο ὀνόματα *dies* ἡμέρα καὶ *res* πρᾶγμα ἔχουσι πλήρη ἐν τῇ ε′ κλίσει τὸν πληθυντικόν. Τὸ δὲ acies ἀκμή, spēs ἐλπίς, species εἶδος, facies πρόσωπον καὶ effigies εἰκών, ἔχουσι μόνον τὰς εἰς es ληγούσας πτώσεις τοῦ πληθυντικοῦ.

Σημ. Ἡ γεν. καὶ δοτ. ἔχει ē, ὅταν προηγῆται φωνῆεν, ὡς diēī· ĕ ὅταν προηγῆται σύμφωνον, ὡς fidĕi.

§ 67. *Γένος τῶν ὀνομάτων τῆς πέμπτης κλίσεως.* Τὰ ὀνόματα τῆς ε′ κλίσεως εἰσὶ θηλυκά. Μόνον τὸ dies εἶνε ἐν τῷ ἑνικῷ ἀρσενικὸν καὶ (σπανιώτερον) θηλυκόν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ πληθυντικῷ μόνον ἀρσενικόν. Τὸ δὲ σύνθετον meridies μεσημβρία εἶνε μόνον ἀρσενικόν.

Σημ. Τὸ dies εἰς τὸν ἑνικὸν εἶνε ἐν χρήσει ὡς θηλυκὸν κυρίως, ὅταν σημαίνῃ προθεσμίαν, ὡς certā diē = τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ, dictā diē = τῇ προειρημένῃ ἡμέρᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ′.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

§ 68. Καὶ τὸ ἐπίθετον ἔχει γένος καὶ κλίσιν. Ἡ δὲ κλίσις (ἢ μεταβολὴ) ἐπιθέτου τινὸς κατὰ γένος λέγεται *motio.*

§ 69. Τὰ ἐπίθετα τριγενῆ ὄντα διαιροῦνται τριχῶς, εἰς τρικατάληκτα, δικατάληκτα καὶ μονοκατάληκτα.

I. Τὰ *τρικατάληκτα* ἐπίθετα ἔχουσι δι᾽ ἕκαστον τῶν τριῶν γενῶν ἰδίαν κατάληξιν· καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν α′ καὶ β′ κλίσιν κλινόμενα καταλήγουσιν εἰς:

α′) us, a, um, ὡς parvus, parva, parvum μικρός.

β′) er, a, nm, ὡς pulcher, pulchra, pulhrum ὡραῖος.

γ′) ur,a,um, μοναδικὸν satur satura, saturum· ἐκ τούτων τὰ μὲν εἰς us καὶ er εἶνε ἀρσενικά, τὰ δὲ εἰς a θηλυκὰ καὶ τὰ εἰς um οὐδέτερα.

δ′) er, is, e, ὡς ācer, ācris, ācre ὀξύς, -εῖα, -ύ.

Παραδείγματα κατὰ τὴν α′ καὶ β′ κλίσιν.

Singularis

Nom.	altus	alta	altum	līber	lībera	līberum
Gen.	alti	altae	alti	liberi	liberae	liberi
Dat.	alto	altae	alto	libero	liberae	libero
Acc.	altum	altam	altum	liberum	liberam	liberum
Voc.	alte	alta	altum	liber	libera	liberum
Abl.	alto	alta	alto	libero	libera	libero

Pluralis.

Nom.	alti	altae	alta	līberi	liberae	libera
Gen.	altorum	altarum	altorum	liberorum	liberarum	liberorum
Dat.		altis			liberis	
Acc.	altos	altas	alta	liberos	liberas	libera
Voc.	alti	altae	alta	liberi	liberae	libera
Abl.		altis			liberis	

Κατάλογος ἐπιθέτων εἰς *us, a, um.*

acerbus στρυφνὸς
aequus ὁμαλὸς
aeternus αἰώνιος
albus λευκὸς
amārus πικρὸς
amoenus χαρίεις
amplus εὐρὺς
angustus στενὸς
antiquus ἀρχαῖος
aptus ἁρμόδιος
durus σκληρὸς
ferus ἄγριος
fīrmus σταθερὸς
flāvus ξανθὸς
gnārus ἔμπειρος
gratus εὐάρεστος, εὐχάριστος
iūcundus εὐχάριστος
justus δίκαιος
laetus εὔθυμος, ἄφθονος
plēnus πλήρης
probus χρηστὸς
pūrus καθαρὸς
rārus ἀραιὸς
rectus εὐθὺς
rotundus στρογγύλος
sanctus ἱερὸς
sānus ὑγιὴς
sēdulus ἐπιμελὴς
sevērus αὐστηρὸς

§ 70. Τὰ ἑξῆς συνηθέστερον ἐπίθετα ἢ ἀντωνυμιακὰ ἐπίθετα σχηματίζουσι καθ᾽ὅλα τὰ γένη τὴν γεν. εἰς īus καὶ τὴν δοτ. εἰς ī, τὰ δ' λοιπὰ ὁμαλῶς· οἷον unus εἷς, solus μόνος, totus πᾶς, ullus τὶς, nullus οὐδείς, alius ἄλλος, alter ἕτερος, uter πότερος, neuter οὐδέτερος, καὶ τὰ σύνθετα τοῦ uter. Οὕτω λοιπὸν γεν. unīus, solīus, totius. ullīus, nullīus, alīus, alterius, utrīus, neutrīus, δοτ. uni

soli, toti, ulli, nulli alii, alteri, utri, neutri.—Τοῦ δὲ alterŭter, alterŭtra, alterŭtrum ἢ altera utra, alterum utrum ἢ κλίνονται καὶ τὰ δύο μέρη, γεν. alterīus utrīus ἢ μόνον τὸ τελευταῖον γεν. alterutrīus κτλ.

§ 71. Ἐκ τῶν ἐπιθέτων τῶν ληγόντων εἰς er, a, um τὰ πλεῖστα συγκόπτουσι πρὸς σχηματισμὸν τῶν γενῶν αὐτῶν τὸ e. Τὸ e φυλάττουσι μόνον τὰ ἐν τῇ § 49, οἷον asper, aspera, asperum.

§ 72. Τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα εἰς er, is, e —er διὰ τὸ ἀρσ., is διὰ τὸ θηλ., e διὰ τὸ οὐδέτερον· — συγκόπτουσι τὸ e ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ θηλ. καὶ οὐδετέρου ὡς καὶ ἐν τῇ κλισει, πλὴν τοῦ celer ταχὺς celeris, celere, (γεν. πληθ. um ἐν τῇ φράσει tribūnus celerum, ἄλλως εἶνε ἄχρηστος ἐν τῇ γεν.), καὶ κλίνονται ἅπαντα κατὰ τὴν γ´ κλίσιν οὕτω :

	Singularis.			*Pluralis.*		
	ἀρσ.	θηλ.	οὐδ.			
Nom.	ācer,	ācris	ācre	ācres,	ācres,	ācria
Gen.		acris			acrium	
Dat.		acri			acribus	
Acc.	acrem,	acrem,	acre	acres,	acres,	acria
Voc.	acer,	acris,	acre	acres,	acres,	acria
Abl.		acri			acribus.	

Κατάλογος τῶν ἐπιθέτων εἰς *er, is, e.*

acer, acris, acre ὀξὺς
alacer, alacris, alacre ζωηρὸς
celĕber, celebris, celebre εὐκλεὴς
puter, putris, putre σαθρὸς
salūber, salūbris, salūbre σωτήριος
volŭcer, volucris, volucre πτερωτός.

§ 73. *Τὰ δικατάληκτα* ἐπίθετα ἔχουσιν ἰδίαν κατάληξιν διὰ τὸ ἀρσεν. καὶ θηλ. καὶ ἰδίαν διὰ τὸ οὐδέτερον καὶ καταλήγουσι α´) εἰς is, e· ὡς facilis (ἀρσ. καὶ θηλ.) facile (οὐδ.) ῥᾴδιος, α, ον· καὶ β´) εἰς ior καὶ ius, ὡς facilior (ἀρσ. καὶ θηλ.) facilius (οὐδ.) ῥᾴων, ῥᾷον. Κλίνονται δὲ κατὰ τὴν γ´ κλίσιν οὕτω :

	Singularis.		*Pluralis.*	
	ἀρσ. θηλ.	οὐδ.	ἀρσ. θηλ.	οὐδ.
Nom.	facilis	facile	faciles	facilia
Gen.	facilis		facilium	
Dat.	facili		facilibus	
Acc.	facilem	facile	faciles	facilia
Voc.	facilis	facile	faciles	facilia
Abl.	facili		facilibus.	

Ἐπίθετα εἰς *is*, *e*.

aequalis, e, ἴσος	fortis, e, ἀνδρεῖος	lēvis, e, λεῖος
brevis. e, βραχὺς	grandis, e, μέγας	lĕvis, e, κοῦφος
crūdēlis, e, σκληρὸς	gravis, e, βαρὺς	mītis, e, μαλακὸς
commūnis, e, κοινὸς	hilaris, e, ἱλαρὸς	mollis, e, ἁπαλὸς
dulcis, e, γλυκὺς	inānis, e, κενὸς	nōbilis, e, εὐγενὴς

§ 74. Τὰ *μονοκατάληκτα* ἐπίθετα ἔχουσι καὶ διὰ τὰ τρία γένη τοὺς αὐτοὺς τύπους. Κλίνονται δ' ἅπαντα κατὰ τὴν γ' κλίσιν καὶ λήγουσιν εἰς l, [μόνον τὸ vigil] r, s, x καὶ ns [καὶ αἱ μετοχαί, ὡς amāns]· μόνον τὸ supplex ἔχει γεν. πληθ. supplicum. Καὶ κλίνονται οὕτω :

Singularis

Nom.	audāx τολμηρὸς	prūdēns συνετὸς
Gen.	audācis	prudĕntis
Dat.	audaci	prudenti
Acc.	audacem οὐδ. audax.	prudentem, οὐδ. prudens.
Voc.	audax	prudens
Abl.	audaci	prudenti

Pluralis

Nom.	audāces οὐδ. audācia	prūdĕntes, οὐδ. prudĕntia
Gen.	audacium	prudentium
Dat.	audacibus	prudentibus
Acc.	audaces, οὐδ. audācia	prudentes prudentia
Voc.	audaces, » audacia	prudentes prudentia
Abl.	audacibus	prudentibus.

'Επίθετα εἰς *r*, *s*, *x*, *ns*.

par ἴσος, impār ἄνισος, expers ἀμέτοχος, sollers ἐπιτήδειος, iners ἀργός, teres στρογγύλος, hebes ἀμβλύς, adrogans ὑπερήφανος, elegans κομψός, clemens πρᾷος, diligēns ἐπιμελής, ingens ἐνδεής, potens δυνατός, sapiens σοφός, loquax πολυλόγος, mendax ψευδολόγος, atrox σκληρός, vēlōx ὠκύς, fēlīx εὐδαίμων, simplex ἁπλοῦς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Σύγκρισις ἐπιθέτων.

Α'. Βαθμοὶ τῆς συγκρίσεως *(Gradus comparationis)*.

§ 75. Τὰ τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ὡς καὶ τὰ τῆς Ἑλληνικῆς, ἐπίθετα ἔχουσι τρεῖς βαθμούς: θετικὸν [gradus positivus], συγκριτικὸν [gradus comparativus] καὶ ὑπερθετικὸν [gradus superlativus]· ὡς liber bonus, liber melior, liber optimus.

§ 76. Τὸ συγκριτικὸν σχηματίζεται προστιθεμένης εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ θετικοῦ τῆς καταλήξεως ior (ἀρσ. καὶ θηλ.) καὶ ius (οὐδ.)· οἷον altus ὑψηλός, γεν. alt-i, συγκρ. alt-ior ὑψηλότερος, alt-ius ὑψηλότερον. dīgnus ἄξιος, γεν. dīgn-i, dīgn-ior, dīgn-ius· levis κοῦφος, γεν. lev-is, lev-ior, lev-ius· pulcher ὡραῖος, γεν. pulchr-i, pulchr-ior, pulchr-ius· prudens συνετός, γεν. prūdĕnt-is, prūdent-ior, prūdent-ius· ācer ὀξύς, γεν. ācr-is, acr-ior, ācr-ius.

Κλίσις τοῦ συγκριτικοῦ.

	Singularis.		*Pluralis.*	
	ἀρσ. θηλ.	οὐδ.	ἀρσ. θηλ.	οὐδ.
Nom.	altior	altius	altiores	altiora
Gen.	altiōris		altiorum	
Dat.	altiori		altioribus	
Acc.	altiorem	altius	altiores	altiora
Voc.	altior	altius	altiores	altiora
Abl.	altiore		altioribus.	

§ 77. Τὸ ὑπερθετικὸν σχηματίζεται προστιθεμένης εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ θετικοῦ τῆς καταλήξεως issimus (ἀρσ.), issima (θηλ.), issimum (οὐδ)· οἷον audāx, audāc-is audac-issimus,-issima,-issimum τολμηρότατος, alt-us, γενικ. alt-i, ὑπερθ. alt-issimus,-issima. -issimum ὑψηλότατος, sapiens, sapient is, sapient issimus,-issima, -issimum συνετώτατος· velox, veloc-is, vēloc-issimus issima—issimum ὀξύτατος.— Ἀλλὰ τὰ ἐπίθετα τὰ λήγοντα εἰς er σχηματίζουσι τὸ ὑπερθετικὸν errīmus, a, um, προστιθεμένης τῆς καταλήξεως rimus εἰς τὴν ἑνικὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ· οἷον pulcher, pulcher-rimus· celer, celer-rimus, pauper πτωχός, pauper-rimus, ăcer, acer rimus.

§ 78. Ἓξ ἐπίθετα εἰς ĭlis :

facilis εὔκολος, similis ὅμοιος, gracilis ἰσχνός,

difficilis δυσχερής, dissimilis ἀνόμοιος, humilis ταπεινός, σχηματίζουσι τὸ ὑπερθετικὸν εἰς illimus, ἀποβαλλομένης τῆς συλλαβῆς is καὶ προσαρτωμένης τῆς limus· οὕτω facillimus, difficillimus, simillimus κτλ.

§ 79. Τὰ ἀπὸ τῶν ῥημάτων dīco, facio, volo συντιθέμενα ἐπίθετα εἰς -dicus, -ficus, -volus, σχηματίζουσιν, ἀποβαλλομένης τῆς καταλήξεως us, τὸ μὲν συγκρ. εἰς entior, τὸ δὲ ὑπερθετ. εἰς entissimus· οἷον maledĭcus κακολόγος, συγκρ. maledĭc-entior, ὑπερθετ. maledic entissimus· beneficus ἀγαθοεργός, benefic-entior, benefic-entissĭmus κτλ.

Οὕτω καὶ τὰ hŏnōrĭfĭcus ἔντιμος, magnifĭcus μεγαλοπρεπής, munifĭcus μεγαλόδωρος, maleficus κακοῦργος, malevolus δυσμενής.

Β'. Περιφραστικὴ καὶ ηὐξημένη σύγκρισις.

§ 80. Τὰ ἐπίθετα εἰς us μετὰ προηγουμένου φωνήεντος, ὡς dōneus ἁρμόδιος, dubius ἀμφίβολος, arduus ἀνάντης, σχηματίζουσι τὸν συγκριτικὸν καὶ ὑπερθετικὸν βαθμὸν περιφραστικῶς διὰ τοῦ magis καὶ māximē: ὡς magis dubius μᾶλλον ἀμφίβολος, māximē dubius μάλιστα ἀμφίβολος, vacuus κενός, magis vacuus, māximē vacuus.

Τὰ εἰς quus ἐπίθετα διατηροῦσι τὸν κανόνα, antīquus, aequus,

inīquus καὶ pīnguīs καὶ σχηματίζουσι τὸν συγκρ. οὕτω: antīquus ἀρχαῖος, antīquior, antīquissimus κτλ.

§ 81. Ἐπιτείνεται ἡ σημασία τῶν ἐπιθέτων οὕτω· τοῦ μὲν θετικοῦ προστιθεμένων τῶν ἐπιρρημάτων valde σφόδρα, imprimis ἐν πρώτοις, κτλ. τοῦ δὲ συγκρ. διὰ τοῦ etiam ἔτι, vel καί, καὶ τοῦ ἀφαιρ. multo πολλῷ καὶ aliquanto ἐπιεικῶς· τοῦ δὲ ὑπερθετ. διὰ τοῦ longe μακρῷ, quam ὅσον, καὶ vel καί.

Γ'. Ἀνώμαλος καὶ ἐλλιπὴς σύγκρισις.

§ 82. α'.) Τὰ ἑπόμενα πέντε ἐπίθετα ἔχουσιν ὅλως ἀνώμαλον τὸν συγκριτικὸν καὶ ὑπερθετικὸν βαθμόν :

bonus ἀγαθὸς	melior	optimus
malus κακὸς	pēior	pessimus
parvus παῦρος	minor	minimus
magnus μέγας	māior	maximus
multus πολὺς	plūs	plurimus.

Τὸ plus ἐν τῷ ἑνικῷ μόνον εἶνε οὐσιαστικὸν οὐδέτερον, καὶ ἔχει γενικ. plūris· ἡ δοτ. καὶ ἀφαιρετ. ἐλλείπει. Ὁ πληθ. ὅμως ἔχει καὶ τὰ τρία γένη plūres, plura, plurium, pluribus.

Σημ. Τὸ dīves πλούσιος, ἔχει dīvitior, dīvitissimus, ἀλλὰ καὶ dītior, dītissimus Egēnus ἢ egens ἐνδεής, egentior, egentissimus, frugi (ἄκλ.) σώφρων, frugālior, frugālissimus (ἐκ τοῦ frugalis), nequam (ἄκλ.) οὐτιδανός, nēquior, nēquissimus.

§ 83. β'.) Τὰ ἑπόμενα ἐπίθετα συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ στεροῦνται θετικοῦ :

citerior ἐγγυτέρω	citimus ἐγγυτάτω
ulterior πέραν	ultimus ἔσχατος
interior ἐνδοτέρω	intimus ἐνδοτάτω
proprior πλησιαιτέρω	proximus πλησιαίτατα
prīor πρότερος	primus πρῶτος
deterior χείρων	deterrimus χείριστος
ocior ὠκύτερος	ocissimus ὠκύτατος
potior κρείττων	potissimus κράτιστος.

γ'.) Τὰ ἑξῆς ἐπίθετα στεροῦνται συγκριτικοῦ:

falsus ψευδὴς	falsissimus ψευδίστατος
dīversus διάφορος	diversissimus διαφορώτατος
inclĭtus ἔνδοξος	inclitissimus ἐνδοξότατος
invītus ἄκων	invitissimus μάλιστα ἄκων
sacer ἱερὸς	sacerrimus ἱερώτατος
novus νέος	novissimus νεώτατος
nuperus νεαρός	nuperrimus νεαρώτατος
vetus παλαιός	veterrimus παλαίτατος.

δ'.) Τὰ ἑξῆς ἔχουσι διπλοῦν ὑπερθετικόν:

extĕrus ἔξω	exterior	extrēmus, extĭmus
infĕrus κάτω	inferior	imfĭmus, -īmus
supĕrus ἄνω	superior	suprēmus, summus
postĕrus ὕστερος	posterior	postrēmus ὕστατος, postŭmus ὀψίγονος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀριθμητικὰ *(numeralia)*.

§ 84. Τὰ ἀριθμητικὰ τῆς Λατινικῆς γλώσσης εἶνε ὁτὲ μὲν ἐπίθετα, ὁτὲ δὲ ἐπιρρήματα. Καὶ διαιροῦνται εἰς:

1) Ἀπόλυτα [numeralia cardinālia], 2) Τακτικὰ [num. ordinalia], 3) διανεμητικὰ [num. distributiva], 4) πολλαπλασιαστικὰ [num. multiplicativa], 5) ἀναλογικὰ [num. proportionalia], 6) ἐπιρρήματα ἀριθμητικὰ [adverbia numeralia].

§ 85. Α'.) *Ἀπόλυτα.* Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸ ἐρωτηματικὸν quot? πόσοι; Καὶ εἶνε τὰ ἑξῆς:

1 I unus, una, unum	5 V qvīnqve
2 II duo, duae, duo	6 VI sex
3 III trēs, tria	7 VII septem
4 IV qvattuor	8 VIII octō

9 IX novem
10 X decem
11 XI ūnděcim
12 XII duoděcim
13 XIII treděcim
14 XIV qvattuordecim
15 XV qvindecim
16 XVI sēdecim ἢ decem et sex
17 XVII decem et septem ἢ septenděcim
18 XVIII duodeviginti ἢ decem et octo
19 XIX undeviginti ἢ decem et novem
20 XX viginti
21 XXI unus et viginti
22 XXII duo et viginti
23 XXIII viginti tres
24 XXIV viginti quattuor
25 XXV viginti quinque
26 XXVI viginti sex
27 XXVII viginti septem
28 XXVIII viginti octo
29 XXIX viginti novem
30 XXX triginta
40 XL qvadraginta
50 L qvinquaginta
60 LX sexaginta
70 LXX septuaginta
80 LXXX octoginta
90 XC nonaginta
100 C centum
200 CC ducenti, ae, a
300 CCC trecenti, ae, a
400 CCCC qvadringenti, ae, a
500 D ἢ IϽ qvingenti, ae, a
600 DC sexcenti, ae, a
700 DCC septingenti, ae, a
800 DCCC octingenti, ae, a
900 DCCCC nongenti, ae, a
1000 M ἢ CIϽ mille
2000 MM ἢ CIϽCIϽ duo milia
3000 MMM tria milia
4000 MMMM qvattuor milia
5000 IϽϽ qvinqve milia
10000 CCIϽϽ decem milia
100000 CCCIϽϽϽ centum milia

§ 86. Ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν κλίνονται μόνον τὰ τρία πρῶτα· unus, a, um, εἷς, μία, ἕν, duo, ae, o, δύο, tres, tria τρεῖς, τρία· ἔπειτα δὲ ἀπὸ τῶν διακοσίων μέχρι τῶν χιλίων κλίνονται μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ ὡς τὰ εἰς us, a, um τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα ἐπίθετα· οἷον ducenti, ae, a (200), trecenti, ae, a (300), quadringenti, ae, a (400), quingenti, ae, a (500), sexcenti, ae, a (600), septingenti, ae, a (700), octingenti, ae, a (800), nongenti, ae, a (900).

I Unus

	Singularis			Pluralis		
Nom.	unus,	una,	unum	uni,	unae,	una
Gen.		unīus		unorum,	unarum,	unorum
Dat.		unī			unis	
Acc.	unum,	unam,	unum	unos,	unas,	una
Abl.	uno,	una,	uno		unis.	

II Duo — III Tres

Nom.	duo,	duae,	duo	tres	οὐδ.	tria
Gen.	duorum,	duarum,	duorum		trium	
Dat.	duobus,	duabus,	duobus		tribus	
Acc.	duo ἢ duos,	duas,	duo	tres		tria
Abl.	duobus,	duabus,	duobus		tribus	

Κατὰ τὸ duo κλίνεται καὶ τὸ ambo, ae, o ἄμφω· ambo, gen. amborum, ambarum· dat. ambobus, ambabus, ambobus· acc. ambo ἢ ambos κτλ.

Σημ. α'. Τὸ ἐπίθετον mille εἶνε ἄκλιτον, ὡς millehomines, mille bēstiae, mille oppida, γεν. mille hominum, δοτ. mille hominibus κτλ. Ἐνίοτε ὅμως εἶνε ἐν χρήσει ὡς οὐσιαστικὸν ἐν τῷ ἑνικῷ, τὸ δὲ ἀριθμούμενον ἀντικείμενον ἕπεται κατὰ γενικήν· ὡς ea civitas mille misit militum. Τὸ δὲ πληθυντ. αὐτοῦ milia εἶνε οὐσιαστικὸν γεν. οὐδετ. καὶ κλίνεται κανονικῶς κατὰ τὴν γ'. κλίσιν· γεν. milium, δοτ. milibus.

Σημ. β'. Οἱ λατινικοὶ ἀριθμητικοὶ χαρακτῆρες πλὴν τοῦ M (ἀρχικοῦ γράμματος τοῦ mille) ἦσαν σημεῖα αὐθαίρετα λαβόντα ὕστερον τύπον γραμμάτων. Μία γραμμὴ (I) μεθ' ἑνὸς C ἀπεστραμμένου (IƆ) σημαίνει 500· ἓν ἕκαστον Ɔ ἀπεστραμμένον ἐκ τῶν δεξιῶν προστιθέμενον ἀντιστοιχεῖ εἰς ἓν μηδενικὸν τοῦ Ἀραβικοῦ συστήματος· οἷον IƆƆ = 5,000, IƆƆƆ = 50,000. Ὁ ἀριθμὸς διπλασιάζεται, ὅταν προστίθενται εἰς τὰ ἀριστερὰ τῆς γραμμῆς τόσα C, ὅσα εὑρίσκονται εἰς τὰ δεξιά· οἷον CIƆ = 1,000, CCIƆƆ = 10,000, CCCIƆƆƆ = 100,000.

Β'. § 87. *Τακτικὰ (N. ordinalia).* Τὰ τακτικὰ ἀριθμητικὰ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸ ἐρωτηματικὸν quŏtus? πόστος; καὶ εἶνε ἅπαντα ἐπίθετα τρικατάληκτα λήγοντα εἰς us, a, um.

1	prīmus πρῶτος	23	tertius et vicesimus (vicesimus tertius)
2	secundus ἢ alter (ἐπὶ δύο)	30	trīcēsimus (trigesim)
3	tertius	40	qvadrāgēsimus
4	qvārtus	50	qvinqvagesimus
5	qvīntus	60	sexagesimus
6	sextus	70	septuagesimus
7	septĭmus	80	octōgesimus
8	octāvus	90	nōnagesimus
9	nōnus	100	centēsimus
10	decĭmus	200	ducendesimus
11	ūndecĭmus	300	trecentesimus
12	duodecimus	400	qvadringentesimus
13	tertius decimus	500	qvīngentesimus
14	qvartus decimus	600	sēxcentesimus
15	qvintus decimus	700	septingentesimus
16	sextus decimus	800	octingentesimus
17	septimus decimus	900	nōngentesimus
18	duodevicesimus ἢ octavus decimus	1000	mīllesimus
19	ūndēvīcēsimus ἢ nōnus decimus	2000	bis millesimus
20	vĭcēsimus (vīgēsimus)	3000	ter millesimus
21	unus et vicesimus (primus et vic., vicesimus primus)	4000	qvater millesimus
22	alter et vicesimus (secundus et vic., vic. secundus)	5000	qvinqvies millesimus
		10000	decies millesimus
		100000	centies millesimus
		1000000	decies centies millesimus.

Σημ. Ἀπὸ τοῦ 13 μέχρι τοῦ 19 συνήθως προηγεῖται ὁ ἐλάττων ἀριθμὸς τοῦ μείζονος ἄνευ τοῦ et, ὡς tertius decimus=*τρίτος καὶ δέκατος*· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ 20 καὶ ἑξῆς ἀριθμοὶ ἐκφέρονται ὡς οἱ ἀπόλυτοι· τ. ἔ. προηγεῖται ὁ ἐλάττων καὶ ἕπεται ὁ μείζων μετὰ τοῦ et, ἢ προηγεῖται ὁ μείζων τοῦ ἐλάσσονος ἄνευ τοῦ et, ὡς tertius et vicesimus ἢ vicesimus tertius.

Γ'. § 88. *Διανεμητικὰ (N. distributiva).* Τὰ διανεμητικὰ εἶνε

ἐπίθετα τρικατάληκτα *pluralia tantum* εἰς i, ae, a, ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὸ ἐρωτηματικὸν quotēni? κατὰ πόσους; οἷον singuli, ae, a κατὰ ἕνα, bini, ae, a σὺν δύο ἢ κατὰ δύο ἢ ἀνὰ δύο κτλ.

1	singŭli	60	sexagēni
2	bīni	70	septuagēni
3	terni (trīni)	80	octōgēni
4	qvaterni	90	nōnagēni
5	qvīni	100	centēni
6	sēni	200	ducēni
7	septēni	300	trecēni
8	octōni	400	qvadringēni
9	novēni	500	qvingēni
10	dēni	600	sexcēni
11	undēni	700	septingēni
12	duodēni	800	octingēni
13	terni deni	900	nongēni
14	qvaterni deni	1000	singula milia
15	qvini deni	2000	bina milia
16	seni deni	3000	terna milia
17	septeni deni	4000	qvaterna milia
18	octoni deni ἢ duodevicēni	5000	qvina milia
19	noveni deni ἢ undeviceni	6000	sena milia
20	viceni	7000	septena milia
21	viceni singuli	8000	octona milia
22	viceni bini	9000	novena milia
23	viceni terni	10000	dena milia
30	trīcēni	100000	centena milia
40	qvadrāgēni	1000000	decies centena milia
50	qvīnqvagēni		

Σημ. Τὸ $2\times2=4$ $2\times3=6$ λέγεται λατινιστί· bis bina sunt quattuor, bis-terna sunt sex· $3\times7=21$ ter septena sunt unum et viginti. Ter septeni militēs sunt unus et viginti militēs = τρεῖς ἐπὶ ἑπτὰ στρατιῶται εἰσὶν εἷς καὶ εἴκοσι στρατιῶται.

§ 89. I. Τὰ διανεμητικὰ ἐκτὸς τοῦ singuli, orum σχηματίζουσι

τὴν γενικὴν εἰς um ἀντὶ orum κυρίως, ὅταν εἶνε ἐν χρήσει συγχρόνως μετὰ λέξεων σημαινουσῶν μέτρον, σταθμά, χρήματα, οὕτω binum, senum, denum.

Δ'. § 90. *Πολλαπλασιαστικὰ (N. multiplicativa).* Τὰ πολλαπλασιαστικὰ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸ quotuplex? *ποσάκις*; καὶ εἶνε ἐπίθετα μονοκατάληκτα καταλήγοντα εἰς ex γεν. icis. Μόνον δὲ τὰ ἑξῆς εἶνε ἐν χρήσει:

Simplex ἁπλοῦς	quincuplex πενταπλοῦς
duplex διπλοῦς	septemplex ἑπταπλοῦς
triplex τριπλοῦς	decemplex δεκαπλοῦς
quatruplex τετραπλοῦς	centūplex ἑκατονταπλασίων.

Ε'. § 91. *Ἀναλογικὰ (N. proportionalia).* Τὰ ἀναλογικὰ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸ quotuplus? *πολλαπλάσιος* καὶ εἶνε ἐπίθετα τρικατάληκτα εἰς us, a, um. Εἶνε δ' ἐν χρήσει μόνον τὰ ἑξῆς:

Simplus	a, um	ἁπλοῦς
duplus	a, um	διπλάσιος
triplus	a, um	τριπλάσιος
quatrŭplus	a, um	τετραπλάσιος
octuplus	a, um	ὀκταπλάσιος.

Ϛ'. § 92. *Ἐπιρρήματα ἀριθμητικὰ (Adverbia numeralia).* Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸ quotiēns? ποσάκις; παράγονται δὲ ἀπὸ τῶν ἀπολύτων καὶ λήγουσι, πλὴν τῶν τεσσάρων πρώτων, εἰς ĭes ἢ iens· καὶ εἶνε τὰ ἑξῆς:

1 semel ἅπαξ	10 decies
2 dis δὶς	11 undecies
3 ter τρὶς	12 duodecies
4 qvater τετράκις	13 terdecies
5 qvīnqvĭēs	14 qvatordecies ἢ qvattuordecies
6 sexies	15 qvīnqvies decies ἢ qvīndecies
7 septies	16 sexies decies ἢ sēdecies
8 octies	
9 novies	

17	septies decies	600	sexcenties
18	duodevīcīes ἤ octies decies	700	septingenties
19	undēvīcies ἤ novies decies	800	octingenties
20	vīcies	900	nongenties
30	tricies	1000	mīllies
40	qvadrāgies	2000	bis millies
50	qvīnqvagies	3000	ter millies
60	sexagies	4000	qvater millies
70	septuagies	5000	qvinqvies millies
80	octōgies	6000	sexies millies
90	nōnagies	7000	septies millies
100	centies	8000	octies millies
200	ducenties	9000	novies millies
300	trecenties	10000	decies millies
400	qvandringenties	100000	centies millies
500	qvīngenties	1000000	millies millies

Διακριτέον τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιρρημάτων ἐκεῖνα, ἅτινα σημαίνουσι τὸ ποσάκις. Ταῦτα παράγονται ἐκ τῶν ἀπολύτων καὶ καταλήγουσιν εἰς um, ἢ o primum (primo) τὴν πρώτην φοράν, tertium (tertio). Τὸ δεύτερον δηλοῦται διὰ τοῦ iterum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ (PRONOMINA)

§ 93. Αἱ ἀντωνυμίαι τῆς Λατινικῆς γλώσσης εἶνε αὗται :

1. Προσωπικαὶ (pronomina personalia).
2. Δεικτικαὶ (pronomina demostrātiva).
3. Ὁριστικαὶ ἐπαναληπτικαὶ (pronomina determinātiva).
4. Ἀναφορικαὶ (pronomina relātīva).
5. Ἐρωτηματικαὶ (pronomina interrogātīva).
6. Ἀόριστοι (pronomina indefīnīta).
7. Συσχετικαὶ (pronomina correlātīva).

Α'. Προσωπικαὶ (*Pron. personalia*).

Singularis

	1. προσ.	2. προσ.	3. προσ.
Nom.	ĕgŏ ἐγὼ	tū σὺ	—
Gen.	mĕī	tŭī	sui
Dat.	mihĭ	tibī	sĭbĭ
Acc.	me	te	sē
Abl.	mē	tē	sē.

Pluralis.

Nom.	nōs	vōs	—
Gen.	nostrī, nostrum	vestrī vestrum	sui
Dat.	nōbīs	vōbīs	sĭbĭ
Acc.	nōs	vōs	se
Abl.	nōbīs	vōbīs	sē.

Σημ. Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται στεροῦνται κλητικῆς πλὴν τῆς τοῦ β' προσώπου tu καὶ vos, αἵτινες εἶνε ἅμα ὀνομαστικαὶ καὶ κλητικαί.

§ 94. Ἀπὸ δὲ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν παράγονται:

α') τὰ *ἐπίθετα* ἢ αἱ *κτητικαὶ ἀντωνυμίαι* [pronomina possessiva]: 1) meus, a, um *ἐμός, ἐμή, ἐμὸν* καὶ noster, nostra, nostrum *ἡμέτερος, α, ον*· 2) tuus, tua, tuum *σός, σή, σὸν* καὶ vester, vestra, vestrum *ὑμέτερος, α, ον*: 3) suus, sua, suum *ἑός, ἑή, ἑόν*. Καὶ κλίνονται κανονικῶς κατὰ τὴν β' καὶ α' κλίσιν, πλὴν τῆς ἑνικ. κλητ. τοῦ meus σχηματιζομένης ἀνωμάλως mi.

§ 95. β'.) *Αἱ τὸ γένος δηλοῦσαι ἀντωνυμίαι* [pronomina gentīlicia]: nostrās *ἡμεδαπός*· 1) vestrās *ὑμεδαπός*· 3) cūiās *ποδαπός*. Κλίνονται δὲ ἅπασαι ὡς μονοκατάληκτα ἐπίθετα τῆς γ' κλίσεως· οἷον nostras, γεν. nostrātis, πληθ. nostrātes, γεν. nostratium.

Β'. Δεικτικαὶ (*pron. demonstrativa*).

§ 96. Αἱ δεικτικαὶ δὲ ἀντωνυμίαι εἶνε αὗται:

1. hĭc,	haec,	hōc	οὗτος,	αὕτη,	τοῦτο.
2. istē,	istă	istŭd	ὅδε,	ἥδε,	τόδε.
3. illĕ,	illă,	illŭd	ἐκεῖνος,	ἐκείνη,	ἐκεῖνο.

1. hĭc, haec, hōc.

	Singularis.			*Pluralis.*		
Nom.	hĭc,	haec,	hōc	hī,	hae,	haec
Gen.		hūius		hōrum,	hārum,	hōrum
Dat.		huic			hīs	
Acc.	hunc,	hanc,	hōc	hōs,	hās,	haec
Abl.	hōc,	hāc,	hōc		hīs.	

2. istĕ, istă, istŭd.

	Singularis.			*Pluralis.*		
Nom.	iste,	istă,	istud	isti,	istae,	ista
Gen.		istīus		istōrum,	istārum,	istōrum
Dat.		isti			istīs	
Acc.	istum,	istam,	istud	istōs,	istās,	istā
Ebl.	istō,	istā,	istō.		istis.	

3. illĕ, illă, illŭd.

	Singularis.			*Pluralis.*		
Nsm.	illĕ,	illă,	illŭd	illī,	illae,	illa
Gen.		illīus		illorum,	illārum,	illōrum
Dat.		illī			illīs	
Adc.	illum,	illam,	illud	illōs,	illās,	illa
Abl.	illo,	illā,	illo		illīs.	

Γ'. Ὁριστικαὶ ἐπαναληπτικαὶ *(pron. determinativa).*

§ 97. Ὁριστικαὶ ἐπαναληπτικαὶ εἶνε αὗται :

1. ĭs,	ĕă,	ĭd	οὗτος,	αὕτη,	τοῦτο.
2. īdem,	eădem,	ĭdem,	ὁ αὐτός,	ἡ αὐτή,	τὸ αὐτό.
3. ipsĕ,	ipsă,	ipsum,	αὐτός,	αὐτή,	αὐτό.

1. ĭs, ĕă, id.

	Singularis.			*Pluralis.*		
Nom.	ĭs,	ĕă,	ĭd	ii,	eae,	eă
Gen.		ēiŭs		eōrum,	eārum,	eōrum
Dat.		ĕī			iīs	
Acc.	ĕum,	eam,	ĭd	eōs,	eās,	ea
Abl.	eō,	eā,	eō		iis.	

2. īdem, ĕădem, ĭdem.

	Singularis.			*Pluralis.*		
Nom.	ĭdem,	ĕădem,	idem	īdem,	eaedem,	ĕădem
Gen.		ējusdem		eorundem,	earundem,	eorun-[dem
Dat.		ĕīdem			īsdem	
Acc.	eundem,	eandem,	ĭdem	eōsdem,	eāsdem,	ĕădem
Abl.	eōdem,	eādem,	eōdem		īsdem.	

3. ipsĕ, ipsă, ipsum.

	Singalaris.			*Pluralis.*		
Nom.	ipsĕ,	ipsă,	ipsum	ipsī,	ipsae,	ipsa
Gen.		ipsīus		ipsōrum,	ipsārum,	ipsōrum
Dat.		ipsī			ipsīs	
Acc.	ipsum,	ipsam,	ipsum	ipsos,	ipsās,	ipsa
Abl.	ipsō,	ipsā,	ipsō		ipsīs.	

§ 98. Ἐκ δὲ τῆς ἀντωνυμίας is, ea, id, ἐσχηματίσθη διὰ τῆς προσθήκης τῆς συλλαβῆς dem ἡ ἀντωνυμία īdem, eădem, īdem, καὶ κλίνεται ὡς ἡ is, ea, id, ἀντὶ ὅμως τῶν eumdem, eamdem, eorumdem, earumden λέγεται πάντοτε eundem, eandem, eorundem, earundem.

Δ'. Ἀναφορικαὶ *(pron. relātīva)*.

§ 99. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι εἶνε διτταί, ἡ ὡρισμένη qui, quae, quod *ὅς, ἥ, ὅ* καὶ αἱ ἀόριστοι (pron. relativa indefinita), quisquis, quaequae, quidquid *ὅστις* καὶ quicunque, quaequnque, quodcunque *ὁστισοῦν, ὁστισδήποτε, ὁτιδήποτε.*

α',) qui, quae, quod.

	Singularis			*Pluralis*		
Nom.	quī,	quae,	quod	quī,	quae,	quae
Gen.		cujus		quōrum,	quārum,	quōrum
Dat.		cŭi (μονοσύλ.)			quibus	
Acc.	quem,	quam,	quod	quos,	quās,	quae
Abl.	quō,	quā,	quō		quibus.	

Σημ. Ἀρχαῖος καὶ ποιητικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ quibus εἶνε quīs (queis), ὅστις ἀπαντᾷ καὶ εἰς μεταγενεστέρους συγγραφεῖς. Ὡς ἀφαιρ. τοῦ ἑνικοῦ εἶνε ἐν χρήσει καὶ ὁ τύπος quī κυρίως μετὰ τοῦ cum, ὅταν δὲν ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένον τι πρόσωπον, οἷον quium ἀντὶ quocum

β'.) quisquis, quidquid.

§ 100. Αὕτη ἡ ἀντωνυμία εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐσιαστικὴ καὶ κλίνονται ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆς κατὰ τὴν qui, quae, quod. Ἐκτὸς τῆς ὀνομαστικῆς καὶ αἰτιατ. τοῦ ἀρσεν. καὶ οὐδ. ἀπαντᾷ ἡ ἀφαιρετ. quōquō καὶ ἡ συντετμημένη γενικὴ cuicui καὶ τὸ cuicuimodi *ὅτου δήποτε εἴδους*, ὁποιοσοῦν.

Nom.	quisquis	quidquid
Acc.	quemquem	quidquid
Abl.	quoquo	quoquo.

γ'.) quicunque, quaecunque, quōdcunque (ὁστισοῦν).

§ 101. Ἡ quicunque εἶνε οὐσιαστικὴ καὶ ἐπιθετικὴ καὶ κλίνεται ὡς ἡ ἀναφορική, μένοντος τοῦ μορίου cunque ἀκλίτου κατὰ πάσας τὰς πτώσεις οὕτω:

	Ἀρσενικόν.	*Θηλυκόν.*	*Οὐδέτερον.*
Nom.	quicunque	quaecunquĕ	quodcunquĕ
Gen.	cujuscunque		
Dat.	cuicunque		
Acc.	quemcunque	quamcunque	quodqunquĕ
Abl.	quoqumque	quacunque	quocunque.

§ 102. Ἀναφορικὴν σημασίαν ἔχουσι καὶ αἱ ἑξῆς ἐπιθετικαὶ ἀντωνυμίαι:

1) uter, utra, utrum ὁπότερος, α, ον.
2) quālis, quāle, οἷος, οἷα, οἷον.
3) quantus, a, um ὅσος, ὅση, ὅσον.
4) quotus, a, um ὁπόσος, η, ον.
5) quod (ἄκλιτον) ὅσος.

Προσέτι δὲ αἱ:

utercunque, utracunque, utrumcunque ὁποτεροσοῦν κτλ.
quantuscunque, quantacunque, quantumcunque ὁποσοῦν.
qualiscunque, qualecunque, οἱοσοῦν, οἱοσδήποτε κτλ.
quotcunque (ἄκλιτον) } ὁσοιοῦν, ὅσοι δή.
quotquot (ἄκλιτον) }

Ε΄. Ἐρωτηματικαὶ (*pron. interrogātīva*).

α΄.) Οὐσιαστική.				*β΄.) Ἐπιθετική.*		
§ 103. Nom.	quis? (ἀρσ. καὶ θηλ.) τίς;			qui,	quae,	quod?
		quid? (οὐδ.) τί;				
Gen.		cujus?			cūjus?	
Dat.		cui?			cui?	
Acc.	quem,	quam,	qvid?	quem,	qvam,	qvod?
Abl.	qvo,	qva,	qvo?	qvo,	qva,	qvo?

Ὁ πληθυντικὸς τῆς οὐσιαστικῆς ἀντωνυμίας καὶ ἀμφότεροι οἱ ἀριθμοὶ τῆς ἐπιθετικῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας κλίνονται καθὼς ἡ ἀναφορική.

ΣΤ΄. *Ἀόριστοι (pron. indefinita).*

§ 104. Αἱ ἀόριστοι ἀντωνυμίαι εἶνε οὐσιαστικαὶ καὶ ἐπιθετικαὶ — πλὴν τῆς qvisquam, qvidqvam τίς, τί, ἥτις εἶνε μόνον οὐσιαστικὴ καὶ στερεῖται θηλ. γένους καὶ πληθ. ἀριθμοῦ — καὶ σχηματίζονται ἢ προτιθεμένου τοῦ ali εἰς τοὺς τύπους qvis, qvid καὶ qvi, qvae, qvod ἢ προσαρτωμένων εἰς αὐτοὺς συλλαβῶν τινων, piam, dam, quam. Αἱ

προτιθέμεναι δὲ καὶ προσαρτώμεναι αὗται συλλαβαὶ μένουσιν ἀμετάβλητοι ἐν τῇ κλίσει καὶ μόνον κλίνονται τὰ quis, quid, καὶ qui, qvad. Εἶνε δὲ αἱ ἑξῆς;

Οὐσιαστικὴ ălĭquĭs, alĭquid τίς, τί· gen. alicuius, dot, alicui κτλ. — Ἐπιθετικὴ ăliquī, ăliquăe, (aliquis) ăliquid (πληθυντ. οὐδ.) ăliquă.

qvisqvam, quiqvam, gen. cūjusqvam κτλ. qvidqvam τίς, τί. Αὕτη εἶνε οὐσιαστικὴ μόνον καὶ στερεῖται θηλυκοῦ γένους καὶ πληθ. ἀριθμοῦ. quīdam, qvaedam, quoddam καὶ quiddam τίς, τί· γεν. cujusdam κτλ. Αὕτη ἐν τῇ αἰτιατ. τοῦ ἑνικοῦ καὶ ἐν τῇ γενικῇ του πληθ. τὸ m μεταβάλλει εἰς n· οἷον quaendam, quandam, πληθ. quōrundam, quārundam· quisque, quaeque, qvidqve καὶ quodque ἕκαστος, η, ον.

unusqvisqve, unaqvaeqve, unumqvidqve καὶ unumqvodqve εἷς, ἕκαστος, πᾶς. Ἀμφότερα τὰ μέρη κλίνονται· οἷον αἰτιατ. unumqvemqve, unamqvamqve, unumqvidqve καὶ unumqvodqve γεν. uniuscujusqve, δοτ. unicuique κτλ.

Ἄλλα ἀόριστα ἐπίθετα εἶνε:

ūllus, ulla, ullum τίς, τί.
nūllus, nulla, nullum οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν.
alius, alia, aliud ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο.
alter, altera, alterum ἕτερος, α, ον.
alterŭter, alterŭtra, alterŭtrum ὁπότερος, α, ον.

§ 105. Ζ΄. Συσχετικαὶ *(pron. correlativa)*.

Ἐρωτηματικαὶ	Ἀναφορικαὶ	Δεικτικαὶ	Ἀόριστοι.
quis?	qui	is	aliquis
qui?	quisquis quicumque	idem	quisque quivis
uter?	uter utercumque		quilibet uterque
qualis?	qualis qualiscumque	talis	utervis uterlibet

quantus?	quantus	tantus	qualislibet
	qnantusquantus		aliquantus
	quantuscumque		quantusvis
buot?	quot	tot	quantuslibet
quotus?	quotquot quotcumque	totiden	
	quotus	lotus	aliquot.
	quotuscumque		

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Παρεπόμενα τῶν ῥημάτων.

§ 106. Εἰς τὰ λατινικὰ ῥήματα παρέπονται, καθὼς καὶ εἰς τὰ ἑλληνικά, ἡ *διάθεσις* (genus), ἡ *ἔγκλισις* (modus), ὁ *χρόνος* (lempus), ὁ *ἀριθμὸς* (numerus), τὸ *πρόσωπον* (persōna) καὶ ἡ *συζυγία* (conjugatio).

§ 107. Α΄. *Διάθεσις*. Αἱ διαθέσεις (genera verbi) τῶν ῥημάτων τῆς Λατινικῆς γλώσσης εἰσὶ δύο, ἐνεργητικὴ καὶ παθητική, ὅθεν ἕκαστον ῥῆμα εἶνε ἢ ἐνεργητικὸν (genus ăctīvum) λῆγον εἰς o, ἢ παθητικὸν (genus passīvum) λῆγον εἰς or.

Τὸ δὲ ἐνεργητικὸν πάλιν ῥῆμα εἶνε ἢ μεταβατικὸν (verbum transitīvum), ὅταν δηλ. ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ μεταβαίνῃ εἰς ἄλλο πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὡς *verbero* aliquem=μαστιγῶ τινα, ἢ ἀμετάβατον ἢ οὐδέτερον (instrānsitīvum ἢ neutrum), ὅταν δηλ. ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ δὲν μεταβαίνῃ εἰς ἄλλο ἀντικείμενον· ὡς *curro* τρέχω. — Ὅταν ὅμως τὸ μεταβατικὸν σημαίνῃ πάθος εἶνε ἐν χρήσει τὸ παθητικόν, ὡς *verberor*· οἷον *canis verberatur*=ὁ κύων πλήττεται.

Ὁ παθητικὸς τύπος εἰς or εἰς τὴν Λατινικὴν πολλάκις εἶνε ἐν χρήσει μετὰ ἐνεργητικῆς σημασίας, τὸ δὲ ῥῆμα τότε καλεῖται ἀποθετικὸν (πρβλ. κατωτέρω)· οὕτω ἔχομεν τρεῖς διαθέσεις τῶν ῥημάτων, ἐνεργητικήν, παθητικὴν καὶ ἀποθετικήν.

§ 108. Β'. *Ἔγκλισις.* Αἱ δὲ ἐγκλίσεις, αἵτινες καλοῦνται verbum finitum (ἤτοι ἐγκλίσεις παρεμφατικαὶ) ἐν τῇ Λατινικῇ γλώσσῃ εἰσὶ τρεῖς αὗται:

Ὁριστικὴ (indicativus).
Ὑποτακτικὴ (coniunctivus).
Προστακτικὴ (imperativus).

Οἱ δὲ τύποι, οἵτινες δὲν ἐμφαίνουσιν ὡρισμένως τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος, ἤτοι τὸ πρόσωπον, καλοῦνται verbum infinitum (ἤτοι ἀπαρεμφατικοὶ τύποι), καὶ εἶνε οἱ ἑξῆς:

Ἀπαρέμφατος (infīnītīvus).
Μετοχὴ (participium).
Ὕπτιον (supīnum).
α'.) Θετικὸν (gerundium).
β') Θετικὸν (gerundivum).

§ 109. Τὸ μὲν ὕπτιον δηλοῖ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος, ἀλλ' ὑπὸ τύπον οὐσιαστικοῦ τῆς δ' κλίσεως κατ' αἰτιατικὴν καὶ ἀφαιρετικήν: ὡς amatum, amatu. Ὅθεν τὸ ὕπτιον ἔχει δύο τύπους εἰς um καὶ u. καὶ τὸ μὲν εἰς um (κατ' αἰτιατ.) καλεῖται πρῶτον, καὶ συντάσσεται μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων σημαῖνον τὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως· οἷον legati venerunt (missi sunt) pacem petitum. Τὸ δὲ εἰς u (ἀφαιρ). καλεῖται δεύτερον καὶ συντάσσεται μετ' ἐπιθέτων περιορίζον τὸ ὑπ' αὐτῶν κατηγορούμενον: οἷον mirabile visu, dictu κτλ. = θαυμαστὸν ἰδεῖν, εἰπεῖν κτλ.

§ 110. Τὸ δὲ πρῶτον θετικὸν σημαίνει τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος γενικῶς, ἀλλ' ὑπὸ τύπον οὐσιαστικοῦ λήγοντος ἐν τῇ α' καὶ β' συζυγίᾳ εἰς -ndum, ἐν δὲ τῇ γ' καὶ δ' εἰς endum· καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ ὀνοματικοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς ars amandi ἡ τέχνη τοῦ ἀγαπᾶν· spes liberandi ἡ ἐλπὶς τοῦ ἐλευθεροῦσθαι. — Τὸ δὲ δεύτερον θετικὸν σημαίνει τὴν διάθεσιν δυνατὴν νὰ γείνῃ καὶ ἀναγκαίαν ὑπὸ τὸν τύπον ἐπιθέτου λήγοντος ἐν μὲν τῇ α' καὶ β' εἰς ndus, a, um, ἐν δὲ τῇ γ' καὶ δ' εἰς endus, a, um καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰ εἰς τέος, α, ον ῥηματικὰ τῆς Ἑλληνικῆς· ὡς epistola scribenda = γραπτέα ἐπιστολή.

§ 111. Γ'. *Χρόνος.* Οἱ χρόνοι τῆς Λατιν. γλώσσης εἰσὶν ἓξ οἱ ἑξῆς:

α'.) Ἐνεστὼς (praesens): amo.

β'.) Παρατατικὸς (imperfectum), amā-bam.

γ'.) Παρακείμενος (perfectum), amā-vi.

δ'.) Ὑπερσυντέλικος (plusquamperfectum), amā-vĕrăm.

ε'.) Μέλλων α' (futurum primum), ἢ μέλλων ἁπλοῦς (futurum simblex), ama-bo.

ϛ'.) Μέλλων β' (futurum alterum ἢ exactum), ama-vero).

Διὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἐκφράζεται πρᾶξις παροῦσα, διὰ τοῦ παρατατικοῦ, παρακειμένου καὶ ὑπερσυντέλικου πρᾶξις παρελθοῦσα, διὰ δὲ τῶν δύο μελλόντων πρᾶξις μέλλουσα.

§ 112. Δ'. *Ἀριθμός.* Ἕκαστος χρόνος ἔχει δύο ἀριθμοὺς (ὡς καὶ τὸ ὄνομα), ἑνικὸν (singularis) καὶ πληθυντικὸν (pluralis).

§ 113. Ε'. *Πρόσωπον.* Ἕκαστος χρόνος ἔχει τρία πρόσωπα, πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον.

§ 114. Αὗται δ' εἰσὶν αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις ἐν τῇ ὁριστικῇ, ὑποτακτικῇ καὶ προστακτικῇ τοῦ τε ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ παθητικοῦ ῥήματος.

		Α'. Ἐνεργητικόν Ὁριστικὴ καὶ ὑποτακτικὴ	Β'. Παθητ. Ὁρ. Ὑποτ.	Α'. Ἐνεργητ. Προστακτικὴ	Β'. Παθητ Προστακτικὴ
S.	1	-m ἢ λείπει	-r	ĕ καὶ -to	-rĕ καὶ tor
	2	-s [ἐν τῷ παρακ. -sti]	-ris		
	3	-t	-tur	-to	-tor
P.	1	-mus	-mur		
	2	-tis [ἐν τῷ παρακ. stis]	-minī	-tĕ, tōtĕ	-mīnī
	3	-nt [ἐν τῷ παρακ. -runt]	-ntur	-ntŏ	-ntŏr

§ 115. Ϛ'. *Συζυγία.* Ἡ Λατινικὴ γλῶσσα ἔχει τέσσαρας συζυγίας, διακρινομένας ἐκ τῆς ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεστῶτος. Καταλήγουσι δ' οὕτω:

I.	Εἰς are	laudā-re	ἐπαινεῖν
II.	» ēre	debē-re	ὀφείλειν
III.	» ĕre	agĕ-re	ἄγειν
IV.	» īre	audī-re	ἀκούειν.

Ἡ ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς α'. συζυγίας λήγει εἰς o (ἐκ τοῦ eo), ἡ τῆς β'. εἰς eō, ἡ τῆς γ'. εἰς ō (ἢ iō) καὶ ἡ τῆς δ'. εἰς iō.

§ 116. Διακρίνομεν τρεῖς ῥιζικοὺς τύπους, καθ' οὓς κλίνονται τὰ ῥήματα· τὴν ῥίζαν τοῦ *ἐνεστῶτος*, τὴν τοῦ *παρακειμένου* καὶ τὴν τοῦ *ὑπτίου*. Ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ λοιποὶ τύποι τοῦ ῥήματος καὶ δὴ

α'.) ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ἐνεστῶτος.

Ἐνεργητ. καὶ Παθητ.:
- Ἐνεστ. ὁριστιστική, ὑποτακτική, προστακτική, ἀπαρέμφατος, μετοχή, α'. θετικὸν καὶ β'. θετικόν.
- Παρατατ. ὁριστική, ὑποτακτική.
- Μέλλων I.

β'.) Ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ παρακειμένου.

Ἐνεργ.:
- Παρακ. ὁριστική, ὑποτακτική, ἀπαρέμφατος.
- Ὑπερσυντ. ὁριστική, ὑποτακτική.
- Μέλλων II.

γ'. Ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ὑπτίου: Ἡ μετοχὴ τοῦ παθητ. παρακειμένου, μεθ' ἧς σχηματίζονται οἱ σύνθετοι χρόνοι τοῦ μὲν παθητικοῦ παρακειμένου ἡ ὁριστική, ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ ἀπαρέμφατος· τοῦ δὲ παθητικοῦ ὑπερσυντελίκου ἡ ὁριστικὴ καὶ ἡ ὑποτακτική.

Μέλλων II. παθητικός.

Ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ μέλλοντος καὶ ἡ ἀπαρέμφατος τοῦ τε ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος.

Κοινὴ βάσις τῶν τριῶν τούτων τύπων εἶνε ἡ ῥίζα τοῦ ῥήματος.

Αὕτη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε ὁμοίᾳ τῇ ῥίζῃ τοῦ ἐνεστῶτος.

Πίναξ τοῦ σχηματισμοῦ.

Am-o	amav-i	amat-um	am-are
am-or	amav-erim	amat us	am-arem
am-em	amav-isse	amat-urus	am-arer
am-er	amav-eram	amat-us sum	am-a
am-abam	amav-issem	amat-urum esse	am-are
am-abar	amav-ero	amat-um iri	am-ari.
am-abo			
am-abor			
am-ans			
am-andus			

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

Ῥῆμα οὐσιαστικὸν (*verbum substantivum*).

§ 117. Τὸ οὐσιαστικὸν ῥῆμα sum εἰμὶ καλεῖται καὶ *βοηθητικὸν* (*verbum auxiliare*), τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου σχηματίζονται τύποι τινὲς τῶν ἄλλων ῥημάτων, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω.

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Praesens.	
Sing.	sūm	sim
	es	sīs
	est	sĭt
Plur.	sŭmus	sīmus
	estis	sītis
	sunt	sĭnt.
	Imperfectum.	
Sing.	ĕram	essem
	erās	esses
	erat	esset
Plur.	erāmus	essēmus
	erātis	essētis
	erănt	essĕnt.
	Futurum (simplex) I.	
Sing.	ĕrō	futūr-us, sim
	erĭs	a, sis
	erit	um, sit
Plur.	erĭmus	futur-i, simus
	erĭtis	ae, sitis
	erunt	a sint.

Perfectum.

Sing.	fŭĭ	fuĕrim
	fuistī	fuĕris
	fuit	fuĕrit
Plur.	fuĭmus	fuerĭmus
	fuistis	fuerĭtis
	fuērunt	fuĕrint

Plusquamperfectum.

Sing.	fuĕram	fuissem
	fuĕrās	fuissēs
	fuĕrat	fuisset
Plur.	fuerāmus	fuissēmus
	fuerātis	fuissetis
	fuĕrant	fuissent

Futurum exactum II.

Sing.	fuĕro	ὁμοίᾳ τῇ τοῦ παρακειμένου.
	fuĕris	
	fuĕrit	
Plur.	fuerĭmus	
	fuerĭtis	
	fuĕrint	

Imperativus	*Infinitivus*
Sing. 2. ĕs καὶ estō	Pre. esse
3. estō	Perf. fuisse
Plur. 2. este, estōte	F.S. futūrum, am, um, esse ἢ fore
3. sunto.	Pl. futuros, as, a, esse ἢ fore.

PARTICIPIUM

Praes. (ens) | Fut. futurus, a, um.

Supinum καὶ Gerundium λείπουσιν.

§ 142. Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα : absum, ābfui ἄπειμι, adsum, adfui πάρειμι, desum, defui ἐλλείπω, insum, (fui) ἐνυπάρχω, intersum, interfui διαγίγνομαι, obsum, obfui ἐναντιοῦμαι, praesum,

praefui προίσταμαι, prosum, profui προφέρω, subsum, subfui ὑπόκειμαι, subersum, superfui περιγίγνομαι.

Σημ. α′. Ἡ μετοχὴ τοῦ *ens* ὡς τοιαύτη εἶνε ἄχρηστος, καὶ κεῖται μόνον ἐν τοῖς συνθέτοις absēns ἀπὼν καὶ praesēns παρών· ὡς οὐσιαστικὸν δὲ τὸ ens εἶνε φιλοσοφικὸς τεχνικὸς ὅρος.

Σημ. β′. Ἐν τῇ κλίσει τοῦ prosum παρεμβάλλεται τὸ εὐφωνικὸν d ὅπου μετὰ τὸ o ἀκολουθεῖ φωνῆεν· prodes, prodest κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ′.

Παραδείγματα τῶν τεσσάρων ὁμαλῶν συζυγιῶν.

Πρώτη συζυγία εἰς *a*.

laudŏ, laudā-vi, laudā-tum, laudā-re ἐπαινεῖν.

Actīvum.

	INTICATIVUS	CONIUNCTIVUS
	Praesens	
Sing.	laudō	landĕ-m
	laudā-s	laudē-s
	laudă-t	laudĕ-t
Plur.	laudā-mus	laudē-mus
	lauda-tĭs	laudē-tis
	laudă-nt	laudĕ-nt
	Imperfectum.	
Sing.	laudā-bam	laudā-rĕm
	laudā-bās	laudā-rēs
	laudā-băt	laudā-rĕt
Plur.	laudā-bāmus	laudā-rēmus
	laudā-bātis	laudā-rētis
	laudā-bant	laudă-rĕnt.

Futurum simplex.

Sing.	laudā-bō	lauda-turus,	sim
	laudā-bĭs	a,	sis
	laudā-bĭt	um	sit
Plur.	lauda-bimus	lauda-turi,	simus
	laudā-bĭtis	ae,	sitis
	laudā-bŭnt	a	sint

Perfectum.

Sing.	laudā-vī	laudav-ĕrĭm
	laudav-istī	laudav-erī̆s
	laudav-ĭt	laudav-erĭt
Plur.	laudav-ĭmus	laudav-ĕrĭmus
	laudav-istĭs	laudav-ĕrī̆tis
	laudav-ērunt	laudav-ĕrĭnt.

Plusquamperfectum.

Sing.	laudav-ĕrăm	laudāv-issem
	laudav-erās	laudav-issēs
	laudav-erāt	laudav-issĕt
Plur.	laudav-erāmus	laudav-issemus
	laudav-erātis	laudav-issētis
	laudav-erănt	laudav-issĕnt.

Futurum exactum

Sing.	laudav-ĕrō̆	
	laudav-erī̆s	
	laudav-erĭt	ὁμοία τῇ τοῦ παρακειμένου.
Plur.	laudav-ĕrĭmus	
	laudav-erī̆tis	
	laudav-erĭnt	

IMPERATIVUS			INFINITIVUS	
Sing. 2.	laudā	laudā-to	Praes.	laudā-re
3.	—	laudā-to	Perf.	laudav-issĕ
Plur. 2.	laudā-te	lauda-tōte	Fut.	laudā-tūrum, am, um
3.	—	lauda-nto		laudat uros, as, a [essĕ

PARTICIPIUM		GERUNDIUM	
Praes.	laudā-ns [γεν. laudă-ntis]	Gen.	lauda-ndī
Fut.	lauda-turŭs,	Dot.	lauda-ndō
	a, um	Acc.	laudă-ndum
		Abl.	lauda-ndō

SUPINUM

1. laudāt-um | 2. laudat-u.

Passivum

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Praesens	
Sing.	laudŏ-r	laudĕ-r
	laudā-rĭs	laudē-ris
	laudā-tŭr	laudē-tur
Plur.	lauda-mŭr	laudē-mur
	laudā-mĭnī	laudē-mini
	laudă-ntŭr	laudĕ-ntur.
	Imperfectum.	
Sing.	lauda-băr	laudā-rer
	laudā-bāris	laudā-rēris
	laudā-bātur	laudā-rētur
Plur.	laudā-bāmur	laudā-rēmur
	laudā-bāmini	laudā-rēmini
	laudā-băntur	laudā-rĕntur.

Futurum simplex.

Sing.	laudā-bŏr	λείπει
	laudā-bĕris	
	laudā-bĭtur	
Plur.	laudā-bĭmur	
	laudā-bĭmini	
	laudā-bŭ-ntur	

Plusquamperfectum.

Sing.	laudā-tus,	ĕram	laudatus	essem
	a,	ĕrās	a,	essēs
	um	ĕrăt	um	essĕt
Plur.	lauda-ti,	orāmus	laudati	essēmus
	ae,	erātis	ae,	essētis
	a	erănt	a	essent

Futurum exactum.

Sing.	lauda-tus,	ērŏ	λείπει
	a,	ĕrĭs	
	um	ĕrĭt	
Plur.	lauda ti,	erĭmus	
	ae,	erĭtis	
	a	ĕrŭnt.	

IMPERATIVUS			INFINITIVUS	
S. 2. laudā-re	lauda-tor		Praes.	laudā-ri
3. —	lauda-tor		Perf.	laudā-tum, am, um, essĕ
P. 2. lauda-minī				lauda-tos, as, a, esse
3. —	lauda-ntor		Fut.	laudā tum, īri

PARTICIPIUM	GERUNDIVUM
Perf. lauda-tus, a, um	lauda-ndus, a, um.

Παραδείγματα. accuso κατηγορῶ, curo ἐπιμέλομαι, judico δικάζω, libero ἐλευθερῶ, nomino ὀνομάζω, orno κοσμῶ, supero ὑπερέχω, spero ἐλπίζω, voco καλῶ, nuncio ἀγγέλλω, damno καταγιγνώσκω, erro πλανῶμαι, castīgo κολάζω, opto εὔχομαι, honoro τιμῶ.

Δευτέρα συζυγία εἰς ē

debe-o deb-ŭi debĭ-tum debē-rē ὀφείλειν.

Activum

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Praesens.	
Sing.	debĕ-ō	debĕă-m
	debē-s	debeā-s
	debĕ-t	debeā-t
Plur.	debē-mus	debeā-mus
	debē-tis	debeā-tis
	debē-nt	debea-nt.
	Imperfectum.	
Sing.	debē-bam	debē-rem
	debē-bās	debē rēs
	debe-bat	debe-ret
Plur.	debe-bāmus	debē-rēmus
	debe-bātis	debē-rētis
	debe-bant	debē-rent.
	Futurum simplex.	
Sing.	debē-bō	debit-urus, a, um sim
	debe bis	sis
	debē-bit	sit
Plur.	debe bimus	debit-uri, ae, a simus
	debe-bitis	sitis
	debe-bunt	sint.
	Perfectum	
Sing.	debŭ-i	debu-erim
	debu-istī	debu-eris
	debu-it	debu-erit
Plur.	debu imus	debu erimus
	debu istis	debu eritis
	debu-ērunt	debu-erint.

Plusquamperfectum

Sing.	debu-eram	debu-issem
	debu-eras	debu-isses
	debu-erat	debu-isset
Plur.	debu-eramus	debu-issemus
	debu-erātis	debu-issētis
	debu-erant	debu-issent.

Futurum exactum.

Sing.	debu erō	ὁμοίᾳ τῇ τοῦ παρακειμένου.
	debu-eris	
	debu-erit	
Plur.	debu-erimus	
	debu-eritis	
	debu-erint	

IMPERATIVUS

Sing.	2.	debē,	debē tō
	3.	—	debē-tō
Plur.	2.	debē-te	debe-tōte
	3.		debe-nto

INFINITIVUS

Praes.	debē-re
Perf.	debu-isse
Fut.	debit-ūrum, am, um, esse
	detit-uros, as, a, esse

PARTICIPIUM

Pres. debe-ns, γεν. debe-ntis
Fut. debit-ūrus, a, um.

GERUNDIUM

Gen.	debe-ndi
Dat.	debe-ndo
Acc.	debe-ndum
Abl.	debe-ndo

SUPINUM

1. debit-um | 2. debit-u

Passivum.

INDICATIVUS		CONJUNCTIVUS
	Praesens.	
Sing.	dēbeo-r	debea-r
	debē-ris	debeā-ris
	debe-tur	debeā-tur
Plur.	debē-mur	debeā-mur
	debē mini	debea-mĭnī
	debē-ntur	debea-ntur.
	Imperfectum.	
Sing.	debē-bar	debe-rer
	debe-baris	debe-rēris
	debe-bātur	debe-retur
Plur.	debe-bāmur	debe-remur
	debe-bamĭnī	debe-remĭnī
	debe-bantur	debe-rentur.
	Futurum simplex.	
Sing	debē-bor	
	debe-beris	
	debe-bitur	λείπει
Plur.	debe-bimur	
	debe bimini	
	debe-buntur	
	Perfectum.	
Sing.	debit-us, sŭm	debit-us sĭm
	a, ĕs	a, sīs
	um, ĕst	um, sĭt
Plur.	debit-i, sŭmus	debit-i sīmus
	ae, ĕstis	ae, sītis
	a, sunt	a, sint.

Plusquamperfectum.

Sing	debĭt-us	ĕrăm	debet-us	essem
	a,	ĕrās	a,	essēs
	um,	ĕrăt	um,	essĕt
Plur.	debĭt-i	erāmus	debet-i	essemus
	ae,	erātis	ae,	essētis
	a,	erant	a,	essent

Futurum exactum.

Sing.	debĭt-us	ero	λείπει.
	a,	eris	
	um,	erit	
Plur.	debĭti	erimus	
	ae,	eritis	
	a,	erunt.	

IMPERATIVUS

Sing.	2. debā-rĕ	debe-tor
	3. —	debe-tor
Plur	2. debe-mĭni	
	3. —	debe-ntor

INFINITIVUS

Praes. debē-ri
Perf. debĭt-um, am, um esse
debit-os, as, a esse.
Fut. debĭt-um, īrī.

PARTICIPIUM

Perf. debit-us, a, um,

GERUNDIVUM

debe-ndus, a, um.

Παραδείγματα. habeo ἔχω, moneo παραινῶ, mŏvĕo κινῶ, retīnĕo κατέχω, taceo σιωπῶ, placeo ἀρέσκω, praebeo παρέχω, jaceo κεῖμαι, rapio ἁρπάζω cupio ἐπιθυμῶ, mĭnŭo ἐλαττῶ, valeo ἰσχύω, doleo λυποῦμαι, torreo φρύγω, censeo νομίζω. κρίνω, pareo ὑπακούω, stŭpeo εἶμαι ἔκθαμβος, timeo φοβοῦμαι, tŭmeo ἐξογκοῦμαι, vĭreo θάλλω.

Τρίτη συζυγία εἰς ĕ.

lĕgō, leg-i,, lec-tum, legĕ-re ἀναγινώσκειν.

Activum.

	INDICATIVUS	CONIUNCTIVUS	
	Praesens.		
Sing.	leg-o	lega-m	
	lĕgi-s	legā-s	
	lĕgi-t	lega-t	
Plur.	lègĭ-mus	legā-mus	
	lĕgĭ-tis	legā-tis	
	legu-nt	lega-nt	
	Imperfectum.		
Sing.	legē-bam	legĕ-rem	
	legē-bās	lege-res	
	legē-bat	lege-ret	
Plur.	lege-bāmus	lege-rēmus	
	lege-bātis	lege-rētis	
	lege-bant	lege-rēnt	
	Futurum simplex.		
Sing.	lega-m	lecturus,	sim
	legē-s	a,	sis
	lege-t	um,	sit
Plur.	legē-mus	lectūri,	simus
	legē-tis	ae,	sitis
	lege-nt	a,	sint
	Perfectum.		
Sing.	leg-i	leg-erim	
	leg-isti	leg-eris	
	leg-it	leg-erit	
Plur.	leg-ĭmus	leg-erīmus	
	leg-istis	leg-eritis	
	leg-erunt	leg-erint	

Plusquamperfectum.

Sing.	lēg-eram	lēg-issem
	leg-erās	leg isses
	leg-erat	leg-isset
Plur.	leg-eramus	leg-issemus
	leg-erātis	leg-issētis
	leg-erant	leg-issent

Futurum exactum.

Sing.	lēg-ero	
	leg-eris	
	leg-erit	ὁμοία τῇ τοῦ παρακειμένου.
Plur.	leg-erimus	
	leg-eritis	
	leg-erint	

IMPERATIVUS

Sing.	2. lĕgĕ	legĭ-to
	3. —	legĭ-tō
Plur.	2. legi-te	legi-tōte
	3. —	legu-nto

INFINITIVUS

Praes.	leg-ĕre
Perf.	lēlg-isse
Fut.	lect-ūrum, am, um,
	lect-uros, as, a, esse.

GERUNDIUM

Gen.	lege-ndi
Dat.	lege-ndo
Acc.	lege-ndum
Abl.	lege-ndo.

PARTICIPIUM

Praes.	lege-ns, γεν. lege-ntis
Fut.	lect-ūrus, a, um.

SUPINUM

1. lect-um | 2. lect-u-

Passivum.

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Pracsens.	
Sing.	lego-r	legā-r
	legĕ-ris	legā-ris
	legĭ-tur	lega-tur
Plur.	legĭ-mur	legā-mur
	legi-mini	lega-mini
	legu-ntur	lega-ntur
	Imperfectum.	
Sing.	legē-bar	legĕ-rer
	lege-baris	lege-rēris
	lege-batur	lege-retur
Plur.	lege-bamur	lege-remur
	lege-bamīnī	lege remini
	lege-bantur	lege-rentur
	Futurum simplex.	
Sing.	lega-r	
	lege-ris	
	lege-tur	
Plur.	lege-mur	λείπει.
	lege-minī	
	lege-ntur	
	perfectum.	
Sing.	lect-us, a, um, sŭm	lectus, a, um, sim
	ĕs	sis
	ĕst.	sit
Plur.	lect-i, ae, a, sŭmus	lecti, ae, a, simus
	ĕstis	sitis
	sunt.	sint.

Plusquamperfectum.

Sing.	lect-us	eram	lectus,	essem
	a,	ērās	a,	esses
	um,	ērăt	um,	esset
Plur.	lect-i,	eramus	lecti,	essemus
	ae,	erātis	ae,	essetis
	a,	erănt.	a,	essent.

Futurum exactum.

Ping.	lect-us,	ĕrō	
	a,	ĕrĭs	
	um,	ĕrĭt	
Plur.	lect-i,	erĭmus	λείπει.
	ae,	erĭtis	
	a,	erŭnt.	

IMPERATIVUS

2.	lĕgĕ-re	legĭ-tor
3.	—	legĭ-tor
Plur. 2.	legi-mĭni	
3.	—	legu-ntor

INFINITIVUS

Praes.	lĕg-i
Perf.	lect-um, am, um, esse
	lect-os, as, a, esse
Fut.	lectu-rum iri.

PARTICIPIUM

Perf. lect-us, a, um.

GERUNDIVUM

lege-ndus, a, um.

Παραδείγματα: cogo ἀναγκάζω, duco ὁδηγῶ, flecto κάμπτω, frango θραύω, gero φέρω, laedo λυμαίνομαι, mitto πέμπω, pŭngo νύττω, scalpo γλύφω, repo ἕρπω, dico λέγω, scribo γράφω, vinco νικῶ, rumpo ῥήγνυμι, linquo λείπω, fundo χέω, fodio ὀρύττω, scindo σχίζω, solvo λύω, carpo δρέπω.

Τετάρτη συζυγία εἰς *ire.*

audĭ-ō, audī-vī, audī-tum, audī-rĕ ἀκούειν.

Activum.

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS	
		Praesens.	
Sing.	audĭ-ō	audĭa-m	
	audĭ-s	audiā-s	
	audĭ-t	audia-t	
Plur.	audī-mus	audiā-mus	
	audi-tis	audiā-tis	
	audi-unt	audia-nt	
		Imperfectum.	
Sing.	audiē-bam	audī-rem	
	audiē-bas	audī-res	
	audiē-bat	audi-ret	
Plur.	audiē-bamus	audi-remus	
	audiē-batis	audi-retis	
	audiē-bant	audi-rent.	
		Futurum simplex.	
Sing	audia-m	audi-turus	sim
	audi-es	a,	sis
	audi-et	um,	sit
Plur.	audie-mus	audi-turi	simus
	audie-tis	ae,	sitis
	audie-nt	a,	sint.
		Perfectum.	
Sing.	audīv-i	audiv-erim	
	audiv-isti	audiv-eris	
	audiv-it	audiv-erit	
Plur.	audiv-imus	audiv-erimus	
	audiv-istis	audiv-eritis	
	audiv-ērunt	audiv-erint.	

Plusquamperfectum.

Sing.	audiv-eram	audiv-issem
	audiv-eras	audīv-issēs
	audiv-erat	audiv-isset
Plur.	audive-ramus	audiv-issemus
	audive-ratis	audiv-issetis
	audive-rant	audiv-issent.

Futurum exactum.

Sing.	audiv-ero	ὁμοία τῇ τοῦ παρακειμένου.
	audiv-eris	
	audiv-erit	
Plur.	audiv-erimus	
	audiv-eritis	
	audiv-erint	

IMPERATIVUS				INFINITIVUS	
Sing.	2.	audī,	audī-to	Praes.	audī-re
	3.	—	audī-to	Fut.	audit-urum, am, um,
Plur.	2.	audī-te	audi-tōte		audit-uros, as, a [esse
	3.	—	audi-unto	Perf.	audiv-isse.

GERUNDIUM		PARTICIPIUM	
Gen.	audi-endi	Praes.	audie-ns γεν. audien-tis
Dat.	audi-endo	Perf.	audit-ūrus, a, um.
Acc.	audi-endum		
Abl.	audi-endo		

SUPINUM

1. audīt-um	2. audīt-u.

Passivum.

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Praesens.	
Sing.	audĭo-r	audĭa r
	audī-ris	audiā-ris
	audi-tur	audiā-tur
Plur	audī-mur	audiā-mur
	audi-mini	audiā-minī
	audiu-ntur	audia-ntur.
	Imperfectum.	
Sing.	audiē-bar	audi-rer
	audiē-bāris	audi-reris
	audiē-batur	audi-retur
Plur.	audiē-bamur	audi-remur
	audiē-baminī	audi-remini
	audiē-bantur	audi-rentur.
	Futurum simplex.	
Sing.	audi-ar	
	audiē-ris	
	audiē-tur	
Plur.	audie-mur	λείπει
	audie-mini	
	audie-ntur	
	Perfectum.	
Sing.	audīt-us, sum	audit-us, sim
	a, ĕs	a, sis
	um, est	um, sit
Plur.	audīt-i, sŭmus	audit-i, simus
	ae, estis	ae, sitis
	a, sunt.	a, sint

Plusquamperfectum.

Sing.	audīt-us	ĕrăm	audit-us	esem
	a,	ĕrăs	a,	essēs
	um,	ĕrăt	um,	essĕt
Plur.	audit-i	erāmus	audit-i,	essemus
	ae,	erātis	ae,	essetis
	a,	erănt	a,	essent.

Futurum exactum.

Sing.	audit-us	ĕrō	
	a,	ĕrĭs	
	um.	ĕrĭt	
Plur.	audit-i	erĭmus	λείπει.
	ae,	erĭtis	
	a,	erŭnt	

IMPERATIVUS

Sing. 2.	audī-re	audi-tor
3.	—	audi-tor
Plur. 2.	audi-mĭni	—
3.	—	audi-untor.

INFINITIVUS

Praes.	audī-ri
Perf.	audīt-um, am, um,
	audit-os, as, a, [esse.
Fut.	audīt-um, iri.

PARTICIPIUM

Perf. audit-us, a, um.
Fut. —

GERUNDIVUM

audie-ndus, a, um.

Παραδείγματα: custōdio φυλάττω, finio τελειώνω, munio ὀχυρόνω, venio ἔρχομαι, comperio μανθάνω, sentio αἰσθάνομαι, dormo καθεύδω, lenio πραΰνω, salio πηδῶ, sepelio θάπτω, aperio ἀνοίγω, cĭo κινῶ, haurio ἀντλῶ, saepio φράττω, sancio ὁρίζω, amicio ἀμφιέννυμι, fulcio ὑποστηρίζω, farcio πληρῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ἀποθετικὰ (*verba deponentia*).

§ 119. Ἀποθετικὸν (dēpōnens) λέγεται τὸ ῥῆμα, ὅταν ἔχῃ παθητικὸν μὲν τύπον, ἐνεργητικὴν δὲ σημασίαν, μεταβατικὴν ἢ ἀμετάβατον ἐν ὅλοις τοῖς χρόνοις. Μόνον ἡ μετοχὴ ἡ εἰς ndus λήγουσα διατηρεῖ τὴν παθητικὴν σημασίαν· ὡς hortandus παραινετέος, συμβουλευτέος. Ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν τύπων ἔχουσι τὰ ἀποθετικά· α') τὸ ὕπτιον, καὶ τὸ α' θετικόν· β') ἀμφοτέρας τὰς μετοχὰς εἰς us καὶ urus καὶ γ') τὴν ὑποτακτικὴν καὶ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεργ. μέλλοντος· ἐκ δὲ τῶν παθητικῶν δὲν ἔχουσι τὴν ἀπαρέμφ. τοῦ μέλλοντος.

Παραδείγματα τῶν τεσσάρων συζυγιῶν τῶν ἀποθετικῶν.

INDICATIVUS

Praesens.

	I.	*II.*	*III.*	*IV.*
S.	horto-r	vereo-r	loquo-r	largi-or
	προτρέπω	αἰδοῦμαι	διαλέγομαι	ἐπιδαψιλεύομαι
	hortā-ris	verē-ris	loque-ris	largī-ris
	horta tur	verē tur	loqui-tur	largī-tur
P.	horta-mur	verē mur	loqui-mur	largī-mur
	hortā-mīnī	vere-mini	loqui-minī	largī-minī
	horta-ntur	vere-ntur	loquu-ntur	largiu-ntur

Imperfectum.

S.	hortā-bar	verē bar	loquē-bar	largi-ēbar
	horta-bāris	verē bāris	loque-bāris	largi-ebāris
	horta-bātur	vere-bātur	loque-bātur	largi-ebātur
P.	hortabā-mur	vere-bāmur	loque-bamur	largi-ebāmur
	hortabā-mini	vere-bāmini	loque-bāmini	largi-ebamini
	hortaba-ntur	vere-bantur	loque-bantur	largi-ebantur

Perfectum.

S.	hortā-tus, a, um sum	veri-tus, a, um sum	locu-tus, a, um, sum	largī-tus, a, um sum
P.	horta-ti, ae, a sumus	veriti, ae, a, sumus.	locu-ti, ae, a, sumus	largi-ti, ae, a, sumus,

Plusguamperfectum.

S.	horta-tus, a, um eram	veri-tus, a, um eram	locū-tus, a, um eram	largi-tus, a, um eram
P.	hor-tati, ae, a eramus.	veri-ti, ae, a eramus.	locu-ti, ae, a eramus.	largi-ti, ae, a, eramus

Futurum simplex.

S.	hortā-bor	verē-bor	loqu-ar	largi-ar
	horta-beris	vere beris	loquē-ris	largi-eris
	horta-bitur	vere-bitur	loquē-tur	largi-ētur
P.	horta-bimur	vere-bimur	loquē-mur	largi-ēmur
	horta-bimini	vere-bimīnī	loquē-minī	largi-ēminī
	horta buntur	vere-buntur	loque-ntur	largi-entur

Futurum exactum.

S.	horta-tus, a, um ero	ver-ĭtus, a, um ero	locu-tus, a, um ero	largī-tus, a, um ero
P.	horta-ti, ae, a erimus	ver-ĭti, ae, a erimus.	locu-ti, ae, a erimus.	largī-ti, ae, a erimus.

CONJUNCTIVUS

Praesens.

S.	horte-r	vere-ar	loqua-r	largi-ar
	hortē-ris	vere-āris	loquā-ris	largi-āris
	hortē-tur	vere-ātur	loquā-tur	largi-ātnr
P.	horte-mur	vere-āmur	loquā-mur	largi-āmur
	hortē-minī	vera-āminī	loquā-minī	largi-āminī
	horte-ntur	vere-antur	loqua-ntur	largi-antur

Perfectum.

S.	hortā-tus, a, um, sim	ver-itus, a, um sim	locu-tus, a, um sim	largī-tus, a, um sim
P.	horta-ti, ae, a, simus.	ver-iti, ae, a simus	locu-ti, ae, a simus	largi-ti, ae, a simus.

Plusquamperfectum.

S.	horta-tus, a, um essem	ver-itus, a, um essem	locū-tus, a um essem	largī-tus, a, um essem
P.	horta-ti, ae, a essemus	ver-iti, ae, a essemus	locu-ti, ae, a essemus	largi-ti, ae, a essemus

Futurum.

S.	horta-turus.a, um sim	ver-iturus, a, um sim	locū-turus, a, um sim	largī-tūrus, a, um sim
P.	horta-turi, ae, a simus	ver-ituri, ae, a simus.	locu-turi, ae, a simus.	largi-turi, ae, a simus.

IMPERATIVUS

S. 2.	hortā-re	verē-re	loquē-re	largi-re
P.	hortā-mini	verē-mini	loqu-imini	largi-minī
S. 3.	hortā-tor	verē-tor	loqu-itor	largī-tor
	hortā-tor	verē-tor	loqu-itor	largī-tor
P.	—	—	—	—
	horta-ntor.	vere-ntor	loquu-ntor	largiu-ntor

1. INFINITIVUS

Praesens.

horta-ri	verē-rī	loqu-ī	largī-rī

2· *Perfectum.*

S.	horta-tum, am, um esse	ver-itum, am, um esse	locū-tum, am, um esse	largī-tūm, am, um esse
P.	horta-tos, as, a esse.	ver-itos, as, a esse.	locū-tos, as, a esse.	largī-tos, as, a esse.

3. *Futurum.*

S.	hortā-tūrum, am, um esse	veri-tūrum, am, um esse	locū-tūrum, am, um esse	largī-tūrum, am, um esse
P.	horta-turos, as, a esse.	veri-turos, as, a esse.	locu-turos, as, a esse.	largi-turos, as, a esse.

1. PARTICIPIUM

hortans, ăntis	verēns, ĕntis	loquēns, ĕntis	largiēns, iĕntis

2. *Perfectum.*

horta-tus, a, um.	veri-tus, a, um.	locū-tus, a, um.	largī-tus, a, um.

3. *Futurum Act.*

hortā-turus, a, um.	veri-turus, a, um.	locū-turus, a, um.	largī-tūrus, a, um.

4. *Futurum Pass.*

horta-ndus, a, um.	vere-ndus, a, um.	loque-ndus, a, um.	largie-ndus, a, um.

GERUNDIUM

Gen.	horta-ndi	vere-ndi	loque-ndi	largie-ndi
Dat.	horta-ndo	vere-ndo	loque-ndo	largie-ndo
Acc	horta-ndum	vere-ndum	loque-ndum	largie-ndum
Abl.	horta-ndo.	vere-ndo.	loque-ndo	largie-ndo.

SUPINUM

1.	hortāt-um	verit-um	locut-um	largīt-um
2.	hortāt-ū.	verit-u.	locut-u.	largīt-u.

§ **Παραδείγματα** *α' συζυγίας*: aspernor, natus sum, ari, ἀποβάλλω τι, crimĭnor, atūs sum, ari αἰτιῶμαι· epŭlor, atus sum, ari εὐωχοῦμαι· ĭmĭtor, atus sum, ari μιμοῦμαι· ŏpīnor, atus sum, ari οἴομαι· prĕcor, atus sum, ari εὔχομαι· lementor, atus sum, ari θρηνῶ, miror, atus sum, ari θαυμάζω· osculor, atus sum, ari φιλῶ· venor, atus sum, ari θηρεύω.

β' συζυγίας: polliceor, pollicĭtus sum, pollicēri ὑπισχνοῦμαι.

mĭsĕrĕor, misĕritus sum, miserēri οἰκτείρω· confītĕor, confessus sum, confitēri ἐξομολογῶ· mĕdĕor (ἄνευ παρακ.), mĕdēri θεραπεύω· rĕor, rătus sum, rēri λογίζομαι· lĭceor, lĭcītus sum, lĭcēri, ὠνοῦμαι· tŭeor, tuĭtus sum, tuēri τηρῶ.

γ' συζυγίας: fungor, functus sum, fungi ἐκτελῶ· lābor, lapsus sum, labi ὀλισθαίνω· obliviscor, oblitus sum, oblivisci, ἐπιλανθάνομαι· morior, mortuus sum, mori ἀποθνήσκω· pascor, pastus sum, pasci νέμομαι· queror, questus sum, queri μέμφομαι· utor, usus sum, uti χρῶμαι· fruor, fruĭtus (ἢ fructus) sum, frui καρποῦμαι· irascor, irātus sum, irasci ὀργίζομαι· sĕquor, sĕcūtus sum, sĕqui ἕπομαι· vescor (ἄνευ παρακ.), vesci σιτοῦμαι.

δ' συζυγίας: assentior, assensus sum, assentiri συναινῶ· expĕrior, expertus sum, experīri πειρῶμαι· mentĭor, mentitus sum, mentiri ψεύδομαι· oppĕrior, oppertus sum, opperiri περιμένω· ordior, orsus sum, ordiri ἄρχομαι· ŏrior, ortus sum, oriri ἀνατέλλω· pŏtior, potitus sum, potiri κρατῶ τινός· sortior, sortītus sum, sortiri κληροῦμαι.

§ 120. Τὰ ἑξῆς ῥήματα audeo, ausus sum, audēre τολμᾶν, gaudeo, gavīsus sum, gaudēre χαίρειν, soleo, solitus sum, solēre εἰωθέναι, (fīdo (confīdo, diffīdo) fīsus sum, fidēre πεποιθέναι, σχηματίζουσι τὸν παρακείμενον καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ παραγομένους χρόνους κατὰ παθητικὴν φωνήν, ἀλλὰ μὲ διάθεσιν ἐνεργητικήν. Καλοῦνται δὲ *ἡμιαποθετικὰ* (semideponentia).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙϚ'.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν τεσσάρων συζυγιῶν τῶν ῥημάτων.

§ 121. Ῥήματά τινα εἰς -ĕo, κλίνονται οὐχὶ κατὰ τὴν δευτέραν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην συζυγίαν, ὡς *beo εὐδαίμονά τινα ποιῶ*, *creo πλάττω*, *delinēo ὑπογράφω*, *illaqueo παγιδεύω*, *meo εἰμί*.

§ 122. Τῶν ἑξῆς ῥημάτων τῆς τρίτης συζυγίας ἡ ῥίζα προσλαμβάνει εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἓν i :

capio *λαμβάνω*, fugio *φεύγω*, rapio *ἁρπάζω*, cupio *ἐπιθυμῶ*, iacio

ἵημι, supio *γεύομαι*, facio *ποιῶ*, *pario* *γενῶ*, specio *ὁρῶ*, fodio *ὀρύττω*, *quatio* *σείω*, lacio *ἐφέλκω*.

Ἀποθετ. morior *θνήσκω*, patior *πάσχω* καὶ gradior *βαδίζω*.

Τὸ i τοῦτο μένει εἰς ὅλους τοὺς τύπους τοὺς ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ἐνεστῶτος παραγομένους, ἀποβάλλεται μόνον τότε, ὅταν ἕπηται ἕτερον ĭ ἢ ĕr, οὕτω:

capi-o	capi-or	
cap-ĭs	cap-ĕris	cap-e
cap-it	cap-itur	capi-to
cap-īmus	cap-imur	cap-ite
cap-ĭtis	cap-imini	cap-itōte
capi-unt	capi-untur	capi-unto.

Ἐπίσης: capi-am, capi-ar, capi-ebam, capi-ebar, cap-erem, cap-erer, capi-am, capi-ar· capi-ens, capi-endus, cap-i.

Ὡσαύτως τὰ ἀποθετικά: morior, morĕris, morĭtur κτλ. ὑποτ. παρατ. morĕrer, morerēris, morerētur κτλ. παρατ. ὁρ. moriēbar κτλ. μέλλ. moriar, moriēris, moriētur κτλ. προστ. morēre κτλ., ἀλλ' ἀπαρέμφ. mori.

§ 123. Εἰς τοὺς παρακειμένους τοὺς λήγοντας εἰς āvi, ēvī, īvī καὶ εἰς τοὺς ἐξ αὐτῶν παραγομένους γίνεται συγκοπὴ τοῦ v ἑπομένου s καὶ r, καὶ συναίρεσις τῶν φωνηέντων πλὴν τοῦ ie, οὕτω: amavisti amāsti· delevissem delēssem· audivisti audisti· novissem nōssem· amavisse amāsse· deleveram delēram· audivissem audissem· novisse nōsse· amaveram amāram· consueverunt consuērunt. quaesivisse quaesīsse· cognoveram cognōram· ἀλλά: audiveram audieram, audivero audiero, potiverim potierim.

§ 124. Τὸ τρίτον πρόσ. τοῦ πληθυντικοῦ τῆς ὁριστικῆς, τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου πολλάκις λήγει εἰς ēre ἀντὶ ērunt· οἷον amavēre, scripsēre ἀντὶ amaverunt, scripserunt.

§ 125. Εἰς τὸ παθητικὸν τὸ δεύτερον ἑνικὸν πρόσωπον, ἐξαιρουμένης τῆς ὁριστικῆς τοῦ ἐνεστῶτος, πολλάκις λήγει εἰς -rĕ ἀντὶ -ris, ὡς amēris-amēre, amabāris-amabare, amarēris-amarēre, amabĕris-amabĕre.

§ 126. Αἱ προστακτικαὶ τῶν ῥημάτων dīcere *λέγειν*, dūcere *ἄγειν*, facere *ποιεῖν*, σχηματίζουσι τὸ β' ἑνικὸν πρόσωπον ἄνευ τοῦ e: dic, duc, fac, fer. Ὡσαύτως καὶ τὰ σύνθετα αὐτῶν· ὡς benedic, educ, perfer, calĕfac. Τὰ σύνθετα ὅμως τοῦ facio, ἅτινα τρέπουσι τὸ a εἰς i, σχηματίζουσι κανονικῶς τὴν προστακτικήν, οἷον confice, effice. Τὸ scio σχηματίζει μόνον scīto, scitote.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ ἀνωμάλων ῥημάτων.

§ 127. Κυρίως ἀνώμαλα ῥήματα (verba anomala) ὀνομάζονται ἐκεῖνα, ἅτινα οὐ μόνον τὸν παρακείμενον καὶ τὸ ὕπτιον σχηματίζουσιν ἀνωμάλως, ἀλλὰ καὶ ἄλλους χρόνους. Τοιαῦτα εἶνε πλὴν τοῦ sum (πρβλ. § 140) τὰ ἑξῆς: possum δύναμαι, edo ἐσθίω, volo βούλομαι, nolo οὐ βούλομαι, malo προτιμῶ, eo εἶμι, queo δύναμαι, nequeo οὐ δύναμαι, fero φέρω, fio γίγνομαι.

1) possum, pot-ui, pos-se δύναμαι.

§ 128. Τὸ possum σύνθετον ὂν ἐκ τοῦ pot (ἀντὶ potis, pote δυνατὸς) καὶ sum, κλίνεται κατὰ τὸ sum μετὰ τῶν ἑξῆς μόνον μεταβολῶν:

	INDICATIVUS	CONJUNCTIVUS
	Praesens.	
Sing.	pos-sum	pos-sim
	pŏt-ĕs	pos-sis
	pot-est	pos-sit
Plur.	pos-sŭmus	pos-sīmus
	pot-estis	pos-sītis
	pos-sunt	pos-sint.
	Imperfectum.	
Sing.	pot-ĕram	pos-sem
	pot eras	pos-ses
	pot-erat	pos-set
Plur.	pot-erāmus	pos-sēmus
	pot erātis	pos-sētis
	pot-erant	pos-sent.

Perfectum.

Sing.	pot-ui	pot-uērim
	pot-uisti	pot-ueris
	pot-uit	pot-uerit
Plur.	pot-uimus	pot-uerĭ̄mus
	pot-uistis	pot uerĭ̄tis
	pot-uērunt (ēre)	pot-uerint.

Plusquamperfectum.

Sing.	pot-uĕram	pot-uissem
	pot-ueras	pot-uisses
	pot-uerat	pot-uisset
Plur.	pot-uerāmus	pot-uissēmus
	pot-uerātis	pot-uissētis
	pot-uerant	pot-uissent.

Futurum.

Sing.	pot-ĕro	λείπει.
	pot-eris	
	pot-erit	
Plur.	pot-erĭmus	
	pot-erĭtis	
	pot-erunt	

Futurum exactum

Sing.	pot-uĕro	ὁμοία τῇ τοῦ παρακειμένου.
	pot-ueris	
	pot-uerit	
Plur.	pot-uerĭ̄mus	
	pot-ueritis	
	pot-uerint.	

INFINITIVUS

Praes. pos-se | Perf. pot-uisse.

PARTICIPIUM

potens, ĕntis.

Ἡ προστακτικὴ λείπει. Ἡ δὲ μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος potens εἶνε ἐν χρήσει ὡς ἐπίθετον=δυνατός, ἰσχυρός.

2) ēdo, ēdi, ēsum, edĕre ἐσθίω.

§ 127. Τὸ ēdo μετὰ τῶν συνθέτων comedo, exedo, peredo ἔχει ἐκτὸς τῶν κανονικῶν τύπων εἴς τινας χρόνους καὶ ἄλλους τύπους, ὁμοιάζοντας τοῖς ἀπὸ es ἀρχομένοις τύποις τοῦ sum, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ē εἶνε μακρόν.

Praes.	IND.	ACT.	*Imperfect.*	COJUNCT.	
S. ĕdo,	ĕdis,	ĕdit	edĕrem,	ederes,	ederet
	ἢ ēs,	est	ἢ ēssem,	ēsses,	ēsset
P. edĭmus	edĭtis	edunt	ederēmus,	ederētis,	edĕrent
	ἢ ēstis		ἢ ēssemus,	ēssetis,	essent.
	Imperativus.		*Infinit.*	*Praes.*	
S. edĕ	edĭto		edere ἢ esse.		
ἢ ēs	ēsto				
P. edite ἢ	este				
editote ἢ	ēstote				
	edunto				

Τοῦ δὲ παθητικοῦ ἐκ τῶν ἀνωμάλων τύπων μόνον ἀπαντᾷ ὁ δεύτερος τύπος ēstur τοῦ edĭtur, καὶ ēssētur τοῦ ederētur.

3) Volo, volui, velle, βούλομαι.
Nolo, (non volo), nolui, nolle οὐ βούλομαι.
Malo (magis volo), mālui, malle προτιμῶ.

INDICATIVUS

Praesens.

S.	vŏlo	nŏlo	mālo
	vīs	nōn vis	māvīs
	vult	non vult	mavult
P.	volumus	nolumus	malumus
	vultis	non vultis	mavultis
	volunt.	nolunt	malunt.

Imperfectum.

S. volebam, as, at	nōlebam, as, at	malebam, as, at
P. volebamus, atis, ant.	nolebamus, atis, ant.	malebamus, atis, ant.

Perfectum.

S. volui, isti, it	nōlui, isti, it	malui, isti, it
P. voluimus, istis, erunt.	noluimus, istis, erunt.	maluimus, istis, erunt.

Plusquamperfectum.

S. volueram, as, at	nōlueram, as, at	malueram, as, at
P. volueramus, atis, erant.	nolueramus, atis, erant.	malueramus, atis, erant.

Futurum I.

S. volam, es, et	nolam, es, et	malam, es, et
P. volemus, etis, ent.	nolemus, etis, ent.	malemus, etis, ent.

Futurum II.

S. voluero is, it	nōluero, is, it	maluero, is, it
P. voluerimus, itis, int.	noluerimus, itis, int.	maluerimus, itis, int.

CONJUNCTIVUS

Praesens.

S. velim, īs, it	nōlim, īs it	mālim, īs, it
P. velīmus, itis, int.	nolīmus, itis, int.	malīmus, itis, int.

Imperfectum.

S. vellem, es, et	nollem, es, et	māllem, es, et
P. vellemus, etis, ent.	nollēmus, etis, ent.	mallēmus, etis, ent.

Perfectum.

S. voluerim, is, it	nōluerim, is, it	māluerim, is, it
P. voluerimus, itis, int.	noluerimus, itis, int.	maluerimus, itis, int.

Plusquamperfectum.

S. voluissem, es, et	nōluissem, es, et	maluissem, es, et
P. voluissemus, etis, ent.	noluissemus, etis, ent.	maluissemus, etis, ent.

IMPERATIVUS

λείπει.	S. 2. nōlī (nolīto) 3. nolito P. 2. nōlīte nolitote 3. (nolunto)	λείπει.

INFINITIVUS

Praesens.

velle.	nolle.	malle.

Perfectum.

voluisse.	noluisse.	maluisse.

PARTICIPIUM

Praesens.

volens.	nolens.	λείπει.

Σημ. Τὰ λοιπὰ ἐλλείπουσιν. Ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος volo ἀναπληροῦται διὰ τοῦ cupiens, ἡ δὲ τοῦ nōlo διὰ τοῦ invitus, αἱ δὲ volens καὶ nolens εἶνε ἐπίθετα. Ἀντὶ τῆς φράσεως si vis εἰ βούλει, ἀπαντᾷ ἐνίοτε ὁ τύπος sīs.

4.) Eo, ii, ĭtum, īre εἶμι.

§ 128. Τὸ eo συνήθως κλίνεται κατὰ τὴν τετάρτην συζυγίαν· μόνον ὁ ἐνεστώς, καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενοι τύποι εἶνε ἀνώμαλοι. Τὸ δὲ i τῆς ῥίζης τοῦ ἐνεστῶτος τρέπεται πρὸ τοῦ a, o, u εἰς e. Εἰς δὲ τὴν ῥίζαν τοῦ παρακειμένου ἀποβάλλεται τὸ u, τὰ δὲ ii πρὸ τοῦ s συναιροῦνται εἰς ī. Ἡ ῥίζα τοῦ ὑπτίου ἔχει τὸ i βραχύ.

INDICATIVUS				CONJUNCTIVUS		
			Praesens.			
S.	ĕo,	īs,	it	eam,	eās,	eat
P.	īmus,	ītis	eunt.	eāmus,	eatis,	eant.

Imperfectum

S.	ībam,	as,	at	īrem,	ires,	iret
P.	ībāmus,	ātis,	ant	irēmus,	irētis,	irent.

Futurum.

S.	ībo,	ibis,	ibit	iturus, (a, um), sim, sis, sit.
P.	ibĭmus	ibĭtis	ibunt	ituri (ae, a). simus, sitis, sint.

Perfectum.

S.	īī,	īsti,	iit	ierim,	ieris,	ierit
P.	iimus,	īstis,	ierunt	īerimus,	ieritis,	īerint.

Plusquamperfectum.

S.	ieram,	as,	at	issem,	isses,	isset
P.	ieramus,	atis,	ant	issemus,	etis,	ent.

Futurum II.

S.	iero,	ieris	ierit
P.	ierimus,	itis,	int

INFINITIVUS

Praes.	īre	Fut.	iturum
Perf.	isse		esse.

IMPERATIVUS

S.	ī
	īto
	(īto)
P.	ĭte
	itote
	(eunto).

PARTICIPIUM

Praens.	iens, γεν. euntis
Fut.	iturus, a, um.

GERUNDIUM

Gen. eundi
Dat. καὶ Abl. eundo
Acc. (ad, inder, eundum.

SUPINUM

1.	ĭtum	2.	ĭtu.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα, ἅτινα τὸν παρακείμενον καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ παραγομένους τύπους σχηματίζουσι συνήθως εἰς ii καὶ ὄχι εἰς ivi: abĕo, abĭi, abĭtum, abīre πάρειμι, exĕo, ii, ĭtum, ire ἔξειμι, inĕo, ii, ĭtum, ire εἴσειμι, intereo, pereo ἀπόλλυμαι, prae-

tereo παρέρχομαι, prōdeo πρόειμι, rĕdeo ἐπάνειμι, subĕo ὕπειμι, transeo διαβαίνω, vēnĕo πωλοῦμαι· τοῦτο εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ venum καὶ eo, καὶ εἶνε ἐν χρήσει ὡς παθητικὸν τοῦ vēndo, vēndidi, vēnditum, vēndere πωλῶ.

5.) Queo δύναμαι, nequeo οὐ δύναμαι.

§ 129. Τὰ ῥήματα queo καὶ nequeo κλίνονται ἐντελῶς ὡς τὸ eo, εἶνε δὲ εὔχρηστα μόνον εἴς τινας τύπους, ὡς *queo*, *queunt*, *nequeunt*, *queam* (*nequeam*) κτλ. *nequibant*, *nequirem* κτλ.

INDICATIVUS

Praesens.

S. queo,	quīs,	quit	nĕquĕo,	nequīs,	nequit
P. quīmus,	quītis,	queunt	nequīmus,	nequītis,	neqeunt

Imperfectum.

S. quibam,	as, κτλ.	nequībam,	as κτλ.

Futurum.

S. quibo,	is, κτλ.	nequibo,	is κτλ.

Perfectum.

S. quīvi,	—	quivit	nequīvi,	nequisti,	nequivit
P. —	—	quivērunt	—	—	nequivērunt

Plusquamperfectum.

λείπει.	S. —	—	nequierat
	P. —	—	nequierant

CONJUNCTIVUS

Praesens.

S. queam,	queas,	queat	nequĕam,	nequeas,	nequeat
P. queamus,	queātis,	queant	nequeamus,	nequeātis,	nequeant

Imperfectum.

S. quīrem,	—	quiret	nequīrem	—	nequiret
P. —	—	quirent	nequiremus	—	nequirent

Perfectum.

S.	—	—	quiverit	nequivĕrim	—	nequierit
P.	—	—	—	—	—	nequierint

Plusquamperfectum.

S.	—	—		—	—	nequisset
P.	—	—	quissent	—	—	nequissent

INFINITIVUS

Praes. quire	nequire
Perf. quivisse, quisse	nequivisse, nequisse

PARTICIPIUM

Praes. quiens, γεν. queuntis κλ.	nequiens, γεν. nequeuntis κτλ.

6.) Fĕro, tŭli. latum fĕrrĕ φέρω.

§ 130. Τὸ ῥῆμα fĕro δανείζεται τὸν παρακείμενον καὶ τὸ ὕπτιον ἐξ ἄλλων θεμάτων· τὰ δὲ ἄλλα κλίνονται κατὰ τὴν τρίτην συζυγίαν, ἐκτός τινων ἐξαιρέσεων· τ. ἔ. ἀποϐάλλεται τὸ συνθετικὸν ĭ ἔν τε τῇ ὁριστικῇ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τῇ προστακτικῇ πρὸ τοῦ s καὶ t ἐν τῷ ἐνεργητικῷ καὶ παθητικῷ· οὕτω ἀντὶ feris -fers, ἀντὶ feritur -fertur, ἀντὶ ferite -ferte, ἀντὶ ferito -ferto. Ἐπίσης ἀποϐάλλεται τὸ ĕ ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ ferre ἀντὶ ferĕre καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ ταύτης παραγομένους τύπους, ἐν τῇ προστακτικῇ fer ἀντι fĕre, ἐν τοῖς παρατατικοῖς ferrem καὶ ferrer ἀντὶ fererem καὶ ferĕrer.

Activum.

INDICATIVUS | CONJUNCTIVUS

Praesens.

S. fĕro,	fers,	fert,	feram,	feras,	ferat
P. fĕrimus,	fertis,	fĕrunt	feramus,	atis,	ant

Imperfectum.

S. ferebam,	bas,	bat	ferrem,	ferrēs,	ferret,
P. ferebamus,	batis,	bant	ferrēmus,	ētis,	ent.

Perfectum.

S. tuli,	tulisti,	tulit	tulerim,	tuleris,	tulerit
P. tulimus,	istis,	ērunt	tulerimus,	eritis,	erint

Plusquamperfectum.

S. tuleram,	tuleras,	tulerat	tulissem,	tulisses,	tulisset
P. tuleramus,	atis,	ant	tulissemus,	etis,	ent

Futurum I.

S. feram,	feres,	feret	lāturus (a, um) sim,	sis,	sit
P. feremus,	etis,	ent	laturi (ae, a) simus,	sitis,	sint

Futurum II.

S. tulero,	tuleris,	tulerit
P. tulerimus,	eritis,	erint.

IMPERATIVUS	INFINITIVUS
S. 2. fer καὶ ferto	Praes. ferre
3. ferto	Perf. tulisse
P. 2. ferte καὶ fertōte	Fut. lāturum, am, um esse
3. ferunto	

PARTICIPIUM	GERUNDIUM
Praes. ferēns; ĕntis	Gen. ferendi
Fut. lāturus, a, um	Dat. ferendo
SUPINUM	Acc. (ad, inter) ferendum
1. lātum. 2. latu.	Abl. ferendo

Passivum

INDICATIVUS — CONJUNCTIVUS

Praesens.

S. fĕror,	ferris,	fertur	ferar,	feraris,	feratur
P. fĕrĭmur,	imĭni,	untur	feramur,	amini,	antur

Imperfectum.

S. ferebar,	baris,	batur	ferrer,	ferrēris,	ferretur
P. ferebamur,	bamini,	bantur	ferremur,	emini,	entur.

Perfectum.

S. lātus(a, um) sum,	es,	est	lātus (a, um) sim,	sis,	sit
P. lati (ae, a) sumus,	estis,	sunt	lati (ae, a) simus,	sitis,	sint

Plusquamperfectum

S. lātus (a, um) eram,	eras,	erat	lātus (a, um) essem,	esses,	esset
P. lati (ae, a) eramus,	eratis,	erant	lati (ae, a) essemus,	essetis,	essent

Futurum I.			*Futurum II.*		
S. ferar,	ferēris,	feretur	lātus (a, um) ero,	eris,	erit
P. feremur,	emini,	entur	lati (ae, a) erimus,	eritis,	erunt.

IMPERATIVUS	INFINITIVUS
S. 2. ferre καὶ fertor	Praes. ferri
3. fertor	Per. lātum, am, um esse
P. 2. ferimini, 3. feruntor	Fut. lātum iri.

PARTICIPIUM

Perf. lātus, a, um.	Fut. ferendus, a, um.

§ 131. Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα τούτου, ἐν οἷς μεταβάλλονται πρὸ τοῦ fĕro αἱ προθέσεις, πρβλ. Μεγάλ. Γραμμ.

1. ad-fĕro,	attŭli,	allātum,	adferre	προσφέρω.
2. au-fĕro,	abstŭli,	ablātum,	auferre	ἀφαιροῦμαι.
3. cōn-fĕro,	contŭli,	collātum,	conferre	συμφέρω.
4. dif-fĕro,	distŭli,	dīlātum,	differre	διαφέρω.
5. ef-fĕro,	extŭli,	ēlātum,	efferre	ἐκφέρω.
6. in-fĕro,	intŭli,	illātum,	inferre	εἰσφέρω.
7. of-fĕro,	obtŭli,	oblātum,	offerre	προσφέρω.
8. rĕ-fĕro,	retŭli,	rĕlātum,	referre	ἐπαναφέρω.
9. suf-fero	sustŭli,	sublātum,	sufferre	ὑποφέρω.

§ 132. Εἴς τινα τῶν ἀνωτέρω συνθέτων ῥημάτων παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς: Τὸ aufĕro εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ab (abs) καὶ fero. Τὸ suffero γίνεται ἐκ τοῦ sub καὶ fero, ὁ παρακείμενος καὶ τὸ ὕπτιον sustuli καὶ sublatum εἶνε ὡς τοιοῦτοι ἐν χρήσει τοῦ ῥήματος tollo, ὡς παρακείμενος δὲ χρησιμεύει τὸ sustinui. Τὸ differo ἐκ τοῦ dis καὶ fero, ἔχει distuli, dilatum ὅταν σημαίνῃ ἀναβάλλομαι, διασκεδάννυμι, ὅταν δὲ σημαίνῃ *εἰμὶ διάφορος* καὶ εἶνε ἀμετάβ. οὔτε παρακείμενον οὔτε ὕπτιον ἔχει.

7) fīo, factus sum, fiĕri γίγνομαι.

§ 133. Τοῦτο τὸ ῥῆμα εἶνε ὡς ἐκ τῆς σημασίας αὐτοῦ παθητικὸν τοῦ facio, feci, factum, facerē ποιῶ.

INDICATIVUS			CONJUNCTIVUS		
			Praesens		
S. fīo,	fīs,	fit	fīam,	fīas,	fīăt
P. fīmus,	fītis,	fīunt	fīāmus,	fīatis,	fīănt.
			Imperfectum.		
S. fīēbam,	fīēbas,	fīēbăt	fĭĕrem,	fĭĕrēs,	fĭĕrĕt
P. fīēbamus,	fīēbātis,	fīēbant	fĭĕrēmus,	fĭĕrĕtis,	fĭĕrent.
			Perfectum.		
P. factus (a, um) sum,	es,	est	factus (a, um) sim,	sis,	sit.
P. facti (ae,a), sumus,	estis,	sunt	facti (ae, a) simus,	sitis,	sint.
			Plusquamperfectum.		
S. factus (a,um) eram,	eras,	erat	factus (a, um) essem κτλ.		
P. facti (ae, a) eramus κτλ.			facti (ae, a) essemus κτλ.		
Futurum I.			*Futurum II.*		
S. fīam,	fies,	fiet	factus (a, um) ero κτλ.		
P. fiemus,	fietis,	fient	facti (ae, a) erimus κτλ.		

IMPERATIVUS			INFINITIVUS	
S.	2.	fī	Praes.	fīĕrī
P.	2.	fīte	Perf.	factum, a, um esse
			Fut.	factum iri.

PARTICIPIUM

Praes.	ἐλλείπει.	Fut.	faciendus,
Perf.	factus, a, um		a, um.

Σημ. α′. Διὰ τὸν μέλλοντα τοῦ ἐνεργητικοῦ εἶνε ἐν χρήσει ὡς ἀπαρέμφ. futurum, am, um esse ἢ fŏrĕ : ὡς μετοχὴ fŭtūrus, a, um.

Σημ. β′. Ἡ μετοχὴ τοῦ παρακειμένου factus καὶ β′ θετικὸν faciendus ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ facio.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ′.

Ἐλλιπῆ ῥήματα (Verba defectiva).

§ 134. Ἡ Λατινικὴ γλῶσσα ἔχει τὰ ἑξῆς ἐλλιπῆ ῥήματα· α′) coepi *ἤρχισα*, β′) memĭni μέμνημαι· γ′) novi *ἔγνωκα*, δ′) ōdi *μισω*, ε′) ājo λέγω, ϛ′ inquam *φημί*· ζ′) fari *λέγειν*, καὶ τὰς προστακτικὰς apăge *ἄπαγε*, ave,salve *χαῖρε, cedo δός, εἰπέ*, quaeso *παρακαλῶ*, vale *ἔρρωσο*, fŏrem=essem.

α′.) Coepi, memini, odi, novi.

§ 135. Ταῦτα τὰ ῥήματα εἶνε παρακείμενοι μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος (πλὴν τοῦ coepi). Τὸ δὲ novi εἶνε παρακείμενος τοῦ nosco.

INDICATIVUS.

Perfectum.

S. coepi	meminī	nōvi	ōdī
coepisti	meministi	novisti	odisti
coepit	meminit	novit	odit
P. coepimus	meminimus	novimus	odimus
coepistis	meministis	novistis	odistis
coeperunt	meminerunt	noverunt	oderunt.

Plusquamperfectum.

S. coeperam κτλ.	memineram κτλ.	nōveram κτλ.	ōderam κλτ.

Futurum exactum.

S. coepĕro, coeperis κτλ.	meminĕro, memineris κτλ.	noverŏ, noveris κτλ.	odero, oderis κτλ.

CONJUNCTIVUS

Perfectum.

S. coepĕrim, coeperis κτλ.	meminerim, memineris κτλ.	novĕrim, noveris κτλ.	odĕrim, oderis κτλ.

Plusquamperfectum.

S. coepissem, coepisses κτλ.	meminissem, meminisses κτλ.	novissem (nossem) novisses κτλ.	odissem, odisses κτλ.

IMPERATIVUS

λείπει	S. 2. memento P. 3. mementote	λείπει.	λείπει·

INFINITIVUS

Per. coepisse	meminisse	novisse	ōdisse
Fut. coepturum am, um esse	λείπει.	λείπει.	ōsurum, am, um esse.

PARTICIPIUM

Per. coeptus, a, um.	λείπει.	λείπει.	(ōsus, a, um)
Fut. coeptūrus, a, um.			ōsūrus,a,um.

β'.) Ajo κατάφημι, λέγω.

§ 136. Τοῦ ajo εὔχρηστοι εἶνε οἱ ἑξῆς τύποι.

Praes. INDIC.			*Praes.* CONJUNCT.		
S. ajo,	ăis,	ăit	—	ājās,	ājat
P. —	—	ājunt.	—	—	ājant
Imperf. INDIC.			*Perf.* INDIC.		
S. ăjebam,	as,	at	—	—	ăit
P. ajebamus,	ātis,	ant.	—	—	—
IMPERAT.			PARTICIP. *Praes.*		
S. 2. aï.			ajens.		

γ'.) Inquam φημί

§ 137. Τοῦ inquam εἶνε ἐν χρήσει οἱ ἑξῆς τύποι:

	Praes.	INDIC.		*Imperf.*	INDIC.	
S. inquam,	inquĭs,	inquit	—	—	inquiēbant	
P.(inquĭmus),	(inquĭtis),	inquiunt	—	—	—	
	Futurum.			*Perf.*	INDIC.	
S.	—	inquiēs, inquiet	—	(inquisti),	inquit	

IMPERATIVUS

S. 2 inque. 2. 3. inquĭto.

Σημ. Περὶ τῶν ἄλλων ἐλλιπῶν ῥημάτων πρβλ. Μεγ. Γραμμ. σελ. 152.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ἀπρόσωπα ῥήματα (verba impersonalia).

§ 138. Ἀπρόσωπα καλοῦνται τὰ ῥήματα, τὰ ὁποῖα πάντοτε (ὡς oportet) ἢ εἴς τινας σημασίας (ὡς contingit) τίθενται μόνον εἰς τὸ γ' ἑνικὸν πρόσωπον καὶ εἰς τὴν ἀπαρέμφατον· ὥστε δὲν τίθεται ὡς ὑποκείμενον ὡρισμένον τι πρόσωπον.

I. Μόνον ἀπρόσωπα εἶνε τὰ ἑξῆς:

misere (οἷον me=οἰκτείρω) παρακ. miseritum est.
piget (οἷον me=δυσχεραίνω) παρακ. piguit ἢ pigitum est.
poenitet (οἷον me=μεταμέλει) παρακ. poenituit.
pudet (οἷον me=αἰδοῦμαι) παρακ. puduit ἢ puditum est.
taedet (οἷον me=ἀηδιζομαι) παρακ. taesum est.
oportet δεῖ, παρακ. oportuit.
refert προσήκει, » retulīt.
decet πρέπει, » decuit καὶ
dēdecet οὐ πρέπει, dedecuit.
libet ἀρέσκει, libuit ἢ libĭtum est.
licet ἔξεστι, licuit ἢ licĭtum est.

§ 139. Συνήθως ἀπρόσωπα εἶνε τὰ ῥήματα, τὰ σημαίνοντα τὴν κατάστασιν τῆς φύσεως.

fulminat *ἀστράπτει*, grandinat *πίπτει χάλαζα*, ningit *χιονίζει*, pluit *ὕει*, tonat (tonuit) *βροντᾷ*. illūcescit (illuxit) *ἐπιλάμπει ἡμέρα*, advesperascit (advesperāvit) *ἑσπέρα γίγνεται*.

§ 140. II. Μόνον ἐν ὡρισμένῃ σημασίᾳ ἀπρόσωπα εἶνε τὰ ἑξῆς:

accēdit προστίθεται
accidit συμβαίνει
contingit »
evenit ἀπέβη
fit γίγνεται
appāret δῆλόν ἐστι
liquet σαφές ἐστι
patet πρόδηλόν ἐστι
stat καὶ constat ὁμολογεῖται
restat ὑπολείπεται
sufficit ἀρκεῖ
interest μέλει μοι
attinet προσήκει.
convenit συντίθεται, ἁρμόζει
condūcit συντελεῖ
expedit συμφέρει
dēlectat τέρπει
iuvat (me) εὐφραίνει
placet ἀρέσκει
praestat κρεῖττόν ἐστι
dolet λυπεῖται
fugit, fallit, praeterit (me) λανθάνει με.

§ 141. Ὡς ἀπρόσωπον χρησιμεύει καὶ τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ἀμεταβάτων ῥημάτων (ἄνευ ὑποκειμένου), ὡς cantatur ᾄδεται, bibitur πίνεται, curritur τρέχεται, itur πορεύεταί τις, sedetur κάθηταί τις, vivitur ζῇ τις, fatetur ὁμολογεῖται, dicĭtur λέγεται, speratur ἐλπίζεται κτλ.

Σημ. Τὰ ἀπρόσωπα ἔχουσιν ὅλους τοὺς χρόνους, καθὼς τὰ ὁμαλὰ ῥήματα, ἀλλὰ στεροῦνται προστακτικῆς, ἥτις ἀναπληροῦται διὰ τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ ἐνεστῶτος, ὡς misereat te pauperum, μετοχῆς καὶ ὑπτίου. Τοῦ poenitet καὶ pudet ἀπαντῶσιν αἱ πλάγιαι πτώσεις τοῦ θετικοῦ, ὡς causa poenitendi, ἐπίσης καὶ τοῦ δευτέρου θετικοῦ οἷον pudendum est

---

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Ἐπιρρήματα (adverbia).

§ 142. Τὰ ἐπιρρήματα εἶνε ἢ *πρωτότυπα* (adverbia primitiva), ἅτινα δὲν παράγονται ἐξ ἄλλων λέξεων, ὡς crās αὔριον, cūr διατί; ita, sic οὕτω, nimis λίαν, iam ἤδη, saepe πολλάκις, vix μόλις, tum

τότε κτλ. ἢ *παράγωγα* (adverbia derivata), ἅτινα εἶνε ὀνοματικὰ ἢ ἀντωνυμικὰ ἐπιρρήματα. Καὶ τὰ μὲν ὀνοματικὰ παράγονται ἀπὸ ἐπιθέτων (ἢ οὐσιαστικῶν) ἢ ῥημάτων (adv. nominalia καὶ verbalia)· τὰ δὲ ἀντωνυμικὰ ἀπὸ ἀντωνυμιῶν ἢ προθέσεων (adv. prōnōminālia ἢ praepositiōnālia).

I. Ὀνοματικὰ ἐπιρρήματα.

§ 143. Τὰ ἀπὸ ἐπιθέτων (ἢ οὐσιαστικῶν), ἢ ἀπὸ ἐπιθετικῶν μετοχῶν παραγόμενα ἐπιρρήματα σχηματίζονται ἢ δι' ἰδίων καταλήξεων, ἢ διὰ πτωτικῶν τύπων (πτωτικά), ἢ διὰ συνθέσεως.

1. Διὰ τῆς καταλήξεως ē ἀπὸ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν εἰς us, a, um καὶ ἀπὸ ἐπιθέτων εἰς er, a, um, σχηματίζονται ἐπιρρήματα, τιθεμένου τοῦ ē μακροῦ ἀντὶ τῆς καταλήξεως τῆς γενικῆς i· οἷον

doctus — doctē	miser — miserē
iūcuntus — iūcūndē	pulcher — puchrē
apertus — apertē	liber — libere.

Σημ. Μόνον τὸ benĕ (bonus) εὖ καὶ male κακῶς ἔχουσι τὸ e βραχύ.

2. Διὰ τῆς καταλήξεως *iter* καὶ ter σχηματίζονται ἐπιρρήματα ἀπὸ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν τῆς γ' κλίσεως, τῆς καταλήξεως iter τιθεμένης ἀντὶ τῆς καταλήξεως τῆς γενικῆς is. Μόνον δὲ τὰ εἰς ns καὶ rs (γεν. rtis) λήγοντα σχηματίζουσι τὰ ἐπιρρήματα αὐτῶν εἰς ter οἷον :

utilis — utiliter,	celer — celeriter
fortis — fortiter,	acer — acriter.

Ἀλλὰ elegans — eleganter, prudens — prudenter, sollers — sollerter.

Σημ. α'. Τὸ ἐπίρρημα τοῦ audax συνηθέστερον εἶνε audacter, καὶ τοῦ difficilis — difficulter, ὅπερ λέγεται κάλλιον non facile, vix, aegre. Τὸ facilis σχηματίζει μόνον facile ῥᾳδίως, impūnis—impune ἀτιμωρητί.

3. Διὰ τῆς καταλήξεως im (ātim, ītim) σχηματίζονται ἐπιρρήματα ἀπὸ μετοχῶν εἰς us, a, um καὶ ἀπὸ οὐσιαστικῶν, καὶ σημαίνουσι τρόπον.

certatim ἀγωνιστικῶς, passim σποράδην, privatim ἰδίᾳ, raptim ἁρπάγδην, sensim ἠρέμα, statim στάδην, nominatim ὀνομαστί, car-

ptim κατὰ μέρος, cursim δρομαίως, gradatim βαθμηδὸν κτλ.

4. Διὰ τῆς καταλήξεως itus σχηματίζονται ἐπιρρήματα ἀπὸ ἐπιθέτων καὶ οὐσιαστικῶν, καὶ σημαίνουσι τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν· οἷον coelum—coelitus οὐρανόθεν, fundus—funditus θεμελιόθεν, rādīx—rādicitus ῥιζόθεν, antiquus—antiquitus παλαιόθεν.

5. Τὸ οὐδέτερον ἐπιθέτων τινῶν τῆς β′ καὶ γ′ κλίσεως λαμβάνεται μετ' ἐπιρρηματικῆς σημασίας· οἷον

facile ῥᾳδίως	impūne νηποινί
sublīme διὰ τοῦ ἀέρος	multum πολύ
plus πλεῖον	plurimum καὶ
plērumque ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον	nimium ἄγαν
potissimum μάλιστα	summum πλεῖστον.

Σύγκρισις τῶν ἐπιρρημάτων.

§ 144. Τὰ ἐξ ἐπιθέτων ἢ μετοχῶν παραγόμενα ἐπιρρήματα εἰς ē, ō, ter σχηματίζουσι συγκριτικὸν καὶ ὑπερθετικόν. Καὶ τὸ μὲν συγκριτικὸν ἐπίρρημα λήγει εἰς *ius* καὶ εἶνε τὸ αὐτὸ τῷ οὐδετέρῳ συγκριτικῷ ἐπιθέτῳ, τὸ δὲ ὑπερθετικὸν σχηματίζεται ἀπὸ τοῦ ὑπερθετικοῦ ἐπιθέτου τροπῇ τῆς καταλήξεως us εἰς e οἷον

docte σοφῶς	doctius	doctissime
īūcunde ἡδέως	iucundius	iucundissime
raro σπανίως	rarius	rarissime
eleganter κομψῶς	elegantius	elegantissime
graviter βαρέως	gravius	gravissime
turpiter αἰσχρῶς	turpius	turpissime
facile εὐκόλως	facilius	facillime
humiliter ταπεινῶς	humilius	humillime
similiter ὁμοίως	similius	simillime.

Ἀνωμάλως σχηματίζουσι τὸ συγκριτικὸν καὶ ὑπερθετικόν :

bene καλῶς	melius	optimē
male κακῶς	pēius	pessimē
multum πολύ	plus	plurimum
non multum οὐ πολύ	minus	minimē

magnōpere (ἐκ τοῦ maximo opere) μάλα

prope ἐγγύς	propius	proximē
diū πολὺν χρόνον	diutius	diutissimē
saepe πολλάκις	saepius	saepissimē

Ἄνευ ὑπερθετικοῦ εἰσίν:

satis ἅλις,	satius μᾶλλον
secus ἄλλως,	secius οὐδὲν ἧττον.

II. Ἀντωνυμικὰ ἐπιρρήματα.

§ 145. Τὰ ἀπὸ ἀντωνυμιῶν ἐπιρρήματα (ad. pronominalia) διαιροῦνται, ὡς αἱ ἀντωνυμίαι, εἰς *ἐρωτηματικὰ* (interrogativa), *ἀναφορικὰ* (relativa), *δεικτικὰ* (demonstrativa) καὶ *ἀόριστα* (indefinita).

Ἐρωτηματικά.	*Ἀναφορικά.*	*Δεικτικά.*
ubi? ποῦ;	unde? πόθεν;	quō? ποῖ;
ubi οὗ, ὅπου.	unde ὅθεν	quō οἷ, ὅποι
ībi ἐνταῦθα.	inde	eō αὐτόσε
ibīdem ἐν τῷ αὐτῷ.	indidem	eōdem εἰς τὸ αὐτό
hīc τῇδε.	hinc	hūc ἐνθάδε
illīc, istīc } ἐκεῖ.	illinc, istinc } αὐτοῦ, ἐκεῖ.	illūc, illō, istūc, istō } ἐκεῖσε.

Ἀόριστα.

alicubi ποῦ	alicunde	aliquō πῇ, πώς
uspiam ποτέ	—	quōpiam, quōquam } ποι πώς
usquam	—	
ubīque ἁμοῦ	undĭque ἁμόθεν γέπόθεν.	quōque, quōvīs
ubĭvīs γέπου.	—	
ubĭlibet πανταχοῦ.	undelibet πανταχόθεν.	quōlibet ὅποι βούλοιο
ubiubi, ubicumque } ὁπουδήποτε ὁποιοῦν.	undeunde, undecumque } ὁποθενδήποτε.	quōquō, quōcumque } ὁποιδήποτε, ὁποιδηποτοῦν.

Ἐπιρρηματικοὶ τύποι τοῦ uter εἰσίν: utrŏbi ἢ utrŭbi? ποτέρωθι; utrobique ἑκατέρωθι, utrimque? ἑκατέρωθεν, utrō! ὁποτέρωσε, utroque ἑκατέρωσε, neutro οὐδετέρωσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Προθέσεις *(Praepositiones)*.

§ 146. Αἱ Λατινικαὶ προθέσεις συντάσσονται ὁτὲ μὲν μετ' αἰτιατικῆς, ὁτὲ δὲ μετ' ἀφαιρετικῆς, ὁτὲ δὲ μετ' αἰτιατικῆς ἅμα καὶ ἀφαιρετικῆς.

Α'. Προθέσεις μετ' αἰτιατικῆς.

ad παρά, πρός.
adversus (adversum) πρὸς ἐναντίον
ante πρὸ
apud παρὰ
circum, circā περὶ
circiter περὶ
cis, citrā ἐπὶ τάδε, ἐντὸς
contra ἐπὶ ἢ πρός, ἀντικρὺ
erga εἰς, πρὸς
extra ἐκτὸς
īnfra ὑπό, ὑποκάτω
inter ἐν, μεταξὺ
intra ἐντὸς
iūxtā πρός, παρὰ
ob διά, ἕνεκα
penes παρὰ
per διὰ
pōne ὄπισθεν, ὀπίσω
post μετά, ὄπισθεν
praeter πλήν, παρὰ
prope παρά, πλησίον
propter ἕνεκα
secundum κατὰ
suprā ὑπέρ, ὕπερθεν
trāns πέραν
ūltrā πέραν, ὑπὲρ
versus πρός.

Β'. Προθέσεις μετ' ἀφαιρετικῆς.

ā, ab, abs ὑπό, ἀπὸ
cōram ἐνώπιον
ē, ex ἐκ
prae πρό, ἕνεκα
prō πρό, ὑπὲρ
cum σύν, μετὰ
dē ἀπό, ἐκ, περὶ
sine ἄνευ
tenus μέχρι.

Γ'. Προθέσεις μετ' αἰτιατικῆς ἅμα καὶ ἀφαιρετικῆς.

in, sub (subter, super).

In 1.) Μετ' αἰτιατικῆς = εἰς, in urbem = εἰς τὴν πόλιν· in Italiam = εἰς τὴν Ἰταλίαν· 2) μετ' ἀφαιρ. δὲ = ἐν, ἐπί· esse in urbe =

εἶναι ἐν τῇ πόλει, in monte ἐν τῷ ὄρει, in rīpa ἐν τῇ ὄχθῃ.

Sub 1.) μετ' αἰτιατικῆς = ὑπό, ἐπὶ χρόνου δὲ = περί, ὑπό· οἷον sub iugum = ὑπὸ τὸν ζυγόν· sub noctem = περὶ τὴν νύκτα· 2) μετ' ἀφαιρετ. = ὑπό· οἷον sub terrā erapere = ὑπὸ τὴν γῆν ἐξέρπειν.

Subter ὑπὸ μόνον μετ' αἰτιατ. οἷον subter murum ὑπὸ τὸ τεῖχος· μετ' ἀφαιρετικῆς εἶνε ἐν χρήσει μόνον παρὰ ποιηταῖς.

Super. Μετ' αἰτιατ. = ὑπὲρ ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως super modum ὑπὲρ τὸ μέτρον· μετ' ἀφαιρετικῆς = περί· scrībere super aliqua re γράφειν περί τινος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Σύνδεσμοι (Conjunctiones).

§ 147. Οἱ Λατινικοὶ σύνδεσμοι εἶναι διττοί, *παρατακτικοὶ* καὶ *ὑποτακτικοί*. Κατὰ δὲ τὴν σημασίαν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τὰς ἑξῆς δώδεκα τάξεις:

Α'. Παρατακτικοὶ σύνδεσμοι.

1. *Συμπλεκτικοὶ* (conjunct. cōpulātīvae) et, atque, ac *καί*, que *τε*· etiam, quoque (ἐπιδοτικὸς) *καί*, neque, nec οὔτε.

Σημ. 1. Ὁ que ἐπιτίθεται τῆς λέξεως, ἥτις συνδέεται μετ' ἄλλης λέξεως· ūltrō, citrōque.

Σημ. 2. Ὁ ac μόνον πρὸ συμφώνων κεῖται, οὐχὶ δὲ πρὸ φωνηέντων καὶ τοῦ h.

Σημ. 3. Ὁ μὲν etiam τίθεται πρὸ τῆς λέξεως, εἰς ἣν ἀνήκει, ἐνίοτε δὲ καὶ μετ' αὐτήν, ὁ δὲ quoque πάντοτε μετ' αὐτήν· hic quoque.

Σημ. 4. Ἡ σύνδεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ et et, ἀρνητικῶς διὰ τοῦ neque-neque, nec-nec οὔτε-οὔτε. Καὶ διὰ τοῦ et-neque καὶ·οὐ· καὶ neque-et οὔτε-καί.

Σημ. 5. Ἰσχυροτέρα γίνεται ἡ σύνδεσις ἀντὶ et-et καὶ neque-neque διὰ τοῦ nōn modo-sed etiam (οὕτω non sōlum *οὐμόνον*, non tantum· ἀντὶ sed etiam, verum etiam, *ἀλλὰ καί*), non modo non sed, nē-quidem.

2. *Διαζευκτικοὶ* (conjunct. disīunctivae)· aut, vel, ve ἤ sive, seu *εἴτε*, ἤ.

Σημ. 1. Ὁ ve ἐπιτίθεται τῆς λέξεως, μεθ' ἧς συνδέεται· plūs minusve.

Σημ. 2. Ὁ μὲν aut δηλοῖ διαφορὰν τοῦ πράγματος, ὁ δὲ vel διαφορὰν τῆς

ἐκφράσεως. Ἡ δὲ σύνδεσις γίνεται καὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη τῆς προτάσεως διὰ τοῦ aut-aut, vel-vel ἢ (ἤτοι)—ἤ· sive-sive εἴτε-εἴτε, ἤ-ἤ.

3. *Ἐναντιωματικοὶ* (conjunct. adversātīvae)· sed, vērum, vērō, ἀλλά· autem, vero δέ· at ἀλλά· atquī ἀλλά τοι· tamen, ceterum ὅμως.

Σημ. Οἱ σύνδεσμοι sed, verum, at, ceterum τίθενται ἀείποτε ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, οἱ δὲ autem καὶ vero μετὰ μίαν ἢ πλείους λέξεις· hic vero, hic autem.

4. *Αἰτιολογικοὶ* (conjunct. causāles)· nam, enim γάρ, διότι· namque, etĕnim καὶ γάρ· quia, quod ἐπεί, διότι, quum ἐπεί, quoniam ἐπειδή, quandŏquidem, sīquidem ἐπείπερ.

Σημ. Οἱ σύνδεσμοι nam, namque, enim, etenim εἰσὶ παραθετικοὶ καὶ τίθενται ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, πλὴν τοῦ enim, ὅςτις τίθεται μετὰ μίαν ἢ πλείους λέξεις· οἱ δὲ ἄλλοι εἶνε ὑποθετικοί. Ὁ cum συντάσσεται μεθ' ὑποτακτικῆς.

5. *Συλλογιστικοὶ* (conjunct. conclusivae), ităque ὅθεν, igitur οὖν, ergo ἄρα· eo, idcirco, propterea, proinde τούτου ἕνεκα, idĕo διό.

Σημ. Ὁ μὲν ităque τίθεται πάντοτε σχεδὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, οἱ δὲ ergo καὶ igitur μετὰ μίαν ἢ πλείους συνήθως λέξεις, ἀλλὰ καί ποτε ἐν ἀρχῇ.

Β΄. Ὑποτακτικοὶ σύνδεσμοι.

1. *Συγκριτικοὶ* (conjunct. compārātīvae), ut, utī ὡς, sicut, velut καθώς, ὥςπερ, prout καθάπερ, seu ὡς, quam ὅσον, tamquam, quasi ac, si, ut si ὡσεί, ὡσπερανεί.

2. *Χρονικοὶ* (conjunct. temporāles)· ubi, ut, uti ὡς, cum, primum, ubi primum, ut primum, simulatque, simulac ὡς πρῶτον, ἅμα, antequam, priusquam πρίν, πρὶν ἤ· posteāquam postquam ἐπεί, ἀφ' οὗ, dum, donec, quoad ἕως ἄν, ἐφ' ὅσον, μέχρις ἄν.

3. *Ὑποθετικοὶ* (conjunct. condiciōnāles). si εἰ, ἐάν, sīn εἰ δέ, ἐὰν ὅμως· nisi (nī), πλὴν εἰ, εἰ μή· sīmodo, dummodo εἰ μόνον· si non εἰ μή.

4. *Ὁμολογητικοὶ* (conjunct. concēssīvae)· etsī, tametsi, etiamsi καὶ εἰ, καὶ ἄν, εἰ καί· quamquam καί τοι, quamvīs, quantumvis, quamlĭbet καί τοι, καίπερ.

5. *Τελικοὶ* (conjunct. fīnāles)· ut, (uti) ἵνα, ὡς, ne ἵνα, μή, neve (neu) καὶ ἵνα μή, quo ὅπως, quominus ἵνα μή.

Σημ. Οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς.

6. *Ἐρωτηματικοὶ* (conjunct. interrogativae)· num, utrum, ne, annon, necne, numne, nonne. Περὶ τῆς χρήσεως τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ συντακτικῷ.

7. *Συμπερασματικοὶ* (conjunct. consecutivae)· ut ὥςτε, ita ut οὕτω ὥςτε, ut nōn, ὥςτε μή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ΄.

Ἐπιφωνήματα (Interjectiones).

§ 148. Α΄. Τὰ εὐχρηστότερα ἐπιφωνήματα εἶνε τὰ ἑξῆς:
χαρᾶς· io, iu, ha, he, euoe, euax.
λύπης· vae· heu, eheu, au,ohe, hei, pro.
θαυμασμοῦ· o, eu, ecce, hem, hui, aha, atat, papae.
ἀποστροφῆς· phui.
εὐφημίας· eia, euge.
κλητικά· o, heus, eho, pro ἢ proh.

Β΄. § 149. Πρὸς ἔκφρασιν ἐπιφωνημάτων εἶνε ἐν χρήσει ὀνόματα καὶ ῥήματα: α΄) malum εἰς τὸν διάβολον· nefās ἀνόσιον, indīgnum αἶσχος, īnfantum ἐναγές, mācte ὄναιο· μετ' ἀφαιρετικῆς: mācte virtute ὄναιο τῆς ἀρετῆς· β΄) ὡς ἐπιφωνήματα εἶνε ἐν χρήσει προστακτικαί, ὡς age, agite, àgetum, agitedum, apage, cedo· γ΄) συχνὰ εἶνε καὶ ὀνόματα θεῶν ἐν χρήσει, ὡς ἐπιφωνήματα· οἷον Hercŭles, hercŭle, hercle, mehercules Ἡράκλεις, πρὸς Ἡρακλέους, per deum πρὸς θεοῦ, per Jovem πρὸς Διός, me Dius Fidius (Ζεὺς Πίστιος)· me Castor καὶ Ecustor Κάστωρ, Pol, Edopol Πολύδευκες· Eccĕre (ecĕre) πρὸς Δήμητρος, νὴ τὴν Δήμητρα, equirine (=per Quirinum) πρὸς Κυρίνου.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Σειρὰ ἱερῶν μαθημάτων πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων,

ἤτοι

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ	τεῦχος Α'.	Δρ. 1.10
ΚΑΙΝΗ »	» Β'.	» 80
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ	τεῦχ. Γ'	» 1.20

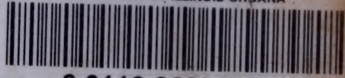
Ἅπασα ἡ Σειρὰ τῶν Ἱερῶν Μαθημάτων καὶ ἀμφότεραι αἱ Λατινικαὶ Γραμματικαὶ εὑρίσκονται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Κ. Κληρονόμου ὡς καὶ ἅπαντα τὰ διδακτικὰ βιβλία (ὁδὸς *Αἰόλου καὶ Εὐριπίδου*).

Τιμᾶται λεπτῶν 80

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 068058970